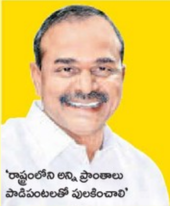

'రాష్ట్రంలోని అన్ని ప్రాంతాలు పాడిపంటలతో పులకించాలి'

సత్యమేవ జయతే

సాక్షి

WWW.SAKSHI.COM

పేజీలు: 12 వెల: ₹ 6.50

సంపుటి: 17 సంచిక: 35

శుక్రవారం 18-10-2024

SIMULTANEOUSLY PRINTED AT MUMBAI | HYDERABAD | BANGALORE | CHENNAI | DELHI | ANANTAPUR | GUNTUR | KADAPA | KHAMMAM | KARIMNAGAR | KURNOOL | MAHABOOBNAGAR | MANGALAGIRI | NALGONDA | NELLORE | NIZAMABAD | ONGOLE | RAJAMAHENDRAVARAM | SRIKAKULAM | TADEPALLI GUDEM | TIRUPATHI | VIJAYAWADA | VISAKHAPATNAM | WARANGAL

టీవీ యాంకర్ టు మిస్ ఇండియా

కిరీటం గెలుచుకున్న ఉజ్జయిని యువతి నికిత పోర్వాల్ -9లో

'46'తో నగుబాటు

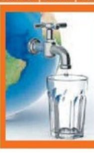
న్యూజిలాండ్‌తో తొలి టెస్టులో భారత్ 46 ఆలౌట్ -11లో

సుజాత ఎక్కడ?

మావోయిస్టు అగ్రనేత సుజాత అలియాస్ పద్మ అలియాస్ మైనా అలియాస్ కల్పన ఎక్కడున్నారనే అంశంపై ఉత్కంఠ కొనసాగుతోంది.

వివరాలు 12లో ▸

దారి తప్పిన జలచక్రం!

పర్యావరణంతో మనిషి ఆడుతున్న ఆట పెనువిపత్తుగా పరిణమిస్తోందని ఓ అంతర్జాతీయ నివేదిక తెలిపింది.

వివరాలు 6లో ▸

సెక్షన్ 6ఏ రాజ్యాంగబద్ధమే

భారత పౌరసత్వ చట్టం–1955లోని 'సెక్షన్ 6ఏ' రాజ్యాంగబద్ధతను ఐదుగురు సభ్యుల సుప్రీం రాజ్యాంగ ధర్మాసనం సమర్థించింది.

వివరాలు 6లో ▸

నిరాధార ఆరోపణలు..

ఖలిస్తానీ వేర్పాటువాది హర్దీప్‌సింగ్ నిజ్జర్ హత్య కేసులో అడ్డగోలు ఆరోపణలు చేసిన కెనడాపై భారత్ మళ్లీ విరుచుకుపడింది.

వివరాలు 6లో ▸

న్యూస్‌రీల్

ఈ నెలాఖరుకు జేఈఈ నోటిఫికేషన్!

జేఈఈ–2025 నోటిఫికేషన్ ఈ నెలాఖరులో వెలువడనుంది. నేషనల్ టెస్టింగ్ ఏజెన్సీ ఈ దిశగా ప్రయత్నాలు ముమ్మరం చేసింది. నవంబర్ మొదటి వారంలో ఆన్‌లైన్ దరఖాస్తుల ప్రక్రియ ప్రారంభించే వీలుందని అధికార వర్గాల ద్వారా తెలిసింది.

- వివరాలు 3లో▶

కల్తీ మద్యం కాటుకు బిహార్‌లో 24 మంది బలి

మద్య నిషేధం అమల్లో ఉన్న బిహార్‌లో కల్తీ మద్యం 24 మంది ప్రాణాలను బలి తీసుకుంది. సివాన్ జిల్లాలోని మఘర్, ఔరియా గ్రామాల్లో 20 మంది, సరణ్ జిల్లాలోని ఇబ్రహీంపూర్‌లో నలుగురు మృతిచెందినట్లు అధికారులు గురువారం వెల్లడించారు.

- వివరాలు 6లో▶

ఉన్నత విద్యలో సమూల మార్పులపై దృష్టి

ఉన్నతవిద్యకు ప్రస్తుతమున్న చాలెంజ్‌లను అధిగమించడమే తన తొలి ప్రాధాన్యం అని ఉన్నత విద్యామండలి కొత్త చైర్మన్ ప్రొఫెసర్ వి.బాలకిష్టారెడ్డి తెలిపారు. సమాజంలో ఇప్పుడున్న పోకడలకు అనుగుణంగా సమూల మార్పులకు శ్రీకారం చుట్టబోతున్నట్టు తెలిపారు.

- వివరాలు 5లో▶

హమాస్ అధినేత యాహ్యా సిన్వర్ హతం

తమ దాడుల్లో మృతి చెందినట్లు ఇజ్రాయెల్ ప్రకటన

6 లో

...వేతే ప్రస్తుతం సీఎం అతిశీని దించాల్నా అని అడుగుతున్నారు సార్!

మంత్రులు శ్రీధర్‌బాబు, పొంగులేటితో కలిసి విలేకరుల సమావేశంలో మాట్లాడుతున్న సీఎం రేవంత్‌రెడ్డి

సుందరీకరణ కాదు.. పునరుజ్జీవం!

కొందరు మూసీ సుందరీకరణ అనే డైలాగ్‌ను ప్రచారంలోకి తెచ్చారు

అధికారం కోల్పోయి నిస్పృహతో నది పునరుజ్జీవానికి అడ్డుపడుతున్నారు

మీడియా భేటీలో ముఖ్యమంత్రి రేవంత్‌రెడ్డి ఫైర్

- మేం అందాల కోసం పని చేయడం లేదు..అందాల భామలతో కలిసి పనిచేయడం లేదు
- మంత్రులు, ప్రజా ప్రతినిధుల ముసుగులో కొందరు రాష్ట్రాన్ని పట్టి పీడించారు
- బందిపోటు దొంగల్లా పట్టపగలు దోపిడీ చేసి స్వేచ్ఛగా తిరుగుతున్నారు
- కేటీఆర్, హరీశ్, ఈటల మూసీ తీరంలో మూడు నెలలుంటే ప్రాజెక్టును ఆపేస్తానన్న సీఎం
- రూ.141 కోట్లతో కన్సార్టియంకు ప్రాజెక్టు డీపీఆర్ తయారీ బాధ్యతలు అప్పగించినట్లు వెల్లడి

సాక్షి, హైదరాబాద్: 'అధికారం కోల్పోయి నిస్పృహ, అసహనంతో మూసీ నది పునరుజ్జీవానికి కొంతమంది అడ్డుపడుతున్నారు. మూసీ సుందరీకరణ అనే డైలాగ్‌ను ప్రచారంలోకి తెచ్చారు. మేము అందాల కోసం పని చేయడం లేదు. అందాల భామలతో కలిసి పనిచేయడం లేదు. అలాంటి కొంతమంది.. మంత్రులు, ప్రజాప్రతినిధుల ముసుగులో పదేళ్లు రాష్ట్రాన్ని పట్టిపీడించి బందిపోటు దొంగలకంటే దుర్మార్గంగా పట్టపగలు దోపిడీ చేసి స్వేచ్ఛగా తిరుగుతున్నారు. మూసీ పునరుజ్జీవన ప్రయత్నాలపై విష ప్రచారంతో ప్రజల్లో అపోహలు సృష్టిస్తున్నారు. మూసీ మురికిని మించి మెదడులో విషం నింపుకుని తెలంగాణ సమాజంపై దాడి చేస్తున్నారు..' అని ముఖ్యమంత్రి రేవంత్‌రెడ్డి మండిపడ్డారు. గురువారం సచివాలయంలో మంత్రులు డి.శ్రీధర్‌బాబు, పొంగులేటి శ్రీనివాస్‌రెడ్డితో కలిసి ఆయన విలేకరుల సమావేశంలో మాట్లాడారు.

ఒక్కొక్కరిని ఒప్పించి తరలిస్తాం

'ఇది సుందరీకరణ కాదు.. దుబాయ్‌కి వెళ్లి నెత్తిమీద జుట్టును నాటు వేయించుకున్న విధానం కాదు. పునరుజ్జీవంతో మూసీని, మురికిలో కాలం వెళ్లదీస్తున్న ప్రజలను కాపాడి మంచి జీవనాన్ని ఇవ్వాలని, ఉపాధి కల్పించాలని, ప్రత్యామ్నాయ ఇళ్లను ఇవ్వాలనే ఆలోచన మాకు ఉంది. కానీ పేదరికం, కట్టుబానిసలు ఉండాలనే దొరలు, భూస్వాములు, జమీందారుల భావజాలం ఉన్నవారు దీనికి అడ్డుపడుతున్నారు. అక్కడి ప్రజల భవిష్యత్తుపై అపోహలు సృష్టిస్తున్నారు. నిజానికి 4 కోట్ల తెలంగాణ ప్రజల భవిష్యత్తును, రాష్ట్ర, దేశ ఆర్థిక వ్యవస్థను నిర్దేశించగల కార్యాచరణ ఇది. గత 10 నెలల పాటు అధికారులు 33 బృందాలుగా ఏర్పడి మూసీ దుర్గంధంలో దుర్భర జీవితాన్ని అనుభవిస్తున్న ప్రతి ఇంటికీ వెళ్లి వారి కష్టాలు, వివరాలను తెలుసుకున్నారు. వారిని ఏ విధంగా ఆదుకోవాలనే అంశంపై మేం ఆలోచన చేస్తున్నాం. అక్కడి సమస్యలు పరిష్కరించి ఒక్కొక్కరిని ఒప్పించి తరలిస్తాం..' అని సీఎం స్పష్టం చేశారు.

సెక్యూరిటీ లేకుండా వస్తా..మీరూ రండి

'గత బీఆర్‌ఎస్ ప్రభుత్వం మల్లన్నసాగర్ భూసేకరణ కోసం వేములఘాట్ ప్రజలపై అర్ధరాత్రి పోలీసులతో దాడి చేయించి గుర్రాలతో తొక్కించినట్టుగా మేం చేయం. ఇక్కడికి వస్తావా? అక్కడికి వస్తావా? అని

మిగతా 2వ పేజీలో ▶

పెండింగ్ బిల్లులపై 'పంచాయితీ'!

నగం దాకా గ్రామ పంచాయతీల్లో రూ.3 లక్షలు మొదలు రూ.కోటి దాకా పెండింగ్ బిల్లులు

- గత ప్రభుత్వ హయాంలో మౌఖిక ఆదేశాలతో చేసిన పనులతో అవస్థలు పడుతున్న మాజీ సర్పంచ్‌లు
- కాంగ్రెస్ సర్కార్‌లోనైనా వస్తాయన్న ఆశ.. పదినెలలుగా ఎదురుచూపులే
- అప్పుల పాలై ఉసురు తీసుకుంటున్న మాజీ సర్పంచ్‌లు

సాక్షి, హైదరాబాద్: గ్రామాల్లో పెండింగ్ బిల్లుల 'పంచాయతీ'ఎటూ తేలడం లేదు. రాష్ట్రంలో 12,769 గ్రామ పంచాయతీలుండగా, దాదాపు సగం గ్రామ పంచాయతీల్లో ఒక్కో దాంట్లో రూ.3 లక్షలు మొదలు రూ.కోటి దాకా పెండింగ్ బిల్లులు మాజీ సర్పంచ్‌లను ఊపిరి సలపనివ్వడం లేదు. మొత్తంగా చూస్తే... ఈ ఫిబ్రవరిలో సర్పంచ్‌ల పదవీ కాలం ముగిసే నాటికి రూ.1,300 కోట్ల (వీటిలో పూర్తి చేసిన పనులకు కేంద్రం నుంచి రావాల్సినవి కలిపి) మేర గ్రామపంచాయతీల్లో బకాయిలు పేరుకుపోయినట్టుగా సర్పంచ్‌ల సంఘాలు చెబుతున్నాయి. సొంత ఆదాయ వనరుల్లేని 5,500కు పైగా చిన్న, మధ్యస్థాయి పంచాయతీలకు ఆర్థికంగా తీవ్ర ఇబ్బందులు ఎదురవుతున్నాయి. బీఆర్‌ఎస్ ప్రభుత్వ హయాంలోనే అప్పటి ఉన్నతాధికారుల ఒత్తిళ్లు, బెదిరింపులతో అప్పులు తెచ్చి, ఇంట్లో ఆడవారి బంగారం తాకట్టు పెట్టి వివిధ అభివృద్ధి పనులు పూర్తి చేసినా, ఆ బిల్లులు ఇంకా రాలేదు. రాష్ట్రంలో కొత్త ప్రభుత్వం ఏర్పడ్డాక తమ తలరాత మారుతుందని ఆశించిన మాజీ సర్పంచ్‌లకు నిరాశ ఎదురవుతోంది. పలువురు సర్పంచ్‌లు అప్పుల ఒత్తిళ్లు తట్టుకోలేక ఆత్మహత్యలు చేసుకున్నారని, మరికొందరు చిన్నవయస్సులోనే తనువు చాలించారని సర్పంచ్‌ల సంఘం నాయకులు ఆవేదన వ్యక్తం చేస్తున్నారు. 2019–2024 మధ్యకాలంలో దేశంలోనే అత్యధిక అభివృద్ధి పనులు చేసి తెలంగాణకు పేరు ప్రఖ్యాతులు తెచ్చిపెట్టి అవార్డులు, రివార్డులకు కారణమైన గ్రామ ప్రథమపౌరులు మాజీలుగా మారాక పెండింగ్ బిల్లుల కోసం ఎదురుచూడాల్సిన పరిస్థితులు నెలకొన్నాయి. కేంద్రం నుంచి వచ్చే 15వ ఆర్థిక సంఘం నిధులు కూడా అప్పుడు కొంచెం ఇప్పుడు కొంచెం వస్తున్నాయి. ఈ కారణంగా గ్రామపంచాయతీల్లో పెండింగ్ బిల్లులు పేరుకుపోతున్నాయి. సీఎం రేవంత్‌రెడ్డి, డిప్యూటీ సీఎం భట్టి విక్రమార్క, పీఆర్ మంత్రి సీతక్క, ఎమ్మెల్యేలకు ఎన్నోసార్లు కలిసి విజ్ఞప్తులు చేసినా పెండింగ్ బిల్లుల క్లియరెన్స్‌పై అడుగు ముందుకు పడడం లేదని సర్పంచ్‌ల సంఘం నాయకులు, మాజీ సర్పంచ్‌లు వాపోతున్నారు. గత ప్రభుత్వ

మిగతా 8వ పేజీలో ▶

'ఈషా' స్కూళ్లలో కీచక చర్యలు!

జగ్గీ వాసుదేవ్‌కు తెలిసినా నిర్లక్ష్యంగా వ్యవహరిస్తున్నారు

కోయంబత్తూరులోని పాఠశాలలపై రాజమండ్రికి చెందిన దంపతుల తీవ్ర ఆరోపణలు

- మా కుమారుడిపై మరో విద్యార్థి లైంగిక వేధింపులకు పాల్పడ్డాడు
- తెల్లవారుజామున విద్యార్థినులతో అర్ధనగ్నంగా యోగా చేయిస్తున్నారు
- త్వరలో పోలీసులకు ఫిర్యాదు చేస్తామని వెల్లడి.. ప్రభుత్వాలు చర్యలు తీసుకోవాలని విజ్ఞప్తి
- తమ కుమార్తెపై రెండేళ్లపాటు అత్యాచారం జరిగిందని మరో బాధిత మహిళ ఆరోపణ

2 లో

తదుపరి సీజేఐ జస్టిస్ సంజీవ్ ఖన్నా

కేంద్ర ప్రభుత్వానికి సీజేఐ జస్టిస్ చంద్రచూడ్ సిఫార్సు

- న్యాయ మంత్రిత్వ శాఖకు లేఖ.. కేంద్రం ఆమోదం లాంఛనమే
- నవంబర్ 10న రిటైరవనున్న జస్టిస్ చంద్రచూడ్
- దేశ 51వ సుప్రీం ప్రధాన న్యాయమూర్తిగా నవంబర్ 11న బాధ్యతలు స్వీకరించనున్న జస్టిస్ ఖన్నా

6 లో

పరీక్షల ముందు పరేషాన్!

మూడు రోజుల్లో గ్రూప్–1 మెయిన్స్ పరీక్షలుండగా అభ్యర్థుల ఆందోళనలు

రిజర్వుడు అభ్యర్థులు తీవ్రంగా నష్టపోయారంటూ ఆవేదన

- బీఆర్‌ఎస్ వర్కింగ్ ప్రెసిడెంట్, టీపీసీసీ అధ్యక్షులతో భేటీ.. పరీక్షలను రీషెడ్యూల్ చేయించాలంటూ వినతి
- వారికి మద్దతుగా ముందుకొస్తున్న పార్టీలు

గురువారం హైదరాబాద్ గాంధీనగర్‌లోని కెనరా బ్యాంక్ పార్కులో నిరసన తెలుపుతున్న గ్రూప్–1 అభ్యర్థులు

సాక్షి, హైదరాబాద్: గ్రూప్–1 మెయిన్స్ పరీక్షల సమయం ముంచుకొస్తున్న వేళ అభ్యర్థులు ఆందోళన బాట పట్టారు. మూడు రోజుల్లో పరీక్షలు ప్రారంభం కానుండగా.. వాటిని రీషెడ్యూల్ చేయాలంటూ రోడ్డెక్కారు. ఒకవైపు రాజకీయ పార్టీలను సంప్రదిస్తూనే.. మరోవైపు పరీక్షల వాయిదా కోసం నిరసన కార్యక్రమాలు చేస్తున్నారు. తాజాగా బీఆర్‌ఎస్ పార్టీ వర్కింగ్ ప్రెసిడెంట్ కేటీఆర్‌తోపాటు టీపీసీసీ అధ్యక్షుడు మహేశ్ కుమార్‌గౌడ్‌ను వేరువేరుగా కలిశారు. మెయిన్స్‌కు అభ్యర్థుల ఎంపికలో తెలంగాణ పబ్లిక్ సర్వీస్ కమిషన్ (టీజీపీఎస్సీ) అనుసరించిన విధానంతో రిజర్వుడ్ అభ్యర్థులు నష్టపోయారంటూ వారికి వివరించి పరీక్షల రీషెడ్యూల్ కోసం ప్రభుత్వంపై ఒత్తిడి చేయాలని కోరారు. టీజీపీఎస్సీ వైఖరిపై న్యాయపోరాటం చేస్తామని, ఇందుకు సహకరించాలని కేటీఆర్‌ను కోరగా.. ఆయన సానుకూలంగా స్పందించినట్లు తెలిసింది. ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకెళ్లి సమస్య పరిష్కారానికి కృషి చేస్తానని మహేశ్‌కుమార్ గౌడ్ కూడా వారికి హామీ ఇచ్చినట్లు సమాచారం. ఈ నెల 21 నుంచి 27 వరకు నిర్వహించనున్న మెయిన్స్ పరీక్షల ఏర్పాట్లపై సీఎస్ శాంతికుమారి సచివాలయంలో సమీక్ష నిర్వహించారు. క్షేత్రస్థాయిలో ఏర్పాట్లపై జిల్లా కలెక్టర్లతో ఆమె వీడియో కాన్ఫరెన్స్ చేపట్టడంతో పరీక్షల నిర్వహణ నిర్దేశించిన షెడ్యూల్ ప్రకారం అనివార్యం అని తెలుస్తోంది.

ఎన్నెన్నో వివాదాలు..: గ్రూప్–1 పరీక్షల విషయంలో ఆది నుంచి వివాదాలే. 503 గ్రూప్–1 ఉద్యోగాల భర్తీకి 2022 ఏప్రిల్‌లో టీజీపీఎస్సీ నోటిఫికేషన్ జారీ చేసింది. 2022 అక్టోబర్‌లో ప్రిలిమినరీ పరీక్ష నిర్వహించగా... ప్రశ్నపత్రాల లీకేజీ వ్యవహారం వెలుగు చూడడంతో ఆ పరీక్షను టీజీపీఎస్సీ రద్దు చేసింది. ఆ తర్వాత 2023 జూన్‌లో మరోమారు ప్రిలిమినరీ పరీక్ష నిర్వహించగా... ఏర్పాట్లు లోపభూయిష్టంగా ఉన్నాయంటూ అభ్యర్థులు హైకోర్టును ఆశ్రయించారు. విచారణ చేపట్టిన హైకోర్టు లోపాలను ఎత్తిచూపుతూ ఆ పరీక్షను రద్దు చేసింది. అంతలో రాష్ట్రంలో కొత్త ప్రభుత్వం ఏర్పాటు కావడం.. కమిషన్ చైర్మన్, సభ్యుల రాజీనామాలు, ఆ తర్వాత ప్రక్షాళన దిశగా ప్రభుత్వం చర్యలు చేపట్టడం.. నూతన చైర్మన్, సభ్యులను నియమించడం చకచకా జరిగిపోయాయి. టీజీపీఎస్సీ పాత నోటిఫికేషన్‌ను రద్దు చేస్తూ ఈ ఏడాది ఫిబ్రవరిలో 563 ఉద్యోగాలతో కొత్త నోటిఫికేషన్ జారీ చేసింది. ప్రిలిమినరీ పరీక్ష నిర్వహించి మెయిన్స్ పరీక్షలకు అభ్యర్థుల ఎంపిక చేపట్టింది. గత నోటిఫికేషన్‌లో జీవో 55 ఆధారంగా మెయిన్స్‌కు అభ్యర్థులను ఎంపిక చేసిన టీజీపీఎస్సీ.. ఈసారి జీవో 29ని జోడిస్తూ దీని ప్రకారం ఎంపిక చేసింది. అయితే, జీవో 29 ద్వారా రిజర్వుడ్ అభ్యర్థులు నష్టపోయారని కొందరు ఆందోళన చేపడుతుండగా.. ప్రిలిమినరీ

మిగతా 3వ పేజీలో ▶

ఇకపై 60 రోజుల వరకే..

రైల్వే టికెట్ అడ్వాన్స్‌డ్ బుకింగ్ సౌకర్యం 120 రోజుల నుంచి 60 రోజులకు కుదింపు

- నవంబర్ 1 నుంచి బుకింగ్ చేసుకొనే వారికి వర్తింపు
- నిబంధనల్లో కీలక మార్పులు చేసిన రైల్వే శాఖ

6 లో

ప్రభుత్వ ఆస్పత్రులపై పోలీస్ నిఘా

ఠాణాలకు ఆస్పత్రుల్లోని సీసీ కెమెరాలతో అనుసంధానం

- 24 గంటల కంట్రోల్ రూంతోపాటు బారికేడ్ల విధానం
- వైద్య సిబ్బందికి భద్రతపై మంత్రి దామోదర కీలక నిర్ణయం... ప్రైవేట్ ఆస్పత్రుల మాదిరిగా రోగుల బంధువులకు విజిటర్స్ పాస్
- ఉత్తర్వులు జారీ చేసిన వైద్య,ఆరోగ్యశాఖ

12 లో

పత్రికా స్వేచ్ఛపై 'రెడ్‌బుక్' పడగ

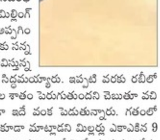

- రాజ్యాంగ హక్కులను కాలరాసిన కూటమి ప్రభుత్వం
- 'సాక్షి' ఎడిటర్ వి.మురళిపై అక్రమ కేసు నమోదు
- వరద సహాయ చర్యల్లో ప్రభుత్వ అవినీతిని బట్టబయలు చేసినందుకే..
- కక్ష పూరితంగా ప్రైవేట్ వ్యక్తితో ఫిర్యాదు చేయించిన సర్కారు
- ప్రభుత్వ కక్ష సాధింపు ధోరణిపై సర్వత్రా తీవ్ర ఖండనలు
- ఈ అక్రమ కేసులు చెల్లవని సుప్రీంకోర్టు న్యాయవాదుల స్పష్టీకరణ

వివరాలు 8లో

సన్నబియ్యానికి 'నూకలు' చెల్లినట్టే!

క్వింటాల్ సన్న ధాన్యానికి 58 కిలోల బియ్యం, 9 కిలోల నూకలు వస్తాయంటూ మిల్లర్ల మెలిక.. ఖరీఫ్ సీఎంఆర్‌పై కొత్త ఎత్తుగడ

సాక్షి, హైదరాబాద్: సన్నబియ్యంలో నూకల పేరిట మిల్లర్లు భారీ స్కెచ్ వేశారు. 100 కిలోల సన్న ధాన్యాన్ని మిల్లింగ్ చేస్తే 58 కిలోల బియ్యం, 9 కిలోల నూకలు వస్తాయని కొత్తరాగం ఎత్తుకున్నారు. నిబంధనల ప్రకారం ఖరీఫ్‌లో 100 కిలోల ధాన్యాన్ని మిల్లింగ్ చేస్తే 67 కిలోల బియ్యం లెక్కన ఎఫ్‌సీఐకి అప్పగించాల్సి ఉంటుంది. ఈసారి కొనుగోలు కేంద్రాలకు సన్న ధాన్యం (సన్నాలు) భారీ ఎత్తున వస్తాయని భావిస్తున్న మిల్లర్లు మిల్లింగ్‌లో చేతివాటం చూపేందుకు సిద్ధమయ్యారు. ఇప్పటి వరకు రబీలో వచ్చే ధాన్యాన్ని రా రైస్‌గా మిల్లింగ్ చేస్తే నూకల శాతం పెరుగుతుందని చెబుతూ వచ్చిన మిల్లర్లు.. ఈసారి సన్న ధాన్యానికి కూడా ఇదే వంక పెడుతున్నారు. గతంలో ఎన్నడూ ఖరీఫ్ ధాన్యం ఔటర్న్‌పై ఒక్కమాట కూడా మాట్లాడని మిల్లర్లు ఎకాఎకిన 9 కిలోల బియ్యానికి టెండర్ పెడుతూ ప్రభుత్వాన్ని ఇరకాటంలో పెట్టే ప్రయత్నం చేస్తున్నారనే అభిప్రాయం వ్యక్తమవుతోంది. సన్నబియ్యం ధర కిలోకు రూ. 50 చొప్పున లెక్క వేసుకున్నా... 9 కిలోలకు రూ. 450 అవుతుంది. క్వింటాల్ సన్న ధాన్యానికి రైతుకు ప్రభుత్వం రూ. 500 బోనస్‌గా ఇవ్వాలని భావిస్తుంటే... మిల్లింగ్ పేరు మీద క్వింటాల్ ధాన్యానికి రూ. 450 విలువైన బియ్యాన్ని ఎగవేసే పన్నాగంలో మిల్లర్లు ఉన్నట్లు అర్థమవుతుంది. 9 కిలోల బియ్యానికి బదులు

మిగతా 5వ పేజీలో ▶

క్లుప్తంగా...

23న కేబినెట్ సమావేశం

సాక్షి, హైదరాబాద్: రాష్ట్ర మంత్రివర్గ సమావేశం ఈనెల 23వ తేదీ సాయంత్రం నాలుగు గంటలకు ముఖ్యమంత్రి రేవంత్‌రెడ్డి అధ్యక్షతన సచివాలయంలో జరుగనుంది. మంత్రివర్గ సమావేశంలో పలు కీలక నిర్ణయాలు తీసుకునే అవకాశం ఉన్నట్లు సమాచారం. రేషన్‌కార్డుల జారీకి సంబంధించి గతంలో మంత్రివర్గ ఉపసంఘం ఇచ్చిన నివేదిక ఆధారంగా తుది నిర్ణయం తీసుకోనున్నారు. అలాగే డిజిటల్ ఫ్యామిలీ కార్డు పైలట్ ప్రాజెక్టు ప్రతి నియోజకవర్గంలో ఒక పంచాయతీ, ఒక పట్టణంలో నిర్వహించిన సర్వే ఫలితాలను ఈ సందర్భంగా మంత్రివర్గంలో చర్చించి తుది రూపును ఇచ్చే అవకాశం ఉంది. అలాగే ఉద్యోగులు ఎప్పటి నుంచో ఎదురుచూస్తున్న డీఏకి సంబంధించి మంత్రివర్గం నిర్ణయం తీసుకుని దీపావళి తీపికబురు చెబుతుందని సమాచారం. ధరణిపై ఏర్పాటు అయిన కమిటీ ప్రభుత్వానికి సమర్పించిన నివేదికపై చర్చ, చట్టానికి తుదిరూపు ఇచ్చే అవకాశం ఉంది. శీతాకాల సమావేశాల నిర్వహణ, మూసీ పునరుజ్జీవనం సందర్భంగా నిర్వాసితులకు కల్పించాల్సిన సౌకర్యాలు, ఉపాధి అంశాలపై కూడా నిర్ణయం తీసుకుంటారని ప్రభుత్వ వర్గాల సమాచారం.

మాజీ సీజే జస్టిస్ అంబటి లక్ష్మణరావు కన్నుమూత

సాక్షి, హైదరాబాద్: అలహాబాద్ హైకోర్టు మాజీ ప్రధాన న్యాయమూర్తి జస్టిస్ అంబటి లక్ష్మణరావు (90) గురువారం హైదరాబాద్‌లో మృతి చెందారు. ఆయనకు నలుగురు కుమారులు ఉన్నారు. గుంటూరు జిల్లా పొన్నూరు తాలూకాలోని వెల్లలూరు గ్రామానికి చెందిన లక్ష్మణరావు మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయం నుంచి న్యాయశాస్త్రంలో పట్టభద్రుడయ్యారు. 1959లో ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టులో న్యాయవాదిగా ఎన్‌రోల్ అయ్యారు. 1982లో ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టు శాశ్వత న్యాయమూర్తిగా నియమితులయ్యారు. 1995, ఫిబ్రవరి నుంచి అలహాబాద్ హైకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తిగా పనిచేసి..1996 జనవరిలో పదవీ విరమణ చేశారు. శుక్రవారం మధ్యాహ్నం ఒంటి గంటకు విస్పర్ వ్యాలీ సమీపంలోని వైకుంఠ మహాప్రస్థానంలో అంత్యక్రియలు నిర్వహిస్తామని కుటుంబ సభ్యులు తెలిపారు.

బీఆర్‌ఎస్ నేతలపై అక్రమ కేసులు

డీజీపీకి మండలి విపక్ష నేత మధుసూదనాచారి ఫిర్యాదు

డీజీపీకి ఫిర్యాదు చేస్తున్న మధుసూదనాచారి. చిత్రంలో శ్రీనివాస్‌గౌడ్

సాక్షి, హైదరాబాద్: మహబూబ్‌నగర్ జిల్లాలో బీఆర్‌ఎస్ పార్టీ నాయకులపై అక్రమ కేసులు పెడుతున్న పోలీస్ అధికారులపై చర్యలు తీసుకోవాలని ఆ పార్టీ సీనియర్ నేతలు డీజీపీ జితేందర్‌ను కోరారు. ఈ మేరకు గురువారం మధ్యాహ్నం తెలంగాణ శాసన మండలి ప్రతిపక్ష నేత మధుసూదనాచారి, మాజీ మంత్రి వి.శ్రీనివాస్ గౌడ్, ఎమ్మెల్సీ నవీన్‌కుమార్ రెడ్డి, సర్పంచ్‌ల సంఘం జేఏసీ అధ్యక్షుడు యాదగిరితో కూడిన బృందం లక్డీకాపూల్‌లోని డీజీపీ కార్యాలయంలో ఆయనను కలిసి వినతిపత్రం అందజేసింది. జిల్లా నాయకులపై అక్రమ కేసుల అంశాన్ని వారు డీజీపీతో ప్రస్తావించారు.

కేసీఆర్‌పై కేసు డిసెంబర్ 27కు వాయిదా

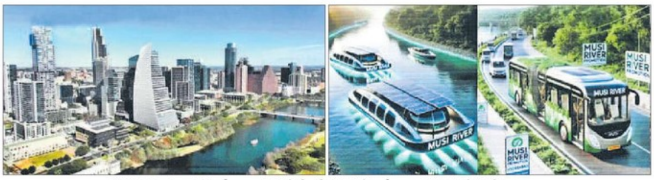
భూపాలపల్లి అర్బన్: మేడిగడ్డ కుంగుబాటుపై మాజీ ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్, సంబంధిత కాంట్రాక్టర్, అధికారులపై భూపాలపల్లి కోర్టులో నమోదైన కేసును డిసెంబర్ 27వ తేదీకి వాయిదా వేస్తూ జిల్లా సెషన్స్ కోర్టు ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది. భూపాలపల్లికి చెందిన నాగవెల్లి రాజలింగమూర్తి.. అప్పటి సీఎం కేసీఆర్‌తో పాటు, స్మితా సబర్వాల్, నిర్మాణ సంస్థపై జిల్లా కోర్టులో ఫిర్యాదు చేయడం తెలిసిందే. వారి తరఫున న్యాయవాదులు మాత్రమే కోర్టుకు హాజరవుతున్నారు.

రేవంత్‌ది రోజుకో మాట

మాజీ మంత్రి ప్రశాంత్‌రెడ్డి

సాక్షి, హైదరాబాద్: 'మతిమరుపు ఎక్కువై పూటకో మాట మాట్లాడుతున్నావు.. డాక్టర్‌ను సంప్రదించు రేవంత్ రెడ్డి.. రూ.లక్షా 50 వేల కోట్లతో మూసీ సుందరీకరణ చేస్తామన్నది నువ్వే .. మళ్ళీ ఆ సంఖ్య ఎక్కడిదని నువ్వే అంటున్నావు'.. అని మాజీ మంత్రి, ఎమ్మెల్యే వేముల ప్రశాంత్‌రెడ్డి ఎద్దేవా చేశారు. మూసీ నది అభివృద్ధిపై సీఎం రేవంత్‌రెడ్డి వైఖరిని ఆయన గురువారం ఒక ప్రకటనలో తప్పుబట్టారు. మూసీ సుందరీకరణ పేరుతో పేద ప్రజల కష్టాన్ని సీఎం రేవంత్‌రెడ్డి భూమి పాలు చేస్తున్నారని, నది గర్భం, ఎఫ్‌టీఎల్, బఫర్ జోన్లలోని ఇళ్లపై శ్వేతపత్రం విడుదల చేయాలని డిమాండ్ చేశారు. ఆ తర్వాతే ఇళ్ల మార్కింగ్ మొదలు పెట్టాలని సూచించారు.

పునరుజ్జీవం తర్వాత మూసీ ఎలా ఉండబోతోందో తెలియజేస్తూ సీఎం ఇచ్చిన ప్రెజెంటేషన్‌లోని చిత్రాలు

సుందరీకరణ కాదు.. పునరుజ్జీవం!

▶ మొదటి పేజీ తరువాయి

నన్ను అడుగుతున్నారు. వారు ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న సిద్దిపేట, గజ్వేల్‌లోని ఏటిగడ్డ కిష్టాపూర్, వేములఘాట్, మల్లన్నసాగర్, రంగనాయకసాగర్, కొండపోచమ్మకు నేను సెక్యూరిటీ లేకుండా వస్తా. బీఆర్‌ఎస్ నేతలూ రావాలి. రచ్చబండ నిర్వహించి పదేళ్లలో ఎన్ని దుర్మార్గాలు చేశారో ప్రజలను అడుగుదాం..' అని రేవంత్ సవాల్ చేశారు.

బఫర్ జోన్‌లో మరో 10 వేల గృహాలు

'మూసీ గర్భంలో 1,690 ఇళ్లు ఉండగా వారికి దసరా పండుగ వేళ డబుల్ బెడ్‌రూమ్ ఇళ్లతో పాటు రూ.25 వేలు చొప్పున తోవ ఖర్చులకు ఇచ్చాం. అయితే హైడ్రా వస్తుంది..బుల్డోజర్లు పెడ్తున్నరు అని తప్పుడు ప్రచారం చేస్తున్నారు. మూసీలో ప్రభుత్వం ఒక్క ఇల్లు కూలగొట్టలేదు. ఖాళీ చేసిన లబ్ధిదారులే తమ ఇళ్ల తలుపులు, కిటికీల కోసం కూలగొట్టుకున్నారు. అడ్డగోలుగా కట్టిన 10, 20 అంతస్తుల ఆకాశహర్మ్యాలను కూల్చడానికే బుల్డోజర్లు, హైడ్రా అవసరం. అయినా హైడ్రా ఏమైనా ఫామ్‌హౌస్‌లో నిద్రపోయే భూతమా? మీద పడడానికి? మరో 10 వేల ఇళ్లు బఫర్‌జోన్‌లో ఉన్నాయి వారికి ప్రత్యామ్నాయం కల్పించి, మంచి జీవితాలు ఇచ్చి మనస్సు గెలవాలని భావిస్తున్నాం..' అని ముఖ్యమంత్రి చెప్పారు.

ఆ కంపెనీలతో కన్సార్టియం

'ప్రపంచంలో అద్భుతాలను సృష్టించిన ఐదు కంపెనీలతో ఒక కన్సార్టియం ఏర్పాటు చేయించి రూ.141 కోట్లతో మూసీ పునరుజ్జీవనం ప్రాజెక్టు డీపీఆర్ తయారీ బాధ్యతలను టెండర్ల ద్వారా అప్పగించాం. డీపీఆర్ తయారీతో పాటు అంచనా వ్యయం, నిధులు, పెట్టుబడులు, రుణాల సమీకరణకు సంబంధించి కన్సార్టియం సహకారం అందిస్తుంది. 18 నెలల్లో డీపీఆర్ తయారు చేస్తారు. ఆ తర్వాత నాలుగైదేళ్లలో ప్రాజెక్టును పూర్తి చేస్తాం. ఆరున్నరేళ్ల పాటు కన్సార్టియం సేవలందిస్తుంది. ఈ కన్సార్టియంలో భాగమైన 'మీన్‌హార్ట్' కంపెనీకే ప్రధాని మోదీ గుజరాత్‌లో సర్దార్ పటేల్ విగ్రహం కట్టే బాధ్యత అప్పగించారు. అలాగే రాష్ట్రంలో కేసీఆర్, రామేశ్వర్‌రావు తమ కులగురువు చినజీయర్ స్వామితో కలిసి సమతామూర్తి విగ్రహాన్ని కట్టే బాధ్యత అప్పగించారు. గత ప్రభుత్వం ఉప్పల్‌లో మూసీపై రూ.30 కోట్లతో పనులు ప్రారంభించి రూ.6 కోట్లు ఖర్చు చేసినట్టు రికార్డుల్లో ఉంది. కానీ వర్షం వచ్చి చేసిన పనికొట్టుకుపోయిందని అంటున్నారు. ఈ వ్యవహారంలో లోపల వేయవచ్చు. చర్లపల్లి జైల్లో వేస్తే తిండిదండగ అని మేం చూసీ చూడనట్టుగా ఉంటే వారికి అలుసుగా ఉంది..' అని రేవంత్ అన్నారు.

'మూసీ'పై అసెంబ్లీలో చర్చకు సిద్ధం

'మూసీ ఒడ్డున ఖాళీ చేసిన ఇళ్లల్లో హరీశ్, కేటీఆర్, ఈటల రాజేందర్ 3 నెలలు ఉంటే ఈ ప్రాజెక్టును ఆపేస్తానంటూ ఓపెన్ ఆఫర్ ఇస్తున్నా. ప్రజలు అక్కడ ఉండడం అద్భుతం అనుకుంటే మీరూ ఉండండి. పునరుజ్జీవాన్ని అడ్డుకోవడం దేశద్రోహం. దీనిపై అసెంబ్లీలో చర్చకు కూడా సిద్ధం.

అనుమానాలుంటే నివృత్తి చేస్తాం

ప్రత్యేక కేసుగా ఎంపీలను ఎంక్లోజర్‌లో పెట్టి శాసనసభలో మాట్లాడించడానికి ఉన్న సాధ్యాసాధ్యాలను పరిశీలిస్తాం. ఎంఐఎం, బీజేపీ, బీఆర్‌ఎస్ నేతలు అసద్, కిషన్, కేసీఆర్ తమ అనుమానాలను శనివారంలోగా ప్రశ్నల రూపంలో తెలియజేస్తే రాతపూర్వకంగా సమాధానమిస్తాం'అని సీఎం తెలిపారు. 'దేశ భద్రత కోసం ఏర్పాటు చేసే దామగుండం నేవీ రాడార్ కేంద్రాన్ని వ్యతిరేకిస్తూ మాట్లాడేవాళ్లు కసబ్‌లాంటి వాళ్లు. కేటీఆర్ కసబ్‌లాగా మాట్లాడితే ఎవడో వచ్చి ఇవ్వాల్సిన సమాధానం ఇస్తాడు. జీహెచ్‌ఎంసీలో వరద బాధితులకు నష్ట పరిహారం పంపిణీలో అక్రమాలపై ఏసీబీ విచారణకు ఆదేశం చాలా?..' అని కేటీఆర్‌ను ఉద్దేశించి రేవంత్ ప్రశ్నించారు. అంతకు ముందు.. ప్రస్తుతం మూసీ నది పునరుజ్జీవం తర్వాత ఎలా ఉండబోతోందో సీఎం ప్రెజెంటేషన్ ఇచ్చారు.

పత్తి.. లారీల కత్తి

పత్తి రవాణాకు ఇతర రాష్ట్రాల లారీలకు సీసీఐ అవకాశం

భగ్గుమంటున్న తెలంగాణ లారీ ఓనర్లు, డ్రైవర్ల అసోసియేషన్లు

సాక్షి, హైదరాబాద్: కాటన్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా (సీసీఐ), వ్యవసాయ మార్కెటింగ్ శాఖల తీరుపై తెలంగాణ లారీ ఓనర్ల అసోసియేషన్లు భగ్గుమంటున్నాయి. రాష్ట్రంలో ఉన్న పత్తిని ఇతర రాష్ట్రాలకు తరలించే విషయంలో ఇతర రాష్ట్రాల లారీలను వినియోగించుకోవడమే ఇందుకు ప్రధాన కారణం. తమ ఉపాధి అవకాశాలకు అడ్డుపడుతున్నారంటూ ఇతర రాష్ట్రాల నుంచి వచ్చే లారీలను తెలంగాణ లారీ ఓనర్లు అడ్డుకుంటున్నారు. ఫలితంగా వివిధ జిల్లాల్లోని గోదాముల్లో ఉన్న పాత పత్తి నిల్వలు రవాణా చేయలేకపోతున్నారు. మరోవైపు కొత్తగా మార్కెట్లోకి పత్తి వస్తుండటంతో వాటికి గోదాములు దక్కే పరిస్థితి కనిపించడం లేదు.

సీసీఐ, మార్కెటింగ్ శాఖల కుమ్మక్కు

రాష్ట్రంలో పత్తి కొనుగోళ్లు ప్రారంభమయ్యాయి. ఈ ఏడాది 25 లక్షల మెట్రిక్ టన్నులకు పైగా పత్తి ఉత్పత్తి అవుతుందని అంచనా. మార్కెట్లో ధరల పతనంతో మద్దతు ధర ఇచ్చేందుకు సీసీఐ రంగంలోకి దిగింది. కొత్త పత్తిని కొనుగోలు చేసి వాటిని జిన్నింగ్ మిల్లులకు తరలించాక, తర్వాత ఆ పత్తిని రాష్ట్రంలో ఎక్కడికక్కడ గోదాముల్లో నిల్వ చేసేందుకు సీసీఐ ఏర్పాట్లు చేసింది. అయితే ఇప్పటికే ఆయా గోదాముల్లో పాత పత్తి నిల్వ ఉంది. వాటిని రవాణా ద్వారా తరలిస్తేనే కొత్త పత్తిని తిరిగి గోదాముల్లో నిల్వ చేయడానికి వీలవుతుంది. దీనికోసం సీసీఐ అధికారులు లారీల కోసం కాంట్రాక్టులు కుదుర్చుకున్నారు. అవన్నీ కూడా ఇతర రాష్ట్రాలకు చెందినవే. ఆయా ప్రాంతాల నుంచి ఇక్కడకు ఏదో ఒక వస్తువు రవాణా చేసి తిరిగి వెళ్లేప్పుడు ఇక్కడున్న పత్తిని తీసుకెళతాయి. దీనివల్ల తక్కువ ధరకు లారీలు వస్తాయని, అందుకే తమ లారీలను వాడుకోవడం లేదని తెలంగాణ లారీ ఓనర్లు అంటున్నారు. ఇతర రాష్ట్రాల లారీల కాంట్రాక్టర్లతో సీసీఐ, మార్కెటింగ్ శాఖ యంత్రాంగం కుమ్మక్కు అవుతుందని తెలంగాణ లారీ యాజమాన్యాలు ఆరోపిస్తున్నాయి.

చేతులెత్తేసిన మార్కెటింగ్ శాఖ

తెలంగాణలో 1.85 లక్షల పెద్ద లారీలు ఉన్నాయి. ఆయా లారీలకు చెందిన యజమానుల్లో 60% మంది సొంత లారీలను వారే నడుపుకుంటారు. ఆర్థికపరమైన కారణాల వల్ల రాష్ట్రంలోని లారీ ఓనర్లు ఆత్మహత్యలు చేసుకున్న సంఘటనలు ఉన్నాయని తెలంగాణ లారీ ఓనర్ల సంఘం ఆవేదన వ్యక్తం చేస్తోంది. మార్కెటింగ్‌శాఖ ప్రభుత్వానికి ఇచ్చిన నివేదిక ప్రకారం రాష్ట్రంలో ఆలేరు లారీ అసోసియేషన్, మిర్యాలగూడ, నార్కట్‌పల్లి, మహబూబ్‌నగర్, కల్వకుర్తి, సూర్యాపేట లారీ అసోసియేషన్స్, జమ్మికుంట, పెద్దపల్లి, సుల్తానాబాద్ స్థానిక లారీ అసోసియేషన్లు సమస్యలు సృష్టిస్తున్నాయని పేర్కొంది. తెలంగాణలోని పలు ప్రాంతాల లారీ ఓనర్ల అసోసియేషన్ల కారణంగా సూర్యాపేట, జమ్మికుంట, పెద్దపల్లి, వీటీ.నగర్, మల్లేపల్లి, నకిరేకల్, నల్లగొండ, అచ్చంపేట, నాగర్‌కర్నూలు, ఆలేరు, మోత్కూరు, చండూరు, చిట్యాల, మహబూబ్‌నగర్, వనపర్తి రోడ్, మక్తల్, సుల్తానాబాద్‌లలో కొనుగోలు కేంద్రాలు తెరవడం కష్టమని మార్కెటింగ్‌శాఖ చేతులెత్తేసింది.

ఐవీఎఫ్ సెంటర్లు ఎక్కడున్నాయో బీఆర్‌ఎస్ చూపించాలి

గాంధీలో ఒక్కరికి ఐవీఎఫ్ చేసినట్టు నిరూపించండి.. మంత్రి దామోదర రాజనర్సింహ సవాల్

సాక్షి, హైదరాబాద్: గాంధీ హాస్పిటల్‌లో ఐవీఎఫ్ సేవల ప్రారంభంపై బీఆర్‌ఎస్ నేతలు చేస్తున్న విమర్శలపై మంత్రి దామోదర రాజనర్సింహ ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు. ఐవీఎఫ్ సెంటర్ల ఏర్పాటుకు 2018లో జీవోలు ఇచ్చి, ఎందుకు ఏర్పాటు చేయలేదని ఆయన ప్రశ్నించారు. బీఆర్‌ఎస్ నేతలకు దమ్ముంటే ఎంజీఎం, పేట్లబుర్జు దవాఖానాలలో ఐవీఎఫ్ సెంటర్లు ఎక్కడున్నాయో చూపించాలని మంత్రి సవాల్ చేశారు. బీఆర్‌ఎస్ హయాంలో గాంధీ హాస్పిటల్‌లో ఒక్కరికైనా ఐవీఎఫ్ చేసినట్టు నిరూపించాలన్నారు. ఐవీఎఫ్ సేవలు ప్రారంభించకుండా మోసం చేసినందుకు మహిళలకు ఆ పార్టీ నేతలు క్షమాపణలు చెప్పాలన్నారు. ఈ మేరకు మంత్రి గురువారం ఓ ట్వీట్ చేశారు. 'హైదరాబాద్‌లోని గాంధీ హాస్పిటల్, పేట్లబుర్జు హాస్పిటల్, వరంగల్‌లోని ఎంజీఎం హాస్పిటల్‌లో ఐవీఎఫ్ సెంటర్ల ఏర్పాటుకు 2018న జీవో 520 విడుదల చేశారు. కానీ, ఒక్క హాస్పిటల్‌లో కూడా ఐవీఎఫ్ సేవలు అందుబాటులోకి తీసుకురాలేదు. ఒక్క పరికరం కూడా కొనుగోలు చేయలేదు. 2023లో ఎన్నికలకు ముందు గాంధీకి కొంత ఎక్విప్‌మెంట్ తీసుకొచ్చి, ఐవీఎఫ్ సేవలను ప్రారంభిస్తున్నట్టు హడావుడి చేశారు. కానీ, అక్కడ ఎంబ్రియాలజిస్టును, స్టాఫ్‌ను నియమించలేదు. మా ప్రభుత్వం వచ్చాక ఎంబ్రియాలజిస్ట్‌ను నియమించాం. శిక్షణ పొందిన స్టాఫ్‌ను నియమించాం. నిధులు కేటాయించాం. అవసరమైన అనుమతులు తీసుకొచ్చి, ఐవీఎఫ్ సేవలను ప్రారంభించాం. మేము చిత్తశుద్ధితో ఐవీఎఫ్ సేవలు అందుబాటులోకి తీసుకొస్తే, దాన్ని మీ ఖాతాలో వేసుకునేందుకు చవకబారు విమర్శలు చేస్తున్నారు. మీకు దమ్ముంటే మీ హయాంలో గాంధీలో ఒక్కరికి ఐవీఎఫ్ చేసినట్టు నిరూపించండి. పేట్లబుర్జు, ఎంజీఎంలో ఐవీఎఫ్ సెంటర్లు ఎక్కడున్నాయో చూపించండి. మహిళలను మోసం చేసి నందుకు బహిరంగ క్షమాపణలు చెప్పండి' అని మంత్రి తన ట్వీట్‌లో పేర్కొన్నారు. పేట్లబుర్జు, ఎంజీఎం సహా జిల్లాల్లోనూ ఐవీఎఫ్ సేవలను విస్తరిస్తామని మంత్రి తెలిపారు.

వైఎస్సార్ కాంగ్రెస్ పార్టీ అధ్యక్షుడు, మాజీ సీఎం వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డిని ఆ పార్టీ ఏపీ ఇంటెలెక్చువల్ ఫోరం అధ్యక్షుడు వై.ఈశ్వర్ ప్రసాద్ రెడ్డి గురువారం తాడేపల్లిలోని పార్టీ కేంద్ర కార్యాలయంలో కలిశారు. పార్టీ ఇంటెలెక్చువల్ ఫోరం అధ్యక్షుడిగా నియమించినందుకు వైఎస్ జగన్‌కు కృతజ్ఞతలు తెలిపారు.
- సాక్షి,అమరావతి

జనం మెచ్చేలా పనిచేద్దాం

- గత పది నెలల్లో బీఆర్‌ఎస్ అన్ని కష్టకాలాలనూ అధిగమించింది: కేటీఆర్
- బీఆర్‌ఎస్ విద్యార్థి విభాగం సమావేశం

తెలంగాణ భవన్‌లో జరిగిన సమావేశంలో మాట్లాడుతున్న కేటీఆర్

సాక్షి, హైదరాబాద్: 'ప్రజలు మనకు రెండుసార్లు అధికారం ఇచ్చినా కొన్ని పొరపాట్లతోపాటు కాంగ్రెస్ ఇచ్చిన అడ్డగోలు హామీలతో ఓడిపోయాం. కేసీఆర్‌కు గాయం, పార్టీ ఫిరాయింపులు, కవితను జైలుకు పంపడం, పార్లమెంటు ఎన్నికల్లో ఎదురుదెబ్బలు తగలడం లాంటివి జరిగినా పోరాటం చేశాం. గత పది నెలల్లో మన పార్టీ అన్ని కష్టకాలాలనూ అధిగమించింది. ఇప్పుడు ప్రజలకు ఎలాంటి కష్టం వచ్చినా కేసీఆర్‌ను తలుచుకుంటున్నారు. ప్రజలకు కష్టమొస్తే గాంధీభవన్, బీజేపీ ఆఫీసు వైపు కాకుండా తెలంగాణ భవన్ వైపు చూస్తున్నారు. ప్రజలు మెచ్చే విధంగా మళ్లీ వారికి దగ్గరవుదాం. డీఎంకే, శిరోమణి అకాలీదళ్ తరహాలో మరో 70ఏళ్ల పాటు పార్టీ బలంగా ఉండేలా బీఆర్‌ఎస్‌ను తీర్చిదిద్దుకుందాం' అని బీఆర్‌ఎస్ వర్కింగ్ ప్రెసిడెంట్ కేటీఆర్ వ్యాఖ్యానించారు. తెలంగాణ భవన్‌లో గెల్లు శ్రీనివాస్ అధ్యక్షతన గురువారం జరిగిన బీఆర్‌ఎస్ విద్యార్థి విభాగం విస్తృతస్థాయి సమావేశంలో కేటీఆర్ ప్రసంగించారు. 'పార్టీలో ఉన్న చాకుల్లాంటి యువ నాయకత్వం నుంచి కొత్త నాయకత్వాన్ని తయారు చేసుకుందాం. విద్యార్థి నాయకులకు కూడా ఎమ్మెల్యే, ఎంపీలు, కార్పొరేషన్ చైర్మన్లతోపాటు నాయకత్వ బాధ్యతల్లో పెద్దపీట వేస్తాం' అని కేటీఆర్ ప్రకటించారు.

బీజేపీ, కాంగ్రెస్ తోడు దొంగలు

'హైదరాబాద్ చుట్టూ మూడు వైపుల సముద్రం, తెలంగాణలో భాక్రానంగల్ ఉందని, విప్రో సీఈఓ సత్య నాదెళ్ల అని ఎవరో రాసిచ్చినది చదివే సీఎం ఉండటం మన కర్మ. పైన జుమ్లా పీఎం ఉంటే ఇక్కడేమో హౌలా సీఎం ఉన్నాడు. ఆయన 25 సార్లు ఢిల్లీకి పోయినా 25 పైసలు కూడా తీసుకురాలేదు. కాంగ్రెస్‌తోపాటు బీజేపీ కూడా తెలంగాణకు అతి ప్రమాదకరం. లోలోన బీజేపీ, కాంగ్రెస్ తోడు దొంగలు' అని కేటీఆర్ విమర్శించారు. 'ప్రభుత్వం అనుసరిస్తున్న లోపభూయిష్ట విధానాలతో గ్రూప్–1 మెయిన్స్ పరీక్షలు రద్దయ్యే పరిస్థితి ఉంది. బీఆర్‌ఎస్ కార్యకర్తల మీద కేసులు పెడితే మాజీ ఐపీఎస్ అధికారి ఆర్‌ఎస్ ప్రవీణ్ కుమార్ నేతృత్వంలో రిటైర్డ్ పోలీసు అధికారులతో కమిటీ వేసి కాపాడుకుంటాం' అని కేటీఆర్ చెప్పారు. సమావేశంలో బాల్క సుమన్, ఆర్‌ఎస్ ప్రవీణ్‌కుమార్, దాసోజు శ్రవణ్, ఎర్రోళ్ల శ్రీనివాస్, వాసుదేవరెడ్డి, తుంగ బాలు తదితరులు పాల్గొన్నారు.

కేబినెట్‌లో చర్చించి డీఏలు విడుదల చేయాలి

పత్తి కొనుగోలులో కేంద్ర ప్రభుత్వానిది ద్వంద్వ వైఖరి: హరీశ్‌రావు

సాక్షి, హైదరాబాద్: ప్రభుత్వ ఉద్యోగులకు పెండింగులో ఉన్న కరువు భత్యాన్ని ఈ నెల 23న జరిగే రాష్ట్ర మంత్రివర్గ భేటీలో చర్చించి దీపావళి కానుకగా విడుదల చేయాలని మాజీ మంత్రి హరీశ్‌రావు డిమాండ్ చేశారు. బకాయిపడిన ఐదు డీఏల మొత్తం 17.29 శాతాన్ని కలుపుకుని ఉద్యోగులు, పెన్షనర్లకు చెల్లించాలన్నారు. ఈ మేరకు గురువారం ఒక ప్రకటన విడుదల చేశారు. కేంద్ర ప్రభుత్వ ఉద్యోగులకు దీపావళి కానుకగా మూడు శాతం కరువు భత్యం ప్రకటించిన విషయాన్ని గుర్తు చేశారు. పార్లమెంటు ఎన్నికల సమయంలో ఉపాధ్యాయ, ఉద్యోగ సంఘాలతో జరిగిన సమావేశంలో డీఏ విడుదల చేస్తామని ప్రకటించిన సీఎం మాట తప్పారన్నారు. కాంగ్రెస్ అధికారంలోకి వచ్చి పది నెలలు కావస్తున్నా డీఏల విడుదల జరగక ఒక్కో ఉద్యోగి ప్రతినెలా సుమారు రూ.5 వేల నుంచి రూ.20వేల వరకు నష్టపోతున్నారన్నారు. ఉద్యోగులు, ఉపాధ్యాయులు, పెన్షనర్ల కోసం బీఆర్‌ఎస్ ప్రభుత్వం తెచ్చిన నూతన ఈహెచ్‌ఎస్ విధానాన్ని వెంటనే అమలు చేయాలని హరీశ్‌రావు డిమాండ్ చేశారు.

బతుకమ్మ చీరలపై పొంతన లేని మాటలు

బతుకమ్మ చీరల పంపిణీ ఎందుకు నిలిచిందనే ప్రశ్నలకు సమాధానం చెప్పకుండా మంత్రి సీతక్క పొంతనలేని వ్యాఖ్యలు చేస్తున్నారని హరీశ్‌రావు విమర్శించారు. మహాలక్ష్మి పథకం కింద ఒక్కో మహిళకు రూ.25 వేలు చొప్పున పది నెలల్లో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం రూ.23,250 కోట్లు బకాయి పడిందన్నారు. రూ.500కు గ్యాస్ పథకం, 200 యూనిట్ల గృహజ్యోతిని కొందరికే పరిమితం చేశారన్నారు.

పత్తి ధర ఒక్కో రాష్ట్రంలో ఒక్కోలా..

పత్తి కొనుగోళ్ల విషయంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం ద్వంద్వ నీతితో వ్యవహరిస్తోందని హరీశ్‌రావు ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు. ఒకే దేశం, ఒకే పన్ను, ఒకే ఎన్నిక, ఒకే రేషన్ కార్డు, ఒకే మార్కెట్ అంటూ ఊదరగొట్టే కేంద్ర ప్రభుత్వం ఒకే దేశం.. ఒకే మద్దతు ధర ఎందుకు ఇవ్వడం లేదన్నారు. గుజరాత్ పత్తి రైతులకు క్వింటాలుకు రూ.8,257 మద్దతు ధర చెల్లిస్తున్న కేంద్రం.. నాణ్యమైన పత్తిని పండిస్తున్న తెలంగాణ రైతుకు క్వింటాలుకు రూ.7,521 మాత్రమే చెల్లించడం దుర్మార్గమని ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు.

నాసిరకం బతుకమ్మ చీరలిచ్చి ఆత్మగౌరవాన్ని దెబ్బతీశారు

- మాజీ మంత్రి హరీశ్‌రావు వ్యాఖ్యలపై మంత్రి సీతక్క మండిపాటు
- మహిళలకు ఉచిత ప్రయాణంతో పదినెలల్లో రూ.3 వేల కోట్ల మేర ప్రయోజనం కల్పించామని వెల్లడి

సాక్షి, హైదరాబాద్: రాష్ట్రంలోని మహిళలకు గత బీఆర్‌ఎస్ ప్రభుత్వం ఇచ్చింది నాసిరకం బతుకమ్మ చీరలేనని, అంతకంటే అధిక ప్రయోజనాలు కల్పించేలా కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఉచిత రవాణా సదుపాయాన్ని కల్పిస్తోందని మంత్రి సీతక్క వ్యాఖ్యానించారు. ప్రజాప్రభుత్వంలో బతుకమ్మ చీరను బంద్ పెట్టారన్న మాజీమంత్రి హరీశ్‌రావు వ్యాఖ్యలను సీతక్క గురువారం ఓ ప్రకటనలో తీవ్రంగా ఖండించారు. మహిళలకు నాసిరకం చీరలు ఇచ్చి వారి ఆత్మగౌరవాన్ని గత ప్రభుత్వం దెబ్బతీసిందని మండిపడ్డారు. బతుకమ్మ చీరల పేరి ట నాటి ప్రభుత్వం ఏటా రూ. 300 కోట్లు వ్యయం చేస్తే...ప్రజా ప్రభుత్వంలో మహిళలకు చార్జీల భారం లేకుండా ఉచిత ప్రయాణ సౌకర్యాన్ని కల్పించడం వల్ల గత పదినెలల్లో రూ.3,325 కోట్ల మేర ప్రయోజనం కల్పించామని వివరించారు. నిన్నటి వరకు మహిళలు 98.50 కోట్ల ఉచిత ప్రయాణాలు చేశారని గుర్తు చేశారు. అంటే ప్రతీనెల దాదాపు రూ.332 కోట్ల మేరకు మహిళలకు ఆదా అవుతోందని తెలిపారు. వంటింటి భారం తగ్గించేందుకు రూ.500లకే గ్యాస్ సిలిండర్ ఇస్తున్నామని గుర్తు చేశారు. 200 యూనిట్లలోపు ఉచిత విద్యుత్ కోసం వెయ్యి కోట్లు వ్యయం చేశామన్నారు. బీఆర్‌ఎస్ ప్రభుత్వంలో చేసిన తప్పులను ఒక్కొక్కటిగా సరిదిద్దుతున్నామని మంత్రి చెప్పారు.

జోడేఘాట్ అభివృద్ధికి రూ.6 కోట్లు

మంత్రి సీతక్క.. కుమురంభీంకు నివాళి

జోడేఘాట్‌లోని భీం స్మారకం వద్ద నివాళులర్పిస్తున్న మంత్రి సీతక్క

ఆసిఫాబాద్: జోడేఘాట్‌లో పర్యాటకాభివృద్ధి కోసం రూ.6 కోట్లు మంజూరు చేస్తున్నట్లు పంచాయతీరాజ్ శాఖ మంత్రి సీతక్క ప్రకటించారు. కుమురంభీం 84వ వర్ధంతి సందర్భంగా గురువారం ఆసిఫాబాద్ జిల్లా కెరమెరి మండలం జోడేఘాట్‌లోని భీం స్మారకం వద్ద ఆమె నివాళులర్పించారు. ఈ సందర్భంగా మాట్లాడుతూ జోడేఘాట్‌ను టూరిజం కేంద్రంగా అభివృద్ధి చేసేందుకు చర్యలు తీసుకుంటామన్నారు. కుమురంభీం జల్, జంగల్, జమీన్ కోసం పోరాటం సాగించిన 12 పోరు గ్రామాల్లో ప్రజలకు ఇందిరమ్మ ఇళ్లు నిర్మిస్తామని మంత్రి హామీ ఇచ్చారు. అలాగే ఆదివాసీ యువతకు నైపుణ్య శిక్షణ అందిస్తామన్నారు. అటవీ అధికారులు ఆదివాసీలపై దౌర్జన్యం చేయొద్దని హితవు పలికారు. ఈ కార్యక్రమంలో ఎంపీ గోడం నగేశ్, ఎమ్మెల్సీ దండె విఠల్, కలెక్టర్ వెంకటేశ్ దోత్రే, ఐటీడీఏ పీవో ఖుష్బూ గుప్తా తదితరులు పాల్గొన్నారు.

'ఈషా' స్కూళ్లలో కీచక చర్యలు!

జగ్గీ వాసుదేవ్‌కు తెలిసినా నిర్లక్ష్యంగా వ్యవహరిస్తున్నారు

- కోయంబత్తూరులోని పాఠశాలలపై రాజమండ్రికి చెందిన దంపతుల తీవ్ర ఆరోపణలు
- మా కుమారుడిపై మరో విద్యార్థి లైంగిక వేధింపులకు పాల్పడ్డాడు
- త్వరలో పోలీసులకు ఫిర్యాదు చేస్తామని వెల్లడి..
- తమ కుమార్తెపై రెండేళ్లపాటు అత్యాచారం జరిగిందని మరో మహిళ ఆరోపణ

సాక్షి, హైదరాబాద్: అంతర్జాతీయంగా ప్రసిద్ధి చెందిన ఈషా ఫౌండేషన్ ఆధ్యాత్మికత ముసుగులో చిన్నారులపై లైంగిక వేధింపులకు పాల్పడే వారికి కేంద్రంగా మారిందని ఈషా ఫౌండేషన్ పాఠశాల మాజీ ఉపాధ్యాయురాలు యామిని రాగాని, ఆమె భర్త సత్య ఎన్ రాగాని ఆరోపించారు. తమ కుమారుడిని తమిళనాడు కోయంబత్తూరులోని ఈషా ఫౌండేషన్‌కు చెందిన పాఠశాలలో చదివించామని, ఆ సమయంలో అతడిపై తోటి విద్యార్థి లైంగిక వేధింపులకు పాల్పడ్డాడని వెల్లడించారు. ఇటీవల అక్కడి ఈషా హోమ్‌స్కూల్‌లోనూ విద్యార్థులపై ఈ తరహా ఉదంతాలు కొనసాగుతున్నాయని చెప్పారు. అలాగే ఈషా యోగా కేంద్రంలో విద్యా కార్యక్రమాల పేరుతో ఈషా సంస్కృతికి చెందిన బాలికలతో అర్ధనగ్నంగా ఆధ్యాత్మిక దీక్షలు చేయిస్తున్నారని ఆరోపించారు. ఈషా ఫౌండేషన్ వ్యవస్థాపకుడు జగ్గీ వాసుదేవ్ (సద్గురు)కు అన్ని విషయాలు తెలిసినా ఎందుకు పట్టించుకోవడం లేదని వారు ప్రశ్నించారు. రాజమండ్రికి చెందిన ఈ దంపతులు కొంతకాలంగా హైదరాబాద్‌లో నివసిస్తున్నారు. గురువారం బషీర్‌బాగ్ ప్రెస్‌క్లబ్‌లో నిర్వహించిన విలేకరుల సమావేశంలో మాట్లాడుతూ ఈషా ఫౌండేషన్‌పై తీవ్ర ఆరోపణలు చేశారు.

ఎన్నో దురాగతాలు

యామిని రాగాణి మాట్లాడుతూ.. ఈషా ఎడ్యుకేషన్ ఆధ్వర్యంలో నిర్వహిస్తున్న పాఠశాలలు ఈషా విద్య, ఈషా సంస్కృతి, ఈషా హెూమ్ స్కూళ్లలో 8 వేల మందికి పైగా విద్యార్థులు విద్యనభ్యసిస్తున్నట్లు తెలిపారు. ఈషా పాఠశాలలో 8 ఏళ్ల బాలికపై పలుమార్లు అత్యాచారం జరిగిన విషయాన్ని బయటికి రానివ్వలేదన్నారు. అదేవిధంగా 13 ఏళ్ల బాలుడిని 3 సంవత్సరాల పాటు వేధించినట్టు ఆరోపణలు వచ్చాయని, యాజమాన్యం నిర్లక్ష్యంతో 12వ తరగతి విద్యార్థి ఒకరు ఈ ఏడాది జూన్ 21న మృతి చెందాడని చెప్పారు. ఇలా వరుస ఘటనలు చోటు చేసుకోవడం, తమ కుమారుడు సైతం లైంగిక వేధింపులకు గురికావడంతో కలతచెందిన తాము ధైర్యం చేసి మీడియా ముందుకు వచ్చామని వెల్లడించారు. సద్గురుపై ఉన్న భక్తి, విశ్వాసంతో తాము కూడా తమ కుమారుడిని ఈషా పాఠశాలలో చదివించామని వివరించారు.

మాకు ప్రాణహాని ఉంది

ఈషా పాఠశాలలో చదువుతున్న తన ఏడేళ్ల కూతురుపై ఆ పాఠశాలలో పీఈటీ రెండేళ్ల పాటు అత్యాచారానికి పాల్పడ్డాడని సదరు బాలిక తల్లి ఫోన్‌కాల్‌లో మీడియాకు తెలిపారు. 'మేం ఎంతో మనోవేదన అనుభవించాం. ఈషా ఫౌండేషన్‌లో దుర్మార్గాలు బయట పెట్టాలంటే భయంగా ఉంది. మాకు ప్రాణహాని ఉంది. అందుకే నా వివరాలు చెప్పలేకపోతున్నాను. కానీ త్వరలోనే నేను కూడా మీడియా ముందుకు వస్తా..' అని పేరు, వివరాలు చెప్పడానికి ఇష్టపడని ఆ బాధిత మహిళ వెల్లడించారు.

లైంగిక వేధింపుల విషయం యాజమాన్యం దృష్టికి, తద్వారా జగ్గీ వాసుదేవ్ దృష్టికి తీసుకెళ్లినా నిర్లక్ష్యంగా వ్యవహరించారని చెప్పారు. అంతర్గతంగా ఈ పాఠశాలల్లో జరుగుతున్న విషయాలు వెలుగులోకి తెచ్చేందుకు తాను వలంటీర్ టీచర్‌గా ఫౌండేషన్‌లో రెండేళ్లు పనిచేసినట్టు యామిని రాగాని తెలిపారు. విద్యార్థులను బూతులు తిట్టడం, మానసికంగా, శారీరకంగా హింసించడం తాను ప్రత్యక్షంగా చూసినట్టు చెప్పారు. తమ తప్పులు కప్పిపుచ్చుకునేందుకు హిందుత్వం అనే పదాన్ని వాడుతున్నారని ఆరోపించారు.

బాధితులను నిర్వాహకులు బెదిరిస్తున్నారు

'తెల్లవారుజామున యోగా పేరిట బాలికలను సైతం అర్ధనగ్నంగా కూర్చోబెడుతున్నారు. ఈ విషయం గురించి ఈషా ఫౌండేషన్ వ్యవస్థాపకుడు జగ్గీ వాసుదేవ్, మరో ఇద్దరు ముఖ్యుల మధ్య ఈమెయిల్స్ నడిచాయి..' అని యామిని, సత్య వెల్లడించారు. దీనిపై త్వరలోనే పోలీసులకు ఫిర్యాదు చేస్తామన్నారు. ఇప్పటివరకు ఏడు బాధిత కుటుంబాలు తమ వెంట వచ్చాయని, మిగిలిన బాధితులతో కూడా కలిసి ముందుకు వెళతామన్నారు. అయితే ఫౌండేషన్ నిర్వాహకులు బాధితులను బెదిరిస్తున్నారని, స్థానిక పోలీసులను మేనేజ్ చేస్తున్నారని ఆరోపించారు. వీటిపై ప్రభుత్వాలు చర్యలు తీసుకోవాలని, జగ్గీ వాసుదేవ్ వ్యవహారాలన్నింటిపైనా సమగ్ర దర్యాప్తు చేయించాలని ప్రభుత్వాన్ని డిమాండ్ చేశారు.

క్లుప్తంగా...

నేటి నుంచి యథావిధిగా కాలేజీలు

- కొలిక్కి వచ్చిన ప్రైవేటు కాలేజీల ఆందోళన

సాక్షి, హైదరాబాద్: నాలుగు రోజులుగా ప్రైవేటు డిగ్రీ, పీజీ కాలేజీల యాజమాన్యాలు చేస్తున్న ఆందోళన ఎట్టకేలకు కొలిక్కి వచ్చింది. వారితో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం జరిపిన చర్చలు ఫలప్రదమైనట్లు కాలేజీ యాజమాన్యాలు గురువారం వెల్లడించాయి. శుక్రవారం నుంచి కాలేజీలు యథావిధిగా పనిచేస్తాయని ప్రకటించాయి. ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంట్ బకాయిలు చెల్లించాలని డిమాండ్ చేస్తూ ప్రైవేటు కాలేజీలు బోధన మానేసి బంద్ పాటిస్తున్న విషయం తెలిసిందే. ఈ నేపథ్యంలో గురువారం ఈ అంశంపై విద్యాశాఖ ముఖ్య కార్యదర్శి బుర్రా వెంకటేశంతో ముఖ్యమంత్రి రేవంత్‌రెడ్డి, ఉపముఖ్యమంత్రి మల్లు భట్టి విక్రమార్క చర్చించారు. సమస్యలను పరిష్కరించేందుకు ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉందని, తక్షణమే ఆందోళన విరమించాలని ప్రభుత్వం బుర్రా వెంకటేశం ద్వారా కాలేజీల యాజమాన్యాలకు కబురు పంపింది. ఈ నేపథ్యంలో బుర్రా వెంకటేశం, కాలేజీ నిర్వాహకుల మధ్య జరిగిన చర్చలు ఫలప్రదమైనట్లు కాలేజీల యాజమాన్యాలు వెల్లడించాయి. బకాయిలను సత్వరమే విడుదల చేసేందుకు ప్రభుత్వం అంగీకరించిందని చర్చల్లో పాల్గొన్న ప్రతినిధులు తెలిపారు. విద్యాశాఖ ముఖ్య కార్యదర్శితో జరిగిన చర్చల్లో టీపీడీఎంఏ నాయకులు డాక్టర్ బొజ్జ సూర్యనారాయణరెడ్డి, యాద రామకృష్ణ, సుభాశ్‌రెడ్డి తదితరులు పాల్గొన్నారు.

రెండో రోజూ గ్రూప్‌–1 అభ్యర్థుల నిరసన

చిక్కడపల్లి (హైదరాబాద్): గ్రూప్‌–1 మెయిన్స్ పరీక్షలను వాయిదా వేయాలని గ్రూప్‌–1 అభ్యర్థులు చేపట్టిన నిరసన కార్యక్రమాలు రెండోరోజు కూడా కొనసాగాయి. 21వ తేదీ నుంచి జరిగే మెయిన్స్ పరీక్షలను వాయిదా వేయాలని డిమాండ్ చేస్తూ బుధవారం సాయంత్రం వందలాదిమంది అభ్యర్థులు అశోక్‌నగర్ రోడ్లపైకి వచ్చి నిరసన తెలిపారు. అదేవిధంగా గురువారం కూడా గాంధీనగర్ కెనరా బ్యాంక్ సమీపంలో ఉన్న పార్కులో వందలాదిమంది అభ్యర్థులు ప్లకార్డులు ప్రదర్శిస్తూ నిరసన తెలిపారు. ముషీరాబాద్ పోలీసులు వారిని అడ్డుకుని అరెస్టు చేశారు. దాదాపు 15 మందిని అరెస్టు చేసి పోలీస్‌స్టేషన్‌కు తరలించారు.

నెలాఖరుకు జేఈఈ నోటిఫికేషన్!

- నవంబర్ మొదటివారంలో దరఖాస్తుల ప్రక్రియ ప్రారంభం
- జనవరి, ఏప్రిల్‌లో మెయిన్స్
- సిలబస్ కుదింపుపై తర్జనభర్జన
- గత ఏడాది తగ్గిన సిలబస్
- పరీక్ష కేంద్రాల పెంపు అంశంపై పరిశీలన

సాక్షి, హైదరాబాద్: జేఈఈ–2025 నోటిఫికేషన్ ఈ నెలాఖరులో వెలువడనుంది. నేషనల్ టెస్టింగ్ ఏజెన్సీ ఈ దిశగా తన ప్రయత్నాలను ముమ్మరం చేసింది. నవంబర్ మొదటి వారంలో ఆన్‌లైన్ దరఖాస్తుల ప్రక్రియ ప్రారంభించే వీలుందని అధికార వర్గాల ద్వారా తెలిసింది. జనవరిలో మొదటి విడత జేఈఈ మెయిన్స్ నిర్వహిస్తారు. ఆ తర్వాత ఏప్రిల్ లేదా మే నెలలో రెండో విడత మెయిన్స్‌ను ఆన్‌లైన్ పద్ధతిలో చేపట్టనున్నారు. దేశంలోని ప్రతిష్టాత్మక ఐఐటీలు, ఎన్‌ఐటీలు, ట్రిపుల్ ఐటీలు, కేంద్ర ప్రభుత్వ నిధులతో నడిచే ఇంజనీరింగ్ సంస్థల్లో ప్రవేశానికి ఈ ఉమ్మడి ప్రవేశ పరీక్ష (జేఈఈ)ను నిర్వహిస్తారు. మెయిన్స్‌లో అర్హత సాధించిన వారిలో 2.5 లక్షల మందిని అడ్వాన్స్‌డ్‌కు పంపుతారు. అడ్వాన్స్‌డ్‌లో పొందిన ర్యాంకుల ఆధారంగా ఐఐటీల్లో సీట్లు కేటాయిస్తారు. జేఈఈ మెయిన్స్ ర్యాంకు ద్వారా ఎన్‌ఐటీలు, ట్రిపుల్ ఐటీలు, కేంద్ర ప్రభుత్వ నిధులతో నడిచే సంస్థల్లో ఇంజనీరింగ్ సీట్లు పొందే వీలుంది. ఈ పరీక్షను దృష్టిలో ఉంచుకుని తెలంగాణ వ్యాప్తంగా పరీక్ష కేంద్రాలపై దృష్టి పెట్టారు. ఏయే కేంద్రాలను ఎంపిక చేయాలనే సమాచారాన్ని ఎన్‌టీఏ సేకరించినట్టు అధికార వర్గాలు తెలిపాయి. మొదటినుంచీ తెలంగాణ వ్యాప్తంగా 21 పట్టణాల్లో జేఈఈ మెయిన్స్ నిర్వహిస్తున్నారు. అయితే గత ఏడాది నుంచి పరీక్ష కేంద్రాలను కుదించారు. కరోనా నేపథ్యంలో విద్యార్థుల సంఖ్య తగ్గడంతో పరీక్ష కేంద్రాలను 17 పట్టణాలకే పరిమితం చేశారు. కాగా, గత ఏడాది జేఈఈ రాసే వారి సంఖ్య గణనీయంగా పెరిగింది. ఈ కారణంగా ఈ సంవత్సరం పరీక్ష కేంద్రాలను పెంచే అంశాన్ని పరిశీలిస్తున్నారు.

సిలబస్‌పై కసరత్తు..

గత సంవత్సరం జేఈఈ మెయిన్స్, అడ్వాన్స్‌డ్‌కు కూడా పరీక్ష సిలబస్‌ను తగ్గించారు. 2020లో కరోనా కారణంగా 8 నుంచి 12వ తరగతి వరకూ కెమిస్ట్రీ, మ్యాథ్స్, ఫిజిక్స్‌లో కొన్ని చాప్టర్లను తీసివేశారు. దీనిని దృష్టిలో ఉంచుకుని సీబీఎస్‌ఈతో పాటు ఇతర జాతీయ సిలబస్ ఉండే విద్యార్థులకు జేఈఈలో ఆయా చాప్టర్లను తొలగించాలనే డిమాండ్ వచ్చింది. ఈ కారణంగా గత సంవత్సరం కొన్ని చాప్టర్లను ఇవ్వలేదు. అయితే, ఈ ఏడాది ఆ సమస్య లేదని అధికారులు భావిస్తున్నారు. దీనిని దృష్టిలో ఉంచుకుని పాత సిలబస్‌ను మళ్లీ కలపడమా? లేదా ఈ సంవత్సరం కూడా గత ఏడాది మాదిరిగానే నిర్వహించడమా? అనే దానిపై ఎన్‌టీఏ, ఇతర కేంద్ర సంస్థలు నిర్ణయం తీసుకోవాల్సి ఉంటుంది.

సింగిల్ జడ్జి ఉత్తర్వులను కొట్టివేయండి

- గ్రూప్‌–1 పరీక్షలపై ఐదుగురు అభ్యర్థుల అప్పీల్
- తప్పు ప్రశ్నలపై వాదనలు వినాలని విజ్ఞప్తి
- నేడు విచారణ చేపట్టనున్న హైకోర్టు ద్విసభ్య ధర్మాసనం

సాక్షి, హైదరాబాద్: రాష్ట్రంలో గ్రూప్‌–1 మెయిన్స్ పరీక్షలకు గ్రీన్‌సిగ్నల్ ఇస్తూ మూడురోజుల క్రితం సింగిల్ జడ్జి ఇచ్చిన తీర్పును సవాల్ చేస్తూ హైకోర్టులో అప్పీల్ దాఖలైంది. వికారాబాద్ జిల్లా పరిగికి చెందిన గంగుల దామోదర్‌రెడ్డితోపాటు మరో నలుగురు హైకోర్టులో రిట్ అప్పీల్ దాఖలు చేశారు. తెలంగాణ పబ్లిక్ సర్వీస్ కమిషన్, జీఏడీ కార్యదర్శిని ప్రతివాదులుగా చేర్చారు. ఈ అప్పీల్‌పై జస్టిస్ అభినంద్ కుమార్ షావిలి, జస్టిస్ లక్ష్మీనారాయణ అలిశెట్టి ధర్మాసనం శుక్రవారం విచారణ చేపట్టనుంది. 'ప్రిలిమినరీ పరీక్షలో ఉత్తీర్ణులైన అభ్యర్థుల జాబితాను ప్రచురించే ముందు ప్రాథమిక కీపై వచ్చిన అభ్యంతరాలను నిష్పాక్షికంగా పరిశీలించాలి. ఆ అభ్యంతరాలపై పూర్తి పరిశీలన జరిగిన తర్వాతే మెరిట్ జాబితా ప్రకటించాలి. కానీ టీజీపీఎస్సీ ఆ మేరకు చర్యలు తీసుకోలేదు. తప్పుగా వచ్చిన ప్రశ్నలను తొలగించి మళ్లీ మెరిట్ జాబితా ప్రకటించేలా ఆదేశించాలి'అని దామోదర్‌రెడ్డితోపాటు మరికొందరు దాఖలుచేసిన రిట్ పిటిషన్‌ను సింగిల్ జడ్జి కొట్టివేశారు. సాంకేతిక అంశాలను నిపుణుల కమిటీకే వదిలేయాలని, కోర్టుల జోక్యం కూడదని వ్యాఖ్యానించారు. ఈ ఉత్తర్వులను కొట్టివేయాలంటూ తాజాగా పిటిషనర్లు ద్విసభ్య ధర్మాసనం ముందు అప్పీల్ దాఖలు చేశారు.

అప్పీల్‌లో పేర్కొన్న అంశాలివీ..

'సింగిల్ జడ్జి ఉత్తర్వులు చట్టవిరుద్ధం. గ్రూప్‌–1 ప్రిలిమ్స్ 'కీ'లో కొన్ని ప్రశ్నలు, జవాబుల్లో స్పష్టంగా తప్పులు కనిపిస్తున్నాయి. వాటిని, పిటిషనర్ల అభ్యంతరాలను పరిగణనలోకి తీసుకోకుండానే రిట్ పిటిషన్ కొట్టివేశారు. నిపుణుల కమిటీ నిర్ణయంపై న్యాయ సమీక్ష అవసరం లేదని చెప్పారు. తప్పుడు ప్రశ్నలు తొలగిస్తే మెరిట్ జాబితా అంతా మారిపోతుందని అందులో జోక్యం చేసుకోవడానికి నిరాకరించారు. కొన్ని ప్రశ్నలు తప్పుగా రూపొందించిన విషయాన్నీ గ్రహించలేదు. సింగిల్ జడ్జి మా పిటిషన్లను కొట్టివేయడం ద్వారా తప్పుడు ప్రశ్నలకు సమాధానం ఇచ్చిన వారు కూడా మెయిన్స్‌కు అర్హత సాధించినట్లు అవుతుంది. ఈ తప్పుడు ప్రశ్నలకు అనుకోకుండా పిటిషనర్లు కొందరు సరైన సమాధానం ఇవ్వడాన్ని టీజీపీఎస్సీ సింగిల్ జడ్జి ముందు పేర్కొంది. ప్రిలిమ్స్‌తోనే నేరుగా జాబ్ ఇవ్వకపోయినా మెయిన్స్ పరీక్ష రాయడానికి అదే కీలకం. ఇలా తప్పుడు 'కీ'తో అర్హత సాధించి పోస్టుల్లో చేరే వారు తదుపరి మూడు దశాబ్దాల పాటు అధికారులుగా విధులు నిర్వహిస్తారు. రాహుల్ సింగ్ కేసులో సుప్రీంకోర్టు వెలువరించిన తీర్పును సింగిల్ జడ్జి పరిగణనలోకి తీసుకోలేదు. ఈనెల 15న సింగిల్ జడ్జి ఇచ్చిన ఆదేశాలను కొట్టివేయాలి'అని ద్విసభ్య ధర్మాసనం ముందు దాఖలుచేసిన అప్పీల్‌లో కోరారు.

'గ్రూప్‌–1'ను రీషెడ్యూల్ చేయాలి

- టీపీసీసీ చీఫ్ మహేశ్ గౌడ్‌కు గ్రూప్‌–1 అభ్యర్థుల విజ్ఞప్తి
- అధికారులతో చర్చించి తగిన నిర్ణయం తీసుకుంటామని హామీ

టీపీసీసీ అధ్యక్షుడు మహేశ్‌కుమార్ గౌడ్‌తో సమావేశమైన గ్రూప్‌–1 అభ్యర్థులు

సాక్షి, హైదరాబాద్: గ్రూప్‌–1 పరీక్షలు వాయిదా వేయాలని తాము కోరడం లేదని, నవంబర్‌లో హైకోర్టు తీర్పు వచ్చేంత వరకు రీషెడ్యూల్ చేయాలని మాత్రమే కోరుతున్నామని గ్రూప్‌–1 అభ్యర్థులు చెప్పారు. దీనికోసం గురువారం ఉదయం గాంధీ భవన్ వద్ద అభ్యర్థులు ఆందోళనకు దిగగా.. పోలీసులు వారిని అదుపులోకి తీసుకున్నారు. అయితే ఆ అభ్యర్థులను వదిలివేయాలని, గాంధీభవన్‌లో మధ్యాహ్నం సమావేశమవుతానని టీపీసీసీ చీఫ్ మహేశ్‌కుమార్ గౌడ్ చెప్పడంతో పోలీసులు వారిని వదిలేశారు. మధ్యాహ్నం ఒంటిగంట ప్రాంతంలో ఆయన గ్రూప్‌–1 అభ్యర్థులతో సమావేశం కాగా.. అభ్యర్థులు తమ డిమాండ్లను తెలియజేశారు. జీవో 29 వల్ల రిజర్వేషన్ కేటగిరీలో అభ్యర్థులకు అన్యాయం జరుగుతోందన్నారు. గ్రూప్‌–1 పరీక్షల మెరిట్‌ను జీవో 55 ద్వారా ఎంపిక చేయాలని కోరారు. గ్రూప్‌–1 ప్రిలిమ్స్‌లో కూడా చాలా తప్పులు జరిగాయని మహేశ్ గౌడ్ దృష్టికి తీసుకెళ్లగా.. జీవో 29పై అభ్యర్థుల అభ్యంతరాలను ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకెళ్తానని చెప్పారు. అధికారులతో మాట్లాడి విద్యార్థులు ఇబ్బందులు పడకుండా తగిన చర్యలు తీసుకుంటామని హామీ ఇచ్చారు.

పీజీ ప్రవేశాల రిపోర్టింగ్ గడువు 21 వరకు..

ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ: పీజీ కోర్సుల్లో ప్రవేశాలకు 1, 2 విడతల కౌన్సెలింగ్‌లో సీట్లు సాధించిన విద్యార్థులు ఈ నెల 21 వరకు ఆయా కాలేజీల్లో రిపోర్టింగ్ చేయాలని టీజీసీపీఈటీ–2024 ఇన్‌చార్జి కన్వీనర్ ప్రొఫెసర్ జలపతి గురువారం కోరారు. గడువు ఈ నెల 17తో ముగియగా.. ప్రైవేటు కాలేజీల బంద్ కారణంగా విద్యార్థుల విజ్ఞప్తి మేరకు గడువు ను పొడిగించినట్లు తెలిపారు. పూర్తి వివరాలకు ఉస్మానియా వెబ్‌సైట్ చూడాలని సూచించారు.

నిరుద్యోగుల్లో భయాందోళనలు

సాక్షి, హైదరాబాద్: రాష్ట్ర ప్రభుత్వ చర్యలతో నిరుద్యోగ యువత, విద్యార్థుల్లో భయాందోళనలు నెలకొన్నాయని బీజేపీ రాష్ట్ర ప్రధాన కార్యదర్శి కాసం వెంకటేశ్వర్లు అన్నారు. ఆయన పార్టీ కార్యాలయంలో విలేకరులతో మాట్లాడుతూ గ్రూప్‌–1 అభ్యర్థుల ఆందోళనను పట్టించుకోకుండా.. వారిపై లాఠీలు ఝుళిపించడం, అరెస్టు చేయడాన్ని తీవ్రంగా ఖండించారు. బీఆర్‌ఎస్ అధికారంలో ఉన్నప్పుడు ఒకలా, అధికారం పోతే మరోలా మాట్లాడుతోందని విమర్శించారు.

'గ్రూప్‌–1' డిమాండ్లను పరిశీలించాలి: కేటీఆర్

తెలంగాణ భవన్‌లో గ్రూప్‌–1 అభ్యర్థులతో భేటీ

గ్రూప్‌–1 అభ్యర్థులతో మాట్లాడుతున్న కేటీఆర్. చిత్రంలో శ్రీనివాస్‌గౌడ్, సత్యవతి

సాక్షి, హైదరాబాద్: గ్రూప్‌–1 మెయిన్స్ పరీక్షలను రీషెడ్యూల్ చేయాలనే అభ్యర్థుల డిమాండ్లను పరిశీలించాలని బీఆర్‌ఎస్ వర్కింగ్ ప్రెసిడెంట్ కేటీఆర్ ప్రభుత్వాన్ని కోరారు. పరీక్షల రీషెడ్యూల్ కోరుతూ అశోక్‌నగర్‌లో ఆందోళన చేస్తున్న విద్యార్థుల అరెస్టును ఖండిస్తూ, వెంటనే వారిని విడుదల చేయాలని డిమాండ్ చేశారు. గ్రూప్‌–1 అభ్యర్థులు గురువారం తెలంగాణ భవన్‌లో కేటీఆర్‌తో సమావేశమయ్యారు. గ్రూప్‌–1 మెయిన్స్‌కు సంబంధించి 22 కేసులు కోర్టులో విచారణలో ఉన్నా ప్రభుత్వం మొండిగా పరీక్షలు నిర్వహించాలని చూస్తోందని చెప్పారు. జీవో 29 రాజ్యాంగ విరుద్ధమని, రిజర్వేషన్లలో అభ్యర్థులకు అన్యాయం జరుగుతుందన్నారు. న్యాయపరమైన అంశాలు పరిష్కరించిన తర్వాతే పరీక్షలు నిర్వహించాలని కోరినా ప్రభుత్వం పట్టించుకోవడం లేదని అభ్యర్థులు ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. తాము సుప్రీంకోర్టుకు వెళ్తే కచ్చితంగా పరీక్షలు రద్దవుతాయన్నారు. అభ్యర్థుల పోరాటానికి అండగా నిలుస్తామని, న్యాయ సహాయం అందిస్తామని కేటీఆర్ వారికి భరోసా ఇచ్చారు. కాగా, తమ సమస్యల పరిష్కారంలో అండగా నిలవాలని కోరుతూ ఆశా వర్కర్లు, మూసీ పరీవాహక ప్రాంత మహిళలు గురువారం పెద్దఎత్తున తెలంగాణ భవన్‌కు తరలివచ్చారు.

పరీక్షల ముందు పరేషాన్!

▶ మొదటి పేజీ తరువాయి

పరీక్షలో ఇచ్చిన ప్రశ్నల్లో తప్పులు దొర్లాయని, వాటిని తొలగించి తుది ఫలితాలు ప్రకటించాలనే డిమాండ్లతో న్యాయ పోరాటానికి దిగారు. అయితే ఆయా పిటిషన్లను హైకోర్టు కొట్టివేయడంతో పరీక్షల నిర్వహణకు మార్గం సుగమమైంది.

46 కేంద్రాల్లో పరీక్షలు నిర్వహిస్తాం: సీఎస్

గ్రూప్‌–1 మెయిన్స్ పరీక్షలను హైదరాబాద్, రంగారెడ్డి, మేడ్చల్ మల్కాజిగిరి జిల్లాల పరిధిలోని 46 కేంద్రాల్లో నిర్వహిస్తున్నట్లు ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి శాంతికుమారి వెల్లడించారు. పరీక్షల నిర్వహణపై సచివాలయం నుంచి జిల్లా కలెక్టర్లు, పోలీస్ కమిషనర్లు, ఇతర ఉన్నతాధికారులతో వీడియో కాన్ఫరెన్స్ నిర్వహించారు. అవాంఛనీయ ఘటనలు జరగకుండా అన్ని పరీక్ష కేంద్రాల వద్ద గట్టి బందోబస్తు, విస్తృత స్థాయిలో సీనియర్ అధికారులతో పర్యవేక్షణ ఏర్పాటు చేస్తున్నట్లు సీఎస్ తెలిపారు. టీజీపీఎస్సీ చైర్మన్ మహేందర్ రెడ్డి మాట్లాడుతూ, ఆధునిక సాంకేతికత, సోషల్ మీడియా యాక్టివ్‌గా ఉన్న ప్రస్తుత పరిస్థితుల్లో పరీక్షల నిర్వహణ సవాలుతో కూడుకున్నదని, వదంతులకు తావివ్వకుండా పటిష్ట చర్యలు చేపట్టాలన్నారు. టీజీపీఎస్సీ కార్యదర్శి నవీన్ నికోలస్ మాట్లాడుతూ ప్రతి పరీక్ష హాల్, చీఫ్ సూపరింటెండెంట్ రూమ్, పరిసర ప్రాంతాల్లో సీసీ కెమెరాలను ఏర్పాటు చేశామన్నారు. కమిషన్ కార్యాలయం నుంచి కంట్రోల్ రూమ్ ద్వారా పర్యవేక్షిస్తున్నట్లు తెలిపారు. దివ్యాంగులకు ఒక గంట అదనంగా సమయం కేటాయిస్తున్నట్లు చెప్పారు. సహాయకుల (స్క్రైబ్) సహాయంతో పరీక్షలు రాసే వారికి ప్రత్యేకంగా 4 కేంద్రాల్లో ఏర్పాట్లు చేశామన్నారు. అన్ని కేంద్రాలకు ప్రత్యేక బస్సులను ఏర్పాటు చేసినట్లు ఆర్టీసీ అధికారులు తెలిపారు.

ఎక్కడి ఫైళ్లు అక్కడే..!

అనుమతులకు హెచ్‌ఎండీఏ వెనుకంజ

సాక్షి, హైదరాబాద్: 'పటాన్‌చెరు మండలం ఇస్నాపూర్ ప్రాంతానికి చెందిన ఒక బిల్డర్ భవన నిర్మాణం కోసం ఏడాది క్రితం దరఖాస్తు చేసుకున్నారు. చుట్టుపక్కల చెరువులు, కుంటలు ఉన్నాయనే సాకుతో హెచ్‌ఎండీఏ అధికారులు నీటిపారుదల, రెవెన్యూ శాఖల నుంచి ఎన్‌ఓసీ (నిరభ్యంతర పత్రం) తెచ్చుకోవాలని ఆంక్షలు విధించారు. దీంతో ఆరు నెలల పాటు ఇరిగేషన్, రెవెన్యూ అధికారుల చుట్టూ తిరిగారు. చివరకు రెవెన్యూ, ఇరిగేషన్ అధికారుల సంయుక్త తనిఖీల అనంతరం ఇరిగేషన్ విభాగానికి చెందిన ఉన్నతాధికారి ఎన్‌ఓసీని అందజేశారు. కానీ అప్పటికే హైడ్రా ఉనికిలోకి రావడంతో కలెక్టర్ నుంచి కూడా ఎన్‌ఓసీ తప్పనిసరిగా మారింది. దీంతో ఇప్పటి వరకూ ఆ ఎన్‌ఓసీ లభించలేదు. సదరు బిల్డర్ అటు కలెక్టరేట్ చుట్టూ, ఇటు హెచ్‌ఎండీఏ చుట్టూ ప్రదక్షిణలు చేయవలసి వస్తోంది.'

...ఇది ఒక్క ఇస్నాపూర్ ప్రాంతానికి చెందిన సమస్య మాత్రమే కాదు, కేవలం ఎన్‌ఓసీలతో ముడిపడిన అంశం కూడా కాదు. రకరకాల కారణాలు, కొర్రీలతో హెచ్‌ఎండీఏలో వందలకొద్దీ ఫైళ్లు పేరుకుపోతున్నాయి. 'హైడ్రా ఫోబియా'తో అనుమతులను ఇచ్చేందుకు కొందరు అధికారులు వెనుకంజ వేస్తుండగా, 'పై నుంచి ఆదేశాలు' రావాలంటూ మరికొందరు చేతులెత్తేస్తున్నారు. ఫలితంగా బడా నిర్మాణ సంస్థలు మొదలుకొని సొంత ఇంటి కలను సాకారం చేసుకోవాలని ఆశించే మధ్యతరగతి, వేతన జీవుల వరకు నెలల తరబడి పడిగాపులు కాయాల్సి వస్తోంది.

తారకమంత్రంలా ఎన్‌ఓసీ..

దరఖాస్తు చేసుకున్న భవనాలు, లే అవుట్ ప్రాంతాల్లో చెరువులు, కుంటలు ఉన్నా లేకున్నా హెచ్‌ఎండీఏ అధికారులు ఎన్‌ఓసీని తారకమంత్రంలా జపిస్తున్నారు. అన్నిం సమస్యలకూ ఒకే మంత్రం అన్నట్లుగా రకరకాల షార్ట్‌ఫాల్స్‌తో పాటు ఎన్‌ఓసీని కూడా జత చేస్తున్నారు. దీంతో దరఖాస్తుదారుల కష్టాలు మొదలవుతున్నాయి. తప్పుల తడకలాంటి మాస్టర్‌ప్లాన్‌ను ప్రామాణికంగా తీసుకొని ఎన్‌ఓసీల పేరిట కొర్రీలు విధిస్తున్నారంటూ నిర్మాణదారులు ఆందోళన వ్యక్తం చేస్తున్నారు. హైడ్రా ఏర్పాటుకు ముందు ఒకటి, రెండు నెలల్లో ఎన్‌ఓసీలు లభించేవి. కానీ ఇప్పుడు ఇరిగేషన్, రెవిన్యూ విభాగాల మధ్య సమన్వయం కొరవడింది. రెండు విభాగాలకు చెందిన అధికారులు సంయుక్త తనిఖీలు చేయడం లేదు. ఏ విభాగం ఎలా స్పందిస్తుందో కూడా తెలియని పరిస్థితి నెలకొంది. 'కాలువలు, కుంటలు లేని చోట సైతం పంట కాలువలు ఉన్నట్లుగా కొర్రీలు విధిస్తున్నారు. ఎన్‌ఓసీ కావాలంటున్నారు. కానీ రెవెన్యూ, ఇరిగేషన్ అధికారులు మాత్రం సకాలంలో ఎన్‌ఓసీలు ఇవ్వడం లేదు. దీంతో దారుణంగా నష్టపోవలసి వస్తుంది.' అని తుర్కయంజాల్ ప్రాంతానికి చెందిన చంద్రశేఖర్ ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. చాలామందికి సొంత ఇల్లు కలగానే మిగులుతుందని విస్మయం వ్యక్తం చేశారు. బాలాపూర్ ప్రాంతంలో స్థానిక మున్సిపాలిటీ అనుమతులతో నాలగంతస్తులు నిర్మించిన ఒక బిల్డర్ టీడీఆర్‌పైన ఐదో అంతస్తు కోసం టీజీబీపాస్ ద్వారా హెచ్‌ఎండీఏలో దరఖాస్తు చేసుకున్నాడు. కానీ ఆ ప్రాంతం వాటర్‌బాడీలో ఉన్నట్లు కొర్రీ పెట్టారు. ఆరు నెలలుగా ఎన్‌ఓసీ కోసం అధికారుల చుట్టూ తిరుగుతున్నట్లు ఆ బిల్డర్ ఆందోళన వ్యక్తం చేశారు. 'ఒకప్పుడు టీజీబీపాస్‌లో దరఖాస్తు చేసుకుంటే అనుమతి వచ్చేవరకు హెచ్‌ఎండీఏ చుట్టూ తిరగవలసి వచ్చేది. ఇప్పుడు హెచ్‌ఎండీఏతో పాటు రెవెన్యూ, ఇరిగేషన్ కార్యాలయాల చుట్టూ తిరగవలసి వస్తుంది.' అని చెప్పారు.

'బడా' ఫైళ్లకు బ్రేకులు...

తక్కువ విస్తీర్ణంలో చేపట్టే భవనాలు, లే అవుట్‌ల పరిస్థితి ఇలా ఉండగా, హైరైజ్ భవనాలు, 10 ఎకరాల కంటే ఎక్కువ విస్తీర్ణంలో ఏర్పాటు చేసే లే అవుట్‌లకు మాత్రం పైనుంచి ఆదేశాలు వస్తే తప్ప పనులు కావడం లేదనే ఆరోపణలు వ్యక్తమవుతున్నాయి. హెచ్‌ఎండీఏ ప్రణాళికా విభాగంలో వివిధ స్థాయిల్లో సుమారు 200లకు పైగా ఫైళ్లు నిలిచిపోయినట్లు సమాచారం. బడా లే అవుట్‌ల విషయంలో అన్ని నిబంధనలు కచ్చితంగా పాటించినప్పటికీ తీవ్రమైన జాప్యం నెలకొనడం, ఫైళ్లు నిలిచిపోవడం పట్ల అధికారులు సైతం నిస్సహాయతను వ్యక్తం చేస్తున్నారు. దుండిగల్, ఘట్‌కేసర్, శంషాబాద్, మేడ్చల్, శంకర్‌పల్లి, ఇబ్రహీంపట్నం, తుర్కయంజాల్ తదితర ప్రాంతాల్లో అనుమతుల కోసం దరఖాస్తు చేసుకున్న ఫైళ్లు పెద్ద ఎత్తున ఉన్నట్లు సమాచారం. 'సాధారణంగా దసరా, దీపావళి, సంక్రాంతి వంటి పండుగల సందర్భంగా చాలామంది ఫ్లాట్‌లు కొనుగోలు చేయాలని లక్ష్యంగా పెట్టుకుంటారు. నిర్మాణ సంస్థలకు ఎక్కువ వ్యాపారం కూడా ఈ రోజుల్లోనే ఉంటుంది. కానీ ఇప్పుడు ఆ పరిస్థితి లేదు. అపార్ట్‌మెంట్లకు అనుమతులు లభించకపోవడం వల్ల కొనుగోలుదారులకు ఎలాంటి భరోసాను ఇవ్వలేకపోతున్నాం.' అని ఒక బిల్డర్ నిస్సహాయతను వ్యక్తం చేశారు.

చెరువులు, కుంటలు ఉన్నా..లేకున్నా నిలిపివేత

- అన్నింటికీ ఎన్‌ఓసీల పేరిట కొర్రీలు
- సుమారు 200లకు పైగా ఫైళ్లు పెండింగ్
- పెద్ద లేఅవుట్‌లు, బహుళ అంతస్తుల నిర్మాణ అనుమతులకు బ్రేక్

ఎంఎంటీఎస్‌పై ఎందుకీ నిర్లక్ష్యం?

ఏ సర్వీసు ఎపుడొస్తుందో తెలియదు

- అకస్మాత్తుగా సర్వీసులు రద్దు
- సకాలంలో రైళ్లు నడపండి
- జంటనగరాల ప్రయాణికుల సంఘాలు డిమాండ్

సాక్షి, సిటీబ్యూరో: ఎంఎంటీఎస్ రైళ్ల రద్దుపై ప్రయాణికుల సంఘాలు, వివిధ కాలనీలకు చెందిన సంక్షేమ సంఘాలు ఆందోళన వ్యక్తం చేశాయి. 'ఏ రైలు ఎపుడొస్తుందో తెలియదు, ఏ క్షణంలో ఎందుకు రద్దవుతుందో తెలియదు. నగరానికి లైఫ్‌లైన్‌గా నిలిచిన ఎంఎంటీఎస్‌పైన నిర్లక్ష్యమెందుకు' అంటూ రైల్వే ఉన్నతాధికారులను ప్రశ్నించారు. ఎంఎంటీఎస్ రైళ్ల నిర్వహణపైన దక్షిణమధ్య రైల్వే హైదరాబాద్, సికింద్రాబాద్ డివిజన్‌లకు చెందిన ఉన్నతాధికారులు రెండు రోజుల క్రితం ప్రయాణికుల సంఘాలతో సమావేశమయ్యారు. ఈ సందర్భంగా వివిధ మార్గాల్లో నడుస్తున్న ఎంఎంటీఎస్, సబర్బన్ రైళ్ల రాకపోకల పట్ల వివిధ సంఘాలకు చెందిన ప్రతినిధులు తీవ్ర అసంతృప్తిని వ్యక్తం చేశారు. సికింద్రాబాద్ డివిజనల్ రైల్వే మేనేజర్ భరతేష్‌కుమార్ జైన్, హైదరాబాద్ డివిజనల్ రైల్వేమేనేజర్ లోకేష్ విష్ణోయ్, వివిధ విభాగాలకు చెందిన అధికారులు సికింద్రాబాద్‌లోని సంచాలన్‌భవన్, హైదరాబాద్ భవన్‌లలో ప్రయాణికుల సంఘాలతో సమావేశాలను ఏర్పాటు చేశారు. డివిజనల్ రైల్వే వినియోగదారుల సంప్రదింపుల కమిటీ, జంటనగరాల సబర్బన్ ట్రావెలర్స్ అసోసియేషన్, అమ్ముగూడ సీనియర్ సిటిజన్స్ అసోసియేషన్, శ్రీ రాఘవేంద్ర నగర్ కాలనీ వెల్ఫేర్ అసోసియేషన్, వివేకానందపురం వెల్ఫేర్ అసోసియేషన్, దక్షిణ మధ్య రైల్వే రైల్ ఫ్యాన్స్ అసోసియేషన్, తదితర సంఘాలకు చెందిన ప్రతినిధులు ఈ సమావేశంలో పాల్గొన్నారు.

సకాలంలో రైళ్లు నడపాలి..

మేడ్చల్ నుంచి సికింద్రాబాద్ వరకు, మేడ్చల్ నుంచి ఉందానగర్ వరకు గతేడాది సర్వీసులను ప్రారంభించారు. కానీ ఈ రూట్‌లలో ప్రతి రోజు రైళ్లు రద్దవుతున్నాయి. పైగా ఏ ట్రైన్ ఎప్పుడొస్తుందో తెలియదు. మధ్యాహ్నం సమయంలో నడిపే రైళ్ల వల్ల ప్రయాణికులకు ఎలాంటి ప్రయోజనం ఉండదు. ప్రయాణికుల రద్దీ, డిమాండ్ ఉండే సమయాల్లోనే రైళ్లు అందుబాటులో ఉండడం లేదు. ఈ రూట్‌లో సకాలంలో రైళ్లు నడపాలని జంటనగరాల సబర్బన్ ట్రావెలర్స్ అసోసియేషన్ ప్రతినిధి నూర్ కోరారు. ఉదయం 9 గంటలకు రావలసిన ట్రైన్ 11 గంటలకు రావడం వల్ల ఎలాంటి ప్రయోజనం ఉండదన్నారు. మరోవైపు మల్కాజిగిరి చుట్టుపక్కల ప్రాంతాలకు చెందిన వందలాది కాలనీలకు సిటీబస్సుల కంటే ఎంఎంటీఎస్ ఎంతో ప్రయోజనంగా ఉంటుందని భావిస్తే ఈ రూట్‌లో మేడ్చల్ నుంచి సికింద్రాబాద్ వరకు రైళ్లు ప్రారంభించినా ఫలితం లేకుండా పోయిందని అమ్ముగూడ, రాఘవేంద్రనగర్ కాలనీలకు చెందిన ప్రతినిధులు తెలిపారు.

'హైలైట్స్' పునరుద్ధరించాలి...

ఎంఎంటీఎస్ రైళ్ల రాకపోకలపై ప్రయాణికులకు ఎప్పటికప్పుడు కచ్చితమైన సమాచారాన్ని అందజేసే 'హైలైట్స్' మొబైల్ యాప్ సేవలను పునరుద్ధరించాలని ప్రయాణికుల సంఘాలు కోరాయి. చిన్న చిన్న కారణాలతో ఎంఎంటీఎస్ సర్వీసులను రద్దు చేయడం పట్ల కూడా ప్రయాణికుల సంఘాలు అభ్యంతరం తెలిపాయి. మరోవైపు సికింద్రాబాద్ స్టేషన్ పునరభివృద్ధి పనుల దృష్ట్యా కూడా రైళ్లను రద్దుచేస్తున్నట్లు చెప్పారు. ప్రయాణికుల సంఘాల నుంచి వచ్చిన సమస్యలను, సలహాలను, సూచనలను పరిగణనలోకి తీసుకొని చర్యలు చేపట్టనున్నట్లు అధికారులు తెలిపారు. ప్రయాణికుల అభ్యర్థనలను పరిశీలించిన అనంతరం, ఎంఎంటీఎస్ రైళ్ల నిర్వహణలో నిర్వహణలో ఎలాంటి జాప్యానికి తావు లేకుండా చర్యలు చేపట్టాలని దక్షిణమధ్యరైల్వే జనరల్‌మేనేజర్ అరుణ్ కుమార్‌జైన్ ఉన్నతాధికారులను ఆదేశించారు.

రూ.3 కోట్లతో స్పోర్ట్స్ పరికరాలు

కార్పొరేటర్ల కోర్కె తీర్చేందుకు సిద్ధమైన జీహెచ్‌ఎంసీ

సాక్షి, హైదరాబాద్: రాష్ట్ర ప్రభుత్వం క్రీడలకు ప్రోత్సాహమిస్తున్న నేపథ్యంలో జీహెచ్‌ఎంసీకి చెందిన పలు ఇండోర్ స్టేడియాలను అంతర్జాతీయ ప్రమాణాలతో అభివృద్ధి చేసే ఆలోచనల్లో ఉన్న జీహెచ్‌ఎంసీ..కార్పొరేటర్ల కోరిక మేరకు క్రీడా పరికరాల కొనుగోళ్లకూ సిద్ధమవుతోంది. ప్రతి కార్పొరేటర్ డివిజన్‌కు రూ.2 లక్షల విలువ చేసే క్రీడాపరికరాలు ఇవ్వాలని కార్పొరేటర్లు కోరడంతో మేయర్ విజయలక్ష్మి అందుకు సిద్ధమయ్యారు. క్రీడలపై ఆసక్తి ఉన్నవారిని క్రీడాకారులుగా తీర్చిదిద్దేందుకు, స్పోర్ట్స్ స్టేడియాలకు వచ్చే వారు ఆడుకునేందుకు తగినంత క్రీడాసామాగ్రి కావాలని కార్పొరేటర్లు కోరారు.

ఖర్చయితే మాకేంటి?: జీహెచ్‌ఎంసీ ఖజానా పరిస్థితి ఎలా ఉన్నా పట్టుబట్టి మరీ జీహెచ్‌ఎంసీ నిధులతోనే కుటుంబ సభ్యులతో సహ హెల్త్ ఇన్సూరెన్స్ కార్డులు దక్కించుకున్న కార్పొరేటర్లు ఇటీవలే స్టడీ టూర్ల పేరిట అస్సాం గౌహతి, ఆగ్రా, జైపూర్, ఇండోర్, లక్నో తదితర ప్రాంతాలను చుట్టివచ్చారు. మళ్లీ ఇప్పుడు స్పోర్ట్స్ మెటీరియల్ పేరిట మరో రూ.3 కోట్ల ఖర్చుకు సిద్ధం కావడాన్ని జీహెచ్‌ఎంసీ వర్గాలే విమర్శిస్తున్నాయి. గతంలో క్రీడాపరికరాలు, జిమ్ సామాగ్రి కార్పొరేటర్లు, వారి అనుయాయుల అధీనంలోనే ఉండటాన్ని ఈ సందర్భంగా ప్రస్తావిస్తున్నారు. కాగా, గత మూడేళ్లుగా కోరుతున్నా ఇంతవరకు క్రీడాసామాగ్రి సమకూరలేదని కొందరు కార్పొరేటర్లు తెలిపారు. జీహెచ్‌ఎంసీ చేసే ఖర్చులో అది పెద్ద లెక్కలోది కాదని, ఔత్సాహికులైన వారిని, స్థానికులను ప్రోత్సహిస్తూ వారికి తగిన సదుపాయాలు కల్పిస్తే, వారు రాష్ట్ర, జాతీయ స్థాయి పోటీలకు ఎంపికవుతారని, తద్వారా కార్పొరేషన్‌కే మంచి పేరు వస్తుందని అంటున్నారు. స్టాండింగ్ కమిటీ ఆమోదంతో నిధులు మంజూరయ్యాక క్రికెట్, షటిల్ బాడ్మింటన్, క్యారమ్స్, చెస్, బాస్కెట్‌బాల్, వాలీబాల్, ఫుట్‌బాల్, స్కేటింగ్, టెన్నికాయిట్, టెన్నిస్, టేబుల్ టెన్నిస్‌లకు సంబంధించిన సామాగ్రి కొనుగోలు చేయాలని భావిస్తున్నారు.

25 నుంచి మాదిగల ధర్మయుద్ధం

మందకృష్ణ మాదిగ

లక్డీకాపూల్: 'ముఖ్యమంత్రి రేవంత్‌రెడ్డి మాటలు ఇక నమ్మేది లేదు.. ఆయనను వదిలేదు' అని ఎమ్మార్పీఎస్ వ్యవస్థాపక అధ్యక్షుడు మంద కృష్ణ మాదిగ స్పష్టం చేశారు. నిండు శాసనసభలో మాట్లాడినదానికి విరుద్ధంగా రాష్ట్రంలో రేవంత్ రెడ్డి పాలన కొనసాగుతోందన్నారు. గురువారం ఆయన సోమాజిగూడ ప్రెస్‌క్లబ్‌లో మీడియాతో మాట్లాడుతూ..దేశంలోనే ఎస్సీ వర్గీకరణను అమలు చేసే తొలి రాష్ట్రంగా తెలంగాణను నిలబెడతామన్న సీఎం, మాదిగలకు ద్రోహం చేసేందుకు కుట్రలకు పాల్పడుతున్నారని ఆరోపించారు. విద్యాశాఖలో 11 వేలకుపైగా టీచర్ పోస్టులను భర్తీ చేసి మాదిగలను నట్టేట ముంచారన్నారు. రేవంత్ సర్కార్ వైఖరికి నిరసనగానే రాష్ట్రంలో మాదిగలను, ఉప కులాలను మరో ఉద్యమానికి సిద్ధం చేయడానికి నిజామాబాద్‌లో బుధవారం జరిగిన రాష్ట్ర సదస్సు కార్యాచరణను రూపొందించిందన్నారు. ఆ మేరకు ఈ నెల 25 నుంచి 31 వరకు మాదిగల ధర్మయుద్ధ జిల్లా మహాసభలు జరుగుతాయన్నారు. నవంబరు 4 నుంచి 14 వరకు 119 నియోజకవర్గాలలో మాదిగల ధర్మయుద్ధ మహాదీక్షలు, నవంబర్ 16 నుంచి డిసెంబర్ 20 వరకు తెలంగాణ వ్యాప్తంగా మాదిగల ధర్మయుద్ధ రథయాత్ర సాగుతుందని చెప్పారు.

> నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ భూమ్యాకాశాలను తమ స్థానాల నుండి విడిపోకుండా వాటిని నిలిపి ఉంచాడు. ఒకవేళ అవి తొలగిపోతే, ఆయన తప్ప మరెవరైనా వాటిని నిలిపి ఉంచగలరా?
>
> – ఇస్లాం ధర్మం

సాక్షి

శుక్రవారం, 18 అక్టోబర్ 2024

ప్రమాదకర ప్రతిపాదన

విజ్ఞత మరిచినచోట విపరీతాలు చోటుచేసుకోవటంలో వింతేమీ లేదు. కావడ్ యాత్ర సందర్భంగా జారీచేసిన ప్రభుత్వ ఉత్తర్వులను నిలిపివేస్తూ సర్వోన్నత న్యాయస్థానం మొన్న జూలైలో ఇచ్చిన తీర్పు అర్థం కాకనో లేక దాన్ని ధిక్కరించే ఉద్దేశమో... ఉత్తరప్రదేశ్ ప్రభుత్వం రెండు ఆర్డినెన్సులు తీసుకురావాలని తాజాగా నిర్ణయించింది. ఆహారంలో లేదా పానీయాల్లో ఉమ్మివేయటం లేదా మానవ వ్యర్థాలతో దాన్ని కలుషితపరచటం పదేళ్ల శిక్షకు అర్హమయ్యే నాన్ బెయిలబుల్ నేరంగా పరిగణించటం, విక్రయదారుల పూర్తి వివరాలు అందరికీ కనబడేలా చేయటం ఈ ఆర్డినెన్సుల ఉద్దేశం. ఇప్పుడున్న చట్టం ప్రకారం కల్తీ కారణంగా మరణం సంభవిస్తే బాధ్యులైనవారికి మూడేళ్ల కఠిన శిక్ష విధించవచ్చు. తినే ఆహారపదార్థం రుచిగా, పరిశుభ్రంగా ఉండాలని ప్రతి ఒక్కరూ కోరుకుంటారు. అలాంటి ఆహారం దొరికేచోటకే వెళ్తారు. హోటళ్లు మొదలుకొని సైకిళ్లపై తిరుగుతూ అమ్ముకునే విక్రయదారుల వరకూ అందరూ కమ్మనైన ఆహారపదార్థాలు వడ్డించి వినియోగదారులను ఆకట్టుకునే ప్రయత్నం చేస్తారు. ఒకవేళ ఎవరైనా లాభార్జనకు కక్కుర్తిపడి నాసిరకం పదార్థాలను అంటగడితే అలాంటివారి పనిబట్టడానికి రకరకాల చట్టాలున్నాయి. ఆహారకల్తీని అరికట్టడానికీ, హానికరమైన, కాలంచెల్లిన పదార్థాల విక్రయాన్ని నిరోధించటానికీ హోటళ్లపై, ఇతర దుకాణాలపై విజిలెన్సు విభాగాలు దాడులు నిర్వహిస్తుంటాయి. కేసులు పెడతాయి. అయితే ఇదంతా ఒక క్రమపద్ధతిలో జరగటం లేదని, ప్రభుత్వాలు మొక్కుబడిగా ఈ పనిచేస్తుంటాయన్న విమర్శలు కూడా ఉన్నాయి. ఆహారం తిని అస్వస్థతకు గురయి పదుల సంఖ్యలో జనం ఆస్పత్రుల పాలైనప్పుడు ఆదరాబాదరాగా చర్యలు తీసుకోవటం కూడా కనబడుతుంటుంది. హఠాత్తుగా యూపీ సర్కారు ఈ చర్య తీసుకోవటం వెనక ఇలాంటి ఘటన ప్రభావం ఏమైనా ఉందా? పోనీ ఈ మాదిరి ఉదంతాల కారణంగా జనం తరచూ అస్వస్థులవుతున్న లేదా మరణిస్తున్న ఉదంతాలేమైనా గమనించారా? అసలు ఉత్తరప్రదేశ్‌లో యోగి ఆదిత్యనాథ్ అధికారంలోకొచ్చాక ఎన్ని హోటళ్లపై, తినుబండారాల విక్రయ సంస్థలపై దాడులు నిర్వహించారు? అక్రమాలకు పాల్పడ్డారని తేలిన ఎంతమందిని శిక్షించారు? ఈ క్రమంలో ప్రస్తుత చట్టాలు నిరుపయోగంగా ఉన్నాయని భావిస్తే తగిన డేటాతో ఆ వివరాలు ప్రజల ముందు ఉంచొచ్చు. అప్పుడు ఒక సమగ్రమైన చట్టం అవసరమేనని అందరూ భావిస్తారు. కానీ యూపీలో జరుగుతున్నది అది కాదు. ఫలానా వర్గంవారు విక్రయించే పండ్లు లేదా ఇతర ఆహారపదార్థాలు అపరిశుభ్రంగా ఉంటాయని, వాటిని కలుషితం చేసి అమ్ముతున్నారని ఆరోపిస్తూ సామాజిక మాధ్యమాల్లో ప్రచారం సాగుతోంది. వాటి ఆధారంగా ప్రభుత్వం ఈ ఆర్డినెన్సులు తీసుకొస్తున్నట్టు కనబడుతోంది.

దుశ్చర్యలకు పాల్పడేవారికి మతం, కులం ఉండవు. ఎక్కడో ఒకచోట జరిగిన ఘటనను వీడియో తీసి ఫలానా మతం వారంతా ఇలాగే చేస్తున్నారని వదంతులు వ్యాప్తిచేయటం విద్వేషాలు రెచ్చగొట్టడానికే తోడ్పడతాయి. ఇదే యూపీలోని ఘాజియాబాద్‌లో ఒక వ్యాపారి ఇంట్లో ఎనిమిదేళ్లుగా వంట మనిషిగా పనిచేస్తున్న రీనా కుమార్ అనే యువతి రోటీల్లో మూత్రాన్ని కలుపుతోందని ఆరోపిస్తూ పోలీసులు బుధవారం ఆరెస్టు చేశారని మీడియా కథనాలు వెల్లడించాయి. ఆ మధ్య తెలంగాణలో అధికారులు వరస దాడులు నిర్వహించినప్పుడు అనేక హోటళ్లు, తినుబండారాల దుకాణాలు పాచిపోయిన పదార్థాలను అమ్ముతున్నాయని తేలింది. ఇలాంటి నేరాలకు పాల్పడిన వారిలో అన్ని మతాలకూ చెందినవారూ ఉన్నారు. ఉత్తరాది రాష్ట్రాల్లో ఘనంగా జరిగే కావడ్ యాత్ర సమయంలో ఆ మార్గంలోని దుకాణాల్లో విక్రయదారులు తమ పేర్లు, ఇతర వివరాలు కనబడే బోర్డులు ప్రదర్శించాలని పోలీసులు మొన్న జూలైలో నోటీసులిచ్చారు. కావడ్ యాత్రికులు 'స్వచ్ఛమైన శాకాహారులు' గనుక అపశ్రుతులు చోటుచేసుకోకుండా ఈ పని చేశామని సంజాయిషీ ఇచ్చారు. దాన్ని సుప్రీంకోర్టు తోసిపుచ్చింది. దుకాణంలో నచ్చిన, నాణ్యమైన, రుచికరమైన ఆహారం దొరుకుతున్నదో లేదో వినియోగదారులు చూస్తారు తప్ప, వాటి విక్రయదారు ఎవరన్నది పట్టించుకోరు. అలా పట్టించుకోవాలని యూపీ ప్రభుత్వం తహతహలాడుతున్నదని తాజా నిర్వాకం గమనిస్తే అర్థమవుతుంది. వినియోగదారుల విశ్వాసాన్ని పరిరక్షించటమే ఆర్డినెన్సుల ఉద్దేశమన్న ప్రభుత్వ వాదన నమ్మదగ్గదిగా లేదు. ఆ పని విక్రయదారులది! వారిలో అక్రమార్కులుంటే చర్య తీసుకోవటానికి ఇప్పుడున్న చట్టాలు సరిపోతాయి. చెదురుమదురుగా జరిగిన ఉదంతాలను భూతద్దంలో చూపి జనాన్ని కలవరపెట్టడం సబబు కాదు.

సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పు వెనకున్న స్ఫూర్తి అర్థం చేసుకుంటే యూపీ ప్రభుత్వం ఇలాంటి ఆర్డినెన్సుల ఆలోచన చేసేది కాదు. యూపీలో గోసంరక్షణ, లవ్ జీహాద్ తదితర ఆరోపణలతో గుంపు దాడులు, గృహదహనాలు, హత్యోదంతాల వంటివి జరిగాయి. నిందితుల ఇళ్లూ, దుకాణాలూ బుల్‌డోజర్లతో నేలమట్టం చేయటం కూడా రివాజుగా మారింది. ఎన్‌కౌంటర్లు సరేసరి. ఆర్డినెన్సుల ప్రతిపాదన ఆ క్రమంలో మరో చర్య కావొచ్చన్న విమర్శలు వినిపిస్తున్నాయి. ఉపాధి కరువైందని యువత... ధరలు ఆకాశాన్నంటాయని సామాన్యులు మొత్తుకుంటున్నారు. విద్య, వైద్య రంగాలు పడకేశాయని గగ్గోలు పెడుతున్నారు. వీటిపై సమర్థవంతంగా వ్యవహరించి ప్రజల విశ్వాసాన్ని పొందాల్సివుండగా, ప్రజల్లో పరస్పర అవిశ్వాసాన్ని కలిగించే ఇలాంటి పనులకు పూనుకోవటం ఏం న్యాయం? అసలు నేరానికి తగ్గ శిక్ష ఉండాలన్న ఇంగితం కరువైతే ఎలా? ఆర్డినెన్సుల ప్రతిపాదనపై యూపీ సర్కారు పునరాలోచన చేయాలి.

కాల పరీక్షలో మన విదేశీ సంబంధాలు

విశ్లేషణ

సంజయ బారు

దశాబ్దాలుగా భారతీయులకు, ప్రత్యేకించి పంజాబ్ నుండి వలస వెళ్తున్నవారికి కెనడా చేరుకోవలసిన ప్రదేశంగా ఉంటోంది. అంతేకాదు, భారత్ అణు సామర్థ్యాన్ని పెంపొందించుకోవడంలో సహాయపడే వ్యూహాత్మక భాగస్వామి కెనడా. అటువంటి దేశంతో భారత్ సంబంధాలు ఎందుకు క్షీణిస్తున్నట్లు? కెనడా ప్రధాని జస్టిన్ ట్రూడో తమ సిక్కు పౌరులను భారత్ హత్య చేయిస్తుందని ఆరోపించడం, దాదాపు అటువంటి ఆరోపణనే అమెరికా కూడా చేయడం వాతావరణాన్ని వేడెక్కించింది. ఈ సందర్భంగా రెండు ప్రశ్నలు తలెత్తుతున్నాయి. మొదటిది... కెనడా, అమెరికా ప్రభుత్వాలు ఈ అంశంపై బహిరంగ ప్రకటనకు ఎందుకు వెళ్లాయి? రెండవది... భారతదేశంపై ఇలా ఆరోపణలు మోపడం ఎక్కడదాకా వెళ్లి ఆగుతుంది?

గత దశాబ్దంలో ప్రపంచ వలస ప్రస్థానాలకు చెందిన ఒక ముఖ్యమైన కథ ఏమిటంటే... భారతీయ వలసలు గణనీయంగా పెరగడం. అమెరికా నుంచి ఆస్ట్రేలియా వరకు, సింగపూర్ నుంచి దుబాయ్ వరకు, పోర్చుగల్ నుంచి ఇజ్రాయెల్ వరకు భారతీయుల వలసలు నానాటికీ పెరుగుతున్నాయి. 2014లో కెనడాలో కేవలం 38,364 మంది భారతీయులు శాశ్వత పౌరులుగా మారారు. 2022 నాటికి ఈ సంఖ్య ఎన్నడూ లేనంత గరిష్ఠ స్థాయిలో 1,18,095కి చేరుకుంది. దీనికి విరుద్ధంగా, 2022లో కేవలం 30 వేల మంది చైనీయులు మాత్రమే కెనడాకు తరలి వెళ్లారు. దశాబ్దాలుగా భారతీయులకు, ప్రత్యేకించి పంజాబ్ నుండి వలస వచ్చిన వారికి కెనడా చేరుకోవలసిన ప్రదేశంగా ఉంటోంది. పైగా, భారతదేశ అణు సామర్థ్యాన్ని పెంపొందించడంలో సహాయపడే వ్యూహాత్మక భాగస్వామి కెనడా. అలాంటప్పుడు, రెండు దేశాల మధ్య సంబంధాలు ఎందుకు మునుపెన్నడూ లేనంత కనిష్ఠ స్థాయికి పడిపోయాయి?

భారతదేశం, ఆంగ్లోస్ఫియర్ (ఇంగ్లిష్ భాష, సంస్కృతి ప్రధానంగా ఉండే) దేశాల మధ్య సమస్య ఉందని స్పష్టమవుతోంది. విదేశాంగ విధానం, జాతీయ భద్రతతో స్వప్రయోజనాలు నెరవేర్చేందుకు దేశీయ రాజకీయ వ్యూహాలను ట్రూడో మిళితం చేశారని భారత అధికారులు అభియోగాలు మోపారు. ట్రూడోకి కెనడియన్ సిక్కుల ఓటు అవసరం కాబట్టి వారి ఖలిస్తానీ ఆకాంక్షలకు అనుగుణంగా ఉన్నారు; ఆయన ప్రభుత్వం డ్రగ్ పంపిణీదారులు, భారత వ్యతిరేక ఉగ్రవాదులకు ఆశ్రయం ఇస్తోందనీ వీరు ఆరోపించారు. దీనికి ప్రతిగా కెనడా పౌరులను హత్య చేయడానికి భారత ఇంటెలిజెన్స్ అధికారులు, దౌత్యవేత్తలు కుట్ర పన్నారని ట్రూడో ప్రభుత్వం ఆరోపించింది.

మరోవైపు అమెరికా ఈ వివాదంలోకి అడుగుపెట్టి, కెనడియన్ సిక్కు హత్యను, అమెరికన్ సిక్కుపై ఇదే విధమైన ప్రయత్నానికి ముడిపెట్టింది. దీంతో దౌత్యపరమైన గందరగోళం ప్రారంభమైంది. త్వరలోనే ఇది పెద్ద గొడవగా మారి పరాకాష్ఠకు చేరింది. కెనడా, అమెరికా, బ్రిటన్‌లలో ఖలిస్తానీ అనుకూల క్రియాశీలత గురించి భారత్ ఫిర్యాదు... దేశీయ భద్రతా సమస్యలపై ఆధారపడింది. పాశ్చాత్య ప్రభుత్వాలు భారతదేశ ఆందోళనల పట్ల సున్నితంగా వ్యవహరించడం లేదన్న మోదీ ప్రభుత్వ దృక్పథాన్ని అర్థం చేసుకోవచ్చు. అయితే, దౌత్యవేత్తలు, సీనియర్ ప్రభుత్వ అధికారులతో సహా భారతీయులకు వ్యతిరేకంగా కెనడా, అమెరికా చేసిన నేరారోపణలు తీవ్రమైనవి. ఈ సందర్భంగా రెండు ప్రశ్నలు తలెత్తుతున్నాయి. మొదటిది... కెనడా, అమెరికా ప్రభుత్వాలు ఈ అంశంపై బహిరంగ ప్రకటనకు ఎందుకు వెళ్లాయి? రెండోది... భారత్‌పై ఇలా ఆరోపణలు మోపడం ఎక్కడ దాకా వెళ్ళి ఆగుతుంది? రెండవ ప్రశ్న విషయానికి వస్తే, అమెరికా, కెనడా రెండూ పేర్లను కూడా పేర్కొన్నాయి. పైగా భారతీయులపైనే తమ నిర్దోషిత్వాన్ని నిరూపించుకునే బాధ్యతను ఉంచాయి.

కెనడా ప్రధాని జస్టిన్ ట్రూడో, భారత ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ (ఫైల్)

మొదటి ప్రశ్న ముఖ్యమైనది. ఎందుకంటే కెనడా, అమెరికాలు భారతదేశంతో సహేతుకంగానే మంచి దౌత్య సంబంధాలను కలిగి ఉన్నాయి. పైగా చాలావరకు విచక్షణతో ఇవి విషయాలను నిర్వహించగలవని ఆశించవచ్చు. మొదటి ప్రశ్నకు సంబంధించి కెనడియన్ సిక్కు ఓటర్లతో ఎన్నికల ఒప్పందాన్ని కుదుర్చుకోవాలనే ఆశతో ట్రూడో పక్షపాత రాజకీయాలు ఆడుతున్నారనేది భారత ప్రభుత్వ అధికారిక అభియోగం. 'సరిహద్దు' ఉగ్రవాద దాడులకు సంబంధించిన ఆరోపణలతో భారత రాజకీయ నాయకులు రాజకీయ పెట్టుబడి పెట్టారని పాకిస్తాన్ ఆరోపిస్తున్న రీతిని ఇది బాగా ధ్వనిస్తోంది. దేశీయ రాజకీయాలతో జాతీయ భద్రతా సమస్యలను కలపడం రెండు మార్గాలనూ తొలగించివేస్తుంది. పైగా అటువంటి ఆరోపణలను మూడవ పక్షం వారు ఎలా చూస్తున్నారనే అంశంపై జాగ్రత్తగా ఉండాలి.

బహుశా, ట్రూడో ప్రభుత్వాన్ని భారతదేశం విస్మరించే స్థాయిలో ఉందనే అభిప్రాయాన్ని కొందరు అర్థం చేసుకోవచ్చు. హర్దీప్ సింగ్ నిజ్జర్ హత్యకు సంబంధించి ప్రాథమిక ఆరోపణలు వచ్చినప్పుడు న్యూఢిల్లీలో ఇదే ప్రధానమైన అభిప్రాయంగా ఉండేది. తర్వాత, అమెరికా గడ్డపై కూడా, గురుపత్వ సింగ్ పన్నూన్‌ను చంపడానికి భారత అధికారులు కుట్ర పన్నారని అమెరికా ఆరోపించడమే కాకుండా, చట్టపరమైన చర్యలను కూడా ప్రారంభించడం ద్వారా ముందడుగు వేసింది. ఇదంతా కేవలం స్నేహితుల మధ్య ఉన్న అపార్థం, అపమ్మకాల వ్యవహారమా? లేక దీంట్లో పెద్ద సమస్యలు ఇమిడి ఉన్నాయా? ఇంగ్లిష్ భాషాధిక్య దేశాలైన ఆస్ట్రేలియా, బ్రిటన్, కెనడా, న్యూజిలాండ్, అమెరికా తమ 'ఫైవ్ ఐస్' కూటమి ద్వారా ఇంటెలిజెన్స్ సమాచారాన్ని పంచుకున్న విషయం తెలిసిందే. దీన్ని బట్టి చూస్తే, ట్రూడో ఎక్కువ ఓట్లను కైవసం చేసుకోవడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారని ఆరోపించడం ఏమంత విశ్వసనీయమైన ప్రతిస్పందనగా అనిపించదు. మరీ ముఖ్యంగా, పాశ్చాత్య ప్రజాస్వామ్య దేశాలు తమను లక్ష్యంగా చేసుకుంటున్నాయని భారత ప్రభుత్వం ఎందుకు విశ్వసిస్తోందనే ప్రశ్నను అడిగి తీరాలి.

ఆర్‌ఎస్‌ఎస్ సర్‌సంఘ్‌చాలక్ మోహన్ భాగవత్ గత వారం తన విజయదశమి ప్రసంగంలో, పాశ్చాత్య 'ఉదారవాద, ప్రజాస్వామ్యాలు' బంగ్లాదేశ్‌లో చేసినట్లుగా భారతదేశంలో 'అరబ్ స్ప్రింగ్' తరహా 'వర్ణ విప్లవాలను' ప్రదర్శించాలని యోచిస్తున్నాయని పరోక్షంగా ఆరోపించారు. పాశ్చాత్య ప్రజాస్వామ్య దేశాలతో సంబంధాలను వీక్షిస్తున్న ఈ విధానం భారతీయ విదేశీ, జాతీయ భద్రతా విధానాలకు సంబంధించి పెద్ద ప్రశ్నను లేవనెత్తుతుంది.

ప్రధానమంత్రి మన్మోహన్ సింగ్ తన పదవీ కాలంలో చేసిన అనేక ప్రసంగాలలో 'భారతదేశం బాగుండాలని ప్రపంచం కోరుకుంటోంది, కానీ మన సవాళ్లు స్వదేశంలో ఉన్నాయి' అని తరచుగా చెప్పేవారు. అంతర్జాతీయ సమాజం, ముఖ్యంగా ఉదారవాద ప్రజాస్వామ్యాలు కలిసి జిహాదీ తీవ్రవాదం, నిరంకుశ చైనా పెరుగుదలపై భారతదేశంలాగే ఆందోళన చెందుతున్నాయనీ, అందువల్లే పాశ్చాత్య ఉదారవాద, ప్రజాస్వామ్య పాలనపై గురిపెట్టిన ఈ రెండు ప్రమాదాలకు వ్యతిరేకంగా భారతదేశం ఎదుగుదలకు అవి మద్దతునిచ్చాయన్న దృక్పథంపై ఈ అంచనా ఆధారపడి ఉంది.

ఈ దృక్కోణం మారిందా? భారతదేశం ఇకపై ఆంగ్లోస్ఫియర్‌ను 'మిత్రుడు'గా లేదా కనీసం దాని పురోగతిలో భాగస్వామిగా చూడలేదా? చైనా, పాకిస్తాన్‌లు రెండింటినీ తన జాతీయ భద్రతకు ప్రమాదకారులుగా ప్రకటించిన భారత్ అదే సమయంలో పశ్చిమ ఉదారవాద ప్రజాస్వామ్యాలను దూరం చేసుకోగలదా? విదేశాంగ విధాన నిర్వాహకులు, జాతీయ భద్రతను నిర్వహించే వారి ఆలోచనల మధ్య తప్పు అమరిక ఏదైనా ఉందా? కెనడా ప్రధాని ట్రూడో ఇలాంటి అనేక ప్రశ్నలను లేవనెత్తారు.

కొనసాగుతున్న పశ్చిమాసియా సంఘర్షణలో పెరుగుతున్న అమెరికా ప్రమేయం పెనుమంటగా మారడంతోపాటు భారత ఆర్థిక వ్యవస్థపై తక్షణ పర్యవసానాలను కలిగిస్తుంది. మొత్తంమీద ప్రపంచ పర్యావరణం నేడు భారత ఆర్థికవృద్ధికి, పెరుగుదలకి చాలా తక్కువ అనుకూలంగా ఉన్నట్లు అనిపిస్తుంది. మోదీ ప్రభుత్వం, సంఘ్ పరివార్‌లు పశ్చిమ దేశాలపై, వాటి సంస్థలపై క్రమం తప్పకుండా విమర్శలు గుప్పించడం చూస్తే... పశ్చిమ దేశాలతో భారత్ సంబంధాలు పరీక్షకు గురవుతున్నట్లు, విశ్వాస సంక్షోభాన్ని కూడా ఎదుర్కొంటున్నట్లు అనిపిస్తుంది. ట్రూడో వ్యవహారం కేవలం ఒక తీవ్రమైన అనారోగ్యపు లక్షణం కావచ్చు!

వ్యాసకర్త సీనియర్ జర్నలిస్ట్, మాజీ ప్రధాని మన్మోహన్ సింగ్‌కు మీడియా సలహాదారు ('ద ట్రిబ్యూన్' సౌజన్యంతో...)

సోషల్ మీడియా

సోషల్ నెట్ వర్కింగ్ వెబ్‌సైట్లు ఫేస్‌బుక్, ట్విట్టర్‌లలో సెలబ్రిటీల 'మనసులోని మాట'లు తాజాగా ఇలా...!

బతకనీయరా?

దూషణలకు దిగే మగవాళ్లను మహిళలు బ్లాక్ చేస్తారు. కానీ బ్లాక్ చేసినా అలాంటివాళ్లు ఇంకా పోస్టులను చూసేట్టుగా బ్లాక్ ఆప్షన్‌ను ట్విట్టర్ మార్చనుంది. దుర్వినియోగదారులను ప్రోత్సహించే పిచ్చి ఎత్తుగడ ఇది.

– చిన్మయి శ్రీపాద, గాయని

ఘోరమైన ఆట

గత యాభై ఏళ్లుగా నేను క్రికెట్ చూస్తున్నాను. ఇన్నేళ్లలో ఇండియా టెస్టు క్రికెట్‌లో అత్యంత ఘోరమైన రోజు ఇది (న్యూజిలాండ్ చేతిలో ఇండియా మొదటి ఇన్నింగ్స్‌లో 46 పరుగులకే ఆలౌట్ అయింది.)

– అజయ్ కామత్, నేత్ర వైద్యుడు

నగర భాగ్యం!

ఇండియాలోని ఏ నగరంలో స్థిరపడాలని ఒక ఎన్‌ఆర్‌ఐ చూస్తుంటే గనక– నేననుకోవడం హైదరాబాద్ మేటి. చెదురు మదురు ఘటనలు ఎప్పుడో తప్ప వినబడవు. భాషకు సంబంధించిన అభద్రత లేదు. అద్దెల గురించి జనాలు ఫిర్యాదులు చేయగా చూడలేదు. డాష్‌కామ్ ప్రమాదాల వీడియోలు అతి తక్కువ.

– చిరాగ్ బడ్‌జాత్యా, ఆంట్రప్రెన్యూర్

తెలియని పని

'యుద్ధము-శాంతి' నవల రాతప్రతిని లియో టాల్‌స్టాయ్ భార్య (సోఫియా) ఏడుసార్లు తన చేత్తో చూచి రాసింది. వేతనం లేని శ్రమలు చేసే ఈనాటి మహిళల గురించి మీరు తెలుసుకోవాల్సింది ఇదే!

– కిరణ్ మన్‌రాల్, రచయిత్రి

ఈ కాలపు భయం

తన పన్నును సగం విరగ్గొట్టుకున్న నా చెల్లె నాతో వీడియో కాల్‌లో ససేమిరా మాట్లాడనంది. దాన్ని నేను స్క్రీన్ షాట్ తీసి, తర్వాత ఎప్పుడైనా ఏడిపిస్తానని భయపడింది.

– ఇస్మత్ ఆరా, కాలమిస్ట్

రోజులు మారాయా?

మా కొలీగ్ పన్నెండేళ్ల కూతురికి బాయ్ ఫ్రెండ్ ఉన్నాడట. నాకు పన్నెండేళ్లు ఉన్నప్పుడు రిఫ్రిజిరేటర్ డోర్ నెమ్మదిగా మూస్తూ, ఎప్పుడు లైట్ ఆరిపోతుందా అని చూసేదాన్ని.

– శ్వేత, వ్యాఖ్యాత

ఇన్ బాక్స్

పరిష్కారం ఎప్పుడో!

హైదరాబాద్ చారిత్రక నగరం. వనాలు, కొండలు, గుట్టలు వంటి ప్రకృతి అందాలకు పెట్టింది పేరు. అటువంటి హైదరాబాద్ కాలక్రమంలో కాలుష్య కాసారంగా మారింది. అలనాటి అందాలు, శుభ్రతలను పునరుద్ధరించడానికి ప్రభుత్వం తగిన చర్యలు తీసుకోకపోవడం బాధాకరం. చెత్త వేసే డస్ట్‌బిన్లు ఎత్తేశారు, కానీ ప్రత్యామ్నాయంగా ఏది చూపించలేకపోయారు. ఎక్కడ పడితే అక్కడ వ్యాపారాలకు అనుమతులు ఇచ్చేశారు. కానీ ఎక్కడా వాహనాల పార్కింగ్ గురించి ఆలోచించలేదు. బస్తీలలో ఇప్పటికీ కలుషితమైన నీరు వస్తోంది. వాటిల్లోకి ద్విచక్రవాహనం కూడా వెళ్లలేని పరిస్థితులు ఉన్నాయి. నాలుగు రోడ్ల కూడళ్ల వద్ద సిగ్నల్స్ వ్యవస్థను తీసేసి యూ టర్న్ వ్యవస్థను తీసుకొచ్చారు. ట్రాఫిక్ సమస్య ఇంకా జటిలంగా మారింది. పార్కింగ్ లేని మద్యం దుకాణాలకు పర్మిట్ రూమ్స్ అనుమతులు ఇచ్చారు. ఇలా ఒక్కటేమిటి అనేక విధానపరమైన లోపాలు కారణంగా హైదరాబాద్ విలవిల్లాడుతోంది.

కనీసం హైదరాబాద్ నగరానికి వివిధ పనుల కోసం వచ్చినవాళ్ళకు సరైన టాయిలెట్స్ కూడా లేవు. నగరానికి వచ్చిన మహిళల పరిస్థితులు ఇంకా దారుణంగా ఉన్నాయి. నిర్ణయాలు వేలలో తీసుకుంటున్నారు. ఒక్క శాతం కూడా ఆచరణ రూపంలోకి రావడం లేదు. మూసీ పరివాహక ప్రాంత ప్రజలనే కాదు... ఇరుకు సందుల్లో జీవనం సాగిస్తున్న కుటుంబాలను కూడా ఆదుకోవాలి. వాళ్లకు కూడా సురక్షిత ప్రాంతాల్లో పక్కా ఇళ్ల నిర్మాణాలు చేసి ఇవ్వాలి. బస్తీలలో ఉన్న వాళ్లను కూడా భవనాల్లోకి చేర్చినప్పుడే అభివృద్ధికి బీజం పడుతుంది. అధికారులు, రాజకీయ నాయకులు చిత్తశుద్ధితో ఆలోచించి పనులు చేసినప్పుడే బడుగుల జీవితాలలో మార్పు వస్తుంది. ఐదు రూపాయల భోజనం అందించే స్థలాలు చెత్త చెదారంతో నిండి ఉంటున్నాయి. రోడ్లపైననే నిలబడి ఆహారం తినాల్సిన పరిస్థితి. మంచి నీళ్లు తాగుదామని నగరానికి వచ్చినవాళ్లు అనుకుంటే హైదరా బాద్ మొత్తం వెతికినా ప్రభుత్వం కల్పించే మంచినీటి సదుపాయాలు ఎక్కడా కనిపించవు. లక్షల సమస్యలతో అనునిత్యం పోరాడుతున్న హైదరాబాద్ ప్రజ లకు పరిష్కారం లభించేది ఎప్పుడో మరి!

– డా॥ వై. సంజీవ కుమార్, స్కై ఫౌండేషన్ వ్యవస్థాపక అధ్యక్షుడు

పాలు అందరికీ అందుతున్నాయా?

విశ్లేషణ

డా॥ దొంతి నరసింహా రెడ్డి

అధికారిక డేటా ప్రకారం, దేశంలో పాల ఉత్పత్తి 2021–22లో 221 మిలియన్ టన్నులు. భారతదేశపు పాల ఉత్పత్తి మెజారిటీ బర్రెల నుండి లభిస్తుండగా, ఆవు పాల వాటా పెరుగుతోంది. 2021 నాటికి ఆవు పాల వాటా 48.2%.

2019లో విడుదల చేసిన 20వ పశుగణన ప్రకారం, ఆవులు బర్రెలు, పాలు ఇచ్చేవి వట్టి పోయినవి కలిపి, దేశంలో మొత్తం పాడి పశువులు 12.57 కోట్లు. మునుపటి గణనమీద ఇది 6% పెరుగుదల. పాలు ఇచ్చే పశువుల సంఖ్య వేరుగా లేదు. వట్టిపోయిన పశువుల సంఖ్య పెరిగిందా, తగ్గిందా? పశువుల సంఖ్యలో పెరుగుదల ఎట్లా సాధ్యం? ప్రభుత్వం ఇస్తున్న లెక్కలకూ, క్షేత్ర పరిస్థితికీ మధ్య తేడా ఉన్నది.

పలుచనవుతున్న పాలు

దేశంలోని 110 బిలియన్ డాలర్ల పాడి పరిశ్రమలో డెయిరీ సహకార సంఘాలు, ప్రైవేట్ సంస్థలు, 'అమూల్', 'మదర్ డెయిరీ' వంటి ప్రభుత్వ సంస్థలతో కూడిన సంఘటిత రంగం వాటా కేవలం 30 బిలియన్ డాలర్లు. ఇది 30 శాతం కంటే తక్కువ.

భారతదేశంలోని పాల ఉత్పత్తిలో సగానికి పైగా ప్రాసెస్ అవుతున్నది. అంటే నెయ్యి వగైరా వాటికి లేదా ఇతర ఉత్పత్తులలో ఒక ముడి పదార్థంగా వాడతారు. మిగిలిన 48% పాలుగా అమ్ముతున్నారు. నిత్యం పాలు వాడే హోటళ్ళు, స్వీట్ దుకాణాలలో పన్నీర్ కొరకు కూడా డిమాండ్ పెరుగుతోంది. పెద్ద హోటళ్ళు వాళ్ళకు అవసరమైన పాలను అధిక ధరకు కొని, వినియోగదారుల నుంచి వసూలు చేయగలవు. దరిమిలా చిన్న హోటళ్ళు, చాయ్ దుకాణాలకు అంతగా పాలు దొరకకపోవచ్చు. లేదా ఆ ధర వాళ్ళు పెట్టలేరు. ముడి పాల కొరకు ఉన్న ఇటువంటి పోటీ గురించి, అంతర్గత డిమాండ్ గురించి, ఆ యా వినియోగ వర్గాలు చెల్లిస్తున్న ధరల గురించి విశ్లేషణలు లేవు. పోటీ పడలేని వ్యక్తులు, రంగాలు అసంఘటిత రంగంలోనే ఎక్కువ. పర్యవసానంగా, చాయ్ దుకాణాల చాయ్‌లో పాల 'శాతం' తగ్గుతున్నది. కొన్ని ఉత్పత్తులలో పాలు పలుచన అవుతున్నాయి.

చిన్న పిల్లల ఎదుగుదలకు ముడి పాలు అవసరమని వైద్యులు, పోషకాహార నిపుణులు నిత్యం వల్లెవేస్తున్న తరుణంలో 'అందరికీ పాలు' దొరకకపోవడం అన్యాయమే. పేద వాడికి పాలు అందకపోవడం మన ఆహార వ్యవస్థలో ఉన్న తీవ్ర లోపం. ఈ లోపాన్ని సరిదిద్దే ప్రభుత్వ చర్యలు కావాలి. ఒక ఊర్లో ఉత్పత్తి అవుతున్న పాలు, ఇతర ఉత్పత్తులు అక్కడే, లేదా ఆ ప్రాంతంలోనే వినియోగం అయ్యే పరిస్థితులు ప్రభుత్వం కల్పించాలి.

దిగుమతులతో దెబ్బతినే జీవనోపాధి

అమెరికా సహా వివిధ దేశాల నుంచి ఏటా రూ. 200–300 కోట్ల విలువైన పాల ఉత్పత్తులను మన దేశం దిగుమతి చేసుకుంటోంది. 2020లో భారత ప్రభుత్వం 10,000 టన్నుల స్కిమ్డ్ మిల్క్ పౌడర్‌ను దిగుమతి చేసుకోవడానికి అనుమతించింది. 2023 జనవరిలో, దేశంలోకి పాలు, క్రీమ్ దిగుమతులు మునుపటి సంవత్సరం కంటే వెయ్యి శాతం పైగా పెరిగి 4.87 మిలియన్ డాలర్లకు చేరుకున్నాయి. ఈ దిగుమతులు ఫ్రాన్స్, జర్మనీ, పోలాండ్ వంటి దేశాల నుండి వచ్చాయి.

పాల ఉత్పత్తుల దిగుమతులను సరళీకృతం చేయాలని భారత్ మీద ఐరోపా కమ్యూనిటీ, అమెరికా, ఆస్ట్రేలియా, న్యూజిలాండ్ దేశాల నుంచి ఒత్తిడి ఉన్నది. డెయిరీ ఉత్పత్తుల దిగుమతుల మీద సుంకాలు తగ్గించాలని వాణిజ్య ఒప్పందాలలో భాగంగా చర్చలు జరుగుతున్నాయి. అదే సమయంలో భారతదేశం నుండి డెయిరీ దిగుమతులకు నిబంధనలు పెట్టి రష్యా, యూరప్, మెక్సికో, చైనా అనుమతించడం లేదు. డెయిరీ దిగుమతులపై 60–70% సుంకం విధిస్తున్న అమెరికా, భారతదేశం విధించే 30–60% సుంకాలను తగ్గించాలని కోరుతున్నది. ఇంకొక వైపు అమెరికా తన డెయిరీ రంగానికి సంవత్సరానికి 28 బిలియన్ డాలర్ల సబ్సిడీలను ఇస్తుంది. పాలు, పాల ఉత్పత్తుల దిగుమతులు పెరిగితే లక్షలాది మంది భారత చిన్న, సూక్ష్మ పాడి రైతుల జీవనోపాధి ఆగమైపోతుంది అనే ఆందోళన నెలకొంది.

విధానాలు అనుకూలమేనా?

ప్రపంచ పాల ఉత్పత్తిలో భారతదేశం వాటా 22%. జాతీయ ఆర్థిక వ్యవస్థలో ఇది 5%. దాదాపు 7 కోట్ల మంది పాడి రైతులు ఉన్నారు. పాడి పరిశ్రమ జీవనోపాధులను, వాతావరణ మార్పులను, కులం, మతాలను వివిధ రకాలుగా ప్రభావితం చేస్తుంది.

వినియోగదారులు వివిధ రకాలగా పాలకు ధర చెల్లిస్తున్నారు. పంటల మాదిరే పాడి రైతుకు ఆ వినియోగం నుంచి వస్తున్న డబ్బులో ఎంత శాతం చేరుతున్నది అనే ప్రశ్న ఉన్నది. బర్రె మీద, ఆవుల మీద పెట్టాల్సిన ఖర్చుకు తగినట్టు ముడి పాలకు ధర లేదనీ, ఇంకా ఆదాయం సంగతి దేవుడెరుగు అనీ పాడి రైతులు వాపోతున్నారు. కేంద్ర ప్రభుత్వ ప్రోత్సాహక పథకాలు అనేకం ఉన్నాయి. అందులో అనేకం చిన్న పాడి రైతులు అందుకోలేరు.

భారత పాడిపరిశ్రమలో సరళీకృత విధానం చిన్న రైతులకు ముప్పు కలిగిస్తుందని ఇటీవలి అధ్యయనాలు చెబుతున్నాయి. పాడి రైతులకు భూమి దొరికే అవకాశం తగ్గిపోతున్నది. పట్టణాలలో, పట్టణ శివార్లలో భూమి ధరలకు రియల్ ఎస్టేట్ వలన రెక్కలు రావడం వల్ల చిన్న పాడి రైతు మనగలిగే పరిస్థితులు లేవు.

పాల కథ -2

సగటు రైతు ఆదాయం రూ. 7,000 అని ప్రభుత్వం అంటున్నది. పశుపోషణ ఉంటే అదనపు ఆదాయం వస్తుంది. దేశంలోని రైతులు తమ మొత్తం పశుపోషణ ఆదాయంలో దాదాపు 67% పాడి ద్వారా సంపాదిస్తున్నారు. ఇంకా అనేక రకాల ఉపయోగం పాడి పశువులతో ఉంది. పర్యావరణం వినాశనం అవుతున్న తరుణంలో పశువుల వైవిధ్యం, ఆహారం, సుస్థిర జీవనం మీద దృష్టి పెట్టడం ముఖ్యం. పుడమి ఉష్ణోగ్రతలు పెరుగుతున్న నేపథ్యంలో పశు పోషణ ఇంకా సమస్యాత్మకంగా మారుతున్నది. హైబ్రిడ్ జాతులతో, పాశ్చాత్య పశు పోషణ పద్ధతుల వల్ల కాలుష్యం పెరుగుతున్నది. అనారోగ్య పశువుల సంఖ్య పెరుగుతున్నది. శుభ్రత పాటించని ఆధునిక డెయిరీల వల్ల పశువుల వ్యాధులు మానవులకు సంక్రమిస్తున్నాయి. పశువులకు సరైన ఆహారం, జీవనం లేని కారణంగా వాటి పాలలో కూడా పోషకాలు ఉండటం లేదు. విషాలు, రసాయనాలు, యాంటీ బయాటిక్స్ వాటికి ఇవ్వడం వలన, వాటి పాల ద్వారా అవి మనుషులకు చేరుతున్నాయి.

పశుపోషణలో సంప్రదాయ విజ్ఞానం, నైపుణ్యానికి చాలా విలువ ఉన్నది. కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు పాడి పశువులను ప్రకృతి వనరుగా పరిగణించాలి. ఈ సూత్రం ఆధారంగా విధానం తీసుకురావాలి. పథకాలు వాటి సుస్థిరతకు, విస్తృతికి ఉపయోగపడే విధంగా రూపకల్పన చెయ్యాలి. స్థానిక పాడి రైతులను స్థానిక మార్కెట్లతో అనుసంధానం చెయ్యాలి. పాలు, పాల ఉత్పత్తులు గ్రామాలలో ప్రథమంగా అందుబాటులో ఉండే విధంగా చర్యలు చేపట్టాలి. పాడి రైతులకు ప్రతి ఏటా చట్టబద్ధంగా కనీస మద్దతు ధరను ప్రకటించి, అమలు చెయ్యాలి. పాల సహకార సంఘాల సంఖ్యను పెంచాలి. కేంద్రీకృత పాల మార్కెటింగ్ వ్యవస్థకు ఇచ్చే సబ్సిడీలు స్థానిక సహకార సంస్థలకు ఇవ్వాలి. భూమి వినియోగ విధానం రూపొందించి అందులో గడ్డి మైదానాలకు స్థానం కల్పించాలి. పశుగ్రాసానికి, దాణాకు సంబంధించి శాస్త్రీయ నిర్ణయాలు తీసుకోవాలి. పాడి రైతులకు భూమి ఇవ్వాలి. లేదా భూమి ఉన్న రైతుకు పాడి పశువులను అందజెయ్యాలి.

వ్యాసకర్త వ్యవసాయరంగ నిపుణులు

గ్రహం అనుగ్రహం

శ్రీ క్రోధి నామ సంవత్సరం, దక్షిణాయనం, శరదృతువు, ఆశ్వయుజ మాసం, **తిథి:** బ.పాడ్యమి ప.3.01 వరకు, తదుపరి విదియ, **నక్షత్రం:** అశ్విని సా.4.01 వరకు, తదుపరి భరణి, **వర్జ్యం:** ప.12.19 నుండి 1.47 వరకు, తదుపరి రా.1.02 నుండి 2.30 వరకు, **దుర్ముహూర్తం:** ఉ.8.17 నుండి 9.05 వరకు, తదుపరి ప.12.10 నుండి 12.58 వరకు, **అమృత ఘడియలు:** ఉ.9.17 నుండి 10.46 వరకు ; **రాహుకాలం:** ఉ.10.30 నుండి 12.00 వరకు, **యమగండం:** ప.3.00 నుండి 4.30 వరకు, **సూర్యోదయం:** 5.56, **సూర్యాస్తమయం:** 5.34.

సన్నబియ్యానికి 'నూకలు' చెల్లినట్టే!

▶ మొదటి పేజీ తరువాయి

నూకలు ఇస్తామనడం పట్ల పౌరసరఫరాల శాఖ అధికారులే విస్తుపోతున్నారు.

బ్యాంక్ గ్యారంటీలపైనా తకరారు!

ఖరీఫ్ సీజన్‌లో మిల్లర్లకు ధాన్యం కేటాయింపులో ఇతర రాష్ట్రాల్లో అమలవుతున్న విధంగానే బ్యాంకు గ్యారంటీలు తీసుకోవాలని ప్రభుత్వం భావించింది. ఈ మేరకు పౌర సరఫరాల శాఖ రూపొందించిన మార్గదర్శకాలలో పొందుపరిచారు కూడా. దీనిపై ప్రభుత్వం ఉత్తర్వులు వెలువరించాల్సి ఉండగా, ముసాయిదాతోనే నిలిపివేసి, మంత్రులతో ఉపసంఘాన్ని ఏర్పాటు చేసింది. రైస్‌మిల్లు కెపాసిటీకి అనుగుణంగా కేటాయించిన ధాన్యం విలువలో 25 శాతం మేర బ్యాంక్ గ్యారంటీ ఇవ్వాలి. మిల్లును లీజుకు తీసుకుంటే.. కేటాయించిన ధాన్యం విలువలో 50 శాతం మేర లీజుదారుడు చెల్లించాలి. అయితే ఈ బ్యాంక్ గ్యారంటీ నిబంధనలను మిల్లర్లు వ్యతిరేకిస్తున్నారు. బ్యాంకు గ్యారంటీలు ఇవ్వడం అనేది తమకు తలకు మించిన భారమని, మిల్లింగ్ చార్జీలు కూడా ప్రభుత్వం సకాలంలో చెల్లించడం లేదని, ఏపీ వంటి రాష్ట్రాల్లో క్వింటాల్‌కు రూ.100 చెల్లిస్తుంటే మనరాష్ట్రంలో కేవలం రూ. 10 మాత్రమే ఇస్తున్నారని మిల్లర్లు చెబుతున్నారు. అది కూడా చాలా కాలంగా ఇవ్వడం లేదని వారి ఆరోపణ. ఈ నేపథ్యంలో బ్యాంకు గ్యారంటీలను ఎత్తివేయాలని ఒత్తిడి చేస్తున్నారు. ఈ పరిస్థితుల్లో ఒక సీజన్‌లో సీఎంఆర్ ఇవ్వకుండా డిఫాల్ట్ అయిన మిల్లర్ల నుంచి బ్యాంకు గ్యారంటీ తీసుకొని ధాన్యం కేటాయించాలని నిర్ణయించినట్టు తెలిసింది. అంటే ఒక సీజన్‌లో సీఎంఆర్ డిఫాల్ట్ అయిన మిల్లర్లు తాము ఇవ్వాల్సిన బియ్యాన్ని అప్పగించడంతోపాటు అదనంగా 25 శాతం జరిమానా మొత్తానికి బ్యాంక్ గ్యారంటీ ఇస్తే వారికి ధాన్యం కేటాయిస్తారు. ఇలా ఒక సీజన్‌లో సీఎంఆర్ డిఫాల్ట్ అయిన మిల్లులు రాష్ట్రంలో 791 ఉన్నట్టు పౌరసరఫరాల సంస్థ తేల్చింది. రెండు, అంతకంటే ఎక్కువ సీజన్లలో డిఫాల్ట్ అయిన మిల్లులకు ఈసారి ధాన్యం కేటాయించమని మంత్రివర్గ ఉపసంఘ సమావేశంలో తేల్చిచెప్పారు. 386 మిల్లులను డిఫాల్ట్ మిల్లులుగా తేల్చడం గమనార్హం. మొత్తానికి బ్యాంకు గ్యారంటీల అంశం కూడా అటకెక్కినట్టేనని పౌరసరఫరాల శాఖ అధికారి ఒకరు వ్యాఖ్యానించారు.

ఆసుపత్రుల్లో వసతులపై నివేదికివ్వండి

- రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి హైకోర్టు ఆదేశం

సాక్షి, హైదరాబాద్: రాష్ట్రంలో ప్రభుత్వాసుపత్రుల్లో వసతులపై వారం రోజుల్లో పూర్తి స్థాయి నివేదిక అందజేయాలని రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి హైకోర్టు ఆదేశాలు జారీ చేసింది. తదుపరి విచారణ ఈ నెల 23కు వాయిదా వేసింది. రాష్ట్రంలోని ప్రభుత్వ ఆసుపత్రుల్లో తగిన సౌకర్యాలు కల్పించకపోవడం, అలాగే మెడికల్, పారామెడికల్ సిబ్బంది పోస్టులను భర్తీ చేయకపోవడాన్ని సవాల్ చేస్తూ కీతినేడి అఖిల్ శ్రీగురుతేజ హైకోర్టులో పిటిషన్ దాఖలు చేశారు. ఈ పిటిషన్‌పై ప్రధాన న్యాయమూర్తి జస్టిస్ అలోక్ అరాధే, జస్టిస్ శ్రీనివాసరావు ధర్మాసనం విచారణ చేపట్టింది. ప్రభుత్వాసుపత్రుల్లో అందుబాటులో ఉన్న ప్రాథమిక సౌకర్యాలు తెలుసుకుని వివరాలు అందజేస్తామని, గడువు కావాలని ప్రభుత్వం తరఫున స్పెషల్ జీపీ పొట్టిగారి శ్రీధర్ కోరారు. స్పెషల్ జీపీ విజ్ఞప్తికి సమ్మతించిన ధర్మాసనం వారం రోజులు సమయం ఇచ్చింది. ఆలోగా నివేదిక అందజేయాలని ఆదేశించింది.

ముగిసిన కల్వరి ఉపవాస దీక్షలు

- జనసంద్రమైన సోమగూడెం కల్వరి చర్చి ప్రాంగణం

ముగింపు సభలకు హాజరైన క్రైస్తవులు

కాసిపేట: మంచిర్యాల జిల్లా కాసిపేట మండలం సోమగూడెంలోని కల్వరి చర్చి ప్రాంగణంలో కల్వరి మినిస్ట్రీ ఆధ్వర్యంలో 50 రోజులుగా సాగుతున్న ఉపవాస ప్రార్థనలు గురువారం రాత్రి ఘనంగా ముగిశాయి. తెలుగు రాష్ట్రాలతోపాటు దేశ నలుమూలల నుంచి క్రైస్తవులు లక్షకు పైగా తరలివచ్చారు. దీంతో సోమగూడెం-బెల్లంపల్లి ప్రాంతం జనసంద్రంగా మారింది. కల్వరి ప్రాంగణంలో నిర్వహించిన ముగింపు సభలో 50 రోజుల ఉపవాస దీక్షలు పూర్తి చేసిన పాస్టర్ ప్రవీణ్ ప్రత్యేక దైవ సందేశం ఇచ్చారు. జాతి, భాష, కుల, మతభేదాలు లేకుండా దేశ ప్రజలందరూ సుఖశాంతులతో వర్ధిల్లాలనే ఆశయంతో దీక్షలు చేసినట్లు తెలిపారు. ఉపవాస దీక్షల విరమణ కార్యక్రమంలో మంత్రి సీతక్క మాట్లాడుతూ.. మత విద్వేషాలను రాజకీయాల్లోకి లాగకూడదని, ఎవరి మత విశ్వాసాలు వారికి ఉంటాయన్నారు. ఇతర మతాలను గౌరవించినట్లయితే ఎవరికీ అభద్రత ఉండదన్నారు. షారోన్ ఫౌండేషన్ నిర్వాహకురాలు సిస్టర్ షారోన్ భక్తులనుద్దేశించి మాట్లాడారు. ఈ కార్యక్రమంలో ఎమ్మెల్సీ దండె విఠల్, ఎమ్మెల్యే గడ్డం వినోద్, మాజీ మంత్రి వేణుగోపాలాచారి, బెల్లంపల్లి మున్సిపల్ చైర్మన్ శ్వేత, మార్కెట్ కమిటీ మాజీ చైర్మన్ కారుకూరి రాంచందర్, మాజీ మున్సిపల్ చైర్మన్ సూరిబాబు పాల్గొన్నారు. రామగుండం పోలీస్ కమిషనర్ శ్రీనివాసులు ఆధ్వర్యంలో పటిష్ట బందోబస్తు నిర్వహించారు.

సిరిసిల్లలో కొత్త వస్త్రోత్పత్తులు

- బెడ్‌షీట్లు, చీరల తయారీ
- వీటితోపాటు డోర్‌కర్టెన్లు, లుంగీలు, టవల్స్ ఉత్పత్తి
- ప్రభుత్వ ఆర్డర్లు లేకున్నా పక్కాగా ఉపాధి
- నాణ్యత, నవ్యత కారణంగా వస్తున్న ప్రైవేటు ఆర్డర్లు
- చిన్న ఆసాముల్లో చిగురిస్తున్న ఉపాధి ఆశలు

ఇది సిరిసిల్ల సాంచాలపై ఉత్పత్తి అయిన రంగురంగుల బెడ్ షీట్ వస్త్రం. ప్రస్తుతం దుప్పట్లు, డోర్ కర్టెన్ వస్త్రాలను సిరిసిల్ల సాంచాలపై ఉత్పత్తి చేస్తున్నారు. నాణ్యమైన నూలును వాడుతూ.. ఇప్పుడున్న పింజర్ల మరమగ్గాలపైనే ఈ వస్త్రాలను ఉత్పత్తి చేస్తున్నారు. ఇలా తయారైన వస్త్రాలను బహిరంగ మార్కెట్లకు సరఫరా చేస్తున్నారు. ప్రభుత్వ ఆర్డర్లు లేకపోయినా రాష్ట్రంలోని వివిధ జిల్లాలతోపాటు ఆంధ్రప్రదేశ్, కర్ణాటక, మహారాష్ట్రలకు నూతన ఉత్పత్తులను పంపుతున్నారు. డిమాండ్ బాగా ఉండటంతో సిరిసిల్లలో ఉత్పత్తి అయిన బెడ్‌షీట్, డోర్ కర్టెన్ వస్త్రానికి మార్కెట్‌లో మంచి ధర పలుకుతోంది.

ఇవి సిరిసిల్ల సాంచాలపై ఉత్పత్తి అయిన చీరలు. ఛత్తీస్‌గఢ్, ఝార్ఖండ్, తమిళనాడు రాష్ట్రాల్లో చౌకగా అమ్ముడుపోయే చీరలు. ఈ చీరల ఉత్పత్తికి అవసరమైన నూలును దిగుమతి చేసుకుని వార్పిన్‌పై భీములు పోసి, ఆసాములకు అందిస్తుండగా.. వారు తమ సాంచాలపై నవ్యతతో చీరలు నేస్తున్నారు. ఒక్కో మీటరు వస్త్రానికి రూ.4.60 లభిస్తుండటంతో సిరిసిల్ల వస్త్రోత్పత్తిదారులకు గిట్టుబాటు అవుతోంది. సిరిసిల్లలో 150 సాంచాలపై ఈ రకమైన చీరల ఉత్పత్తి సాగుతోంది. ఆరు వార్పిన్లపై భీములు పోస్తూ ఆసాములకు అందిస్తున్నారు. చిన్న ఆసాములు (పది సాంచాలలోపు ఉన్న వారు) చీరల భీములను కట్టి ఉపాధి పొందుతున్నారు. ఒక్కో మగ్గంపై నిత్యం ఒక షిఫ్ట్‌లో 50 మీటర్ల వస్త్రం ఉత్పత్తి చేస్తున్నారు. నాలుగు సాంచాలపై 200 మీటర్ల చీరల వస్త్రాన్ని ఉత్పత్తి చేస్తూ నిత్యం రూ.960 వరకు ఉపాధి పొందుతున్నారు.

సిరిసిల్ల: మార్కెట్‌లో అవకాశాలను అందిపుచ్చుకుంటే ఆర్డర్లు అవే వస్తాయనేందుకు సిరిసిల్లలోని కొంతమంది వస్త్రోత్పత్తిదారులే నిదర్శనం. ప్రభుత్వం బతుకమ్మ చీరల ఆర్డర్లు ఇవ్వలేదని, కరెంట్ సబ్సిడీ ఇవ్వడం లేదని కొందరు కార్ఖానాలు బంద్‌చేసి దిక్కులు చూస్తుండగా.. మరికొందరు నూతనత్వాన్ని ఒడిసిపట్టుకొని వెరైటీ వస్త్రాలను తయారు చేస్తూ ఉపాధి పొందుతున్నారు. మార్కెట్‌లో డిమాండ్ ఉన్న లుంగీలు, టవల్స్, కర్చీఫ్‌లు, బెడ్‌షీట్లు, డోర్‌కర్టెన్లు, ఆస్పత్రుల్లో వాడే బ్యాండేజీ, దోమతెరలు ఇలా.. అందరికీ అవసరమైన నాణ్యమైన ఉత్పత్తులతో ముందుకుసాగుతున్నారు. ఇలా సిరిసిల్ల వస్త్ర పరిశ్రమ నేడు కొత్తమార్గంలో పయనిస్తోంది.

నూలు డిపో వస్తే..

వేములవాడకు మంజూరైన నూలు డిపో.. సిరిసిల్లకు వస్తే ఇంకా మెరుగైన ఫలితాలు వస్తాయనే చర్చ స్థానికంగా ఉంది. ఐదు జోడీల ఆసామి తమకు అవసరమైన నూలును ఆర్డర్ పెట్టి తెప్పించుకుని మార్కెట్‌లో డిమాండ్ ఉన్న వస్త్రాన్ని తయారుచేస్తాడు. వార్పిన్ యజమానులతో ఒప్పందం చేసుకుని భీములు పోయిస్తాడు. మార్కెట్‌లో డిమాండ్ మేరకు వస్త్రాలను సరఫరా చేస్తాడు. ఈ విధానంతో బడా వ్యాపారుల ప్రభావం తగ్గుతుందని చెపుతున్నారు. చిన్న ఆసాములు, వారి వద్ద పనిచేసే కార్మికులకు మెరుగైన ఉపాధి లభిస్తుంది. పొరుగు రాష్ట్రాల కార్మికులు రాకుండా ఉంటారని, ఫలితంగా స్థానిక నేతకార్మికులకు ప్రభుత్వ సంక్షేమ పథకాలు కూడా అందుతాయని అంటున్నారు. తాజా పరిణామాలతో చిన్న ఆసాములకు ఉపాధిపై ఇప్పుడు భరోసా లభిస్తోంది.

30 సాంచాలపై బెడ్‌షీట్ల ఉత్పత్తి

30 సాంచాలపై బెడ్‌షీట్లు ఉత్పత్తి చేయిస్తున్నాను. ఆసాములకు మీటరుకు రూ.5 చెల్లిస్తున్నాను. నాకు సొంత వార్పిన్ లేకున్నా వేరే వార్పిన్‌పై భీములు పోయించి బెడ్‌షీట్లను ఉత్పత్తి చేస్తున్నాను. మూడు రాష్ట్రాలకు ఈ వస్త్రాన్ని ఎగుమతి చేస్తున్నాను. సిరిసిల్లలో ఉన్న సాంచాలపై చాలా వెరైటీలు ఉత్పత్తి చేయవచ్చు. కానీ నా వద్ద పెట్టుబడి లేదు. ఈ కొత్త వస్త్రం ఉత్పత్తితో నాతోపాటు పది మందికి ఉపాధి లభిస్తోంది. – బైరి అమర్నాథ్, వస్త్రోత్పత్తిదారుడు

ప్రైవేటు ఆర్డర్లు తెస్తున్నాం..

సిరిసిల్లకు ప్రైవేటు వస్త్రోత్పత్తి ఆర్డర్లు తెస్తున్నాం. పొరుగు రాష్ట్రాల ప్రభుత్వ ఆర్డర్లు ఆగిపోయాయి. ఎగుమతి చేసిన వాటికి బిల్లులు కూడా రావడంలేదు. ప్రైవేటుగా ఏ వస్త్రం ఏ రాష్ట్రంలో అవసరం ఉంటే దానిని సిరిసిల్లలోని సాంచాలపై ఉత్పత్తి చేయిస్తున్నాను. ప్రస్తుతం 150 సాంచాలపై చీరల వస్త్రం ఉత్పత్తి అవుతోంది. ఈ ప్రయత్నాలు ఫలిస్తే భవిష్యత్‌లో మరిన్ని వస్త్రోత్పత్తి ఆర్డర్లు వస్తాయి. – నరేందర్‌దేవ్ చెన్న, వస్త్రవ్యాపారి

'ఐడీసీ లిఫ్టులను కేసీఆర్ విచ్ఛిన్నం చేశారు'

సాక్షి, హైదరాబాద్: రాష్ట్రంలోని ఇరిగేషన్ డెవలప్‌మెంట్ కార్పొరేషన్ (ఐడీసీ) ఎత్తిపోతల పథకాలను గత సీఎం కేసీఆర్ విచ్ఛిన్నం చేశారని సంస్థ చైర్మన్ మువ్వా విజయ్‌బాబు ఆరోపించారు. రాష్ట్రంలోని 643 లిఫ్టుల్లో 129 లిఫ్టులను పూర్తిగా నిర్వీర్యం చేశారని, మరో 180 లిఫ్టులు పూర్తిగా, 113 లిఫ్టులు పాక్షికంగా పనిచేయడం లేదన్నారు. కేవలం 113 లిఫ్టులు మాత్రమే పనిచేస్తున్నాయని, 5లక్షల ఎకరాల ఆయకట్టుకుగాను 2లక్షల ఎకరాలకే సాగునీరు అందుతోందన్నారు. సంస్థ బోర్డు సమావేశం అనంతరం గురువారం ఆయన విలేకరులతో మాట్లాడారు. పనిచేయని 180 లిఫ్టుల మరమ్మతులకు రూ.400 కోట్లను కేటాయించాలని ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నామన్నారు.

జడ్జి గుర్తింపు కార్డు లాక్కున్నారు

- టోల్‌గేట్ సిబ్బంది దురుసు ప్రవర్తన

నేలకొండపల్లి మండలంలోని పైనంపల్లి టోల్‌గేట్

నేలకొండపల్లి: ఖమ్మం జిల్లా నేలకొండపల్లి మండలంలోని పైనంపల్లి టోల్‌గేట్ సిబ్బంది.. ఓ న్యాయమూర్తి కుటుంబం వెళ్తున్న కారుకు టోల్ ఫీజు చెల్లించినా జడ్జి గుర్తింపు కార్డు లాక్కోవడం తీవ్ర విమర్శలకు దారితీసింది. గురువారం ఓ జిల్లా జడ్జి కుటుంబ సభ్యులు కారులో ఖమ్మం వస్తున్నారు. ఈ క్రమంలో పైనంపల్లి టోల్‌గేట్ వద్ద డ్రైవర్.. న్యాయమూర్తి కారు అని చెప్పినా వినకుండా రుసుము చెల్లించాలని సిబ్బంది వాదనకు దిగారు. దీంతో డ్రైవర్ రుసుము చెల్లించారు. ఆపై న్యాయమూర్తికి చెందిన గుర్తింపు కార్డు చూపించగా.. సిబ్బంది దానిని లాక్కుని ఒరిజినల్ కార్డా, కాదా? అని తెలుసుకుని తర్వాత పంపిస్తామని దురుసుగా బదులిచ్చారు. ఈ విషయం తెలియడంతో ఆ న్యాయ మూర్తి టోల్‌గేట్ వద్దకు వచ్చి సిబ్బంది తీరుపై ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారని తెలిసింది. సూర్యాపేట జిల్లాలోని ఓ పోలీస్‌స్టేషన్‌తో పాటు నేలకొండపల్లి పోలీసులు సైతం వచ్చి రుసుము చెల్లించినా న్యాయమూర్తి ఐడీ కార్డు తీసుకోవడంపై ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు. అనంతరం టోల్‌గేట్ సిబ్బంది నుంచి కార్డు తిరిగి తీసుకున్నారు. ఈ ఘటనపై టోల్‌గేట్ సిబ్బంది మాట్లాడుతూ, చాలామంది నకిలీ కార్డులతో వస్తుండటంతో అనుమానం వచ్చి అడిగామని చెప్పడం గమనార్హం.

ఉన్నత విద్యలో సమూల మార్పులపై దృష్టి

- యువతను పోటీ ప్రపంచంలోకి తీసుకెళ్తా
- భావితరానికి పనికొచ్చే బోధన ప్రణాళిక
- మండలి కొత్త చైర్మన్ ప్రొఫెసర్ బాలకిష్టారెడ్డి

మాట్లాడుతున్న ప్రొఫెసర్ బాలకిష్టారెడ్డి. చిత్రంలో ప్రొఫెసర్ లింబాద్రి, ప్రొఫెసర్ ఇటిక్యాల పురుషోత్తం

సాక్షి, హైదరాబాద్: ఉన్నతవిద్యకు ప్రస్తుతమున్న చాలెంజ్‌లను అధిగమించడమే తన తొలి ప్రాధాన్యం అని ఉన్నత విద్యామండలి కొత్త చైర్మన్ ప్రొఫెసర్ వి.బాలకిష్టారెడ్డి తెలిపారు. సమాజంలో ఇప్పుడున్న పోకడలకు అనుగుణంగా సమూల మార్పులకు శ్రీకారం చుట్టబోతున్నట్టు తెలిపారు. సాంకేతిక రంగం విసురుతున్న సరి కొత్త సవాళ్లను ఎదుర్కొనే రీతిలో ఉన్నతవిద్యకు సానబట్టబోతున్నట్టు చెప్పారు. అంతిమంగా ప్రపంచంతో పోటీపడే స్థాయికి తెలంగాణ ఉన్నతవిద్యను తీసుకెళ్లేందుకు కృషి చేస్తానన్నారు. హైదరాబాద్ ఉన్నత విద్యామండలి కార్యాలయంలో గురువారం ప్రొఫెసర్ బాలకిష్టారెడ్డి, వైస్ చైర్మన్ ప్రొఫెసర్ ఇటిక్యాల పురుషోత్తం బాధ్యతలు స్వీకరించారు. ఈ సందర్భంగా బాలకిష్టారెడ్డి మీడియాతో మాట్లాడారు.

యువతకు ఊతమివ్వాలి

గ్రామీణ యువతకూ అత్యాధునిక సాంకేతికత అందాల్సిన అవసరం ఉందని బాలకిష్టారెడ్డి అభి ప్రాయపడ్డారు. ఉన్నత ప్రమాణాలతో కూడిన విద్యను అందించేందుకు కృషి చేస్తానని భరోసా ఇచ్చారు. ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఉన్న పోటీని తట్టుకునేందుకు రాష్ట్రంలోని ఉన్నత విద్యావంతులను తీర్చిదిద్దాలనే సంకల్పం ఉందన్నారు. ఈ దిశగా బోధన ప్రణాళికలో మార్పులు తెస్తామని చెప్పారు. మౌలిక సదుపాయాల కల్పనకు అత్యధిక ప్రాధాన్యమిస్తామన్నారు. నేటితరం ఉపాధిని మెరుగు పరిచే సరికొత్త కోర్సులను తీసుకొస్తామని, నూతన విద్యావిధానం అమలుపై విధానపరమైన నిర్ణయం తీసుకోవాల్సి ఉందని ఓ ప్రశ్నకు బదులిచ్చారు.

మార్పునకు వర్సిటీలే కీలకం..

ఏ మార్పు అయినా విశ్వవిద్యాలయం నుంచి మొదలవుతుందని బాలకిష్టారెడ్డి విశ్వసించారు. అక్కడ మార్పు లేకుంటే మరెక్కడా పురోగతి ఉండబోదని తెలిపారు. యూనివర్సిటీల్లో అధ్యాప కుల కొరత, మౌలిక సదుపాయాల లేమి వంటి సమస్యలున్నాయని ఆయన అంగీకరించారు. వీటి పరిష్కారానికి కృషి చేస్తానన్నారు. నల్సార్ న్యాయ విశ్వవిద్యాలయంలో తాను చేరినప్పటి నుంచి అందుబాటులోకి తెచ్చిన కోర్సులు, నిధుల సమీకరణకు జరిగిన ప్రణాళికను ఆయన ప్రస్తావించారు. తనకు సహకరించిన ప్రతీ ఒక్కరికీ మాజీ చైర్మన్ ప్రొఫెసర్ లింబాద్రి కృతజ్ఞతలు తెలిపారు. కొత్త చైర్మన్ నేతృత్వంలో మరింత పురోభివృద్ధి సాధించాలని ఆకాంక్షించారు.

పిడుగు పడి రైతు మృతి..

- నిర్మల్ జిల్లాలో 72 గొర్రెల మృత్యువాత

నర్సారెడ్డి

ఎల్లారెడ్డిపేట (సిరిసిల్ల)/ సారంగపూర్: రాజన్న సిరిసిల్ల జిల్లాలో పిడుగుపాటుకు ఓ రైతు మృతిచెందగా, నిర్మల్ జిల్లాలో 72 గొర్రెలు మృత్యువాతపడ్డాయి. రాజన్నసిరిసిల్ల జిల్లా ఎల్లారెడ్డిపేట మండలం బండలింగంపల్లికి చెందిన కామిటి నర్సారెడ్డి (49) అనే రైతు గురువారం తెల్లవారుజామున గ్రామశివారులోని పశువులపాక వద్ద పాలు పితికేందుకు వెళ్లాడు. పాలు పితికి, పొలం పనులు ముగించుకొని ఇంటికి వస్తుండగా పిడుగుపడి అక్కడికక్కడే మృతిచెందాడు. గమనించిన సమీప పొలాల్లోని రైతులు కుటుంబ సభ్యులకు సమాచారం అందించారు. నర్సారెడ్డి మృతి గ్రామస్తులను కలచివేసింది. అలాగే నిర్మల్ జిల్లా సారంగాపూర్ మండలం రాంసింగ్ తండాలో గురువారం పిడుగుపాటుకు గొర్రెలు మృత్యువాతపడ్డాయి. గ్రామానికి చెందిన చౌహాన్ ఈనేష్‌కు 60 గొర్రెలు, రాథోడ్ ప్రహ్లాద్‌కు 12 గొర్రెలు ఉన్నాయి. మేతకోసం ఉదయం సమీపంలోని అడవిలోకి తోలుకెళ్లారు. సాయంత్రం ఒక్కసారిగా ఉరుములు, మెరుపులతో వర్షం కురవడంతో యజమానులు గొర్రెలను సమీపంలోని చెట్టు కిందకు తీసుకెళ్లారు. ఈ క్రమంలో చెట్టుపై పిడుగుపడి 72 గొర్రెలూ మృతిచెందాయి. పిడుగు పడే సమయంలో కాపరులు దూరంగా ఉండటంతో ప్రాణాలతో బయటపడ్డారు.

మృత్యువాత పడిన గొర్రెలు

అప్పులతో కౌలు రైతు ఆత్మహత్య

రాజబాబు

వర్ధన్నపేట: అప్పుల బాధతో ఒక కౌలు రైతు ఉరి వేసుకుని ఆత్మహత్యకు పాల్పడ్డాడు. వరంగల్ జిల్లా వర్ధన్న పేట మండలం కొత్త పల్లి గ్రామంలో బుధవారం రాత్రి జరిగిన ఈ సంఘటనపై ఎస్ఐ చందర్ తెలిపిన వివరాలి వి. గ్రామానికి చెందిన పోశాల రాజబాబు (45) కల్లుగీత వృత్తితో పాటు.. మూడు ఎకరా ల భూమిని కౌలుకు తీసుకుని వ్యవసాయం చేస్తుంటాడు. కొన్నాళ్లుగా పంటలు సరిగా పండక.. చేసిన అప్పులు తీర్చడమెలా అని తరచూ భార్య కు చెప్పుకుంటూ తీవ్రంగా మదనపడే వాడు. బుధవారం రాత్రి 7 గంటల ప్రాంతంలో కిరాణా దుకాణానికి వెళ్లొస్తానని భార్యకు చెప్పి ఇంట్లో నుంచి వెళ్లాడు. ఊరి చివర చింతచెట్టుకు లుంగీతో ఉరి వేసుకుని ఆత్మహత్యకు పాల్పడ్డాడు.

ఆర్టిజన్లను విస్మరిస్తే రాష్ట్రవ్యాప్త సమ్మె

- విద్యుత్ ఆర్టిజన్స్ కన్వర్షన్ జేఏసీ రాష్ట్ర చైర్మన్ ఈశ్వర్‌రావు

హనుమకొండలోని టీజీ ఎన్పీడీసీఎల్ ప్రధాన కార్యాలయం ఎదుట ధర్నాలో పాల్గొన్న ఆర్టిజన్లు

హన్మకొండ: ఆర్టిజన్‌లను కన్వర్షన్ చేయకుండా రిక్రూట్‌మెంట్‌కు వెళ్తే రాష్ట్రవ్యాప్త సమ్మెకు వెళ్తామని తెలంగాణ విద్యుత్ ఆర్టిజన్స్ కన్వర్షన్ జేఏసీ రాష్ట్ర చైర్మన్ కె.ఈశ్వర్‌రావు హెచ్చరించారు. రాష్ట్రంలోని విద్యుత్ సంస్థల్లో ఖాళీగా ఉన్న పోస్టులను అర్హులైన ఆర్టిజన్‌లతో భర్తీ చేయాలని డిమాండ్ చేస్తూ హనుమకొండలోని టీజీఎన్పీడీసీఎల్ ప్రధాన కార్యాలయం ఎదుట తెలంగాణ విద్యుత్ ఆర్టిజన్స్ కన్వర్షన్ జేఏసీ ఆధ్వర్యంలో గురువారం మహాధర్నా నిర్వహించారు. ధర్నాకు టీజీ ఎన్పీడీసీఎల్ పరిధిలోని 16 జిల్లాల నుంచి, రాష్ట్రంలోని వివిధ ప్రాంతాల నుంచి వందలాదిగా ఆర్టిజన్ ఉద్యోగులు తరలివచ్చారు. ధర్నా అనంతరం సీఎండీ కర్నాటి వరుణ్‌రెడ్డికి జేఏసీ నాయకులు వినతి పత్రం అందించారు. అంతకుముందు కె.ఈశ్వర్‌రావు మాట్లాడుతూ, ఆర్టిజన్‌లను కన్వర్షన్ చేసే వరకు జేఎల్ఎం, సబ్ ఇంజనీర్, జూనియర్ అసిస్టెంట్, ఆఫీస్ సబార్డినేట్ పోస్టులు భర్తీ చేయొద్దన్నారు. ప్రజావాణిలో డిప్యూటీ సీఎంను జేఏసీ నాయకులు కలిస్తే పరిశీలిస్తామని హామీ ఇచ్చారని చెప్పారు. 23వేల మంది ఆర్టిజన్‌లను కన్వర్షన్ చేయకుండా 3,500 మందిని రిక్రూట్‌మెంట్ చేస్తామని యాజమాన్యం చెబుతుందని, ఆర్టిజన్‌లను కన్వర్షన్ చేయకుండా రిక్రూట్‌మెంట్‌కు వెళ్తే ఆందోళనను ఉధృతం చేస్తామన్నారు.

రేపు శ్రీవారి ఆర్జిత సేవా టికెట్ల విడుదల

తిరుమల: శ్రీవారి ఆర్జిత సేవా టికెట్లకు సంబంధించి 2025 జనవరి కోటాను అక్టోబర్ 19న ఉదయం 10 గంటలకు తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం (టీటీడీ) ఆన్‌లైన్‌లో విడుదల చేయనుంది. ఈ సేవా టికెట్ల ఎలక్ట్రానిక్ డిప్ కోసం 21 ఉదయం 10 గంటల వరకు ఆన్‌లైన్‌లో నమోదు చేసుకోవచ్చు. కాగా కళ్యాణోత్సవం, ఊంజల్ సేవ, ఆర్జిత బ్రహ్మోత్సవం, సహస్ర దీపాలంకార సేవా టికెట్లను అక్టోబర్ 22న ఉదయం 10 గంటలకు విడుదల చేస్తారు. అలాగే వర్చువల్ సేవలు, వాటి దర్శన స్లాట్లకు సంబంధించిన జనవరి కోటాను అక్టోబర్ 22న మధ్యాహ్నం 3 గంటలకు టీటీడీ ఆన్‌లైన్‌లో విడుదల చేయనుంది.

23న అంగప్రదక్షిణ టోకెన్లు

జనవరికి సంబంధించిన అంగప్రదక్షిణ టోకెన్ల కోటాను అక్టోబర్ 23న ఉదయం 10 గంటలకు, శ్రీవాణి ట్రస్టు ఆన్‌లైన్ టికెట్ల కోటాను ఉదయం 11 గంటలకు, వయోవృద్ధులు, దివ్యాంగులు, దీర్ఘకాలిక వ్యాధులున్నవారికి ఉచిత ప్రత్యేక దర్శనం టోకెన్ల కోటాను మధ్యాహ్నం 3 గంటలకు టీటీడీ ఆన్‌లైన్‌లో విడుదల చేయనుంది.

24న ప్రత్యేక ప్రవేశ దర్శన టికెట్ల కోటా

జనవరికి సంబంధించి ప్రత్యేక ప్రవేశ దర్శన టికెట్ల కోటాను అక్టోబర్ 24న ఉదయం 10 గంటలకు, తిరుమల, తిరుపతిల్లో జనవరి గదుల కోటాను మధ్యాహ్నం 3 గంటలకు ఆన్‌లైన్‌లో విడుదల చేస్తారు. https://ttdevasthanams.ap.gov.in ద్వారా శ్రీవారి ఆర్జిత సేవలు, దర్శన టికెట్లు బుక్ చేసుకోవచ్చు.

గురుకులాలకు సొంత భవనాలను ప్రభుత్వమే నిర్మించాలి: తమ్మినేని

సాక్షి, హైదరాబాద్: గురుకులాలకు సొంత భవనాలను ప్రభుత్వమే నిర్మించాలని, సరుకులు సరఫరా చేయాలని సీపీఎం రాష్ట్ర కార్యదర్శి తమ్మినేని వీరభద్రం ప్రభుత్వాన్ని కోరారు. ఇటీవల గురుకుల భవనాలకు అద్దెలు చెల్లించకపోవడంతో యజమానులు హాస్టళ్లకు తాళాలు వేసి మూసేశారని, ఇది విద్యార్థుల భవిష్యత్‌కు తీవ్ర నష్టమని గురువారం ఓ ప్రకటనలో ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. తక్షణమే భవనాలను తెరిపించి విద్యార్థుల చదువులకు ఆటంకం లేకుండా ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవాలని కోరారు. ఆరేళ్ల నాటి మెనూనే కొనసాగించడంతో ప్రభుత్వ మెనూకూ సరుకుల ధరలకు పొంతనలేదని, దీంతో హాస్టళ్లలో కుళ్లిపోయిన కూరగాయలు, నాసిరకమైన సరుకుల ద్వారా ఫుడ్ పాయిజన్ అవుతుందని ఆరోపించారు. దీనిపై ప్రభుత్వం తక్షణమే చర్యలు తీసుకోవాలని కోరారు.

'అధికారం పోయాక నిరుద్యోగులు గుర్తొచ్చారా?'

సాక్షి, హైదరాబాద్: పదేళ్ల పాలనలో నిరుద్యోగులకు ఏమీ చేయలేని మాజీ మంత్రి కేటీఆర్‌కు.. అధికారం పోయిన తర్వాత నిరుద్యోగులు గుర్తుకొచ్చారా? అని టీపీసీసీ అధికార ప్రతినిధి చనగాని దయాకర్ ప్రశ్నించారు. ఆయన గురువారం గాంధీభవన్‌లో మాట్లాడుతూ.. ఎన్ని చేసినా కేటీఆర్‌ను నిరుద్యోగులు నమ్మరని స్పష్టం చేశారు. అధికారంలో ఉన్నప్పుడు కనీసం యూనివర్సిటీల్లో నియామకాలు కూడా చేపట్టలేదని, జీతాలు అడిగిన ఆశావర్కర్లపై లాఠీచార్జి చేశారని ధ్వజమెత్తారు. బీఆర్ఎస్ పాలనలో గురుకుల విద్యను నిర్లక్ష్యం చేశారని, కులాల వారీగా విద్యను విభజించి వివక్ష చూపారని ఆరోపించారు. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం తొమ్మిది నెలల్లో 60 వేల ఉద్యోగ నియామక పత్రాలను ఎల్బీ స్టేడియంలో పంపిణీ చేయడం కనిపించలేదా? అని దయాకర్ నిలదీశారు.

ఆంగ్లం పేరుతో ఆజ్యం

- విద్వేషాలు రెచ్చగొడుతున్న ఇంగ్లిష్ హౌస్ అకాడమీ
- సీఈఓగా మోటివేషనల్ స్పీకర్ మునావర్ జామా
- 2019 నుంచి సికింద్రాబాద్ కేంద్రంగా ఈ వ్యవహారం
- కేసు నమోదు చేసిన గోపాలపురం పోలీసులు
- 'ముత్యాలమ్మ గుడి' కేసు దర్యాప్తులో వెలుగులోకి
- అకాడమీతో పాటు మెట్రో పోలీస్ హోటల్ సైతం సీజ్

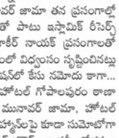

మునావర్ జామా

సాక్షి, హైదరాబాద్: సికింద్రాబాద్, కుమ్మరిగూడలోని ముత్యాలమ్మ దేవాలయంపై దాడి కేసును దర్యాప్తు చేస్తున్న నార్త్‌జోన్ పోలీసులు కీలక విషయాలు గుర్తించారు. ఈ ఘటనకు పాల్పడిన ముంబై వాసి ఇంగ్లిష్ హౌస్ అకాడమీలో శిక్షణ నిమిత్తం నగరానికి వచ్చినట్లు తేలడంతో ఆ సంస్థ వ్యవహారాలపై ఆరా తీశారు. దీని కేంద్రంగానే మత విద్వేషాలు రెచ్చగొట్టేలా సదస్సులు జరుగుతున్నట్లు గుర్తించిన గోపాలపురం పోలీసులు మరో కేసు నమోదు చేశారు. గురువారం రంగంలోకి దిగిన రెవెన్యూ అధికారులు ఇంగ్లిష్ హౌస్ అకాడమీతో పాటు మెట్రో పోలీస్ హోటల్‌ను సీజ్ చేశారు. ముంబైకి చెందిన మునావర్ జామాకు మోటివేషనల్ స్పీకర్‌గా గుర్తింపు ఉంది. ఇంగ్లిష్ హౌస్ అకాడమీ పేరుతో సంస్థను ఏర్పాటు చేసిన అతను 19 రాష్ట్రాల్లో కార్యకలాపాలు కొనసాగిస్తున్నాడు. సికింద్రాబాద్‌లోని రీజనల్ పాస్‌పోర్టు కార్యాలయం ఎదురుగా 2019 నుంచి ఓ బ్రాంచ్ నిర్వహిస్తున్నాడు. ఆంగ్లంతో పాటు వ్యక్తిత్వ వికాస తరగతులు నిర్వహిస్తున్నట్లు ప్రచారం చేసుకునేవాడు. నెల రోజుల కోర్సుకు రూ.20 వేలు చొప్పున ఫీజు వసూలు చేస్తున్న అతను శిక్షణకు వచ్చిన వారు బస చేసేందుకు పక్కనే ఉన్న మెట్రో పోలీస్ హోటల్‌తో ఒప్పందం చేసుకున్నాడు. ఇందుకుగాను నెలకు రూ.30 వేల చొప్పున వసూలు చేస్తున్నారు. మునావర్ జామా తన ప్రసంగాల్లో భాగంగా విద్వేషాలు రెచ్చగొడుతున్నాడని, ఇతడితో పాటు ఇస్లామిక్ రీసెర్చ్ ఫౌండేషన్ వ్యవస్థాపకుడైన వివాదాస్పద వ్యక్తి జాకీర్ నాయక్ ప్రసంగాలతో ప్రేరణ పొంది నిందితుడు ముత్యాలమ్మ దేవాలయంలో విధ్వంసం సృష్టించినట్లు తేల్చారు. విగ్రహం ధ్వంసంపై మార్కెట్ పోలీసుస్టేషన్‌లో కేసు నమోదు కాగా... ఇంగ్లిష్ హౌస్ అకాడమీతో పాటు మెట్రో పోలీస్ హోటల్ గోపాలపురం ఠాణా పరిధిలోకి వస్తాయి. దీంతో వీటికి సంబంధించి మునావర్ జామా, హోటల్ యజమాని అబ్దుల్ రషీద్ బషీర్ అహ్మద్, మేనేజర్ రెహ్మాన్‌లపై కూడా సుమోటోగా కేసు నమోదు చేశారు. విద్వేషాలు రెచ్చగొట్టేలా ఇంగ్లిష్ హౌస్ అకాడమీ బోధనలు చేస్తోందని, అనుమతి లేకుండా 151 మంది హాజరైన సదస్సుకు సహకారం అందించడం, నిబంధనలకు విరుద్ధంగా హోటల్‌లోని 49 గదుల్లో ఎక్కువ మంది బస చేయడానికి అంగీకరించడం తదితర ఉల్లంఘనలు మెట్రో పోలీస్ పాల్పడిందని తేల్చారు. ఈ మేరకు జీహెచ్ఎంసీకి లేఖ రాయగా... దీనిని పరిగణలోకి తీసుకున్న బల్దియా అధికారులు వీటికి సంబంధించిన ట్రేడ్ లైసెన్సులు రద్దు చేశారు. దీంతో రంగంలోకి దిగిన రెవెన్యూ అధికారులు గురువారం ఈ రెండింటినీ సీజ్ చేసి స్వాధీనం చేసుకున్నారు. ప్రస్తుతం నిమ్స్ ఆస్పత్రిలో చికిత్స పొందుతున్న గుడి కేసు నిందితుడిని త్వరలో అరెస్టు చేయనున్నారు. పరారీలో ఉన్న మునావర్ జామా సహా ముగ్గురు నిందితుల కోసం గాలిస్తున్నారు. ఇప్పటికే అకాడమీ నుంచి కొన్ని రికార్డులు స్వాధీనం చేసుకున్న పోలీసులు సదస్సుకు హాజరైన 151 మంది అభ్యర్థుల వివరాలు, ప్రస్తుతం వారు ఎక్కడ ఉన్నారనే అంశంపై ఆరా తీస్తున్నారు.

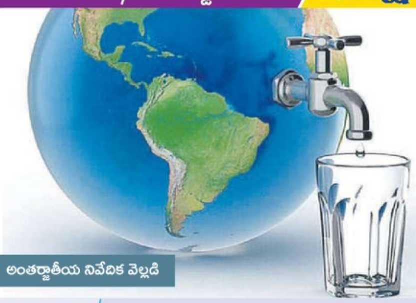
టిప్పర్ ఢీకొని వ్యక్తి దుర్మరణం

రాములు గౌడ్(ఫైల్)

లంగర్ హౌస్: బైక్‌ను వెనుక నుంచి టిప్పర్ ఢీకొనడంతో పాత్రికేయుడు మృతి చెందిన ఘటన గోల్కొండ పోలీస్ స్టేషన్ పరిధిలో గురువారం రాత్రి చోటుచేసుకుంది. గోల్కొండ ఇన్‌స్పెక్టర్ సైదులు కథనం మేరకు వివరాలిలా ఉన్నాయి. మహబూబ్‌నగర్‌కు చెందిన రాములు గౌడ్ (48) హైదర్‌గూడా ఎర్రబోడులో నివాసం ఉంటూ ప్రజా టైమ్స్ పత్రికను నిర్వహిస్తున్నాడు. గురువారం మధ్యాహ్నం బైక్‌పై మాదాపూర్ వెళ్లిన ఆయన రాత్రి ఇంటికి తిరిగి వస్తుండగా ఇబ్రహీంబాద్‌లోని పెట్రోల్ పంపు సమీపంలో వెనుక నుంచి వేగంగా వచ్చిన టిప్పర్ అతడి బైక్‌ను ఢీ కొట్టింది. తీవ్రంగా గాయపడిన రాములును స్థానికులు చికిత్స నిమిత్తం లంగర్ హౌస్ లోని ఓ ప్రైవేటు ఆసుపత్రికి తరలించగా అతను అప్పటికే మృతి చెందినట్లు వైద్యులు తెలిపారు. రాములు గౌడ్ మృతి పట్ల మాజీ మంత్రి సబితా ఇంద్రారెడ్డి సంతాపం తెలిపారు. వారి కుటుంబానికి ఫోన్ చేసి ప్రగాఢ సానుభూతిని తెలియజేశారు.

దారి తప్పిన జలచక్రం!

చరిత్రలో ఇదే తొలిసారి ● పరాకాష్టకు నీటి ఎద్దడి ● మనిషి నిర్వాకమే కారణం ● అంతర్జాతీయ నివేదిక వెల్లడి

'అడ్డూ అదుపూ లేని మానవ కార్యకలాపాల వల్ల భూమిపై జలచక్రంతో సహా అన్నిరకాల సంతులనాలూ ఘోరంగా దెబ్బ తింటున్నాయి. దాంతో వర్షపాత ధోరణులు విపరీతంగా మారుతున్నాయి. దేశాలన్నీ తమ నీటి నిర్వహణ తీరుతెన్నులను యుద్ధ ప్రాతిపదికన మెరుగు పరుచుకోవాలి. కాలుష్యానికి తక్షణం అడ్డుకట్ట వేయాలి. లేదంటే మానవాళి మనుగడకు ముప్పు మరెంతో దూరంలో లేదు'

- రిచర్డ్ అలన్, క్లైమేట్ సైన్స్ ప్రొఫెసర్, రీడింగ్ యూనివర్సిటీ, ఇంగ్లండ్

"ప్రపంచ నీటి సంక్షోభం పెను సమస్య మాత్రమే కాదు. జల ఆర్థిక వ్యవస్థల్లో అత్యవసరమైన మార్పుచేర్పులకు అవకాశం కూడా. ఇందుకోసం ముందుగా నీటి విలువను సరిగా అర్థం చేసుకోవడం చాలా అవసరం. దురదృష్టవశాత్తూ చాలా దేశాల్లో అదే లోపిస్తోంది

- గోజీ ఒకొంజో ఇవాలా, డైరెక్టర్ జనరల్, వరల్డ్ ట్రేడ్ ఆర్గనైజేషన్

పర్యావరణంతో శతాబ్దానికి పైగా మనిషి ఆడుతున్న ప్రమాదకరమైన ఆట పెను విపత్తుగా పరిణమిస్తోంది. దాని తాలూకు విపరిణామాలు నానాటికీ పెరిగిపోతున్నాయి. విచ్చలవిడిగా అడవుల నరికివేత, మితిమీరిన వాతావరణ కాలుష్యం తదితరాల దెబ్బకు చివరికి భూమిపై జీవకోటి మనుగడకు అత్యవసరమైన జలచక్రం కూడా గతి తప్పింది. అంతర్జాతీయ నిపుణుల సమూహమైన గ్లోబల్ కమిషన్ ఆన్ ద ఎకనామిక్స్ ఆఫ్ వాటర్ చేపట్టిన అధ్యయనం ఈ మేరకు తేల్చింది. ''చరిత్ర పొడవునా అత్యంత భారీ వాతావరణ మార్పుల నెన్నింటినో తట్టుకుని నిలిచిన జలచక్రం ఇలా సంతులనం కోల్పోవడం మానవాళి చరిత్రలో ఇదే తొలిసారి. ఫలితంగా ప్రపంచవ్యాప్తంగా నీటి ఎద్దడి అతి త్వరలోనే పరాకాష్టకు చేరడం ఖాయం'' అని బుధవారం విడుదల చేసిన నివేదికలో హెచ్చరించింది. మనిషి నిర్వాకం వల్ల చోటుచేసుకుంటున్న పర్యావరణ మార్పులే ఇందుకు ప్రధాన కారణమంటూ కుండబద్దలు కొట్టింది! ''దీనివల్ల ఆహార సంక్షోభం మొదలుకుని పలు రకాల విపరిణామాలు తలెత్తనున్నాయి. వీటి దెబ్బకు త్వరలో పలు దేశాల ఆర్థిక వ్యవస్థలే అతలాకుతలం కావడం ఖాయం'' అని జోస్యం చెప్పింది.

ఏమిటీ జలచక్రం...!?

జలచక్రం భూమిపై నీటి కదలికలకు సంబంధించిన సంక్లిష్టమైన వ్యవస్థ. చెరువులు, నదులు, ముఖ్యంగా సముద్రంలోని నీరు సూర్యర్శ్మి ప్రభావంతో ఆవిరిగా వాతావరణంలోకి చేరుతుంది. భారీ నీటి ఆవిరి మేఘాలుగా మారి సుదూరాలకు పయనిస్తుంది. శీతల వాతావరణం ప్రభావంతో చల్లబడి వానగా, మంచుగా తిరిగి నేలపైకి చేరుతుంది. ఈ ప్రక్రియనంతటినీ కలిపి జలచక్రంగా పేర్కొంటారు. మనిషి చేజేతులారా చేస్తూ వస్తున్న పర్యావరణ విధ్వంసం ధాటికి దీనిపై కొన్ని దశాబ్దాలుగా కనీవినీ ఎరగని స్థాయిలో ఒత్తిడి పడుతూ వస్తోంది. ఇటీవలి కాలంలో అది భరించలేని స్థాయికి చేరిందని అధ్యయనం వెల్లడించింది. దశాబ్దాల తరబడి భూమిని విచ్చలవిడిగా విధ్వంసకర విధానాలకు వాడేయడం మొదలుకుని ప్రపంచవ్యాప్తంగా అత్యధిక దేశాలు నీటి నిర్వహణలో కనబరుస్తున్న లెక్కలేనితనం దాకా జలచక్రం గతి తప్పేందుకు దారితీసిన పలు కారణాలను నివేదిక ఏకరువు పెట్టింది.

- సాక్షి, నేషనల్ డెస్క్

గతి తప్పితే అంతే...!

జలచక్రం గతి తప్పితే జరిగే చేటును తాజా నివేదిక కళ్లకు కట్టింది...

- కేవలం నీటి ఎద్దడి దెబ్బకు 2050 నాటికి దాదాపుగా అన్ని దేశాల జీడీపీ కనీసం 8 శాతం, అంతకుమించి తగ్గిపోతుందని అంచనా. అల్పాదాయ దేశాల జీడీపీలో 15 శాతానికి పైగా క్షీణత నమోదు కావచ్చు.
- దీని ప్రభావంతో ఏకంగా 300 కోట్ల మంది తీవ్ర నీటి ఎద్దడిని ఎదుర్కొంటున్నారు. చాలా దేశాల్లో పంటలూ నేలచూపులు చూస్తున్నాయి.
- భారీ భవనాలు తదితరాల తాలూకు ఓపలేని భారానికి తోడు భూగర్భ జల వనరులూ నిండుకుంటుండటంతో నగరాలు, పట్టణాలు నానాటికీ మరింత వేగంగా భూమిలోకి కూరుకుపోతున్నాయి.
- నీటి సంక్షోభం ఇప్పటికే ప్రపంచ ఆహారోత్పత్తిని 50 శాతానికి పైగా ప్రభావితం చేస్తోంది.

హరిత జలం.. అతి కీలకం

చెరువులు, నదుల వంటి జలాశయాల్లోని నీటికి బ్లూ వాటర్ అంటారు మట్టి, మొక్కల్లో నిల్వ ఉండే తేమను హరిత జలం అని పేర్కొంటారు. మనం ఇప్పటి దాకా పెద్దగా పట్టించుకోని ఈ నీటి వనరును జలచక్రంలో అతి కీలకమైన పొరగా నివేదిక అభివర్ణించింది. ''ప్రపంచ వర్షపాతంలో ఏకంగా సగానికి పైగా దీనివల్లే సంభవిస్తోంది. భూమిని వేడెక్కించే కర్బన ఉద్గారాలను చాలావరకు శోషించుకునేది ఈ హరితజలమే'' అని తేల్చింది. కానీ, ''ఏ దేశంలో చూసినా చిత్తడి నేలలను నాశనం చేసే ప్రక్రియ శరవేగంగా కొనసాగుతోంది. దీనికి తోడు అడవులనూ విచ్చలవిడిగా నరికేస్తున్నారు. దాంతో కర్బన ఉద్గారాలు నేరుగా వాతావరణంలోకి విడుదలై పోతున్నాయి. ఫలితంగా గ్లోబల్ వార్మింగ్ ఊహాతీత వేగంతో పెరిగిపోతోంది. మట్టిలో, చెట్లలో ఉండే తేమ హరించుకుపోతోంది. ఇదో విషవలయం. దీని దెబ్బకు కార్చిచ్చుల ముప్పు కూడా నానాటికీ పెరుగుతోంది'' అని నివేదిక హెచ్చరించింది.

తదుపరి సీజేఐ జస్టిస్ ఖన్నా

- కేంద్రానికి సీజేఐ జస్టిస్ చంద్రచూడ్ సిఫార్సు
- దేశ 51వ సీజేఐగా నవంబర్ 11న బాధ్యతలు

న్యూఢిల్లీ: సుప్రీంకోర్టు తదుపరి ప్రధాన న్యాయమూర్తి నియామక ప్రక్రియ మొదలైంది. సుప్రీంకోర్టు ప్రస్తుత ప్రధాన న్యాయమూర్తి జస్టిస్ డీవై చంద్రచూడ్ బుధవారం ఇందుకు శ్రీకారం చుట్టారు. తన వారసునిగా సుప్రీంకోర్టు న్యాయమూర్తి జస్టిస్ సంజీవ్ ఖన్నా పేరును సిఫార్సు చేస్తూ కేంద్ర న్యాయ శాఖకు లేఖ రాశారు. కేంద్రం లాంఛనంగా ఆమోదం తెలిపిన అనంతరం జస్టిస్ ఖన్నా సుప్రీంకోర్టు 51వ ప్రధాన న్యాయమూర్తి అవుతారు. నవంబర్ 10న జస్టిస్ చంద్రచూడ్ రిటైరవనున్నారు. అనంతరం 11న జస్టిస్ ఖన్నా సీజేఐగా బాధ్యతలు స్వీకరిస్తారు. ఆరు నెలలకు పైగా సేవలందించి 2025 మే 13న రిటైరవుతారు. జస్టిస్ చంద్రచూడ్ తర్వాత సుప్రీంకోర్టులో అత్యంత సీనియర్ న్యాయమూర్తి ఖన్నాయే. సుప్రీంకోర్టులో సీనియర్ మోస్ట్ న్యాయమూర్తిగా ఉన్నవారే తదుపరి సీజేఐ కావడం పరిపాటి. సుప్రీంకోర్టు న్యాయమూర్తుల రిటైర్మెంట్ వయసు 65 ఏళ్లు. జస్టిస్ చంద్రచూడ్ దాదాపు రెండేళ్లుగా సీజేఐగా సేవలందిస్తుండటం తెలిసిందే. తదుపరి సీజేఐ పేరును సూచించాల్సిందిగా కేంద్ర న్యాయ శాఖ గత శుక్రవారం ఆయన్ను అభ్యర్థించింది.

కేంద్రానికి పంపిన సిఫార్సు లేఖను జస్టిస్ సంజీవ్ ఖన్నాకు చూపుతున్న సీజేఐ చంద్రచూడ్

చరిత్రాత్మక తీర్పులు

జస్టిస్ సంజీవ్ ఖన్నా న్యాయ కోవిదునిగా పేరొందారు. సుప్రీంకోర్టు న్యాయమూర్తిగా పలు చరిత్రాత్మక తీర్పులు వెలువరించారు. ఈవీఎంలు సురక్షితమైనవని, బూత్‌ల ఆక్రమణ, బోగస్ ఓటింగ్‌లకు చెక్ పెడతాయని స్పష్టం చేయడమే గాక ఎన్నికల్లో వాడకాన్ని సమర్థిస్తూ తీర్పు ఇచ్చారు. వీవీప్యాట్ల ద్వారా ఈవీఎం ఓట్లను నూరు శాతం వెరిఫై చేయాలంటూ దాఖలైన కేసును కొట్టేసిన ఆ ధర్మాసనానికి ఆయనే సారథి. ఎన్నికల బాండ్ల పథకం రాజ్యాంగ విరుద్ధమైనదంటూ తీర్పు వెలువరించిన ఐదుగురు న్యాయమూర్తుల రాజ్యాంగ ధర్మాసనంలో జస్టిస్ ఖన్నా సభ్యులు. జమ్మూ కశ్మీర్‌కు ప్రత్యేక ప్రతిపత్తి కల్పిస్తున్న ఆర్టికల్ 370ని రద్దు చేస్తూ 2019లో కేంద్రం తీసుకున్న నిర్ణయాన్ని సమర్థించిన ఐదుగురు న్యాయమూర్తుల రాజ్యాంగ ధర్మాసనంలో కూడా ఆయన ఉన్నారు. ఢిల్లీ మద్యం కుంభకోణం కేసులో జైలుపాలైన ఆ రాష్ట్ర మాజీ ముఖ్యమంత్రి అరవింద్ కేజ్రీవాల్‌కు లోక్‌సభ ఎన్నికల ప్రచారం నిమిత్తం మధ్యంతర బెయిల్ మంజూరు చేశారు. ప్రస్తుతం నేషనల్ లీగల్ సర్వీస్‌అథారిటీ (ఎన్ఏఎల్ఎస్ఏ) ఎగ్జిక్యూటివ్ చైర్మన్‌గా కూడా సేవలందిస్తున్నారు.

హైకోర్టు సీజే కాకుండానే...

జస్టిస్ ఖన్నా 1960 మే 14న జన్మించారు. ఢిల్లీ యూనివర్సిటీ క్యాంపస్ లా సెంటర్‌లో న్యాయశాస్త్రం అభ్యసించారు. 1983లో ఢిల్లీ బార్ కౌన్సిల్ సభ్యునిగా నమోదు చేసుకున్నారు. తీస్‌హజారీ జిల్లా కోర్టుల్లో న్యాయవాదిగా కెరీర్ మొదలు పెట్టారు. అనంతరం ఢిల్లీ హైకోర్టుతోపాటు పలు ట్రిబ్యునళ్లలో న్యాయవాదిగా పలు ప్రతిష్టాత్మక కేసులను వాదించి సమర్థునిగా పేరు తెచ్చుకున్నారు. 2005లో ఢిల్లీ హైకోర్టు అదనపు న్యాయమూర్తిగా, ఏడాది అనంతరం శాశ్వత న్యాయమూర్తిగా నియమితులయ్యారు. 2019 జనవరి 18న సుప్రీంకోర్టు న్యాయమూర్తిగా బాధ్యతలు స్వీకరించారు. ఏ హైకోర్టుకూ ప్రధాన న్యాయమూర్తిగా పని చేయకుండానే నేరుగా ఈ ఘనత సాధించిన అతి కొద్దిమందిలో ఒకరిగా నిలిచారు. సుప్రీంకోర్టు మాజీ న్యాయమూర్తి జస్టిస్ హెచ్ఆర్ ఖన్నాకు ఆయన మేనల్లుడు. 1973లో కేశవానంద భారతి కేసులో మౌలిక నిర్మాణ సిద్ధాంతానికి సంబంధించి చరిత్రాత్మక తీర్పు వెలువరించిన సుప్రీంకోర్టు రాజ్యాంగ ధర్మాసనంలో జస్టిస్ హెచ్ఆర్ ఖన్నా సభ్యుడు. ఎమర్జెన్సీ వేళ పౌరుల వ్యక్తిగత స్వేచ్ఛ, జీవించే హక్కు వంటి ప్రాథమిక హక్కులను కూడా సస్పెండ్ చేయవచ్చంటూ 1976లో సుప్రీంకోర్టు రాజ్యాంగ ధర్మాసనం వెలువరించిన తీర్పుతో విభేదించిన ఏకైక సభ్యునిగా ఆయన సుప్రసిద్ధులు. ఈ కారణంగా తనను కాదని జూనియర్‌ను సీజేఐగా నియమించడంతో న్యాయమూర్తి పదవికి రాజీనామా చేశారు.

బిహార్‌లో కల్తీ మద్యం కాటుకు 24 మంది బలి

పాట్నా: మద్య నిషేధం అమల్లో ఉన్న బిహార్‌లో కల్తీ మద్యం 24 మంది ప్రాణాలను బలి తీసుకుంది. సివాన్, సరణ్ జిల్లాల్లో కల్తీ మద్యం సేవించి మృతిచెందిన వారి సంఖ్య 24కు చేరిందని అధికారులు గురువారం వెల్లడించారు. సివాన్ జిల్లాలోని మఘార్, ఔరియా గ్రామాల్లో 20 మంది, సరణ్ జిల్లాలోని ఇబ్రహీంపూర్‌లో నలుగురు మృతిచెందినట్లు వెల్లడించారు. మరో 25 మంది వేర్వేరు ఆసుపత్రుల్లో చికిత్స పొందుతున్నారని చెప్పారు. బాధితుల్లో చాలామంది కంటిచూపు కోల్పోయినట్లు తెలుస్తోంది. కల్తీ మద్యం ఘటనపై రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి నితీశ్ కుమార్ తీవ్రంగా స్పందించారు. కారకులను కఠినంగా శిక్షించాలని పోలీసులను ఆదేశించారు. అక్రమ మద్యం వ్యాపారంపై ఉక్కుపాదం మోపాలని స్పష్టం చేశారు. మృతుల కుటుంబాలకు రూ.4 లక్షల చొప్పున నష్ట పరిహారం ఇవ్వనున్నట్లు బిహార్ ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. మరోవైపు కల్తీ మద్యం వ్యవహారంపై ప్రతిపక్షాలు దుమ్మెత్తిపోస్తున్నాయి. నితీశ్ కుమార్ ప్రభుత్వ చేతగానితనం వల్లే ప్రజలు ప్రాణాలు కోల్పోయారని విపక్ష నేతలు ఆరోపించారు. మద్య నిషేధాన్ని పటిష్టంగా అమలు చేయాలని డిమాండ్ చేశారు. కల్తీ మద్యం సేవించి ప్రజలు మరణించడం పట్ల కాంగ్రెస్ ప్రధాన కార్యదర్శి ప్రియాంకగాంధీ వాద్రా దిగ్భ్రాంతి వ్యక్తం చేశారు. ఇలాంటి చావులకు ఇకనైనా ఫుల్‌స్టాప్ పెట్టాలని బిహార్ ప్రభుత్వానికి సూచించారు. బిహార్‌లో 2016 ఏప్రిల్ 5వ తేదీ నుంచి సంపూర్ణ మద్య నిషేధం అమలవుతోంది. దీంతో అక్రమార్కులు కల్తీ మద్యం విక్రయిస్తూ జనం ప్రాణాలను చెలగాటం ఆడుతున్నారు. 2016 నుంచి ఇప్పటి వరకు రాష్ట్రంలో కల్తీ మద్యం వల్ల 150 మందికిపైగా మరణించినట్లు ప్రభుత్వం ఇటీవల అంగీకరించింది.

నిరాధార ఆరోపణలు... అనవసర ఉద్రిక్తతలు

కెనడా తీరుపై భారత్ ధ్వజం

- ట్రూడో వైఖరే ప్రధాన సమస్య
- విదేశాంగ శాఖ స్పష్టీకరణ

న్యూఢిల్లీ: ఖలిస్తానీ వేర్పాటువాది హర్దీప్‌సింగ్ నిజ్జర్ హత్యకు సంబంధించి అడ్డగోలు ఆరోపణలు చేసిన కెనడా తీరును భారత్ మరోసారి తూర్పారబట్టింది. ఈ విషయమై ఏ ఆధారాలూ లేకున్నా కెనడా ప్రధాని జస్టిన్ ట్రూడో బాధ్యతారహితంగా చేసిన తీవ్ర ఆరోపణలే ఇరు దేశాల మధ్య తాజా దౌత్య వివాదానికి ఆజ్యం పోశాయంటూ ఆక్షేపించింది. నిజ్జర్ హత్య వెనక భారత ఏజెంట్లున్నారన్న తన ఆరోపణలకు నిఘా సమాచారమే ఆధారం తప్ప దాన్ని నిరూపించేందుకు ఎలాంటి రుజువులూ తమ వద్ద లేవని ట్రూడో బుధవారం స్వయంగా అంగీకరించడం తెలిసిందే. భారత్‌పై ఆయన ఆరోపణల్లో పస ఎంతో దీన్నిబట్టే అర్థమవుతోందని విదేశాంగ శాఖ అధికార ప్రతినిధి రణధీర్ జైస్వాల్ అన్నారు. ఆయన గురువారం మీడియాతో మాట్లాడారు. నిజ్జర్ ఉదంతానికి సంబంధించి కెనడా తమకు ఇప్పటిదాకా ఎలాంటి రుజువులూ ఇవ్వలేదని భారత్ పదేపదే చెబుతూ వస్తుండటం తెలిసిందేది.

విదేశాంగ శాఖ అధికార ప్రతినిధి రణధీర్ జైస్వాల్

దొంగ ఏడ్పులు...

నిజ్జర్ హత్య వెనక కూడా బిష్ణోయ్ గ్యాంగే ఉందని కెనడా చెబుతుండటం తెలిసిందే. ఈ నేపథ్యంలో కెనడా నుంచి భారత్‌లో అరాచకాలకు పాల్పడుతున్న ఆ గ్యాంగ్‌కు చెందిన పలువురు సభ్యులను అరెస్టు చేసి అప్పగించాలని ఎన్నిసార్లు కోరినా స్పందనే లేదని జైస్వాల్ స్పష్టం చేశారు. ''కెనడా గడ్డపై ఉంటూ భారత వ్యతిరేక కార్యకలాపాలకు పాల్పడుతున్న ఖలిస్తానీ శక్తుల్లో గుర్జీత్‌సింగ్, గుర్జీందర్‌సింగ్, అర్ష్‌దీప్‌సింగ్ గిల్, లఖ్బీర్‌సింగ్ లండా, గుర్‌ప్రీత్‌సింగ్ తదితరుల పేర్లను ట్రూడో సర్కారుకు ఎప్పుడో ఇచ్చాం. వీరిలో పలువురు బిష్ణోయ్ గ్యాంగ్ సభ్యులూ ఉన్నారు. వీరంతా ఉగ్రవాదం తదితర తీవ్ర ఆరోపణలు ఎదుర్కొంటున్నవారే. వీరిని అప్పగించాల్సిందిగా ఏళ్ల క్రితమే కోరాం. తాజాగా ఇటీవల కూడా విజ్ఞప్తి చేశాం. కానీ కనీస స్పందన లేదు'' అని వివరించారు. ''ఇలాంటి కనీసం 26 విజ్ఞప్తులు కెనడా వద్ద పెండింగ్‌లో ఉన్నాయి. భారత భద్రత కోణం నుంచి చూస్తే ఇది చాలా తీవ్రమైన అంశం'' అని వివరించారు. ''వారిపై కనీసం గట్టి చర్యలైనా తీసుకోవాలని భారత్ ఎన్నిసార్లు కోరినా ట్రూడో సర్కారు పెడచెవిన పెడుతూ వస్తోంది. వారి రెచ్చగొట్టే ప్రసంగాలను భావ ప్రకటన స్వేచ్ఛ ముసుగులో చూసీ చూడనట్టు వదిలేస్తోంది'' అని ఆరోపించారు. ''ఓవైపేమో భారత్ ఎంతగా విజ్ఞప్తి చేసినా వారిని ఉద్దేశపూర్వకంగానే పట్టుకోవడం లేదు. మరోవైపు అదే బిష్ణోయ్ గ్యాంగ్ సభ్యులు భారత ఆదేశాల మేరకు తమ దేశంలో అరాచకాలకు పాల్పడుతున్నారంటూ దొంగ ఏడ్పులు ఏడుస్తోంది'' అంటూ జైస్వాల్ నిప్పులు చెరిగారు. ట్రూడో సర్కారు తాలూకు ఈ ప్రవర్తన కచ్చితంగా రాజకీయ ప్రేరేపితమేనని ఆయన స్పష్టం చేశారు. మరో ఏడాదిలో కెనడాలో ఎన్నికలు జరగనుండటం తెలిసిందే.

అడ్వాన్స్ బుకింగ్ ఇకపై 60 రోజులే

- రైల్వే టికెట్ అడ్వాన్స్ బుకింగ్ నిబంధనల్లో కీలక మార్పు
- నవంబర్ 1 నుంచి అమల్లోకి

సాక్షి, న్యూఢిల్లీ: రైళ్లలో అడ్వాన్స్ టికెట్ బుకింగ్ నిబంధనలను భారతీయ రైల్వే మార్చింది. ప్రస్తుతం నాలుగు నెలల ముందుగానే టికెట్లు బుక్ చేసుకునే అవకాశం ఉండగా.. దీన్ని 60 రోజులకు కుదించింది. అడ్వాన్స్ రిజర్వేషన్ కాల పరిమితిని 60 రోజులకు తగ్గిస్తూ కేంద్ర రైల్వే మంత్రిత్వ శాఖ నోటిఫికేషన్ జారీ చేసింది. ఇంతకు ముందు అడ్వాన్స్ రిజర్వేషన్ కాలపరిమితి 120 రోజులు కాగా, ఇప్పుడు అది 60 రోజులకు తగ్గింది. ఈ నిర్ణయం నవంబర్ 1వ తేదీ నుంచి బుక్ చేసుకొనే టికెట్లపై అమలుకానుంది. ఐఆర్‌సీటీసీ యాప్ లేదా వెబ్‌సైట్ ద్వారా టికెట్‌ను ఆన్‌లైన్‌లో బుక్ చేసుకోవచ్చు. లేదా రైల్వే టికెట్ కౌంటర్ నుంచి టికెట్‌ను కొనుగోలు చేసుకోవచ్చు. మరోవైపు తాజ్ ఎక్స్‌ప్రెస్, గోమతి ఎక్స్‌ప్రెస్ వంటి షార్ట్ రూట్ రైళ్లకు ఈ నిర్ణయం వర్తించదని రైల్వే శాఖ తెలిపింది. అదే సమయంలో విదేశీ పర్యాటకులకు 365 రోజుల అడ్వాన్స్ బుకింగ్ నిబంధనలో ఎలాంటి మార్పు లేదని స్పష్టం చేసింది. రిజర్వు టికెట్లు అధికంగా రద్దు అవుతుండటం, ప్రయాణికులు రాక సీట్లు, బెర్తులు ఖాళీగా ఉండిపోతుండటాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని అడ్వాన్స్ టికెట్ల బుకింగ్ కాలపరిమితిని తగ్గించామని రైల్వే పేర్కొంది. ప్రస్తుతం కాన్సిలేషన్స్ 21 శాతం ఉంటున్నాయని, 4-5 శాతం ప్రయాణికులు టికెట్లు బుక్ చేసుకున్నా.. ప్రయాణం చేయడం లేదని వివరించింది. దీనివల్ల దళారులు సీట్లను అమ్ముకుంటున్నారని, రైల్వే సిబ్బంది అవినీతికి పాల్పడుతున్నారని పేర్కొంది. వీటన్నింటికీ అడ్డుకట్ట వేయడానికే అడ్వాన్స్ రిజర్వేషన్ కాలపరిమితిని 120 నుంచి 60 రోజులకు కుదించామని తెలిపింది.

సెక్షన్ 6ఏ రాజ్యాంగబద్ధమే

- అసోం వలసపై సుప్రీంకోర్టు రాజ్యాంగ ధర్మాసనం తీర్పు
- 1971 మార్చి 25 కటాఫ్ తేదీ సరైనదే
- పిటిషన్లను తిరస్కరించిన ధర్మాసనం

న్యూఢిల్లీ: భారత పౌరసత్వ చట్టం–1955లోని 'సెక్షన్ 6ఏ' రాజ్యాంగబద్ధతను అత్యున్నత న్యాయస్థానం సమర్థించింది. సుప్రీంకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి జస్టిస్ డి.వై.చంద్రచూడ్, న్యాయమూర్తులు జస్టిస్ సూర్యకాంత్, జస్టిస్ ఎంఎం సుందరేశ్, జస్టిస్ జేబీ పార్దివాలా, జస్టిస్ మనో మిశ్రాతో కూడిన ఐదుగురు సభ్యుల రాజ్యాంగ ధర్మాసనం సెక్షన్ 6ఏ రాజ్యాంగబద్ధతను సమర్థిస్తూ 4:1 మెజార్టీతో గురువారం తీర్పు వెలువరించింది. జస్టిస్ పార్దివాలా మాత్రమే ఈ తీర్పుతో విభేదించారు. సెక్షన్ 6ఏ రాజ్యాంగవిరుద్ధమని ఆయన చెప్పారు. చట్టవిరుద్ధమైన వలసలకు అస్సాం అకార్డ్(ఒప్పందం) ఒక రాజకీయ పరిష్కారంగా తోడ్పడిందని ధర్మాసనం వెల్లడించింది. అసోంలోకి వలసలకు, వలసదార్లకు పౌరసత్వం ఇవ్వడానికి 1971 మార్చి 25ను కటాఫ్ తేదీగా నిర్ణయించడం సరైందేనని పేర్కొంది. సెక్షన్ 6ఏ చట్టబద్ధమేనని సీజేఐ తన తీర్పులో వివరించారు. చట్టంలో ఈ సెక్షన్‌ను చేర్చడానికి పార్లమెంట్‌కు చట్టబద్ధమైన అధికారం ఉందని పేర్కొన్నారు. ఇతర రాష్ట్రాలతో పోలిస్తే అసోంలోకి వలసలు అధికం కాబట్టి అక్కడికి ఎంతమంది అక్రమంగా వచ్చారన్నది కేంద్ర ప్రభుత్వం వెల్లడించలేదని తెలిపింది. అసోంలో భిన్నమైన గిరిజన తెగలు, సమూహాలు, వర్గాలు ఉన్నాయని, ఆయా వర్గాల ప్రజలకు తమ సంస్కృతిని కాపాడుకొనే హక్కును ఆర్టికల్ 29(1) కింద రాజ్యాంగం కల్పించిందని, సెక్షన్ 6ఏ ఈ హక్కును ఉల్లంఘిస్తోందంటూ పిటిషనర్లు చేసిన వాదనను ధర్మాసనం తోసిపుచ్చింది. ఆర్టికల్ 29(1)ను ఉల్లంఘిస్తున్నారని చెప్పడానికి ఒక రాష్ట్రంలో లేదా ఒక ప్రాంతంలో వేర్వేరు తెగల ప్రజలు ఉన్నారని చెప్పడం ఒక్కటే సరిపోదని స్పష్టంచేసింది.

ఏమిటీ సెక్షన్ 6ఏ?

1985 నాటి అస్సాం అకార్డ్ తర్వాత అప్పటి ప్రభుత్వం సెక్షన్ 6ఏను ప్రత్యేక ప్రొవిజన్‌గా పౌరసత్వ చట్టంలో చేర్చింది. అక్రమ వలసలకు వ్యతిరేకంగా పోరాటం సాగించిన ప్రఫుల్ల కుమార్ మహంత నేతృత్వంలోని ఆల్ అస్సాం స్టూడెంట్స్ యూనియన్‌తో రాజీవ్ గాంధీ ప్రభుత్వం కుదుర్చుకున్న ఒప్పందమే అస్సాం అకార్డ్. ఈ అకార్డ్ కింద ఎవరెవరికి భారత పౌరసత్వం కల్పించాలన్నది సెక్షన్ 6ఏ నిర్దేశిస్తోంది. ఈ సెక్షన్ ప్రకారం.. 1966 జనవరి 1 నుంచి 1971 మార్చి 25 దాకా బంగ్లాదేశ్‌తోపాటు నిర్దేశించిన ఇతర ప్రాంతాల నుంచి అసోంలోకి వలసవచ్చిన వారికి భారత పౌరసత్వం ఇవ్వొచ్చు. అలాంటివారు పౌరసత్వం కోసం సెక్షన్ 18 కింద రిజిస్టర్ చేసుకోవాలి. అయితే, అక్రమ వలసదార్లుగా గుర్తించిన తేదీ నుంచి పది సంవత్సరాల దాకా భారత పౌరసత్వం కోసం రిజిస్టర్ చేసుకోవడానికి వీల్లేదు. పదేళ్లు పూర్తయిన తర్వాతే అవకాశం ఉంటుంది. అలాగే 1971 మార్చి 25 తర్వాత వలస వచ్చినవారిని సెక్షన్ 6ఏ ప్రకారం వెనక్కి పంపించాలి. ఈ సెక్షన్‌ను అసోం సన్మిలితా మహాసంఘతో పాటు మరొకొన్ని గ్రూప్‌లు తీవ్రంగా వ్యతిరేకించాయి. ఇది అసోంలోకి సామూహిక వలసలను ప్రోత్సహించేలా ఉందని ఆరోపించాయి.

నాయబ్‌సింగ్ సైనీ అనే నేను..

- హరియాణా ముఖ్యమంత్రిగా ప్రమాణ స్వీకారం
- పలువురు ఎమ్మెల్యేలు మంత్రులుగా ప్రమాణం
- హాజరైన మోదీ, కేంద్ర మంత్రులు, వివిధ రాష్ట్రాల సీఎంలు

గురువారం సీఎంగా ప్రమాణస్వీకారం అనంతరం మోదీకి సైనీ అభివాదం

చండీగఢ్: హరియాణా ముఖ్యమంత్రిగా ఓబీసీ నాయకుడు నాయబ్‌సింగ్ సైనీ ప్రమాణ స్వీకారం చేశారు. పంచకులలోని దసరా గ్రౌండ్‌లో గురువారం అట్టహాసంగా జరిగిన కార్యక్రమంలో ఆయనతో రాష్ట్ర గవర్నర్ బండారు దత్తాత్రేయ ప్రమాణ స్వీకారం చేయించారు. అలాగే పలువురు ఎమ్మెల్యేలు మంత్రులుగా ప్రమాణం చేశారు. నూతన మంత్రుల్లో ఇద్దరు మహిళలు ఉన్నారు. గురువారం వాల్మీకి జయంతి కావడంతో ముఖ్యమంత్రి, మంత్రుల ప్రమాణ స్వీకారానికి బీజేపీ నాయకత్వం ఇదే రోజును ముహూర్తంగా ఎంచుకుంది. ప్రమాణ స్వీకారోత్సవానికి ప్రధానమంత్రి నరేంద్ర మోదీ, కేంద్ర మంత్రులు అమిత్ షా, రాజ్‌నాథ్ సింగ్, జేపీ నడ్డా, నితిన్ గడ్కరీ, చిరాగ్ పాశ్వాన్‌తో పాటు బీజేపీ/ఎన్డీయే పాలిత రాష్ట్రాల ముఖ్యమంత్రులు యోగి ఆదిత్యనాథ్, భూపేంద్ర పటేల్, ప్రమోద్ సావంత్, హిమంత బిశ్వ శర్మ, విష్ణుదేవ్ సాయి, పుష్కర్‌సింగ్ దామీ తదితరులు హాజరయ్యారు. ప్రమాణ స్వీకారం కంటే ముందు సైనీ గురుద్వారాలో ప్రత్యేక ప్రార్థనలు చేశారు. ఇటీవల జరిగిన హరియాణా శాసనసభ ఎన్నికల్లో బీజేపీ ఘన విజయం సాధించిన సంగతి తెలిసిందే. మొత్తం 90 అసెంబ్లీ స్థానాలకు గాను కమలం పార్టీ 48 స్థానాలు గెలుచుకుని వరుసగా మూడోసారి అధికారంలోకి వచ్చింది.

మోదీ అభినందనలు

హరియాణా సీఎం నాయబ్‌సింగ్ సైనీతోపాటు కొత్త మంత్రులకు ప్రధాని మోదీ అభినందనలు తెలిపారు. మంత్రివర్గం కూర్పు చక్కగా ఉందని ప్రశంసించారు. ఈ మేరకు గురువారం 'ఎక్స్'లో పోస్టు చేశారు. హరియాణా ప్రజల ఆకాంక్షలను ప్రభుత్వం నెరవేరుస్తుందని, రాష్ట్ర అభివృద్ధిని నూతన శిఖరాలకు చేరుస్తుందని పేర్కొన్నారు. పేదలు, రైతులు, యువత, మహిళలతోపాటు సమాజంలోని ఇతర వర్గాల సంక్షేమం, సాధికారత విషయంలో డబుల్ ఇంజన్ ప్రభుత్వం అద్భుతంగా పనిచేస్తుందన్న విశ్వాసం తనకు ఉందన్నారు.

బీజేపీతో మూడు దశాబ్దాల అనుబంధం

బీజేపీ సీనియర్ సీనాయకుడు నాయబ్‌సింగ్ సైనీని మరోసారి అదృష్టం వరించింది. హరియాణా సీఎంగా వరుసగా రెండోసారి ఆయన ప్రమాణం చేశారు. ఈ ఏడాది మార్చి నెలలో ఆయన తొలిసారి ముఖ్యమంత్రి అయ్యారు. మనోహర్ లాల్ ఖట్టర్ స్థానంలో ఆయనను బీజేపీ అధిష్టానం నియమించింది. ప్రభుత్వ వ్యతిరేకతను అధిగమించడంతోపాటు ఓబీసీల ఓట్లపై గురిపెట్టిన కమలదళం అదే వర్గానికి చెందిన సైనీని తెరపైకి తీసుకొచ్చింది. ఈ ప్రయోగం సత్ఫలితాలు ఇచ్చింది. హరియాణాలో బీజేపీ వరుసగా మూడోసారి నెగ్గింది. అనూహ్యంగా పార్టీని గెలిపించిన సైనీకే మళ్లీ సీఎం పీఠం దక్కింది. ఆయన సాధారణ కార్యకర్త స్థాయి నుంచి ముఖ్యమంత్రి స్థాయికి చేరుకున్నారు. సైనీ 1970 జనవరి 25న అంబాలా జిల్లాలోని మీర్జాపూర్ మాజ్రా గ్రామంలో జన్మించారు. మూడు దశాబ్దాలుగా బీజేపీలో కొనసాగుతున్నారు. పార్టీలో వివిధ బాధ్యతలు నిర్వర్తించారు. 2014లో ఎమ్మెల్యేగా, 2019లో ఎంపీగా గెలిచారు. 2014 నుంచి 2019 దాకా మనోహర్‌లాల్ ఖట్టర్ కేబినెట్‌లో మంత్రిగా పనిచేశారు. 2023 అక్టోబర్‌లో హరియాణా బీజేపీ అధ్యక్షుడిగా బాధ్యతలు చేపట్టారు. బీజేపీ అధిష్టానం ఆదేశాల మేరకు ఖట్టర్ ఈ ఏడాది మార్చి సీఎం పదవితోపాటు కర్నాల్ ఎమ్మెల్యే పదవికి కూడా రాజీనామా చేశారు. ఖట్టర్ స్థానంలో సైనీ ముఖ్యమంత్రి అయ్యారు. మే నెలలో జరిగిన కర్నాల్ ఉప ఎన్నికలో ఎమ్మెల్యేగా విజయం సాధించారు. అక్టోబర్ 5న జరిగిన అసెంబ్లీ సాధారణ ఎన్నికల్లో లాడ్వా స్థానం నుంచి 16,054 ఓట్ల మెజార్టీతో జయకేతనం ఎగురవేశారు.

హమాస్ అధినేత యాహ్యా సిన్వర్ మృతి

- డీఎన్ఏ టెస్టు తర్వాత ధ్రువీకరించిన ఇజ్రాయెల్
- హమాస్‌కు కోలుకోలేని దెబ్బ

దియర్ అల్–బలాహ్ (గాజా స్ట్రిప్): వరుసబెట్టి అగ్రనేతలకు కోల్పోతున్న హమాస్‌కు గురువారం మరో శరాఘాతం తగిలింది. హమాస్ అధినేత యాహ్యా సిన్వర్ తమ దాడుల్లో మృతి చెందాడని ఇజ్రాయెల్ ధ్రువీకరించింది. గాజాపై తాము జరిపిన దాడుల్లో ముగ్గురు మృతి చెందారని ఇజ్రాయెల్ తెలిపింది. వీరిలో ఒకరు యాహ్యా సిన్వర్ అని డీఎన్ఏ టెస్టు తర్వాత ఇజ్రాయెల్ ప్రకటించింది. సిన్వర్‌ను అంతమొందించామని ఇజ్రాయెల్ విదేశాంగ శాఖ మంత్రి ఇజ్రాయెల్ కట్జ్ ప్రకటించారు. గత ఏడాది అక్టోబరు 7న ఇజ్రాయెల్‌పై హమాస్ మెరుపుదాడికి సూత్రధారి సిన్వర్. ఈ దాడిలో 1,200 ఇజ్రాయెల్ దేశస్తులు చనిపోగా, 250 మందిని హమాస్ బందీలుగా పట్టుకుంది. అప్పటినుంచి సిన్వర్.. ఇజ్రాయెల్ ప్రధాన లక్ష్యంగా మారారు. మోస్ట్ వాంటెడ్ లిస్టులో అగ్రభాగాన ఉన్నారు. మిలటరీ వ్యూహకర్త సిన్వర్ మరణం హమాస్‌కు కోలుకోలేదని దెబ్బని చెప్పొచ్చు. అయితే సిన్వర్ మరణాన్ని హమాస్ ఇంకా ధ్రువీకరించలేదు. ఈ ఏడాది జూలైలో హమాస్ అగ్రనేత ఇస్మాయిల్ హనియాను ఇరాన్ రాజధాని టెహరాన్‌లో ఇజ్రాయెల్ మట్టుబెట్టిన విషయం తెలిసిందే. హనియా మరణం తర్వాత సిన్వర్ హమాస్ పగ్గాలు చేపట్టారు. 'సిన్వర్‌ను మట్టుబెట్టడం ఇజ్రాయెల్ సైనిక, నైతిక విజయమని విదేశాంగ మంత్రి కట్జ్ అభివర్ణించారు. కాగా గాజాలో జబాలియాలోని స్కూలులో నిర్వహిస్తున్న శరణార్థి శిబిరంపై ఇజ్రాయెల్ జరిపిన వైమానిక దాడిలో 28 మంది మరణించారు.

యాహ్యా సిన్వర్

శరణార్థి శిబిరం నుంచి...

యాహ్యా సిన్వర్ 1962లో గాజాలోని ఖాన్ యూనిస్ శరణార్థి శిబిరంలో పుట్టారు. 1987లో హమాస్ ఏర్పడ్డప్పటి తొలినాటి సభ్యుల్లో ఒకరు. సంస్థ సాయుధ విభాగాన్ని చూసుకునేవారు. 1980ల్లోనే ఆయనను ఇజ్రాయెల్ అరెస్టు చేసింది. ఇద్దరు ఇజ్రాయెలీ సైనికులను హత్య చేసిన నేరంలో నాలుగు జీవిత ఖైదులు విధించింది. జైల్లో పరిస్థితుల మెరుగుదల కోసం ఉద్యమం లేవదీసి వార్తల్లో వ్యక్తిగా నిలిచారు. 2011లో ఒక్క ఇజ్రాయెలీ సైనికునికి ప్రతిగా విడుదల చేసిన వేలాది మంది పాలస్తీనా ఖైదీల్లో భాగంగా విముక్తి పొందారు. గాజాకు తిరిగొచ్చి హమాస్ అగ్రనేతగా ఎదిగారు. ఏమాత్రం దయాదాక్షిణ్యాల్లేని తీరుతో 'ఖాన్ యూనిస్ బుచర్'గా పేరుపొందారు. 2023 అక్టోబర్ 7న 1,200 మందికి పైగా ఇజ్రాయెలీలను పొట్టన పెట్టుకున్న హమాస్ మెరుపుదాడి వెనక సంస్థ సాయుధ విభాగం చీఫ్ మొహమ్మద్ దెయిఫ్‌తో పాటు సిన్వర్ కీలకంగా వ్యవహరించారంటారు.

గురువారం ఉదయం ప్రమాదానికి గురైన అగర్తల- ముంబై లోకమాన్య తిలక్ ఎక్స్‌ప్రెస్ కోచ్‌ల వద్ద గుమిగూడిన ప్రజలు

గురువారం ముంబైలోని ఓ దుకాణంలో అసెంబ్లీ ఎన్నికల ప్రచారం కోసం విక్రయానికి సిద్ధంగా ఉంచిన రాజకీయ పార్టీల కండువాలు

గురువారం ఢిల్లీలో జరిగిన 'అంతర్జాతీయ అభిదమ్మ దినోత్సవం'లో పాల్గొన్న బౌద్ధ భిక్షువులు

క్లుప్తంగా...

పుణే-ముంబై ఎక్స్‌ప్రెస్‌వేపై రోడ్డు ప్రమాదం

- ప్రైవేటు బస్సు భారీ వాహనాన్ని ఢీకొట్టిన ఘటనలో 11 మందికి తీవ్రగాయాలు

పుణే: ప్రైవేటుబస్సు, భారీ వాహనాన్ని ఢీకొన్న ఘటనలో 23 మంది ప్రయాణికులు గాయపడ్డారు. వీరిలో 11 మంది తీవ్ర గాయాలయ్యాయి. ఈ సంఘటన గురువారం తెల్లవారుజామున లోనావాలా సమీపంలోని పుణే-ముంబై ఎక్స్‌ప్రెస్‌వే పై చోటుచేసుకుంది. 'బస్సు కొల్హాపూర్ నుంచి బోరివలీకి ప్రయాణిస్తుండగా కంటెయినర్ వంటి భారీ వాహనాన్ని వెనుకనుంచి ఢీకొట్టింది. డ్రైవర్ నిద్రమత్తులో ఉండటం వల్లే ఈ దుర్ఘటన చోటుచేసుకుంది.'అని ఒక పోలీసు అధికారి తెలిపారు.

నా తండ్రి హత్యను రాజకీయం చేయవద్దు

- 'ఎక్స్'వేదికగా బాబా సిద్దిఖీ కుమారుడు ఎమ్మెల్యే జీషాన్ సిద్ధిఖీ విన్నపం
- ప్రస్తుతం తమకు కావలసింది న్యాయం మాత్రమేనని ఆవేదన

ముంబై: తన తండ్రి , మాజీ రాష్ట్ర మంత్రి బాబా సిద్దిఖీ హత్యోదంతాన్ని రాజకీయం చేయవద్దని ఎమ్మెల్యే జీషాన్ సిద్ధిఖీ కోరారు. ప్రస్తుతం తమ కుటుంబానికి కావాల్సింది న్యాయం మాత్రమేనని వ్యాఖ్యానించారు. అక్టోబర్ 12న బాబా సిద్దిఖీ(66)ని బాంద్రా, నిర్మల్‌నగర్ ప్రాంతంలో ముగ్గురు వ్యక్తులు తుపాకీతో కాల్చి చంపారు. తీవ్రగాయాలతో సమీపంలోని లీలావతి ఆసుపత్రిలో చికిత్స పొందుతూ సిద్దిఖీ మరణించారు. ఈ సంఘటనపై పోలీసు విచారణ కొనసాగుతోంది. ఈ నేపథ్యంలో జీషాన్ సిద్దిఖీ 'నాకుటుంబం విచ్ఛిన్నమైంది. నా తండ్రి పేద, అమాయక ప్రజలను రక్షించడం కోసం వారికి ఇళ్లను ఏర్పాటు చేయడం కోసం తన జీవితాన్నే పోగొట్టుకున్నారు. ఇలాంటి వ్యక్తి దారుణహత్యను రాజకీయం చేసి మమ్మల్ని మరింత బాధపెట్టొద్దు. 'మా కుటుంబానికి న్యాయం కావాలి'అని సామాజిక మాధ్యమం 'ఎక్స్'వేదికగా తన ఆవేదనను వ్యక్తంచేశారు.

అక్టోబర్ 19 వరకూ 'ఓటరు నమోదు'

- ఓటరు జాబితా సవరణ, కొత్త ఓటర్ల నమోదుకు గడువు విధించిన సీఈసీ
- వెబ్‌సైట్, ప్రత్యేక ఓటరు యాప్ ద్వారా పేర్లను సరిచూసుకోవడంతోపాటు, కొత్తగా పేరు నమోదు చేసుకోవచ్చని ప్రకటన
- ఇతర వివరాలు, ఫిర్యాదుల కోసం టోల్‌ఫ్రీ నంబరును సంప్రదించాలని సూచన
- 100 నిమిషాల్లో వాటిని పరిష్కరించేలా ఏర్పాట్లు చేస్తున్నామని వెల్లడి

సాక్షి ముంబై: ముంబైతోపాటు రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ప్రజలు తమ పేర్లను ఓటరు జాబితాలో నమోదు చేసుకునేందుకు అక్టోబరు 19వ తేదీ రాత్రి 12 గంటల వరకు గడువునిస్తున్నట్లు ఎన్నికల సంఘం ఓ ప్రకటనలో పేర్కొంది. ఓటరు నమోదు ప్రక్రియ పూర్తి అయిన తర్వాత తుది జాబితాను విడుదల చేస్తామని ఆన్‌లైన్ ద్వారా ఓటరు జాబితాలో పేరు నమోదు చేసుకునేందుకు http://voterr.eci.gov.in వెబ్‌సైట్‌ను సంప్రదించవచ్చని తెలిపింది. అదేవిధంగా ప్రజలు ఓటరు హెల్ప్‌లైన్ యాప్ ద్వారా తమ పేర్లు ఓటరు జాబితాలో ఉన్నాయో లేదో సరిచూసుకోవచ్చని, అలాగే ఈ యాప్ ద్వారా ఓటరుగా పేరు కూడా నమోదు చేసుకోవచ్చని పేర్కొంది. ఇతర వివరాల కోసం 1950 టోల్ ఫ్రీ నంబరుకు ఫోన్ చేయవచ్చని, ఓటర్ల నుంచి ఫిర్యాదులు అందిన 100 నిమిషాల్లో వాటిని పరిష్కరించేందుకు ఏర్పాటు్ల చేస్తున్నామని ఎన్నికల అధికారులు వెల్లడించారు.

ముంబైలో అత్యధిక అసెంబ్లీ సెగ్మెంట్లు

ముంబైలో ఓటర్ల సంఖ్య కోటికిపైగా చేరుకుంది. రాష్ట్రంలో మొత్తం 288 అసెంబ్లీ నియోజకవర్గాలుండగా అత్యధికంగా 36 అసెంబ్లీ నియోజకవర్గాలు ముంబైలోనే ఉన్నాయి. ఈ 36 అసెంబ్లీ నియోజకవర్గాలలో చాందివలి అసెంబ్లీ నియోజకవర్గంలో అత్యధికంగా 4,46,767 మంది ఓటర్లుండగా, వడాలా అసెంబ్లీ నియోజకవర్గంలో అత్యల్పంగా 2,04,905 మంది ఓటర్లున్నారని ఓటరు జాబితాలు వెల్లడిస్తున్నాయి.రాష్ట్రంలో అసెంబ్లీ ఎన్నికలు ఈసారి ఒకే విడతలో నవంబరు 20వ తేదీ జరగనున్నాయన్న సంగతి తెలిసిందే. ఈ నేపథ్యంలో ఓటర్ల జాబితాలను సవరించి వాటికి తుదిరూపునిచ్చేందుకు సన్నాహాలు చేస్తున్నారు. ఇప్పటివరకూ వెల్లడించిన వివరాల మేరకు ముంబైలో 1,01,82,243 ఓటర్లున్నారు. వీరిలో 47,33,395 మంది మహిళా ఓటర్లు కాగా 54,47,774 మంది పురుష ఓటర్లున్నారు.

ముంబైలోని అసెంబ్లీ సెగ్మెంట్ల వారీగా ఓటర్ల వివరాలు

నియోజకవర్గం పేరు	ఓటర్ల సంఖ్య
బోరివలి	3,13,695
దహిసర్	2,76,298
మాగాఠాణే	3,02,930
కాందివలి	2,85,083
చార్‌కోప్	3,14,222
పశ్చిమ మలాడ్	3,52,761
జోగేశ్వరి	2,95,821
దిండోశి	3,02,608
గోరేగావ్	3,24,376
వర్సోవా	2,82,891
పశ్చిమ అంధేరి	2,85,221
తూర్పు అంధేరి	2,84,708
ములూండ్	2,94,423
విక్రోలి	2,42,224
పశ్చిమ భాండుప్	2,84,231
పశ్చిమ ఘాట్కోపర్	2,73,344
తూర్పు ఘాట్కోపర్	2,47,390
మాన్‌ఖుర్ద్ శివాజీనగర్	3,23,420
అణుశక్తినగర్	2,66,548
చెంబూర్	2,57,165
విలేపార్లే	2,74,258
చాందివలి	4.46,765
కుర్లా	2,89,468
కలీనా	2,39,863
తూర్పు బాంద్రా	2,47,639
పశ్చిమ బాంద్రా	2,87,025
ధారావి	2,60,747
సైన్ కోలివాడా	2,81,291
వాడాలా	2,04,905
మాహీం	2,25,367
వర్లీ	2,63,642
శివ్డీ	2,73,955
భాయికల్లా	2,57,849
మలబార్ హిల్	2,60,538
ముంబాదేవి	2,41,235
కొలాబా	2,64,739

మెట్రో 3 మార్గంలో ఉచిత బస్సు సర్వీసు

- మెట్రో 3 రైల్వే సర్వీసుల్లో ప్రయాణికుల సంఖ్యను పెంచేందుకు ఎమ్మెమ్మార్సీ నిర్ణయం
- టి-2 టర్మినల్ మెట్రో స్టేషన్, ఎయిర్‌పోర్ట్‌ల మధ్య ప్రతి రోజూ రాకపోకలు సాగించనున్న బస్సు

సాక్షి, ముంబై: రైల్వే ప్రయాణికుల సౌకర్యార్థం ముంబై మెట్రో రైల్ కార్పొరేషన్ (ఎమ్మెమ్మార్సీ) కీలక నిర్ణయం తీసుకుంది. మెట్రో స్టేషన్ నుంచి కోరుకున్న గమ్యస్థానానికి చేరుకోవడానికి టి-2 టర్మినల్ మెట్రో స్టేషన్, ఎయిర్‌పోర్ట్‌ల మధ్య (పి4 ఎంట్రీ) ప్రత్యేక ఉచిత బస్సు సర్వీసును ప్రారంభించింది. ప్రస్తుతం, 'కొలాబా-బాంద్రా-సిప్జ్ మెట్రో 3'మార్గంలోని ఆరే-బీకేసీ మార్గంలో రోజుకు సుమారు 25,000 మంది ప్రయాణికులు రాకపోకలు సాగించే వీలుంది. కానీ ప్రస్తుతం ఈ మార్గంలో ప్రయాణికుల సంఖ్య చాలా తక్కువగా ఉంది. దీనికి తోడు మెట్రో స్టేషన్ నుంచి తమ గమ్యస్థానాలకు చేరుకునేందుకు అవసరమైన సౌకర్యాలేవీ మెట్రో స్టేషన్ బయట అందుబాటులో లేకపోవడంతో ప్రయాణికులు తీవ్ర అసౌకర్యానికి గురవుతున్నారు. ముంబైవాసులు సబ్‌వే ప్రయాణానికి పెద్దగా మొగ్గుచూపకపోవడానికి ఇది ప్రధాన కారణం. దీంతో ప్రయాణికుల సంఖ్యను పెంచేందుకు ఎమ్మెమ్మార్సీ ఈ నిర్ణయం తీసుకుంది.

బస్సు సర్వీసు షెడ్యూల్ ఇదీ...

సోమవారం నుంచి శుక్రవారం వరకు ఉదయం 6.30 నుంచి రాత్రి 11 గంటల వరకు, ఆదివారం ఉదయం 8.15 నుంచి రాత్రి 11 గంటల వరకు బస్సు సర్వీసు అందుబాటులో ఉంటుంది. ప్రతి 15 నిమిషాలకోసారి బయలుదేరే ఈ బస్సులో 21 మంది ప్రయాణించేందుకు వీలుంది.

'మల్టీ-మోడల్ ఇంటిగ్రేషన్'సర్వీస్

ప్రయాణికులు తాము కోరుకున్న గమ్యస్థానానికి చేరుకోవడానికి ఆరే-బీకేసీల మధ్యనున్న 10 మెట్రో స్టేషన్ల వెలుపల 'మల్టీ-మోడల్ ఇంటిగ్రేషన్'సర్వీస్ పేరిట అన్ని సౌకర్యాలను కల్పించనున్నట్లు ఎమ్మెమ్మార్సీ మేనేజింగ్ డైరెక్టర్ అశ్విని భిడే తెలిపారు. ఈ మేరకు ఇప్పటికే ఏర్పాట్లు మొదలైనట్లు వెల్లడించారు. అలాగే బెస్ట్, ట్రాఫిక్ పోలీస్, ఎయిర్‌పోర్ట్ అథారిటీ, ముంబై కార్పొరేషన్ సహాయంతో, కొత్త బస్ రూట్లు, బెస్ట్ బస్సు స్టాప్‌ల నిర్మాణం, పాదచారుల కోసం వంతెనలను కూడా నిర్మించనున్నట్లు అశ్విని భిడే పేర్కొన్నారు. ఈ పనులు పూర్తైతే మెట్రో 3 ప్రయాణం మరింత సులువు, సౌకర్యవంతం అవుతుందని అభిప్రాయపడ్డారు.

మోడల్ బస్సుల్లో 'శివనేరీ-సుందరి' సేవలు

- విమానాల్లో ఎయిర్‌హోస్టెస్‌ల తరహాలో ఆర్టీసీ బస్సుల్లో ప్రత్యేకంగా మహిళా సిబ్బందిని నియమించాలని ఎమ్మెస్సార్టీసీ నిర్ణయం
- పుణే-ముంబై మధ్య తిరిగే శివనేరీ మోడల్ బస్సుల్లో ప్రయోగాత్మకంగా అమలు చేసేందుకు సన్నాహాలు
- ప్రయాణికులకు మెరుగైన సేవలందించేందుకు ఈ నిర్ణయమని ప్రకటన
- ఈ సేవలు ఉచితమని, ఎలాంటి అదనపు చార్జీలు వసూలుచేయబోమని ఉన్నతాధికారుల సమావేశంలో వెల్లడి

దాదర్: బస్సుల్లో ప్రయాణికులకు కల్పిస్తున్న సౌకర్యాలను మరింత మెరుగుపరచాలని మహారాష్ట్ర స్టేట్ రోడ్ ట్రాన్స్‌పోర్టు కార్పొరేషన్ (ఎమ్మెస్సార్టీసీ) నిర్ణయించింది. ఈ మేరకు బస్సుల్లో ప్రయాణించే సమయంలో ఎలాంటి అవసరమున్నా, ఏ అసౌకర్యం ఎదురైనా సంప్రదించేందుకు కొత్తగా మహిళా సిబ్బందిని నియమించాలని నిర్ణయించింది. ఈ నిర్ణయాన్ని ప్రయోగాత్మకంగా పుణే-ముంబై మధ్య తిరిగే శివనేరీ మోడల్ బస్సుల్లో అమలు చేయనుంది. శివనేరీ-సుందరీ పేరిట నియమించనున్న ఈ మహిళా సిబ్బంది విమానాల్లో పనిచేసే ఎయిర్ హోస్టెస్‌ల మాదిరిగా ప్రయాణికులకు ఉచిత సేవలందిస్తారని, ఇందుకు ఎలాంటి అదనపు చార్జీలు వసులూచేయబోమని అధికారులు ప్రకటించారు.

70కి పైగా ప్రతిపాదనలపై చర్చలు...

ఎమ్మెస్సార్టీసీ సంస్థ ఇటీవల తమ డైరెక్టర్లతో ఒక ఉన్నతస్థాయి సమావేశాన్ని నిర్వహించింది. ఈ సమావేశంలో ఆర్టీసీ ఉపాధ్యక్షుడు, ఎండీ మాధవ్ కుసేకర్, రవాణ శాఖ కమిషనర్ వివేక్ భీమన్వార్‌తోపాటు ఆర్టీసీకి చెందిన వివిధ విభాగాల ప్రముఖులు, సంబంధిత అధికారులు పాల్గొన్నారు. ఈ సందర్భంగా 70కి పైగా ప్రతిపాదనలపై సుదీర్ఘ చర్చలు జరిగాయి. వీటిలో పుణే-ముంబై మధ్య నడుస్తున్న శివనేరీ మోడల్ బస్సుల్లో శివనేరీ-సుందరీ పేరిట మహిళా సిబ్బంది నియామకంతోపాటు 343 ఆర్టీసీ బస్టాండ్‌లలో ఆరోగ్య కేంద్రాలు నెలకొల్పడం, రెండున్నర వేలకుపైగా కొత్త బస్సులు కొనుగోలు, రోడ్ ట్యాక్స్ మాఫీ, ప్రయాణికుల పన్ను మాఫీ, ప్రయోగాత్మకంగా వంద డీజిల్ బస్సులను సీఎన్‌జీతో నడిచే విధంగా మార్చడం, టోల్ మాఫీ వంటి ప్రతిపాదనలను ఆమోదించారు. వీటిని ప్రభుత్వ అనుమతికోసం పంపాలని నిర్ణయించారు.

అన్ని ప్రక్రియలు ప్రైవేటు సంస్థల ఆధ్వర్యంలోనే....

శివనేరీ బస్సుల్లో పురుషులు, వృద్ధులతోపాటు మహిళ ప్రయాణికుల సంఖ్య కూడా అధికంగా ఉంటుంది. శని, ఆదివారాలు, పండుగలు, ఇతర సెలవు రోజుల్లో వీరి సంఖ్య మరింత అధికం. ఈ నేపథ్యంలో మహిళలకు భరోసానిచ్చేందుకు శివనేరీ-సుందరి పేరిట మహిళా సిబ్బందిని నియమించాలని ప్రతిపాదించామని, వీరి ఎంపిక, శిక్షణ, నియామకం ఇలా అన్ని ప్రక్రియలనూ ప్రైవేటు భాగస్వామ్యంతోనే కొనసాగిస్తామని ఆర్టీసీ స్పష్టం చేసింది. ఈ నియామకాల వల్ల నిరుద్యోగ మహిళలకు ఉపాధి అవకాశాలు లభిస్తాయని ఆర్టీసీ భావిస్తుంది.

రెండు కొత్త బస్‌డిపోలు..

ముఖ్యంగా నక్సలైట్ల ప్రాబల్యం ఎక్కువగా ఉన్న చంద్రాపూర్ జిల్లాలోని మూల్, అమరావతి జిల్లాలోని ధారణీ ప్రాంతంలో రెండు కొత్త బస్ డిపోలను ప్రారంభించాలని ఆర్టీసీ అధికారులు ఈ సమావేశం సందర్భంగా నిర్ణయించారు. గ్రామీణ ప్రాంతాల సమీపంలో బస్టాండ్లు ఏర్పాటు చేయడం వల్ల ప్రయాణికుల సంఖ్య పెరిగే అవకాశముందని అధికారులు భావిస్తున్నారు.

343 'ఆనంద్'ఆరోగ్య కేంద్రాలు

శివసేన ప్రముఖ నేత దివంగత ఆనంద్ దిఘే స్మరణార్థం 343 ఆర్టీసీ బస్టాండ్లలో ఆనంద్ ఆరోగ్య కేంద్రాల పేరిట దవాఖానాలను కూడా ఎమ్మెస్సార్టీసీ ప్రారంభించనుంది. ఇందుకోసం ప్రతి బస్టాండులో 400-500 చదరపు మీటర్ల స్థలాన్ని కేటాయించనుంది. ఈ దవాఖానాల ద్వారా ప్రయాణికులు, సామాన్య ప్రజలకు తక్కువ చార్జీలకే ఆరోగ్య పరీక్షలు, మందులు ఒకే చోట లభించనున్నాయి. దవాఖానాలు, ప్యాథలాజికల్ ల్యాబ్‌లను కూడా స్వయం సేవా సంస్థల సాయంతో నడపనున్నారు.

పొదుపు సంఘాలకు 'స్టాళ్ల'తో ఉపాధి

రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ఉన్న పొదుపు సంఘాలను ప్రోత్సహించాలనే ఉద్దేశ్యంతో వారికి ఉపాధి లభించేలా వివిధ రకాల తినుబండారాలు, శీతల పానీయాలను విక్రయించేందుకు అన్ని బస్టాండ్లలో 10/10 చదరపుటడుగుల స్టాళ్లను నిర్మించి ఇవ్వనుంది. ఇందుకోసం పొదుపు సంఘాల నుంచి నామమాత్రపు అద్దెను వసూలు చేయనుంది. ఈ స్టాళ్లు ఒకరి పేరిట శాశ్వతంగా కాకుండా వంతుల వారిగా నడుపుకునేందుకు వీలుగా లైసెన్స్‌లను కూడా జారీ చేయనుంది.

దోమకొండ కోటను టూరిస్ట్ స్పాట్‌గా మార్చాలి

- చారిత్రక దోమకొండ కోటకు దేశ విదేశాల్లో గుర్తింపు
- యునెస్కో అవార్డుతో మరింత పెరిగిన ఖ్యాతి
- కాకతీయ శిల్ప శైలి ఉట్టిపడేలా కోటలో అద్భుత కట్టడాల నిర్మాణం
- పూర్తిస్థాయి పర్యాటక కేంద్రంగా అభివృద్ధి చేయాలని స్థానికుల విజ్ఞప్తి

దోమకొండ: చారిత్రక సంపదకు నిలయంగా ఉన్న దోమకొండ కోటకు అంతర్జాతీయ ఖ్యాతిని సాధించింది. అద్భుత కాకతీయ శైలి శిల్ప నైపుణ్యం ఉట్టిపడే నిర్మాణాల కారణంగా ఈ గడీ పురాతన కట్టడాలు, వారసత్వ సంపద పరిరక్షణ విభాగంలో ఇటీవల ఐక్య రాజ్యసమితి విద్యా శాస్త్రీయ సాంస్కృతిక సంస్థ యునెస్కో అవార్డును అందుకుంది. ఆసియా పసిఫిక్ దేశాలకు యునెస్కో ప్రకటించిన అవార్డుల జాబితాలో హైదరాబాదులోని కుతుబ్ షాహీ సమాధుల ప్రాంగణంలో ఉన్న గోల్కొండ మెట్ల బావికి అవార్డ్ ఆఫ్ డిస్టింక్షన్, కామారెడ్డి జిల్లాలోని దోమకొండ గడీకి అవార్డు ఆఫ్ మెరిట్ విభాగంలో గుర్తింపు లభించడంతో ఈ కోట, అందులోని శిల్ప సంపద మరోమారు దేశ విదేశాల్లో చర్చనీయాంశంగా మారాయి

అపూర్వ శిల్పకళ..

గడీలోని శిల్పకళా సంపద, దాన్ని జాగ్రత్తగా నిర్వహించడమనే అంశాలలో యునెస్కో గుర్తింపుతో దోమకొండ కోట పేరు స్థానిక, జాతీయ స్థాయిని దాటి అంతర్జాతీయ స్థాయిలో మారుమోగుతోంది. ఈ కోటను 400ఏళ్ల క్రితం 60 ఎకరాల విస్తీర్ణంలో పాకనాటి రెడ్డి రాజులైన కామినేని వంశస్థులు నిర్మించారు. సరైన నిర్వహణ లేని కారణంగా గడీ ప్రధాన ద్వారం, ఇతర భవనాలు, కొన్ని ఇళ్లు దెబ్బతినడంతో గడీ వారసులు, రిటైర్డ్ ఐఏఎస్ అధికారి స్వర్గీయ ఉమాపతిరావు కుమారుడు కామినేని అనిల్ కుమార్ ఆధ్వర్యంలో కోట మరమ్మతు పనులు జరిగాయి. గతంలో కేంద్ర పర్యాటక శాఖ మంత్రిగా పనిచేసిన సినీహీరో చిరంజీవి కోట అభివృద్ధి విషయంలో ప్రత్యేక శ్రద్ధ చూపారు. ఇకాకతీయ శిల్పకళా శైలిలో ఈ పురాతన కట్టడాలు ప్రసిద్ధి చెందాయి. కోటకు తూర్పు ద్వారం, పడమర ప్రధాన ద్వారాలను 200 ఫీట్ల ఎత్తులో నిర్మించారు. 60 ఎకరాల విస్తీర్ణంలో నిర్మించిన గడీకోట చుట్టూ 50 ఫీట్ల వెడల్పు, పది ఫీట్ల లోతుతో నిర్మించిన కందకం ఇప్పటికీ చూపరులను ఆకర్షిస్తుంది.

కామినేని అనిల్ ఆధ్వర్యంలో పునరుద్ధరణ పనులు...

దోమకొండ సంస్థానాధీశుల పాలనలో నిర్మించిన వెంకటపతి భవన్‌లో శిల్పకళా నైపుణ్యం, రాజసం ఉట్టిపడతాయి. అలాగే వీరి పాలనలోనే మహాదేవుని ఆలయ పునర్నిర్మాణం జరిగింది. అప్పట్లో మహాదేవుని ఆలయానికి కాకతీయ రాణి రుద్రమదేవి వచ్చినట్లు శిలా ఫలకం వెల్లడిస్తుంది. దోమకొండ కోటను సంస్థాన వారసుడు కామినేని అనిల్ పునరుద్ధరించారు. అనిల్ కుమార్తె ఉపాసన, మెగాస్టార్ చిరంజీవి తనయుడు, సినీహీరో రామ్‌చరణ్ వివాహ వేడుకలు దోమకొండ కోటలోనే జరిగిన విషయం తెలిసిందే.

యునెస్కో గుర్తింపుతో..

కామినేని వంశస్థులుదోమకొండ సంస్థానాన్ని 400 ఏళ్లకు పైగా పరిపాలించారు. 1760లో మొదటి పాలకుడుగా రాజన్న చౌదరిగా చరిత్ర పేర్కొంటోంది. ఆనాటి నుంచి జమిందారీ వ్యవస్థ రద్దు వరకు కామినేని వంశస్థులు దోమకొండ కేంద్రంగా పరిపాలన కొనసాగించారని ఆధారాలు ఉన్నాయి. ఉమ్మడి మెదక్, కరీంనగర్, నిజామాబాద్ జిల్లాలోని పలు మండలాలు వీరి పాలనలో కొనసాగాయని శిలాశాసనాలు చెబుతున్నాయి. చివరగా స్వతంత్ర భారతదేశంలో తెలంగాణ విలీనమైనప్పుడు ఈ కోట రాజా సోమేశ్వర్ రావు పాలనలో ఉందని చెబుతారు. వీరి కాలంలోనే భిక్కనూరు సిద్దరామేశ్వరం, తాడ్వాయి భీమేశ్వరం, కామారెడ్డి వేణుగోపాల స్వామి, రామారెడ్డి కాలభైరవ స్వామి, లింగంపేట మెట్ల బావి వంటి ప్రసిద్ధ కట్టడాలు నిర్మించినట్లు తెలుస్తోంది. వీరి వారసుల పేర్లతో నేటికీ కామారెడ్డి, నిజామాబాద్, సిరిసిల్ల, మెదక్, సిద్దిపేట జిల్లాలలో అనేక గ్రామాల పేర్లు ఉండటం విశేషం.

రాజధాని నుంచి 100 కి.మీ దూరంలో..

ఈ కోట కామారెడ్డి జిల్లాలోని దోమకొండ జిల్లా కేంద్రానికి 20 కి.మీ దూరంలో...రాష్ట్ర రాజధాని హైద్రాబాద్‌కు కేవలం 100 కిలో మీటర్ల దూరంలో ఉంటుంది. ఈ నేపథ్యంలో కోటను పర్యాటక కేంద్రంగా మారిస్తే స్థానికులకు ఉపాధి లభించే అవకాశముంటుందని గతంలో గ్రామ ప్రజా ప్రతినిధులు కోట వారసులైన కామినేని అనిల్ కుమార్‌ను కలిసి వివరించారు. దీంతో ఆయన గడీ కోసం ఓ ప్రత్యేక ట్రస్టును ఏర్పాటు చేసి దీని ద్వారా గ్రామంలో పలు అభివృద్ధి పనులు, స్వచ్ఛంద సేవా కార్యక్రమాలను చేపడుతున్నారు. కాగా కోటను పూర్తిస్థాయి పర్యాటక కేంద్రంగా అభివృద్ధి చేస్తే గ్రామానికి చెందిన యువతకు స్వయం ఉపాధి లభిస్తుందని స్థానికులు అభిప్రాయపడుతున్నారు.

పత్రికా స్వేచ్ఛపై రెడ్‌బుక్ పడగ

రాజ్యాంగ హక్కులను కాలరాసిన టీడీపీ కూటమి ప్రభుత్వం

'సాక్షి' దినపత్రిక ఎడిటర్ వి.మురళిపై అక్రమ కేసు నమోదు

సాక్షి, అమరావతి: ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థలో నాలుగో స్తంభమైన మీడియాపై కూడా చంద్రబాబు ప్రభుత్వం రెడ్‌బుక్ రాజ్యాంగంతో వేధింపులకు తెగించింది. పత్రికా స్వేచ్ఛ కోసం రాజ్యాంగం కల్పించిన హక్కులను కాలరాస్తూ ఎమర్జెన్సీ రోజుల నాటి అరాచకాలకు తెరతీసింది. టీడీపీ కూటమి సర్కారు అసమర్థ, అవినీతి పరిపాలనను సాక్ష్యాధారాలతో సహా ప్రజల ముందుంచుతున్న ''సాక్షి'' దినపత్రికపై కక్ష సాధింపు చర్యలకు దిగింది. రాజ్యాంగ సూత్రాలు, పార్లమెంటు చేసిన చట్టాలకు విరుద్ధంగా విజయవాడ పోలీసులు గురువారం సాక్షి పత్రిక ఎడిటర్ వి.మురళి, ఇతరులపై ఎఫ్ఐఆర్ నమోదు నమోదు చేయడం చంద్రబాబు ప్రభుత్వ దమననీతికి నిదర్శనం. దేశంలో ఏ రాష్ట్రంలోనూ లేని రీతిలో చంద్రబాబు ప్రభుత్వం సాగిస్తున్న దుర్నీతి, కక్ష సాధింపులు ఇలా ఉన్నాయి..

పత్రికా ధర్మం నిర్వర్తిస్తున్నందుకే చంద్రబాబుకు కంటగింపు

టీడీపీ కూటమి రెడ్‌బుక్ పేరుతో సాగిస్తున్న అరాచకాలు, దాడులు, వేధింపులను ఎక్కడికక్కడ ఎండగడుతూ ''సాక్షి'' పత్రిక బాధితులకు అండగా ఉంటోంది. బాధ్యతాయుతమైన మీడియా సంస్థగా పౌరుల ప్రాథమిక హక్కుల పరిరక్షణకు పాటుపడుతోంది. ఈ క్రమంలో గత నాలుగు నెలలుగా రాష్ట్రంలో టీడీపీ రౌడీమూకలు బరితెగించి పాల్పడుతున్న హత్యలు, హత్యాయత్నాలు, దాడులు, దౌర్జన్యాలను ఎప్పటికప్పుడు ప్రజల ముందుంచుతోంది. మరోవైపు టీడీపీ ప్రభుత్వ అవినీతి, దోపిడీని ప్రజలకు వివరించి చైతన్యపరుస్తూ పత్రికా ధర్మాన్ని నిర్వర్తిస్తోంది. దీంతో చంద్రబాబు ప్రభుత్వం సాక్షి మీడియాపై కక్ష గట్టింది. సాక్షి టీవీ చానల్ ప్రసారాలకు ఆటంకాలు కల్పిస్తోంది. కేబుల్ ఆపరేటర్లను భయపెట్టి సాక్షి టీవీ చానల్ ప్రసారాలను నిలిపివేస్తోంది. మరోవైపు సాక్షి పత్రికపై కూడా కక్ష గట్టింది. సర్కారు అలసత్వంతో

ఇటీవల విజయవాడలో వరదలు బీభత్సం సృష్టించిన సంగతి తెలిసిందే. భారీ వర్షాలు, వరదలు వస్తాయని వాతావరణ శాఖ నాలుగు రోజుల ముందే స్పష్టమైన సమాచారం ఇచ్చి హెచ్చరించినా సరే చంద్రబాబు ప్రభుత్వం మొద్దునిద్ర వీడలేదు.

సుప్రీం ఆదేశాలు పట్టవా?

"ప్రభుత్వాన్ని విమర్శించే వార్తలు రాశారనే కారణంతో జర్నలిస్టులపై క్రిమినల్ కేసులు నమోదు చేయవద్దని సుప్రీంకోర్టు ఈ నెల 4వతేదీన ఆదేశించింది. రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 19 (1) (ఏ) కింద జర్నలిస్టులకు ఉన్న భావప్రకటనా స్వేచ్ఛను కాపాడాలని స్పష్టం చేసింది. యూపీ ప్రభుత్వ అధికారుల్లో కుల సమీకరణాలను ఉద్దేశించి జర్నలిస్టు అభిషేక్ ఉపాధ్యాయ్ 'యాదవ్ రాజ్ వర్సెస్ ఠాకూర్ రాజ్'శీర్షికన ఓ కథనం రాశారు. దీనిపై లక్నోలోని హజ్రత్‌గంజ్ పోలీస్ స్టేషన్‌లో సెప్టెంబర్ 20న ఆయనపై ఎఫ్ఐఆర్ నమోదైంది. 4 సెక్షన్ల కింద కేసు నమోదు చేశారు. తనపై నమోదైన ఎఫ్ఐఆర్‌ను కొట్టేయాల్సిందిగా ఆయన సుప్రీంకోర్టును ఆశ్రయించారు. ఈ పిటిషన్‌ను జస్టిస్ హృషికేశ్‌రాయ్, జస్టిస్ ఎస్‌వీఎన్ భట్టి ధర్మాసనం విచారించింది. ఈ సందర్భంగా సర్వోన్నత న్యాయస్థానం కీలక వ్యాఖ్యలు చేసింది. 'జర్నలిస్టు రాసినవి కేవలం ప్రభుత్వాన్ని విమర్శించేలా ఉన్నాయనే కారణంతో క్రిమినల్ కేసులు పెట్టవద్దు'అని స్పష్టం చేసింది. జర్నలిస్టులపై దూకుడు చర్యలు తీసుకోవద్దని అత్యున్నత న్యాయస్థానం ఆదేశాలు ఇంత స్పష్టంగా ఉన్నప్పటికీ.. ఏపీ ప్రభుత్వ పెద్దల ఆదేశంతో ఫిర్యాదు వచ్చిందే తడవుగా విజయవాడ పోలీసులు సాక్షి ఎడిటర్‌పై కేసు నమోదు చేసిన తీరుపై జర్నలిస్టులతో పాటు న్యాయవాదులు విస్తుపోతున్నారు. కుట్రతో కూడిన ఈ కేసుపై సుప్రీం వరకు వెళతామని ప్రకటించారు.

దీంతో వరదలు ముంచెత్తి విలయం సృష్టించాయి. 50 మందికిపైగా దుర్మరణం చెందగా ఏకంగా రూ.10 వేల కోట్ల ఆస్తినష్టం సంభవించింది. వరదల సహాయ,

పునరావాస చర్యల్లో ప్రభుత్వం పూర్తిగా విఫలమైంది. అంతేకాదు వరద బాధితులకు సహాయ, పునరావాస వ్యయం, పరిహారం పంపిణీలో భారీ అవినీతికి పాల్పడింది. భోజనాలు, అగ్గిపెట్టెలు, మంచినీళ్ల సీసాలు తదితర వ్యయాన్ని భారీ ధరలతో అమాంతం పెంచేసింది. దీనిపై పూర్తి సాక్ష్యాధారాలతో 'ముంపులోనూ మేసేశారు' అనే శీర్షికతో సాక్షి పత్రిక కథనాన్ని ప్రచురించింది. వామపక్ష పార్టీలు ఈ విషయంపై పూర్తి ఆధారాలతో ప్రెస్‌మీట్ నిర్వహించి ప్రభుత్వాన్ని విమర్శించారు. సాక్షి కథనంతో తమ అవినీతి బండారం బట్టబయలైందని ఆందోళన చెందిన చంద్రబాబు ప్రభుత్వం కక్షసాధింపు చర్యలకు దిగింది. ఈ క్రమంలో దొంగదారిలో కక్ష సాధింపు చర్యలకు తెర తీసింది.

కుట్రపూరితంగా ఎఫ్ఐఆర్ నమోదు

పత్రికా స్వేచ్ఛ కోసం రాజ్యాంగం ప్రసాదించిన హక్కులను చంద్రబాబు ప్రభుత్వం కాలరాసింది. పత్రికల్లో ప్రచురితమైన వార్తలు, కథనాలపై ఎవరికైనా అభ్యంతరాలుంటే తగిన చర్యలు తీసుకునేందుకు మన చట్టంలో స్పష్టమైన నిబంధనలున్నాయి. పత్రికలో ప్రచురితమైన కథనంపై అభ్యంతరం తెలుపుతూ ఖండన ఇవ్వవచ్చు. ఇంకా తమ పరువుకు భంగం వాటిల్లిందని భావిస్తే న్యాయస్థానంలో పరువు నష్టం దావా వేయవచ్చు. దానిపై న్యాయస్థానం విచారించి తగిన తీర్పు వెలువరిస్తుంది. ఇదీ చట్టపరమైన విధానం. కానీ చంద్రబాబు ప్రభుత్వం ఈ చట్టపరమైన మార్గాన్ని ఎంచుకోలేదు. ఎందుకంటే న్యాయస్థానంలో కేసు వేస్తే.. సాక్షి పత్రిక పూర్తి ఆధారాలతో తన వాదనను వినిపిస్తుంది. అందుకే దొంగదెబ్బ తీసేందుకు ప్రభుత్వం కుట్ర పన్నింది. విజయవాడకు చెందిన గుడిపాటి లక్ష్మీ నారాయణ అనే న్యాయవాదితో సాక్షి కథనానికి వ్యతిరేకంగా పటమట పోలీస్ స్టేషన్‌లో ఫిర్యాదు ఇప్పించారు. నిబంధనల ప్రకారం ఆ ఫిర్యాదును పోలీసులు స్వీకరించకూడదు. ఎందుకంటే సాక్షి పత్రిక కథనంతో ఆ న్యాయవాదికి ఎలాంటి సంబంధం లేదు. ఆ న్యాయవాదిని ఉద్దేశించి ఆ కథనం రాయలేదు. ఆయన పరువుకు ఎక్కడా భంగం కలగలేదు. ఆ కథనంలో ప్రభుత్వ అవినీతి గురించే పేర్కొన్నారు. ఆ న్యాయవాది ప్రభుత్వ అధికార వ్యవస్థలో భాగం కూడా కాదు. అయినా సరే నిబంధనలకు విరుద్ధంగా ఆ న్యాయవాదితో ఫిర్యాదు చేయించారు. ఆయన ఫిర్యాదుపై విజయవాడ పోలీసులు ఏకంగా సాక్షి పత్రికకు వ్యతిరేకంగా ఎఫ్ఐఆర్ నమోదు చేయడం మరింత విడ్డూరం. కేవలం చంద్రబాబు ప్రభుత్వ అవినీతి, అసమర్థ పరిపాలనను ప్రజల్లోకి తీసుకువెళ్లకుండా.. సాక్షి పత్రికను కట్టడి చేయాలన్న కుట్రతోనే ఈ అక్రమ కేసు బనాయించారన్నది సుస్పష్టం. ఇక తిరుపతిలోనూ ఇదే విధంగా సాక్షి పత్రికపై ఫిర్యాదు చేయించారు. పత్రికా స్వేచ్ఛకు భంగం కలిగిస్తూ... రాజ్యాంగ హక్కులను కాలరాస్తూ సాక్షి పత్రికపై టీడీపీ కూటమి ప్రభుత్వం కక్ష సాధింపు చర్యలకు దిగటాన్ని యావత్ పాత్రికేయ రంగంతోపాటు మీడియా నిపుణులు తీవ్ర స్థాయిలో నిరసిస్తున్నారు. ప్రభుత్వ తీరుకు వ్యతిరేకంగా జాతీయస్థాయిలో పోరాటం చేస్తామని స్పష్టం చేస్తున్నారు.

చట్ట ప్రకారం కేసులు చెల్లవు

ఒక కథనం విషయంలో పత్రికా ఎడిటర్‌పై కేసు పెట్టడం అంటే భావ ప్రకటనా సేచ్ఛను ఆటంకం పరిచినట్టే. వాస్తవాలను బయట పెట్టకుండా బెదిరించే ప్రయత్నం ఇది. ప్రతి వ్యక్తికి భావ ప్రకటన స్వేచ్ఛ ఉంటుంది. ఈ రోజుల్లో ఎవరైనా సామాజిక మాధ్యమాల్లో పోస్టులు పెట్టుకోవచ్చు. పత్రికలు చాలా జవాబుదారీతనంతో నడుస్తాయి. అలాంటి పత్రికా ఎడిటర్‌పై కేసులు పెట్టడం అప్రజాస్వామికం. ఇలాంటి ఘటనల్లో పోలీసులు ఎఫ్ఐఆర్ నమోదు చేయకుండా ఉండాల్సింది. రాజకీయ ఒత్తిళ్లతో ఆ పని చేసినట్టు తెలుస్తోంది. ఇలాంటి కేసులు చట్ట ప్రకారం నిలబడవు.

- సుప్రీం కోర్టు న్యాయవాదులు

పత్రికా స్వేచ్ఛను హరించడమే..

వాస్తవాలను బయటపెడితే కూటమి ప్రభుత్వం సహించలేకపోతోంది. విజయవాడ వరదలకు సంబంధించి అవినీతిని కప్పిపుచ్చుకోవడానికి, ప్రజల దృష్టిని మరల్చడానికి పత్రికలను టార్గెట్ చేస్తోంది. సాక్షి ఎడిటర్‌పై కేసు పెట్టడమంటే పత్రికా స్వేచ్ఛను హరించడమే. నిర్భయంగా, నిష్పాక్షికంగా వార్తలు రాసి వాస్తవాలు బయటపెట్టే విలేకరుల గొంతు నొక్కడమే. ఇది అత్యంత గర్హనీయం. దీనిపై మా అసోసియేషన్ తరఫున ఎడిటర్స్ గిల్డ్ ఆఫ్ ఇండియాకి ఫిర్యాదు చేస్తాం. ఇలా కేసులు పెట్టేవారిని ఏ ప్రభుత్వం ప్రోత్సహించకూడదు. బేషరతుగా కేసును ఉపసంహరించుకోవాలి.

- వీవీఆర్ కృష్ణంరాజు, ఏపీ ఎడిటర్స్ అసోసియేషన్

అభ్యంతరాలుంటే ఖండన ఇవ్వాలి

రాజకీయ దురుద్దేశంతో కేసులు పెట్టి పత్రికా స్వేచ్ఛను హరించాలనుకోవడం సరికాదు. విపత్తుల సమయంలో ప్రభుత్వ పనితీరును తెలియచేసిన 'సాక్షి' ఎడిటర్‌పై పోలీసు స్టేషన్‌లో కేసు పెట్టడం, ఎఫ్ఐఆర్ నమోదు చేయడాన్ని తీవ్రంగా ఖండిస్తున్నాం. అకాల వరదలు లాంటి ప్రకృతి వైపరీత్యాలు సంభవించినప్పుడు ప్రజల కష్టాలను, ప్రభుత్వ చర్యలను రిపోర్టు చేయడం మీడియా బాధ్యత. ఇటీవల విజయవాడ వరదల నేపథ్యంలో బాధితులకు అందిన సహాయంపై 'సాక్షి'అదే పని చేసింది. పత్రికలో ప్రచురించిన కథనంపై అధికార యంత్రాంగానికి, ప్రభుత్వానికి ఏమైనా అభ్యంతరాలు ఉంటే.. అందులో అసత్యాలు ఉన్నాయని భావిస్తే మొదట వాస్తవ గణాంకాలను చెబుతూ ఖండన ఇవ్వాలి. సాక్షి ఆ వివరణను ప్రచురించకపోతే న్యాయ స్థానాలను ఆశ్రయించాలి. అంతేగానీ పోలీసు కేసు పెట్టడమంటే భావ ప్రకటన స్వేచ్ఛను దెబ్బతీయడమే.ఎవరైనా తప్పు వార్త రాస్తే ఖండించాలి. ఖండన ప్రచురించకుంటే పరువు నష్టం దావా వేసుకోవచ్చు. అంతేగానీ ఎవరో ఒకరి చేత పోలీసు స్టేషన్‌లో ఫిర్యాదు చేయించి దానిపై ఎఫ్ఐఆర్ నమోదు చేయడం ఏమాత్రం సరికాదు'

- దేవులపల్లి అమర్, ఇండియన్ జర్నలిస్టు యూనియన్ స్టీరింగ్ కమిటీ సభ్యుడు, మన తెలంగాణ దినపత్రిక సంపాదకుడు

మాకు రారా కొత్త టీచర్లు?

వాజేడు: చదువుకునేందుకు విద్యార్థులున్నా.. ఉపాధ్యాయులు లేని పాఠశాల అది. ములుగు జిల్లా వాజేడు మండల పరిధిలోని జంగాలపల్లి గిరిజన ప్రాథమిక పాఠశాలలో 1 నుంచి 5వ తరగతి వరకు 35 మంది విద్యార్థులు చదువుకుంటున్నారు. ఇటీవల బదిలీల్లో ఇక్కడ ఉన్న ఇద్దరు ఉపాధ్యాయుల్లో ఒకరు కాచారం, మరొకరు మంగపేట మండలం చుంచుపల్లికి బదిలీ అయ్యారు. ఇక్కడ ఒక ఉపాధ్యాయినిని నియమించగా.. ఆమె బీఈడీ ఓడీలో ఉన్నారు. ఉపాధ్యాయులు లేకపోవడంతో విద్యార్థులు రోజూ బడికి వచ్చి వెళ్తున్నారు. కాగా, పే సెంటర్ ఇన్‌చార్జ్ హెచ్ఎం కేశవరావు ఇతర పాఠశాలల ఉపాధ్యాయుల్లో రోజుకొకరిని జంగాలపల్లి పాఠశాలకు పంపిస్తూ నెట్టుకొస్తున్నారు. కొత్త డీఎస్సీలోనూ ఈ పాఠశాలకు ఉపాధ్యాయులను కేటాయించకపోవడంపై విమర్శలు వినిపిస్తున్నాయి.

పాఠశాలకు తాళం వేసి ఆందోళన చేస్తున్న విద్యార్థులు, వారి తల్లిదండ్రులు

66మందికి ఇద్దరే టీచర్లా?

అధికారుల తీరుపై తల్లిదండ్రుల ఆగ్రహం.. పర్వత్‌పల్లి పాఠశాలకు తాళం

బషీరాబాద్: వికారాబాద్ జిల్లా బషీరాబాద్ మండలంలోని పర్వత్‌పల్లి ప్రాథమిక పాఠశాలకు గురువారం విద్యార్థుల తల్లిదండ్రులు తాళం వేశారు. పాఠశాలలో ఒకటి నుంచి 5వ తరగతి వరకు 66 మంది విద్యార్థులు ఉండగా ముగ్గురు ఉపాధ్యాయులే ఉన్నారని, అందులో భరత్ అనే ఎస్‌జీటీ ఉపాధ్యాయుడిని బుధవారం అధికారులు రిలీవ్ చేశారని ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు. జిల్లా వ్యాప్తంగా కొత్త ఉపాధ్యాయులను నియమిస్తుంటే తమ గ్రామానికి ఎందుకు నియమించలేదని నిలదీశారు. టీచర్లు లేని పాఠశాలలో తమ పిల్లలను చదివిస్తూ వారి భవిష్యత్‌ను పాడు చేయలేమని స్పష్టం చేశారు. కొత్తగా ఉపాధ్యాయులను నియమించే వరకు పిల్లలను బడికి పంపేదిలేదంటూ పిల్లలను ఇంటికి తీసుకెళ్లారు. ప్రస్తుతం పాఠశాలలో సద్దాం హుస్సేన్, రవీందర్‌రెడ్డి అనే ఇద్దరు టీచర్లే లిఉన్నారని వీరు ఐదు తరగతులకూ పాఠాలు ఎలా బోధిస్తారో అధికారులే చెప్పాలన్నారు. ఈ సమస్యను ఎమ్మెల్యే మనోహర్‌రెడ్డి దృష్టికి తీసుకెళ్తామని గ్రామస్తులు చెప్పారు. మరోవైపు త్వరలో కొత్త టీచర్లు వస్తారని, విద్యార్థులను బడికి పంపాలని ఉపాధ్యాయులు, మండల విద్యాధికారి సుధాకర్‌రెడ్డి తల్లిదండ్రులకు విజ్ఞప్తి చేశారు.

'వాన'రాలతో యాతన

రామన్నపేట: యాదాద్రి భువనగిరి జిల్లా రామన్నపేటలో గురువారం మధ్యాహ్నం కురిసిన వర్షానికి స్థానిక వ్యవసాయ మార్కెట్‌లో ధాన్యం తడిసి ముద్దయ్యింది. మార్కెట్‌కు పెద్దఎత్తున ధాన్యం వస్తున్నా కొనుగోళ్లు ప్రారంభించడం లేదు. మరోవైపు వర్షం తగ్గిన తరువాత ధాన్యం కుప్పలపై వానర సైన్యం మూకుమ్మడిగా దాడి చేసింది.

ఊరి కీడుకు వనభోజనాలే...

వేములపల్లి: ఊరికి కీడు వచ్చిందంటూ ఊరిలో జనాలంతా తెల్లారేసరికి వనభోజనాలకు వెళ్లారు. నల్లగొండ జిల్లా వేములపల్లి మండలం శెట్టిపాలెం గ్రామ పంచాయతీ పరిధిలో గురువారం జరిగిన ఈ ఘటన వివరాలిలా ఉన్నాయి. కొన్ని రోజుల నుంచి గ్రామంలో కొంతమంది అనారోగ్యంతో, మరికొందరు రోడ్డు ప్రమాదంలో, ఇంకొందరు వయస్సు మీరి.. ఇలా ఏదో ఒక కారణంతో మృతి చెందారు. దీంతో భయాందోళనకు గురైన గ్రామస్తులు పలుమార్లు ఈ విషయాన్ని గ్రామ పెద్దల దృష్టికి తీసుకెళ్లారు. ఈ సమస్యను ఎలాగైనా పరిష్కరించాలని కోరారు. ప్రతి ఏటా వన భోజనాలకు గురువారమే వెళ్లాల్సి ఉండగా ఈ ఏడాది ఆదివారం వెళ్లడంతో అపచారం జరిగిందని, దీంతో గ్రామంలో ఒక్కొక్కరుగా చనిపోతున్నారని అనుమానం వ్యక్తం చేశారు. ఈ మేరకు సమస్య పరిష్కారమయ్యే విధంగా గ్రామస్తులు గురువారం గ్రామ పొలిమేర దాటి అక్కడే వంటావార్పు చేసుకుని అక్కడే భోజనాలు చేసి సాయంత్రం గ్రామానికి చేరుకోవాలని గ్రామపెద్దలు నిర్ణయించి చాటింపు వేయించారు. ఈ మేరకు గ్రామస్తులు వారి ఆదేశాలు పాటించారు. అయితే కొంతమంది గ్రామస్తులు మాత్రం ఇటువంటి మూఢ నమ్మకాలను నమ్మనవసరం లేదని చెప్తున్నారు.

విశాఖలో సెంచరీ మ్యాట్రెసెస్ కొత్త షోరూమ్ ప్రారంభం

సాక్షి, హైదరాబాద్: మూడు దశాబ్దాలుగా వినియోగదారుల విశ్వాసాన్ని చూరగొన్న పట్టుపరుపుల తయారీ సంస్థ సెంచరీ మ్యాట్రెసెస్ మరో కొత్త షోరూమ్‌ను ప్రారంభించింది. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని విశాఖపట్టణంలోని రేసపువానిపాలెంలో కొత్తగా ఏర్పాటుచేసిన ఈ సంస్థ షోరూమ్‌ను విశాఖ ఎంపీ శ్రీభరత్ గురువారం ప్రారంభించారు. కొత్త షోరూమ్ ప్రారంభోత్సవం సందర్భంగా వినియోగదారులకు ప్రతీ కొనుగోలుపై 15శాతం రాయితీతో పాటు రూ.15వేల వరకు విలువైన బహుమతులను ప్రకటించింది. ఈ ప్రారంభోత్సవ కార్యక్రమంలో సంస్థ ఎగ్జిక్యూటివ్ డైరెక్టర్ ఉత్తమ్ మలానీతోపాటు సిబ్బంది పాల్గొన్నారు. ఉత్తమ్ మలానీ మాట్లాడుతూ... తమ వద్ద స్ప్రింగ్, ఫోమ్, కోయిర్ వంటి పరుపులు లభ్యమవుతాయన్నారు. పసిపిల్లలు నిద్రించేందుకు బెడ్డీ బై సెంచరీ పేరుతో ప్రత్యేక పరుపును తయారుచేసినట్లు ఆయన తెలిపారు.

సాహితీలో తవ్వేకొద్దీ డొల్ల కంపెనీలు

సాక్షి, హైదరాబాద్: సాహితీ ఇన్‌ఫ్రా వెంచర్స్ ప్రీలాంచ్ స్కాంలో తవ్వేకొద్దీ కొత్త కోణాలు వెలుగులోకి వస్తున్నాయి. సాహితీ ఇన్‌ఫ్రా ఎండీ లక్ష్మీనారాయణతోపాటు కంపెనీ డైరెక్టర్లు సైతం అందినకాడికి దండుకున్నట్టు తెలుస్తోంది. ఈ కేసు దర్యాప్తులో భాగంగా ఈడీ అధికారులు లక్ష్మీనారాయణను సోమవారం నుంచి కస్టడీకి తీసుకొని విచారిస్తున్న విషయం తెలిసిందే. దాదాపు 1,800 మంది కస్టమర్ల నుంచి రూ. 2 వేల కోట్ల మేర వసూలు చేసినట్టు ప్రాథమిక ఆధారాలు లభించాయి. ఆ సొమ్మును ఏఏ కంపెనీల్లోకి మళ్లించారన్న దానిపై ఈడీ అధికారులు దృష్టి పెట్టారు. ఇదే అంశంపై లక్ష్మీనారాయణను గురువారం కూడా ప్రశ్నించినట్టు తెలిసింది. గత 3 రోజులుగా ఈడీ సేకరించిన సమాచారం మేరకు లక్ష్మీనారాయణతోపాటు మరికొందరు డైరెక్టర్ల పేర్లు తెరపైకి వచ్చాయి. ఇందులో లక్ష్మీనారాయణ సోదరుడు హరిబాబు, గోలమారి ఆంథోనిరెడ్డి, అతడి కుమారుడు అక్షయ్‌రెడ్డి, సతీశ్ చుక్కపల్లి, లక్ష్మీనారాయణ భార్య పార్వతి, లక్ష్మీనారాయణ కుమారుడు సాత్విక్, పూర్ణచందరరావు సందులు సైతం డైరెక్టర్లుగా కొనసాగారు. ఈ భారీ కుంభకోణంలో లక్ష్మీనారాయణ తర్వాత కీలక పాత్రధారులుగా గోలమారి ఆంథోనిరెడ్డి, పూర్ణచందర్‌రావులు ఉన్నట్టు ఈడీ అధికారులు గుర్తించినట్టు సమాచారం. కాగా లక్ష్మీనారాయణ ఈడీ కస్టడీ శుక్రవారంతో ముగియనుంది. దీంతో చివరిరోజు మరిన్ని కీలక అంశాలపై ప్రశ్నించేందుకు సిద్ధమవుతున్నారు.

ఎండీ లక్ష్మీనారాయణతోపాటు ఇతర డైరెక్టర్ల పేర్లు తెరపైకి
- గోలమారి ఆంథోనిరెడ్డి, పూర్ణచందర్‌రావు సందు ఇతరులు
- అందినకాడికి దోచుకున్నట్టు కీలక ఆధారాలు
- ఈడీ దర్యాప్తులో లక్ష్మీనారాయణ నుంచి కీలక సమాచారం

లక్ష్మీనారాయణ

నేతల పేర్లు చెప్పి రూ. కోట్లు పక్కదారి పట్టించిన ఆంథోనిరెడ్డి?

కీలక నిందితుల్లో ఒకరిగా ఈడీ అనుమానిస్తున్న గోలమారి ఆంథోనిరెడ్డి నాయకుల పేర్లు చెప్పి కమీషన్ల పేరిట పదుల కోట్ల రూపాయలు పక్కదారి పట్టించినట్టు తెలుస్తోంది. గత ప్రభుత్వంలో సాహితీ ఇన్‌ఫ్రా వెంచర్స్‌కు కావాల్సిన అనుమతులు ఇప్పిస్తానని ఇద్దరు నేతల కోసమని రూ.40 కోట్ల మేర తీసుకున్నట్టుగా తెరపైకి వచ్చినట్టు సమాచారం. హెచ్ఎండీఏ అనుమతుల కోసం కొందరు అధికారులకు ఇవ్వాలంటూ రూ.10 కోట్లకు పైగా కొల్లగొట్టినట్టు తెలుస్తోంది. ఆంథోని రెడ్డి తన కుమారుడు అక్షయ్‌రెడ్డిని సైతం డైరెక్టర్‌గా పెట్టి అక్రమాలకు పాల్పడినట్టు ఈడీ అధికారులు అనుమానిస్తున్నారు. మరో డైరెక్టర్ పూర్ణచందర్‌రావు సైతం పెద్ద మొత్తంలోనే డబ్బులు దండుకున్నట్టు ఈడీ అధికారులు గుర్తించినట్టు తెలుస్తోంది.

బ్రోకర్ల ద్వారా అడ్డగోలుగా వసూళ్లు

ప్రీ లాంచ్ ఆఫర్ల పేరిట పెద్ద ఎత్తున మోసాలకు తెర తీసేందుకు కంపెనీ ఎండీ లక్ష్మీనారాయణతోపాటు ఇతర డైరెక్టర్లూ వారికి నచ్చిన విధంగా బ్రోకర్లను నియమించుకొని పెద్ద మొత్తంలో వసూళ్లకు పాల్పడినట్టు తెలుస్తోంది. కంపెనీ డైరెక్టర్లుగా వ్యవహరించిన వారిలో కొందరు ఎన్ఆర్ఐలను సైతం ఈ కుంభకోణంలోకి లాగేందుకు ప్రయత్నించినట్టు తెలిసింది. కొందరు కస్టమర్ల నుంచి వసూలు చేసిన డబ్బును కంపెనీ లెక్కల్లోకి చూపకుండా కొందరు ఇష్టారీతిన వాడుకున్నట్టు సమాచారం.

డొల్ల కంపెనీల్లోకి డబ్బుల మళ్లింపు

ప్రీలాంచ్ పేరిట వసూలు చేసిన డబ్బును దారి మళ్లించేందుకు డొల్ల కంపెనీలను సృష్టించారు. ఒక కంపెనీలో ఉన్నవారే మరో కంపెనీలో డైరెక్టర్లుగా, భాగస్వాములుగా వీటిని ఏర్పాటు చేసినట్టు ఈడీ అధికారులు ఆధారాలు సేకరించినట్టు సమాచారం.

ఉచిత రొయ్య పిల్లల పంపిణీ లేనట్టేనా?

ఇప్పటివరకు టెండర్లు పిలవని మత్స్యశాఖ

సాక్షి, హైదరాబాద్: ఉచిత రొయ్య పిల్లల పంపిణీపై నీలినీడలు అలుముకున్నాయి. అసలు ఈ ఏడాది రిజర్వాయర్లు, చెరువుల్లో రొయ్య పిల్లలు వదులుతారో, లేదో.. తెలియని పరిస్థితిల్లో మత్స్యశాఖ ఉన్నట్లు తెలుస్తోంది. ప్రభుత్వం అన్ని చర్యలు తీసుకోవాలని సూచించినా మత్స్యశాఖ నిర్లక్ష్యంతో పథకం నిర్వీర్యం అవుతోందని విమర్శలు వస్తున్నాయి. అక్టోబర్ నెల మూడో వారం అయినా రొయ్యల పంపిణీపై ఎలాంటి సమాచారం లేకపోవడంతో మత్స్యకారులు ఎటూ తోచని పరిస్థితుల్లో ఉన్నారు. మత్స్యకారుల ఆర్థికాభివృద్ధి కోసం గత ఆరేళ్ల నుంచి మత్స్యశాఖ ఉచితంగా రొయ్య పిల్లలను రిజర్వాయర్లు, చెరువుల్లో వదులుతోంది. 2017లో ప్రారంభమైన ఈ పథకం దశలవారీగా పెరుగుతూ వచ్చింది. ఈసారి టెండర్లు పిలవకపోవడంతో అసలు రొయ్య పిల్లల పంపిణీ ఉంటుందా? ఉండదా? అని అనుమానాలు వ్యక్తం అవుతున్నాయి. రొయ్య పిల్లల పంపిణీపై మత్స్యశాఖ డైరెక్టర్ వివరణ కోసం ప్రయత్నించగా ఆమె స్పందించకపోవడం గమనార్హం.

సంవత్సరం	నీటి వనరులు	వ్యయం కోట్లలో	పోసిన రొయ్య పిల్లలు (కోట్లలో)
2017-18	11	రూ. 1.38	1.08
2018-19	24	రూ. 6.27	3.19
2019-20	70	రూ. 6.39	3.42
2020-21	90	రూ. 8.61	4.15
2021-22	189	రూ.10.00	25.00

పెండింగ్ బిల్లులపై 'పంచాయితీ'!

▶ మొదటి పేజీ తరువాయి

హయాంలో మౌఖిక ఆదేశాలతోనే పంచాయతీల్లో పనులు చేయించారు. దీంతో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం వచ్చి పదినెలలు గడిచినా పెండింగ్ బిల్లులు క్లియర్ కాకపోవడంతో ఇవి వస్తాయా లేదా ఆందోళన కూడా వీరిని వెంటాడుతోంది. కొన్నినెలల క్రితం అప్పటి గవర్నర్ రాధాకృష్ణన్‌ను తెలంగాణ సర్పంచ్‌ల సంఘం జేఏసీ నేతలు గూడూరు లక్ష్మీనరసింహారెడ్డి, సుర్వి యాదయ్యగౌడ్, ప్రతినిధులు మధుసూదన్‌రెడ్డి, సుభాష్ తదితరులు కలిశారు. 'గత ప్రభుత్వ ఆదేశాలతో గ్రామ పంచాయతీల్లో అభివృద్ధి పనులకు సొంత డబ్బులను ఖర్చు చేశాం. కొంతమంది అప్పులుచేసి మరీ పనులు పూర్తి చేయించారు. ప్రభుత్వం నుంచి బిల్లులు రాకపోవడంతో చేసిన అప్పులు తీర్చలేక కొందరు సర్పంచ్‌లు ఆత్మహత్యలకు పాల్పడ్డారు'అని వారు గవర్నర్‌కు వివరించారు.

సర్పంచ్ సంఘాల నాయకులు ఏమంటున్నారంటే...

పెండింగ్ బిల్లుల సాధనకు వివిధ రూపాల్లో ఆందోళనలు, నిరసనలు తెలిపి ప్రభుత్వంపై ఒత్తిడి తెచ్చే ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. ఈ సర్కార్ అధికారంలోకి వచ్చి పదినెలలు దాటినా అసలు మా సమస్యల గురించి పట్టించుకోవడం లేదు. ప్రస్తుత సీఎం రేవంత్‌రెడ్డి ప్రతిపక్షంలో ఉన్నపుడు సర్పంచ్‌ల పెండింగ్ బిల్లులు చెల్లిస్తామని హామీనిచ్చారు. ఇప్పుడు అధికారంలోకి వచ్చి పది నెలలు గడిచినా ప్రభుత్వం బకాయిల చెల్లింపుపై ఎలాంటి నిర్ణయం తీసుకోలేదు.

- సుర్వి యాదయ్య గౌడ్, తెలంగాణ సర్పంచుల సంఘం జేఏసీ అధ్యక్షుడు

అప్పుల పాలయ్యాను

గ్రామాభివృద్ధిలో భాగంగా రూ. 80 లక్షలతో పలు అభివృద్ధి పనులు చేపట్టాను. వాటిలో ఇంకా రూ.20 లక్షల మేర బిల్లులు పెండింగ్‌లో ఉన్నాయి. అప్పుతెచ్చిన డబ్బులకు ప్రతినెలా వడ్డీ చెల్లిస్తున్నా. ఇప్పటివరకు వడ్డీ మూడున్నర లక్షలకు చేరుకుంది. వడ్డీ కట్టడానికి మళ్లీ అప్పులు చేస్తున్న.

- ఎండీ ఖలీదాబేగం,చిన్న రామంచర్ల మాజీ సర్పంచ్, బచ్చన్నపేట మండలం, జనగామ జిల్లా

ఒకటో తేదీ వచ్చిందంటే..

ప్రతినెలా ఒకటవ తేదీ వచ్చిందంటే కంటి మీద కునుకు లేకుండా గడపాల్సి వస్తోంది. గ్రామాభివృద్ధి పనుల కోసం 25లక్షలు అప్పు చేసి పనులు పూర్తి చేశా. నెలకు రూ.50 వేలు వడ్డీ కట్టాల్సి వస్తోంది. ఇప్పటికీ రూ.7.5 లక్షలు వడ్డీ కింద కట్టాను.

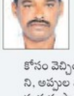
- ఒడిటి తిరుపతిరెడ్డి, తొగర్రాయి మాజీ సర్పంచ్, దుగ్గొండి మండలం, వరంగల్ జిల్లా

బిల్లుల కోసం ఆత్మహత్యాయత్నం...

ఈ చిత్రంలో కనిపిస్తున్న వ్యక్తి పెద్దపల్లి జిల్లా సుల్తానాబాద్ మండలం రేగడి మద్దికుంట గ్రామానికి చెందిన మాజీ సర్పంచ్ రవీందర్‌రెడ్డి. పదవిలో ఉండగా గ్రామంలో సీసీ రోడ్ల నిర్మాణాలు చేపట్టాడు. దీనికి గాను దాదాపు రూ.12 లక్షల వరకు బిల్లులు రావాలి. బిల్లులు ఆలస్యం కావడంతో గతేడాది అక్టోబర్ నెలలో ఎంపీడీవో కార్యాలయంలో పురుగుల మందు తాగి ఆత్మహత్యాయత్నం చేశాడు.

అప్పుల పాలై ప్రాణం తీసుకున్నాడు

ఈ చిత్రంలో కనిపిస్తున్న వ్యక్తి రాజన్న సిరిసిల్ల జిల్లా ఇల్లంతకుంట మండలం సోమారంపేట గ్రామ సర్పంచ్ వడ్డే ఆనందరెడ్డి (46) ఉరి వేసుకొని ఆత్మహత్యకు పాల్పడ్డాడు. గ్రామాభివృద్ధి కోసం వెచ్చించిన రూ.35 లక్షల బిల్లులు రావాలని, అప్పుల పాలై ఆవేదనతో 2021 మే 5న ఆత్మహత్యకు పాల్పడ్డారు.

మణుగూరు నుంచి రామగుండానికి కొత్త రైల్వే బ్రాడ్‌గేజ్

- గెజిట్ జారీచేసిన కేంద్రం

సాక్షి, న్యూఢిల్లీ: మణుగూరు నుంచి రామగుండం రైల్వే స్టేషన్ వరకు చేపట్టనున్న కొత్త బ్రాడ్‌గేజ్ నిర్మాణ పనుల కోసం అధికారులకు బాధ్యతలు అప్పగిస్తూ కేంద్ర ప్రభుత్వం గెజిట్ జారీ చేసింది. 208.80 కిలోమీటర్ల మేర నిర్మించనున్న ఈ రైల్వేలైన్ పనులు, అమలు, నిర్వహణ అధికారాలను ముగ్గురు అధికారులకు అప్పగించింది. జయశంకర్ భూపాలపల్లి జిల్లాలోని మల్హర్, ఖానాపూర్ బాధ్యతలు కాటారం సబ్ కలెక్టర్‌కు, ఘన్‌పూర్, భూపాలపల్లి- భూపాలపల్లి ఆర్డీవోకు, పెద్దపల్లి జిల్లాలోని ముత్తారం (మంథని), మంథని, రామగిరి, కమాన్‌పూర్, పెద్దపల్లి- పెద్దపల్లి జిల్లా అదనపు కలెక్టర్ (రెవెన్యూ)కు బాధ్యతలు అప్పగించింది.

న్యూస్‌మేకర్

టీవీ యాంకర్ టు మిస్ ఇండియా

మధ్యప్రదేశ్ ఉజ్జయినికి చెందిన నికిత పార్వాల్ మిస్ ఇండియా కిరీటం దక్కించుకుంది. టీవీ యాంకర్‌గా, నటిగా కెరీర్ మొదలుపెట్టి ఒక సామాన్య కుటుంబం నుంచి ఆమె ఈ గుర్తింపు పొందింది.

'మన జీవితానికి ఒక విలువ ఉండాలి. మనం లేకపోతే నష్టాన్ని అనుభూతి చెందాలి' అంటుంది నికిత పార్వాల్. అక్టోబర్ 16 (బుధవారం) ముంబైలో జరిగిన 'ఫెమినా మిస్ ఇండియా 2024' ఫైనల్స్‌లో నికిత పార్వాల్ కిరీటధారిగా నిలిచింది. 27 రాష్ట్రాల నుంచి మొత్తం 30 మంది పోటీ పడితే నికిత మొదటి స్థానంలో నిలిచింది. దాద్రా నాగర్ హవేలీకి చెందిన రేఖా పాండే రెండో స్థానంలో, గుజరాత్‌కు చెందిన ఆయుషీ ఢోలాకియా మూడో స్థానంలో నిలిచింది. సంగీతా బిజిలానీ, నేహా ధూపియా తదితరులు ఈ వేడుకలో పాల్గొన్నారు. మరో నెల రోజులలో జరగనున్న 'మిస్ వరల్డ్ 2024' పోటీల్లో మన దేశం తరఫున నికిత ప్రపంచ దేశాల సుందరీమణులతో పోటీ పడనుంది. మిస్ వరల్డ్ కిరీటం కూడా దక్కించుకోవాలని ఆశిస్తోంది.

తండ్రి ప్రోత్సాహంతో ...

మధ్యప్రదేశ్‌లోని ఉజ్జయినికి చెందిన నికిత హైస్కూల్ రోజుల నుంచే మోడలింగ్‌లోకి రావాలని భావించింది. ఆమె తండ్రి అశోక్ పార్వాల్ ఇందుకు ప్రోత్సహించాడు. కూతురి ప్రతిభ గమనించి మోడలింగ్ రంగంలోకి చిన్న వయసులోనే ప్రవేశ పెట్టాడు. తల్లి రాజ్‌కుమారి కూడా వెన్నంటే ఉంటూ నికితను నడిపించింది. 'మోడల్‌గా పని చేసి మరుసటి రోజు స్కూల్‌కి వెళితే ఆ ప్రపంచం ఈ ప్రపంచం చాలా వేరేగా ఉండేవి. అడ్జస్ట్ కావడం కష్టమయ్యేది. కాని మా స్కూల్ వాళ్లు నాకు సపోర్ట్ నిలిచారు. కాలేజీలో చదువుకుంటూ ఫ్యాషన్ ప్రదర్శనలకు వెళ్లేదాన్ని. రాత్రుళ్లు మేలుకొని సిలబస్ చదవడం, రికార్డులు పూర్తి చేయడంలో నిమగ్నమయ్యేదాన్ని. ఆ హార్డ్‌వర్క్ వృథా పోలేదు' అంటుంది నికిత.

లోపలి సౌందర్యం

'అందాల పోటీలో రాణించాలంటే లోపలి సౌందర్యాన్ని బయటకు తేవాలి. ఆ సౌందర్యానికి రూపమే మన దేహం. ముందుగా ఆ సౌందర్యాన్ని నమ్మాలి. అందుకు ధ్యానం చేయడం లాంటి ఎన్నో విధానాలు అవలంబించాను. నా మాటను, నడకను రోజుల తరబడి సాధన చేశాను. ఎదుటివారు మనలో చూసేది నిజాయితీని... మనం మనలా ఉన్నామా లేదా అనే విషయాన్ని. దాన్ని పోగొట్టుకోకూడదు' అంటుంది నికిత. నాటకాల మీద మక్కువతో థియేటర్‌లో పని చేసిందామె. 'కృష్ణలీల' అనే నాటకాన్ని స్వయంగా రాసింది కూడా!

టీవీ యాంకర్‌గా...

కుటుంబానికి మద్దతుగా నిలవడం కోసం టీవీ యాంకర్‌గా కూడా పనిచేసింది నికిత. అలాగే సీరియల్స్‌లో, సినిమాల్లో కూడా చిన్న చిన్న పాత్రలు పోషించింది. తుదకు 'మిస్ ఇండియా' అయ్యింది. 'ఈ గుర్తింపును ఎలా ఉపయోగిస్తారు' అనంటే 'యువతను మోటివేట్ చేయడానికి ఉపయోగిస్తాను. మన దేశంలోని యువతకు చాలా స్కిల్స్ ఉన్నాయి. కాని కమ్యూనికేషన్‌లో వెనుకబడుతున్నారు. మీ మాటే మిమ్మల్ని ముందుకు తీసుకెళుతుంది. కమ్యూనికేషన్ స్కిల్స్ మీద ధ్యాస పెట్టండి అని చెబుతాను' అంటోంది నికిత. మిస్ ఇండియా అయ్యాక సంజయ్ లీలా భన్సాలీ వంటి దర్శకుల నుంచి పిలుపు అందుకుంటోందామె. త్వరలో వెండి తెర మీద

వినిపించే బోధకులు

వార్డ్‌రోబ్

'పిల్లల్లో ఆత్మవిశ్వాసాన్ని పెంపొందించేందుకు డ్రెస్సింగ్ కూడా ఉపయోగపడుతుంది' అంటారు హైదరాబాద్ వాసి, ఫౌంటెడ్ హెడ్ గ్లోబల్ స్కూల్ అండ్ కాలేజీ నిర్వాహకురాలు, టీచర్ మేఘన మునునూరి. గ్లోబల్ టీచర్ అవార్డు గ్రహీత అయిన మేఘన మునునూరి వార్డ్ రోబ్ గురించి చెప్పిన విషయాలు..

పవర్ డ్రెస్సింగ్

''ప్రైమరీ స్కూల్ పిల్లలకు క్లాస్ తీసుకునేటప్పుడు కలర్‌ఫుల్‌గా డ్రెస్ చేసుకుంటాను. చిన్నపిల్లలకు బ్రైట్ కలర్స్ అంటే ఇష్టం. మనం చెప్పినవి చక్కగా వినడానికి ఈ రంగులు దోహదం చేస్తాయి. పిల్లలు డ్రెస్ ఒకటే చూడరు. చెవులకు, చేతులకు, మెడలో ఏం వేసుకున్నారు.. అని కూడా చూస్తారు. వాళ్లకి ఆసక్తి కలిగించేది ఏదైనా ఉంటే, ఇదేమిటి? నేనెప్పుడూ చూడలేదు... అని కూడా అడుగుతారు. అలా ఒకరోజు నా దగ్గర వడ్లు, మినుములు... మొదలైన గింజలతో తయారు చేసిన బ్రేస్‌లెట్‌ని వేసుకెళ్లాను. ఆ రోజు దాని గురించి వారు ఎన్నోప్రశ్నలు వేశారు. అంటే, ఆ బ్రేస్‌లెట్ వారిలో ఎంతో ఆసక్తిని కలిగించిందనేగా!

నైటీతో కనిపించను

ఎదుటివారిని చూడగానే 6 నుంచి 12 సెకన్లలో ఆ వ్యక్తిని మనం సీరియస్‌గా తీసుకోవచ్చా లేదా అనేది బ్రెయిన్ ఒక ఇంప్రెషన్‌ని క్రియేట్ చేసుకుంటుంది. నాకు ఇద్దరు అమ్మాయిలు. వాళ్లు నా మాట వినని సందర్భాలు దాదాపుగా లేవు. ఎందుకంటే, వాళ్లు నన్ను నైటీలో ఎప్పుడూ చూడరు. సౌకర్యం కోసం రాత్రి సమయంలో వేసుకునే నైటీలోనే స్కూల్‌లో పిల్లలను దింపడానికి వచ్చే తల్లులు ఉన్నారు. చాలా మంది తల్లులు నా దగ్గర 'తమ పిల్లలు మాట వినడం లేదు' అని చెబుతుంటారు. అప్పుడు వాళ్లతో 'ఎప్పుడైనా టీచర్‌ని మీరు నైట్‌డ్రెస్‌లో చూశారా' అని అడుగుతాను. అంతేకాదు 'మన డ్రెస్ వల్ల కూడా పిల్లలు మన మాట వింటారు' అని చెబుతాను. ఒకప్పుడు మా ఇంటికి టీచర్ వస్తున్నారంటే మా తాతగారు తప్పనిసరిగా భుజంపైన కండువా వేసుకొని, బయటకు వచ్చేవారు. గౌరవం అంటే నమస్కారం ఒక్కటే కాదు. మన డ్రెస్సింగ్ కూడా.

నా సొంత డిజైన్స్

బైక్ రైడ్‌కి వెళ్లేటప్పుడు జీన్స్ వేసుకుంటాను. మీటింగ్స్, కాన్ఫరెన్స్ ఉన్నప్పుడు చీరలు కట్టుకుంటాను. 2-3 రోజుల మీటింగ్స్ అయితే బ్లేజర్స్, ఫ్రాక్స్ కూడా వేసుకుంటాను. చీర అయితే, బ్లౌజ్ ట్రెండీగా ఉండేలా ఎంచుకుంటాను. వెస్ట్రన్ టాప్ వేసుకొని చీర కట్టుకుంటాను. కొన్నిసార్లు టాప్ టు బాటమ్ ఒకే కలర్, కొన్నిసార్లు కాంట్రాస్ట్ వేసుకుంటాను. ఇంజనీరింగ్ స్టూడెంట్స్‌కి కాలేజీల్లో అవగాహన కార్యక్రమాలు ఉంటాయి. అలాంటప్పుడు డైనమిజాన్ని చూపేలా డ్రెస్ చేసుకుంటాను.

కూతుళ్ల.. డ్రెస్ డిజైనింగ్

జ్ఞాపకాలు బాగుండాలంటే...

జ్ఞాపకాలలో మన డ్రెస్సింగ్ కూడా బాగుండాలి. ఒకప్పుడు ఆకులు పచ్చగానే ఉన్నట్టు డ్రాయింగ్‌లో చూపేవారు. కానీ, ప్రకృతిలో ఆకులు చాలా రంగుల్లో ఉన్నాయి. అందుకని, మనం వేసుకునే డ్రెస్, జ్యువెలరీ కూడా కలర్‌ఫుల్‌గా ఉండాలి. బంగారు ఆభరణాలే వేసుకోవాలని అనుకోను. తక్కువ ఖర్చుతో లభించే క్రియేటివ్ జ్యువెలరీ ఏదైనా ఎంపిక చేసుకుంటాను. టీచర్ అంటే సీరియస్‌గా ఉండాల్సిన అవసరం లేదు. పిల్లల్లో ఇంట్రెస్ట్, కాన్ఫిడెంట్ బిల్డ్ చేసేలా ఉండాలి. నేను రకరకాల బ్రోచెస్ పెట్టుకుంటాను. మా స్కూల్‌లో ఒక పిల్లవాడు వాళ్ల అమ్మకు ఒక బ్రోచ్‌ను గిఫ్ట్‌గా ఇచ్చాడంట. 'ఎందుకు?' అని అడిగితే 'మా టీచర్ పెట్టుకుంటుంది, చాలా బాగుంటుంది' అని చెప్పాడంట. పిల్లల నుంచి ఇలాంటి ఎన్నో జ్ఞాపకాలు నాకున్నాయి. ఇదే ఫ్యాషన్ అని, ఎవరి లాగానో ఉండాలని కాకుండా సమాజంలో మనదైన ఒక గుర్తింపు డ్రెస్సింగ్ ద్వారా చూపాలి. పవర్ డ్రెస్సింగ్ వల్ల ఎదుటి వారు మనతో ప్రవర్తించే తీరులో కూడా మార్పు వస్తుంది.

వినిపించే బోధకులు

దేవుడు మనకు 'ఇవ్వలేదని' బాధపడతాం. దేవుడు మనకు 'లేకుండా చెయ్యలేదని' మాత్రం సంతోషించం. దేవుడు ఏమిచ్చినా, ఏమివ్వకున్నా ఎప్పుడూ మనుషులతో కనెక్ట్ అయి ఉండేవారు దేవభూమిలో ఉన్నట్లే నవ్వులు చిందిస్తూ ఉంటారు. తమ చుట్టూ స్నేహ పరిమళాలను చిలకరిస్తూ ఉంటారు. ఈ ఫొటోలో కుడివైపున ఉన్న మహిళలు ఇద్దరూ ఫ్రాన్స్ జాతీయులు. వాళ్ళు ప్రస్తుతం ఉన్నది కోళికోడ్. అక్కడి ఎస్. ఎం. స్ట్రీట్ లో షాపింగ్ కి వచ్చారు. వాళ్ళు ఇండియా రావటం ఇదే మొదటిసారి. మధ్యలో ఉన్నావిడ సమీర. ఆమె పక్కన జోలీ. ఇద్దరికీ వినికిడి శక్తి లేదు. ఇద్దరికీ మాటలు రావు. అయినప్పటికీ సేల్స్ ఉమన్ (ఎడమ చివర) తో చక్కగా 'సంభాషిస్తున్నారు'. కాగితంపై సేల్స్ ఉమన్ వారికి రాసి చూపిస్తోంది. అందుకు వారు చిరునవ్వుతో 'ఓ య్యా..' అంటూ అర్థవంతంగా స్పందిస్తున్నారు. విశేషం ఏమిటంటే... గూగుల్ ట్రాన్స్‌లేటర్ సహాయంతో ఇంతదూరం ఇండియా ట్రిప్ కు వచ్చిన సమీర, జోలీ.. ఫ్రాన్సులోని ఒక లెర్నింగ్ హాస్పిటల్ లో బధిరులకు బోధకులు!

* పెటా

అత్యంత అందమైన శాకాహార సెలబ్రిటీలు

జాక్వెలిన్ ఫెర్నాండెజ్

రితేష్ దేశ్‌ముఖ్

బాలీవుడ్ తారలు జాక్వెలిన్ ఫెర్నాండెజ్, రితేష్ దేశ్‌ముఖ్‌లను పీపుల్ ఫర్ ది ఎథికల్ ట్రీట్‌మెంట్ ఆఫ్ యానిమల్స్ (పెటా) ఇండియా 2024కి గాను భారతదేశపు 'అత్యంత అందమైన శాకాహార సెలబ్రిటీలు'గా ఎంపిక చేసింది. జంతు సంక్షేమం పట్ల గల అంకిత భావానికి, కారుణ్య జీవనశైలి నిబద్ధతకు గుర్తింపుగా వారికి ఈ గౌరవం లభించింది. జాక్వెలిన్ ఫెర్నాండెజ్ 'పనితో సంబంధం లేకుండా కూడా వెలుగులోకి రావడం ఆనందంగా ఉంది'ని ఈ సందర్భంగా తెలియజేసింది.

గతంలో హాటెస్ట్ వెజిటేరియన్ సెలబ్రిటీ అవార్డు టైటిల్ విజేతలలో జీనత్ అమన్, జాకీ ష్రాఫ్, ఫాతిమా సనా షేక్, రాజ్‌కుమార్ రావు, అలియా భట్, అక్షయ్ కుమార్, భూమి పెడ్నేకర్, శ్రద్ధా కపూర్, సోనూసూద్, మానుషి చిల్లర్ .. వంటి సెలబ్రిటీల పేర్లు ఉన్నాయి. మానుషి చిల్లర్, సునీల్ ఛెత్రి, అనుష్క శర్మ, కార్తీక్ ఆర్యన్, విద్యుత్ జమ్వాల్, షాహిద్ కపూర్, రేఖ, అమితాబ్ బచ్చన్‌లు కూడా అత్యంత అందమైన శాకాహారులుగా గుర్తింపు పొందారు.

ఈ యేడాది జాక్వెలిన్ తన స్టార్ పవర్‌ను అన్ని జంతువుల రక్షణ కోసం ఉపయోగించడంలో పేరొందింది. 50 ఏళ్లకు పైగా సంకెళ్లలో ఉంచిన ఏనుగును రక్షించిన #FreeGajraj ప్రచారంతో సహా అనేక మార్గాల్లో పెటా ఇండియా పనికి మద్దతుగా తన అభిమానులను సమీకరించింది.

రితేష్ శాకాహారి. శాకాహారాన్ని ప్రోత్సహిస్తున్నాడు. భార్య జెనీలియాతో కలిసి శాకాహార మాంసం కంపెనీని కూడా స్థాపించాడు. 'నటన నుంచి జంతు సంరక్షణ వరకు జాక్వెలిన్ ఫెర్నాండెజ్, రితీష్ దేశ్‌ముఖ్ నిజమైన సూపర్ స్టార్‌లుగా నిరూపితమయ్యారు' అని పెటా ఇండియా సెలబ్రిటీ, పబ్లిక్ రిలేషన్స్ వైస్ ప్రెసిడెంట్ సచిన్ బంగేరా తెలిపారు. 'ఈ విధంగా దయను ప్రపంచానికి చూపినందుకు పెటా ఇండియా వారిని గౌరవించడం ఆనందంగా ఉంది. అన్నింటికన్నా వీరిది నాణ్యమైన అందం' అని ప్రశంసించారు.

హెల్దీ డైట్

కుకర్ బ్రౌనీ

కావలసినవి: **గోధుమపిండి** - 200 గ్రాములు; **బటర్** - 100 గ్రాములు; **డార్క్ చాకొలెట్** - 50 గ్రాములు; **బెల్లం పొడి** - 6 టేబుల్ స్పూన్‌లు; **వేడి పాలు** - 150 ఎంఎల్; **కోకోపౌడర్** - 6 టేబుల్ స్పూన్‌లు; **మిల్క్ చాకొలెట్ చంక్స్** - 60 గ్రాములు; **చాకొలెట్ చిప్స్** - టేబుల్ స్పూన్; **ఉప్పు** - టీ స్పూన్.

తయారీ: ● ప్రెషర్ కుకర్ అడుగున ఉప్పు చల్లాలి. బోలుగా ఉన్న ఒక స్టాండ్‌ని కుకర్‌లో పెట్టి కుకర్ విజిల్ తీసేసి మూత పెట్టాలి. ఐదు నిమిషాల సేపు మీడియం మంట మీద ఉంచి సన్న మంట మీద మరో ఐదు నిమిషాల సేపు వేడి చేయాలి. ● కుకర్ పాత్రలో అమరే విధంగా ఒక ప్లేట్ తీసుకుని టీ స్పూన్ వెన్న రాయాలి. అంచులకు దళసరి కాగితాన్ని (స్వీట్ లకు ఉపయోగించేది) అతికించాలి. ● మరొక పాత్రలో వెన్న, డార్క్ చాకొలెట్ కరిగించాలి. మంట మీద ఉండగానే అందులో బెల్లం పొడి, పాలు జత చేసి బాగా కలపాలి. మంట ఆపేసి గోధుమపిండి, కోకోపౌడర్ వేసి ఉండలు లేకుండా కలపాలి. చివరగా మిల్క్ చాకొలెట్ చంక్స్ వేసి కలిపి ఈ మిశ్రమాన్ని వెన్నరాసిన ప్లేట్ మీద పోసి సమంగా సర్దాలి. ఆ పైన చాకొలెట్ చిప్స్‌ని చల్లాలి. ● ఈ ప్లేట్‌ని ముందుగా వేడి చేసి సిద్ధంగా ఉంచిన కుకర్‌లో స్టాండ్ మీద జాగ్రత్తగా అమర్చి మూత పెట్టి (విజిల్ లేకుండా) మీడియం మంట అర గంట సేపు ఉంచి దించేయాలి. ● కుకర్ పూర్తిగా చల్లారిన తర్వాత మూత తీసి బ్రౌనీ ప్లేట్ బయటకు తీయాలి. బ్రౌనీ కూడా చల్లారిన తర్వాత జాగ్రత్తగా ముక్కలుగా కట్ చేయాలి. కట్ చేసేటప్పుడు పొడి రాలుతుందనిపిస్తే అరగంట సేపు ఫ్రిజ్‌లో పెట్టి ఆ తర్వాత కట్ చేయాలి. పై కొలతలతో 9 బ్రౌనీలు వస్తాయి.

డాక్టర్ కరుణ
న్యూట్రిషనిస్ట్ అండ్ వెల్‌నెస్ కోచ్

పోషకాలు (మొత్తానికి)
కేలరీలు - 230;
ప్రొటీన్ - 3.5 గ్రాములు;
కార్బోహైడ్రేట్‌లు - 22 గ్రాములు;
షుగర్స్ - 12 గ్రాములు;
ఫ్యాట్ - 14 గ్రాములు;
సాచురేటెడ్ ఫ్యాట్ - 8 గ్రాములు;
ఫైబర్ - 2 గ్రాములు;
సోడియం - 45మిల్లీగ్రాములు

● ఓ పచ్చటి నీడ

గ్రీన్... టీన్

'పద్నాలుగు సంవత్సరాల వయసులోనే ఏం చేయగలం!' అని ఎవరైనా నిట్టూరిస్తే... 'ఎంతో చేయగలం' అని చెప్పడానికి కెన్యాకు చెందిన ఎల్లియానే బలమైన ఉదాహరణ. పచ్చని చెట్టు నీడలో, చల్లటి వెన్నెల నీడలో ఆమె విన్న కథల్లో పర్యావరణ ఉద్యమకారిణి ప్రొఫెసర్ మాథాయ్ ఉంది. మాథాయ్ స్ఫూర్తితో ప్రపంచవ్యాప్తంగా వేలాది మొక్కలు నాటింది ఎల్లియానే. 'చిల్డ్రన్స్ విత్ నేచర్' స్వచ్ఛంద సంస్థ స్థాపించి మొక్కల పెంపకాన్ని ఉద్యమంగా మార్చింది.

స్ఫూర్తి అనేది ఎంత గొప్పదో చెప్పడానికి బలమైన ఉదాహరణ ఎల్లియానే వాంజీ క్లిస్టన్. చిన్నప్పుడు తాను విన్న కథల్లో కథానాయిక వంగరి మాథాయ్. నోబెల్ బహుమతి గ్రహీత వంగరి మాథాయ్ చెట్ల రక్షణ, మొక్కల పెంపకం గురించి చేసిన కృషి, ఉద్యమం అంతా ఇంతా కాదు. ఆమె ప్రారంభించిన 'గ్రీన్ బెల్ట్ మూమెంట్' గురించి కథల రూపంలో విన్నది ఎల్లియానే.

వంగరి మాథాయ్ స్ఫూర్తితోనే గ్రీన్ వారియర్‌గా మారింది.

మార్టిన్ లూథర్ కింగ్, నెల్సన్ మండేలా, ఫ్లోరెన్స్ నైటింగేల్ లాంటి ప్రపంచ ప్రసిద్ధుల గురించి వినడం ద్వారా 'మార్పు' గొప్పదనం ఏమిటో తెలుసుకుంది. 'మన భూగోళాన్ని రక్షించడానికి నేను సైతం' అంటూ ప్రయాణం ప్రారంభించింది. పర్యావరణ కార్యక్రమాలలో భాగంగా కింగ్ చార్లెస్‌లాంటి వారిని కలుసుకోవడం, గ్రామీ అవార్డ్ గ్రహీత మెజీ అలాబీ, మాజీ ఫుట్‌బాల్ స్టార్ డేవిడ్ బెక్హామ్‌తో కలిసి వాతావరణ మార్పులకు వ్యతిరేకంగా ప్రచారంలో పాల్గొనడం ద్వారా ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఎంతోమంది దృష్టిని ఆకర్షించింది.

'నేను ప్రొఫెసర్ మాథాయ్ కావాలనుకుంటున్నాను' అని చిన్నప్పుడు ఎల్లియానే తల్లితో అన్నప్పుడు ఆ తల్లి నుంచి తక్షణ స్పందనగా రావాల్సిన మాట... వెరీ గుడ్!

అయితే కూతురు నుంచి వచ్చిన మాట విని తల్లి భయపడింది. మాథాయ్‌ను మానసికంగా ఎలా గాయపరిచారో, కొట్టారో, జైల్లో పెట్టారో వివరంగా చెప్పింది. 'నువ్వు డాక్టర్ లేదా లాయర్ కావడం మంచిది' అని కూతురికి సలహా కూడా ఇచ్చింది ఆ తల్లి.

తల్లి చెప్పింది విని ఎల్లియానే భయపడి ఉండాలి. కానీ అలా జరగలేదు. పైగా ప్రొఫెసర్ మాథాయ్‌పై మరింత గౌరవం పెరిగింది.

ఎల్లియానే వాంజీ క్లిస్టన్

తొలి సారిగా ఒక విత్తనాన్ని నాటింది. అది మొలకెత్తిన అద్భుతాన్ని చూసింది. ఇక అప్పటినుంచి చెట్ల వెనక ఉన్న సైన్స్ గురించి తెలుసుకుంటూనే ఉంది. కెన్యా ఫారెస్ట్రీ రీసెర్చ్ ఇన్‌స్టిట్యూట్‌లో డాక్టర జేన్ జుగునా ద్వారా మొక్కల పెంపకానికి సంబంధించి పనిముట్ల నుంచి సరైన మట్టి వరకు ఎన్నో విషయాలు తెలుసుకుంది.

'చిల్డ్రన్ విత్ నేచర్' అనే స్వచ్ఛంద సంస్థను ప్రారంభించింది. ఈ సంస్థ ద్వారా పిల్లలకు పాఠాలు చెప్పింది. 'మీరు తలచుకుంటే మీ ప్రాంతంలో మార్పు తీసుకురావచ్చు' అని ధైర్యాన్ని ఇచ్చింది.

'2020 నాటికి వేలాది మొక్కలను నాటాను. కెన్యాలోనే కాకుండా విదేశాలలో కూడా ట్రీ లవర్స్ కమ్యూనిటీలను ఏర్పాటు చేశాను' అంటున్న ఎల్లియానే మొరాకో నుంచి జాంబియా వరకు తాను వెళ్లిన ఎన్నో దేశాలలో మొక్కలు నాటింది. అయితే వాతావరణ మార్పుల గురించి ప్రపంచ వ్యాప్తంగా వివిధ సదస్సులలో పాల్గొనడం వల్ల 'గతంతో పోల్చితే మొక్కల పెంపకంలో వెనక పడ్డాను' అనే బాధ ఎల్లియానేలో కనిపిస్తుంది.

చెట్ల పెంపకం సంగతి సరే, మరి చదువు సంగతి ఏమిటి?

చదువులో ఎప్పుడూ ముందే ఉంటుంది ఎల్లియానే.

పిల్లలతోపాటు జంతువులపై వాతావరణ మార్పుల ప్రభావాన్ని గురించి వివరించే 'సేవ్ అవర్ వైల్డ్‌లైఫ్' అనే డాక్యుమెంటరీలో కనిపించింది. ఈ డాక్యుమెంటరీలో తనకు ఇష్టమైన జంతువు ఏనుగు గురించి చెప్పింది. వేట కంటే మారుతున్న వాతావరణ పరిస్థితుల వల్ల వాటికి కలుగుతున్న ముప్పు గురించి వివరంగా మాట్లాడింది.

'ఆఫ్రికాలోని గ్రీన్‌బెల్ట్‌లో మొక్కలు నాటాలి అనేది నా కల' అంటుంది ఎల్లియానే. 'ఏదీ అసాధ్యం కాదు' అనేది ఎల్లియానే నోటినుంచి ఎప్పుడూ వినిపించే మాట.

గుర్తించారు... చాలు!

శ్రేయాంక పాటిల్

'కుదిరితే క్షమించు. లేదంటే శిక్షించు. కానీ మేమున్నామని గుర్తించత్తా. దయచేసి గుర్తించు. దయచేసి గుర్తించు..' అని అనేది ఓ సినిమాలో డైలాగ్! నిజమే.. క్షమించినా, శిక్షించినా, విమర్శించినా, ద్వేషించినా... అసలంటూ గుర్తించటమే కావలసింది. ఆటలోనైనా, బతుకు పోరాటంలోనైనా గెలుపోటములు ఎలా ఉన్నా ముందైతే గుర్తింపు ముఖ్యం. ఆ విషయాన్నే భారత మహిళా క్రికెట్ జట్టులోని ఆల్ రౌండర్ శ్రేయాంక పాటిల్ తన ఇన్‌స్టాగ్రామ్‌లో ఎంతో చక్కగా వ్యక్తం చేశారు. 'మీ అభిమానానికి, మీ విమర్శలకూ నిజంగా అభివందనాలు. ఈవిధంగానైనా మమ్మల్ని గుర్తించినందుకు ధన్యవాదాలు. ఓటమి మమ్మల్ని ఒకవైపు బాధిస్తున్నా, గెలుపు కోసం మరింతగా ఆకలిని మాలో రాజేసింది..' అని రాశారు. యూఏఈ లో ప్రస్తుతం జరుగుతున్న టి20 విమెన్స్ వరల్డ్ కప్‌లో భారత జట్టు సెమీస్‌కి క్వాలిఫై కాలేకపోయిన సంగతి అటుంచితే... ఇన్‌స్టాగ్రామ్‌లో శ్రేయాంక పాటిల్ పెట్టిన ఈ పోస్ట్... ముఖ్యంగా స్పాన్సరర్లు మహిళల క్రికెట్ జట్టును గుర్తించి, మరింతగా ప్రోత్సహించవలసిన అవసరాన్ని గుర్తు చేస్తోంది.

● టెక్...టాక్

శాంసంగ్ గెలాక్సీ ఎస్24 ఎఫ్ఈ

డిస్‌ప్లే: 6.7 అంగుళాలు
రిఫ్రెష్‌రేట్: 120 హెచ్‌జడ్
రిజల్యూషన్: 1080×2340 పిక్సెల్స్
మెమొరీ: 128 జీబి 8జీబి ర్యామ్/ 256 జీబి 8జీబి ర్యామ్/ 512జీబి 8జీబి ర్యామ్
వోఎస్: ఆండ్రాయిడ్ 14; ఫ్రంట్ కెమెరా: 10 ఎంపీ
బ్యాటరీ: 4700 ఎంఏహెచ్; కనెక్టివిటి: 5జీ

ఒప్పో ప్యాడ్ 3 ప్రో

సైజ్: 12.5 అంగుళాలు
రిజల్యూషన్: 2000×3200 పిక్సెల్స్
ఇంటర్నల్ మెమొరీ: 256 జీబి
బ్యాటరీ కెపాసిటీ: 10000 ఎంఏహెచ్

వివో ఎక్స్ 200 ప్రో

డిస్‌ప్లే: 6.78 అంగుళాలు;
బరువు: 223 గ్రా.
మెమొరీ: 256జీబి 12జీబి ర్యామ్/512జీబి 16జీబి ర్యామ్
వోఎస్: ఆండ్రాయిడ్ 15
రిజల్యూషన్: 1260×2800 పిక్సెల్స్
ఫ్రంట్ కెమెరా: 32 ఎంపీ;
బ్యాటరీ: 6000 ఎంఏహెచ్

నథింగ్ సీఎంఎఫ్ వాచ్ ప్రో2

సైజ్: 1.32
రిజల్యూషన్: 466×466 పిక్సెల్స్
- స్విమ్మింగ్, రన్నింగ్, రాక్ క్లైంబింగ్, జిమ్ సెషన్.... మొదలైన యాక్టివిటీలలో ఉపకరిస్తుంది.
- స్ట్రెస్ రీడింగ్, స్లీప్ మానిటరింగ్‌లాంటి ఫీచర్‌లు ఉన్నాయి.

ఫుల్ చార్జ్: (జీరో నుంచి) 100 నిమిషాలు

విన్నర్

ఒకానొక రోజు...

గౌతమ్ నిధి

19 సంవత్సరాల గౌతమ్ నిధి బ్రిటిష్ హైకమిషనర్ హోదాలో గంభీరంగా ఉపన్యసించింది. పారిశ్రామికవేత్తలు, ప్రభుత్వ అధికారులతో చర్చలు జరిపింది. శాస్త్రవేత్తల నుంచి నవీన సాంకేతిక పరిజ్ఞానం గురించి తెలుసుకుంది. ఇది సరే, 19 సంవత్సరాల అమ్మాయి 'బ్రిటిష్ హైకమిషనర్' ఏమిటి! అని ఆశ్చర్యపోతున్నారా... అవును... ఇది అక్షరాల నిజం...

అంతర్జాతీయ బాలికా దినోత్సవాన్ని పురస్కరించుకొని ప్రతి ఏటా 'హై కమిషనర్ ఫర్ ఏ డే' పోటీని నిర్వహిస్తున్నారు. ఈ పోటీ కోసం దేశవ్యాప్తంగా ప్రతిభావంతులైన అమ్మాయిల నుంచి 140 అప్లికేషన్‌లు వచ్చాయి. ఈ సంవత్సరం కర్ణాటకకు చెందిన గౌతమ్ నిధి(19) 'భారత్‌లో ఒకరోజు బ్రిటిష్ హైకమిషనర్'గా ఎంపికైంది.

గౌతమ్ నిధి ఢిల్లీలోని మిరాండ హౌజ్ కాలేజీలో హిస్టరీ, జాగ్రఫీలలో బ్యాచిలర్స్ డిగ్రీ చేస్తోంది. స్కెచ్చింగ్, పద సంపద, సాంస్కృతిక దౌత్యం, విదేశాంగ విధానాలపై గౌతమ్‌కు ఆసక్తి. బ్రిటిష్ హైకమిషనర్‌గా గౌతమ్ నిధి ఒకరోజంతా తీరికలేనంత కార్యక్రమాలతో గడిపింది.

యూకే-ఇండియా ద్వైపాక్షిక సంబంధాల వివరాల గురించి మాట్లాడడం ద్వారా ఆమె తొలి కార్యక్రమం మొదలైంది. ఢిల్లీలోని ఇండియన్ ఇనిస్టిట్యూట్ ఆఫ్ టెక్నాలజీ(ఐఐటీ)ని, సందర్శించిన గౌతమ్ దివ్యాంగులకు ఉపకరించే కొత్త సాంకేతిక పరిజ్ఞానం గురించి తెలుసుకుంది.

ఆ తరువాత 'నేషనల్ ఇనిస్టిట్యూట్ ఆఫ్ ఇమ్యూనాలజీ'కి వెళ్లి మన దేశంలో వ్యాక్సిన్‌ల అభివృద్ధికి టెక్నాలజీ ఎలా ఉపయోగపడుతుందో తెలుసుకుంది. ప్రభుత్వ అధికారులు, పరిశ్రమలకు చెందిన వ్యక్తులతో రోజంతా అనేక సమావేశాలు నిర్వహించింది.

'బ్రిటిష్ హైకమిషనర్ ఫర్ ఏ డే'గా ఉండడం మరచిపోలేని అద్భుతమైన జ్ఞాపకం. సోలార్ ఎనర్జీ నుంచి బయోటెక్నాలజీ వరకు సాంకేతిక పరిజ్ఞానం గురించి అవగాహన చేసుకునే అదృష్టం దక్కింది. సామాజిక ప్రయోజనాలకు సాంకేతిక పరిజ్ఞానం ఎంతగానో ఉపయోగపడుతుంది' అంటుంది గౌతమ్ నిధి.

'ఈరోజు నిధి నుండి నేర్చుకోవడం అద్భుతంగా ఉంది. యూకే-ఇండియాలలోని నవీన సాంకేతిక పరిజ్ఞానం నుంచి గ్లోబల్ చాలెంజ్‌లను స్వీకరించి దూసుకెళుతున్న యువతుల వరకు ఎన్నో విషయాలు మాట్లాడుకున్నాం' అంటుంది మన దేశంలోని బ్రిటిష్ హైకమిషనర్ లిండీ కామెరూన్.

షోర్ ఏఐ

నేషనల్ క్రైమ్ రికార్డ్స్ బ్యూరో రిపోర్ట్ ప్రకారం విద్వేషపూరిత ప్రసంగాల కేసులు 45 శాతం పెరిగాయి. ఈ సమస్య తీవ్రతను దృష్టిలో పెట్టుకొని ఏఐ ఇంజినీర్ ఆండ్రియా బారువా రంగంలోకి దిగాడు. సోషల్ మీడియాలో విద్వేషపూరిత ప్రసంగాలను రూపుమాపడమే లక్ష్యంగా 'షోర్ ఏఐ' అనే అప్లికేషన్‌ను తీసుకువచ్చాడు.

ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్, నేచురల్ లాంగ్వేజ్ ప్రాసెసింగ్ (ఎన్‌ఎల్‌పీ)పై లోతైన అవగాహనతో ముఖ్యమైన సమస్యలను పరిష్కరించగల ప్రత్యేక నైపుణ్యం ఆ టెక్నాలజీకి ఉందని గ్రహించాడు. 'షోర్ ఏఐ' అనేది పోస్ట్‌లు, వ్యాఖ్యలను స్కాన్ చేస్తుంది. హెచ్చరికలు జారీ చేస్తుంది. నేరస్థులను ట్రాక్ చేస్తుంది. మూడు హెచ్చరికల తరువాత కూడా ఒకరు విద్వేషపూరిత వ్యాఖ్యలను పోస్ట్ చేస్తే వారు నిషేధానికి గురవుతారు.

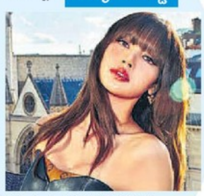
'నిషేధిత యూజర్ ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్ తప్పు చేసిందని భావిస్తే నేరుగా హ్యూమన్ మోడరేటర్‌కు సమాచారం ఇవ్వవచ్చు. వారు కేసును పరిశీలించి తుది నిర్ణయం తీసుకుంటారు' అంటున్నాడు బారువా.

'షోర్ ఏఐ' ఇటీవల హైదరాబాద్‌లో జరిగిన 'గ్లోబల్ ఏఐ సమ్మిట్ 2024'లో 'ఏఐ ఫర్ సోషల్ గుడ్' విభాగంలో ప్రతిష్ఠాత్మకమైన 'జస్ట్ ఏఐ' అవార్డ్ గెలుచుకుంది.

త్రిపుర గ్రామీణ ప్రాంతానికి చెందిన బారువా ఏఐ ఇంజినీరే కాదు ఆర్టిస్ట్ కూడా. 'కళాకారుడిగా నా భావాలను ఆన్‌లైన్‌లో పోస్ట్ చేయడం మొదలుపెట్టినప్పుడు ప్రోత్సాహకరమైన ప్రశంసలతో పాటు విపరీతమైన ద్వేషం ఎదుర్కొన్నాను. నిజజీవితంలో మనం ఎదుర్కొనే అవమానాలు, వివక్ష ఆన్‌లైన్‌లోకి కూడా వచ్చాయి అని తెలుసుకున్నాను' అంటాడు కంప్యూటర్ సైన్స్ ఇంజినీరింగ్ గ్రాడ్యుయేట్ అయిన బారువా.

వెన్నెల్లో ఆడపిల్ల

మ్యూజిక్ వరల్డ్

తన కొత్త సింగిల్‌తో నైంటీస్ క్లాసిక్‌ను ఇంటర్‌పోల్ చేస్తోంది లీసా. 'కిస్ మీ' (1997)ని ఆకర్షణీయమైన డాన్స్-పాప్ ట్రాక్‌గా పునర్నిర్మించింది. రెండున్నర నిమిషాల పాటు సాగే ఈ పాటను ఫ్రెంచ్ కుర్రాడితో కలిసి పాడింది. 'మూన్‌లిట్ ఫ్లోర్' అనేది ప్రేమలో పడడానికి సంబంధించిన డాన్స్-పాప్ ట్రాక్. ఒరిజినల్ పాటలోని 'లీడ్ మీ ఔట్ ఆన్ ది మూన్‌లిట్ ఫ్లోర్'లాంటి చరణాలను మార్చారు. థాయ్ ర్యాపర్ లాలిసా మనోబాల్ 'లీసా'గా ప్రసిద్ధురాలైంది. దక్షిణ కొరియా మ్యూజిక్ గ్రూప్ 'బ్లాక్‌పింక్'లో లీసా సభ్యురాలు. 2021లో తన మొదటి సింగిల్ ఆల్బమ్ 'లాలీసా'ను విడుదల చేసింది. దక్షిణకొరియాలో అమ్మకాలలో ఈ ఆల్బమ్ రికార్డ్ సృష్టించింది. విడుదలైన 24 గంటల్లో ఎక్కువమంది వీక్షించిన వీడియోగా నిలిచింది. 'హౌ యువర్ టంగ్ డు ఆల్ దోజ్ ట్రిక్స్?' అని ప్రియుడిని అడుగుతోంది లీసా. ఆ ట్రిక్స్ ఏమిటో తెలుసుకోవాలంటే 'మూన్‌లిట్ ఫ్లోర్' వినాల్సిందే!

గేమింగ్

వెదకాలి... వేటాడాలి

ఇంజిన్: అన్‌రియల్ ఇంజిన్ 5
ప్లాట్‌ఫామ్స్: ప్లేస్టేషన్ 5, విండోస్
జానర్: సర్వైవల్ హారర్
మోడ్: సింగిల్ ప్లేయర్

సర్వైవల్ హారర్ గేమ్ 'సైలెంట్ హిల్' విడుదల అయింది. 2001లో వచ్చిన 'సైలెంట్ హిల్2'కు రీమేక్‌గా వచ్చిన వీడియో గేమ్ ఇది. రిమోట్ మైనింగ్ టౌన్ 'సైలెంట్ హిల్' కేంద్రంగా గేమ్ కొనసాగుతుంది. ఈ టౌన్ ఒక్కొక్కరికీ ఒక్కో రకంగా కనిపిస్తుంది. కొందరికి మంచు మాత్రమే కనిపిస్తుంది. కొందరికి మంట మాత్రమే కనిపిస్తుంది. కొందరికి చీకటి మాత్రమే కనిపిస్తుంది. ఒరిజినల్ గేమ్‌లాగే ఈ గేమ్‌లో జేమ్స్ సండర్లాండ్ ప్రధాన పాత్ర. 'నీ కోసం వేచి ఉన్నాను' అని చనిపోయిన భార్య నుంచి జేమ్స్‌కు లేఖ అందుతుంది. ఆమెను వెదుక్కుంటూ 'సైలెంట్ హిల్'కు వస్తాడు జేమ్స్. గేమ్ ప్లే విషయానికి వస్తే...ఈ గేమ్‌లో ఆధునీకరించిన థర్డ్-పర్సన్ కెమెరా సిస్టమ్ ఉంది.

ఇన్నోవేషన్

అలెర్జీ యాప్

ఫైనలియర్ గ్రాడ్యుయేషన్ ప్రాజెక్ట్‌కు ఐడియా కోసం వెదుకుతున్నప్పుడు అయేషా ఫజలుల్ రహిమాన్‌కు 'అలెర్జీ' పై దృష్టి పడింది.

తిరువనంతపురం లోని 'కాలేజీ ఆఫ్ ఆర్కిటెక్చర్' స్టూడెంట్ అయిన అయేషా అలెర్జీల గురించి హెచ్చరించే 'అలెర్జీ' అనే స్మార్ట్‌వాచ్ యాప్‌ను డెవలప్ చేసింది.

డిజైన్ ప్రోటోటైప్ దశలో ఉన్న ఈ యాప్‌ను తిరువనంతపురంలో జరిగిన 'ది డాట్ ఎగ్జిబిషన్ 2024'లో ప్రదర్శించి ఎంతో మంది ప్రశంసలు అందుకుంది.

అలెర్జీ ఉన్న రోగి స్పృహ కోల్పోతే ఈ వాచ్ నాన్‌స్టాప్‌గా 'బీప్' సౌండ్ ఇస్తుంది. లైట్‌ను అదేపనిగా ఫ్లాష్ చేస్తుంటుంది. డిస్‌ప్లేలో 'హెల్ప్, అలర్జీ పేషెంట్' అనే మెసేజెస్‌తో పాటు 'ట్యాప్ బటన్' కనిపిస్తుంది. అది ట్యాప్ చేస్తే సూచనలు కనిపిస్తాయి.

'మన దేశంలో ప్రతి అయిదుగురిలో ఒకరు అలర్జీలతో బాధపడుతున్నారు. వారిని దృష్టిలో పెట్టుకొని ఈ వాచ్‌ను తయారు చేశాను. ఇది సకాలంలో హెచ్చరించడమే కాదు చికిత్స సమయంలో రోగికి సంబంధించిన వ్యక్తిగత వివరాలను వైద్యులకు అందజేస్తుంది' అంటుంది 22 ఏళ్ల అయేషా.

English Idioms

నెపో బేబీ

ప్రసిద్ధ వ్యక్తుల పిల్లలు, ఫేమస్ పేరెంట్స్ ఉన్న ఫేమస్ పర్సన్, బంధుప్రీతి నుంచి లబ్ధి పొందిన వారి విషయంలో ఉపయోగించే మాట.... నెపో బేబీ.
ఉదా: బీయింగ్ ఏ నెపో బేబీ డజంట్ గ్యారెంటీ దట్ యూ కెన్ బీ ఏ హైలీ సక్సెస్‌ఫుల్ పర్సన్.

విమ్ అండ్ విగర్

ఫుల్ ఎనర్జీ, ఉత్సాహం ఉండే సందర్భంలో వాడే మాట... విమ్ అండ్ విగర్
ఉదా: ఐ హ్యావ్ టు కిక్ స్టార్ట్ మై న్యూ బిజినెస్ విత్ విమ్ అండ్ విగర్

సినిమా

● అల్లు అర్జున్

యాభై రోజుల్లో రూల్ స్టార్ట్

పుష్పరాజ్ కౌంట్‌డౌన్ మొదలైంది. 50 రోజుల్లో (డిసెంబరు 6న) ప్రపంచ వ్యాప్తంగా పుష్ప రూల్ ప్రారంభం కానుందని పేర్కొని, అల్లు అర్జున్ కొత్త పోస్టర్‌ను విడుదల చేసింది యూనిట్. అల్లు అర్జున్, రష్మికా మందన్నా జంటగా సుకుమార్ దర్శకత్వంలో తెరకెక్కిన చిత్రం 'పుష్ప: ది రైజ్'. మైత్రీ మూవీ మేకర్స్‌పై నవీన్ ఎర్నేని, వై. రవిశంకర్ నిర్మించిన ఈ చిత్రం 2021 డిసెంబరు 17న విడుదలై ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ఎంతటి సంచలన విజయం సాధించిందో తెలిసిందే. ఈ చిత్రానికి సీక్వెల్‌గా 'పుష్ప: ది రూల్' తెరకెక్కుతోంది. ఇందులోనూ అల్లు అర్జున్, రష్మికా మందన్నా జంటగా నటిస్తుండగా సుకుమారే దర్శకత్వం వహిస్తున్నారు. మైత్రీ మూవీ మేకర్స్, సుకుమార్ రైటింగ్స్‌పై నవీన్ ఎర్నేని, వై. రవిశంకర్ నిర్మిస్తున్నారు. ఈ సినిమాని డిసెంబరు 6నే విడుదల చేయనున్నట్లు ప్రకటించి, 50 రోజుల కౌంట్‌డౌన్ స్టార్ట్ అంటూ అల్లు అర్జున్ కొత్త పోస్టర్‌ను రిలీజ్ చేశారు. ''పుష్ప-2 ది రూల్' క్రేజ్ గురించి ప్రత్యేకంగా చెప్పక్కర్లేదు. ముఖ్యంగా భారతీయ సినీ పరిశ్రమ యావత్ ఎదురు చూస్తున్న సినిమా మన తెలుగు చిత్రం కావడం గర్వ కారణంగా ఉంది. ప్రస్తుతం షూటింగ్ చివరి దశలో ఉంది. మరోవైపు నిర్మాణానంతర పనులు జరుగుతున్నాయి'' అని చిత్రయూనిట్ తెలిపింది. ఈ చిత్రానికి కెమెరా: మిరోస్లా క్యూబా బ్రోజెక్, సంగీతం: దేవిశ్రీ ప్రసాద్.

● టీజే జ్ఞానవేల్, రజనీకాంత్

రజనీకాంత్ నమ్మకాన్ని నిలబెట్టుకున్నాను - టీజే జ్ఞానవేల్

"రజనీకాంత్ గారిని ఎలా చూపించాలో, ఎలా చూపిస్తే అభిమానులు సంతోషిస్తారో అనే అవగాహన నాకు ఉంది. ఫ్యాన్స్‌ని అలరించే అంశాలతో పాటు ఆకట్టుకునే కంటెంట్‌తో 'వేట్టయాన్: ది హంటర్' సినిమాను రూపొందించడమే నా ప్రధాన లక్ష్యంగా పెట్టుకున్నాను. రజనీకాంత్‌గారు నాపై పెట్టుకున్న నమ్మకాన్ని నిలబెట్టుకున్నాను" అని డైరెక్టర్ టీజే జ్ఞానవేల్ అన్నారు. రజనీకాంత్ లీడ్ రోల్‌లో అమితాబ్ బచ్చన్, ఫాహద్ ఫాజిల్, రానా, మంజు వారియర్, రితికా సింగ్ ముఖ్య పాత్రల్లో నటించిన చిత్రం 'వేట్టయాన్: ది హంటర్'. లైకా ప్రొడక్షన్స్‌పై సుభాస్కరన్ నిర్మించిన ఈ సినిమా ఈ నెల 10న విడుదలైంది. తెలుగులో ఏషియన్ సురేష్ ఎంటర్‌టైన్‌మెంట్ ఎల్ఎల్‌పీ బ్యానర్‌పై రిలీజైంది. తమిళ్, తెలుగులో ఈ సినిమాకి మంచి స్పందన వస్తోందని యూనిట్ పేర్కొంది. ఈ సందర్భంగా టీజే జ్ఞానవేల్ పంచుకున్న విశేషాలు.

● 'జైలర్' సినిమా తర్వాత రజనీకాంత్‌గారి కుమార్తె సౌందర్య నాతో 'మా నాన్నకి సరిపోయే కథలు ఉన్నాయా' అని అడిగారు. రజనీకాంత్ గారు నా శైలిని అర్థం చేసుకుని, కావాల్సినంత క్రియేటివ్ ఫ్రీడమ్ ఇచ్చారు. నిజ జీవిత ఎన్‌కౌంటర్ల నుంచి స్ఫూర్తి పొంది 'వేట్టయాన్: ది హంటర్' కథ రాశాను. అయితే ఈ చిత్రంలో అనేక అంశాలపై లోతుగా చర్చించినప్పటికీ రజనీకాంత్‌గారి అభిమానులు ఇష్టపడే ఆ ఐకానిక్ మూమెంట్స్‌ను పెట్టడం, ఈ కథకి ఆయన స్టైల్, మేనరిజమ్‌ను జోడించడం నాకు సవాల్‌గా అనిపించింది. ● దేశవ్యాప్తంగా జరిగిన ఎన్‌కౌంటర్ హత్యల గురించి అనేక వార్తలు చదివాను. ఎర్రచందనం స్మగ్లర్లు అంటూ చెట్లు నరికే వారిని ఎన్‌కౌంటర్ చేసిన ఘటన నన్ను కదిలించింది. పేదలు తరచూ ఇటువంటి ఎన్‌కౌంటర్ల బాధితులవుతున్నారని, సంపన్నులు తప్పించుకుంటున్నారని నా పరిశోధనల్లో తెలిసింది. ఎన్‌కౌంటర్లలో ఎంత వాస్తవం ఉంది? అసలు ఇలా చేయడం కరెక్టేనా? నిజమైన దోషులనే శిక్షిస్తున్నామా? అనే వాటిని 'వేట్టయాన్: ది హంటర్'లో చూపించాను. విద్యా వ్యవస్థ లోపాలను కూడా టచ్ చేశాం. ● ఈ సినిమాలో అమితాబ్ బచ్చన్, రజనీకాంత్‌గార్లను బ్యాలెన్స్ చేయడంపై దృష్టి పెట్టలేదు. వారి పాత్రల భావజాలాన్ని బ్యాలెన్స్ చేయడంపైనే దృష్టి పెట్టాను. ప్యాట్రిక్ పాత్రకు ఫాహద్ ఫాజిల్ కరెక్ట్ అనిపించింది. అలాగే నటరాజ్ పాత్రని రాస్తున్నప్పుడు రానా దగ్గుబాటినే అనుకున్నాను. అనిరుధ్ రవిచందర్ అద్భుతమైన సంగీతం, నేపథ్య సంగీతం అందించాడు. 'వేట్టయాన్: ది హంటర్' సినిమాకి ప్రీక్వెల్ చేయాలనే ఆలోచన ఉంది. ఇక నవంబరు మొదటి వారంలో నా కొత్త సినిమాల గురించి చెబుతాను.

కథ నచ్చితే మనస్ఫూర్తిగా సపోర్ట్ చేయండి - కిరణ్ అబ్బవరం

''నేను, అంజన్ షార్ట్ ఫిలింస్ నుంచి వచ్చాం. మూడేళ్లుగా అంజన్ ఫ్యామిలీ అంతా 'లవ్ రెడ్డి' సినిమా కోసం కష్టపడుతున్నారు. కథ నచ్చితే ఈ సినిమాను మనస్ఫూర్తిగా సపోర్ట్ చేయండి. నా వంతుగా ఆంధ్ర, సీడెడ్, నైజాంలో ఒక్కో షోని నేను స్పాన్సర్ చేస్తాను'' అని హీరో కిరణ్ అబ్బవరం అన్నారు. అంజన్ రామచంద్ర, శ్రావణి రెడ్డి జంటగా స్మరన్ రెడ్డి దర్శకత్వం వహించిన చిత్రం 'లవ్ రెడ్డి'. సునంద బి. రెడ్డి, హేమలతా రెడ్డి, రవీందర్ .జి, మదన్ గోపాల్ రెడ్డి, నాగరాజ్ బీరప్ప, ప్రభంజన్ రెడ్డి, నవీన్ రెడ్డి నిర్మించారు. సుమ, సుష్మిత, హరీష్, బాబు, రవికిరణ్, జకారియా సహ నిర్మాతలుగా వ్యవహరించారు. మైత్రీ మూవీ డిస్ట్రిబ్యూటర్స్ ద్వారా 'లవ్ రెడ్డి' సినిమా నేడు రిలీజ్ అవుతోంది. ఈ సందర్భంగా హైదరాబాద్‌లో నిర్వహించిన ప్రీ రిలీజ్ వేడుకకి అతిథిగా హాజరైన కిరణ్ అబ్బవరం మాట్లాడుతూ– ''అంజన్‌కు ఇండస్ట్రీ నుంచి తిరిగి వెళ్లిపోయే ఉద్దేశం లేదు.. తను మంచి స్థాయికి చేరుకోవాలి'' అన్నారు. ''కథ పరంగా 'లవ్ రెడ్డి' పెద్ద సినిమానే'' అని మదన్ గోపాల్ రెడ్డి, యశస్విని చెప్పారు. ''ఇటీవల హిందూపురంలో మా సినిమా ప్రివ్యూ వేస్తే మంచి స్పందన వచ్చింది'' అన్నారు స్మరణ్ రెడ్డి. ''మీరు థియేటర్‌లోకి వెళ్లి కూర్చోండి చాలు... మా మూవీనే మిమ్మల్ని చూపు తిప్పుకోకుండా చేస్తుంది'' అని శ్రావణి తెలిపారు. ''మా సినిమా నచ్చి తెలుగులో మైత్రీ మూవీస్, కన్నడలో హోంబలే ఫిలింస్ రిలీజ్ చేస్తున్నాయి'' అని అంజన్ రామచంద్ర చెప్పారు. మ్యూజిక్ డైరెక్టర్ ప్రిన్స్ మాట్లాడారు.

● శ్రావణి, కిరణ్ అబ్బవరం, అంజన్

ఎర్రగుడి నేపథ్యంలో...

● మంచు లక్ష్మి

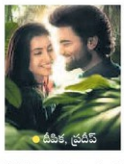
మంచు లక్ష్మి లీడ్ రోల్‌లో నటించిన చిత్రం 'ఆదిపర్వం'. ఎస్తేర్, శివ కంఠమనేని, ఆదిత్య ఓం ఇతర పాత్రల్లో నటించారు. సంజీవ్ మేగోటి దర్శకత్వంలో రావుల వెంకటేశ్వర్ రావు సమర్పణలో అన్విక్షా ఆర్ట్స్, ఏఐ (అమెరికా ఇండియా) ఎంటర్‌టైన్‌మెంట్స్‌పై రూపొందిన ఈ సినిమా ఈ నెల 31న విడుదలవుతోంది. ''1974-90 మధ్య కాలంలో జరిగిన వాస్తవ ఘటనలతో 'ఆదిపర్వం' తెరకెక్కింది. ఎర్రగుడి నేపథ్యంలో అమ్మవారి చుట్టూ అల్లుకున్న ఈ పీరియాడిక్ ప్రేమకథలో అద్భుతమైన గ్రాఫిక్స్ ఉంటాయి. 'అమ్మోరు, అరుంధతి' చిత్రాల తరహాలో దుష్ట శక్తికి, దైవ శక్తికి మధ్య జరిగే యుద్ధాన్ని చూపిస్తున్నాం. 500 థియేటర్స్‌లో మా మూవీ విడుదలవుతోంది'' అని చిత్ర బృందం పేర్కొంది. ఈ చిత్రానికి కెమెరా: ఎస్ఎన్ హరీశ్, సంగీతం: మాధవి సైబ, ఓపెన్ బనాన ప్రవీణ్, సంజీవ్, బి. సుల్తాన్ వలి, లుబెక్ లీ, రామ్ సుధీ (సుధీంద్ర).

ఎమర్జెన్సీకి రూట్ క్లియర్

● కంగనా రనౌత్

హిందీ చిత్రం 'ఎమర్జెన్సీ'కి సెన్సార్ క్లియరెన్స్ లభించింది. బాలీవుడ్ నటి కంగనా రనౌత్ నటించి, స్వీయ దర్శకత్వం వహించిన చిత్రం 'ఎమర్జెన్సీ'. భారత దేశ దివంగత ప్రధాని ఇందిరా గాంధీ విధించిన ఎమర్జెన్సీ ఆధారంగా ఈ చిత్రం తెరకెక్కింది. ఇందులో ఇందిరా గాంధీ పాత్ర తీరును, ఓ వర్గ ప్రజలను కంగనా తప్పుగా చూపించారనే ఆరోపణలు వచ్చాయి. ఈ నేపథ్యంలో ఈ సినిమా విడుదల పలు మార్లు వాయిదా పడింది. ఫైనల్‌గా సెప్టెంబరు 6న విడుదల చేయాలని అనుకున్నారు. కానీ సెన్సార్‌పరమైన ఇబ్బందులు ఎదురయ్యాయి. దాంతో విడుదల మళ్లీ ఆగింది. తాజాగా 'ఎమర్జెన్సీ'కి సెన్సార్ సర్టిఫికెట్ లభించిందని, త్వరలోనే విడుదల తేదీని ప్రకటిస్తామని, సపోర్ట్‌గా నిలిచిన ఫ్యాన్స్‌కు థ్యాంక్యూ అంటూ సోషల్ మీడియా మాధ్యమాల వేదికగా కంగనా రనౌత్ వెల్లడించారు.

ఇంజినీర్ ప్రేమకథ

● దీపిక, ప్రదీప్

ప్రదీప్ మాచిరాజు హీరోగా నటిస్తున్న ద్వితీయ చిత్రానికి 'అక్కడ అమ్మాయి ఇక్కడ అబ్బాయి' అనే టైటిల్‌ని ప్రకటించారు మేకర్స్. ఈ చిత్రంలో దీపికా పిల్లి హీరోయిన్. నితిన్-భరత్ దర్శకత్వంలో మాంక్స్-మంకీస్ పతాకంపై ఈ చిత్రం రూపొందుతోంది. ''యునిక్ లవ్ అండ్ ఫ్యామిలీ ఎంటర్‌టైనర్‌గా రూపొందుతోన్న ఈ సినిమాలో సివిల్ ఇంజినీర్‌గా ప్రదీప్ నటిస్తున్నారు. తన ఉద్యోగంలో భాగంగా ఓ గ్రామానికి వెళతాడు ఈ ఇంజినీర్. అక్కడ ఓ అమ్మాయితో ప్రేమలో పడతాడు. వారి ప్రేమకథ, ఊహించని మలుపులు ఈ సినిమాలో ఆసక్తికరంగా ఉంటాయి'' అని చిత్రబృందం పేర్కొంది. ఈ సినిమాకి సంగీతం: రథన్, కెమెరా: ఎమ్ఎన్ బాలరెడ్డి.

ఓటీటీ
ఇది చూడొచ్చు

ఈ అరటిపండు చాలా చేదు!!

ఓటీటీలో 'ఇది చూడొచ్చు' అనే ప్రాజెక్ట్స్ చాలా ఉంటాయి. ప్రస్తుతం స్ట్రీమ్ అవుతున్న వాటిలో తమిళ చిత్రం 'వాళై' ఒకటి. ఈ చిత్రం గురించి తెలుసుకుందాం.

మనం తినే అరటిపండు నోటికి ఎంత తియ్యగా ఉంటుందో, అది మన నోటి దాకా రావడానికి ఎన్ని జీవితాలను చేదు చేస్తుందో చెప్పిన చిత్రం 'వాళై'. ఈ సినిమా మాతృక తమిళమైనా తెలుగులో డబ్ అయి హాట్ స్టార్‌లో స్ట్రీమ్ అవుతోంది. 1999 ఫిబ్రవరి 22న తమిళనాడులోని తూత్తుకుడి జిల్లా శ్రీ వాయుగుండం ప్రాంత పరిధిలో జరిగిన ఓ ఘోర ప్రమాదంలో బతికి బయటపడ్డ వ్యక్తి అందించిన సమాచార రూపమే ఈ 'వాళై' సినిమా. ఈ విషయాన్ని సవివరంగా దర్శకుడు సినిమా ఆఖర్లో చెప్పారు. ఈ సినిమాకి మారీ సెల్వరాజ్ దర్శకుడు. ప్రముఖ వర్ధమాన తమిళ నటులు కలైరాసన్, నిఖిలా విమల్ ఈ సినిమా ముఖ్య తారాగణం. ఇక కథాంశానికొస్తే... శివానందన్, శేఖర్ మంచి స్నేహితులు. బాగా పేద కుటుంబం నుండి వచ్చిన పిల్లలు. ఇద్దరూ ప్రభుత్వ బడిలో ఎనిమిదో తరగతి చదువుతూ ఉంటారు. వారమంతా బడికి వెళ్ళి వారాంతంలో ఓ రూపాయి సంపాదించడం కోసం అరటి గెలలు కోసే పనికి ఊరితో పాటు వెళుతూ ఉంటారు. శివానందన్ చదువులో మంచి తెలివిగలవాడు, ఈ అరటిపండ్లు కోసే పని అస్సలు నచ్చదు తనకు. క్లాసులో సైన్సు పాఠాలు చెప్పే పూంగొడి టీచర్ అంటే శివానందన్‌కు చాలా ఇష్టం. ఇక అరటిపండ్లు కోయడానికి ఆ ఊరి తరఫున ఖని అనే వ్యక్తి నాయకత్వం వహిస్తుంటాడు. అరటి గెలల వ్యాపారికి, ఊరికి మధ్యలో బ్రోకర్‌గా ముత్తురాజ్ వ్యవహరిస్తుంటాడు. ముత్తురాజ్‌కు, ఖనికి కూలీ డబ్బుల మధ్య వైరం ఏర్పడి ఖని మీద ముత్తురాజ్ ద్వేషం పెంచుకుంటాడు. ఓ రోజు శివానందన్ అరటి గెలల పని నుండి తప్పించుకొని ఆకలితో ఓ అరటి తోటలోకి వెళ్ళి అరటిపండ్లు తినబోతాడు. అంతే... ఆ తోట యజమాని శివానందన్‌ను పట్టుకుని తీవ్రంగా కొట్టగా స్పృహ తప్పి ఓ కొలనులో పడిపోతాడు. తను లేచి కళ్ళు తెరిచేసరికి ఊరంతా ఏడుస్తుంటుంది. శివానందన్ తల్లితో పాటు అక్క, తోటి స్నేహితుడు శేఖర్, ఖనితోపాటు దాదాపు 19 మంది ఊరువాళ్ళు చనిపోయి పడి ఉంటారు. అసలు వీళ్ళంతా ఎలా చనిపోయారు? ఆ తరువాత శివానందన్ పరిస్థితి ఏంటి అన్నది 'వాళై' సినిమాలోనే చూడాలి. రోజు వారీ కూలీ చేసుకుని బతికే జీవితాలు ఎలా ఉంటాయన్న స్థితిగతులను ఎంతో హృద్యంగా చిత్రీకరించారు దర్శకుడు. ఈ సినిమాని మనం తెర మీద చూస్తున్నట్టుండదు... జీవితాలను చూస్తున్న ఫీల్ కలుగుతుంది. సినిమాలో కొంచెం ల్యాగ్ ఉన్నా మనసుకు హత్తుకుంటుంది. తినే పండు మనకు తియ్యగా ఉన్నా ఆ పండు మన దాకా రావడానికి ఎంతమంది జీవితాలను చేదు చేసిందో అని చెప్పేదే ఈ 'వాళై' సినిమా.

– ఇంటూరు హరికృష్ణ

స్టాక్ మార్కెట్లు

దేశీ సూచీలు		
సెన్సెక్స్ ▽	495	81,007
నిఫ్టీ ▽	221	24,750

విదేశీ సూచీలు (గురువారం రాత్రి 11.30 గంటలకు)

సూచీ	విలువ		మార్పు
నాస్‌డాక్	18,482	▲	115
డోజోన్స్	43,275	▲	197
ఎఫ్‌టీఎస్‌ఈ 100	8,385	▲	56
డాక్స్	19,583	▲	151
షాంఘై	3,169	▽	34
నికాయ్	38,911	▽	269

•అమెరికా •బ్రిటన్ •జర్మనీ •చైనా •జపాన్

బులియన్ (రూ.లలో)

ముంబై	
బంగారం (99 స్వచ్ఛత)	76,810
బంగారం (95 స్వచ్ఛత)	76,502
వెండి (కేజీ)	91,600

ఫారెక్స్ రేట్లు (రూ.లలో)

			కొనుగోలు	అమ్మకం
$	యూఎస్ డాలర్	ఒకటి	83.62	84.64
£	బ్రిటన్ పౌండ్	ఒకటి	107.81	110.65
€	యూరో	ఒకటి	90.01	92.63
¥	జపాన్ ఎన్ (100)	ఒకటి	55.57	57.01
AUS	ఆస్ట్రేలియా డాలర్	ఒకటి	55.16	57.36
S$	సింగపూర్ డాలర్	భారతీయవిలువ	61.64	66.33
SAR	సౌదీ రియాల్	భారతీయవిలువ	21.52	23.08
UAE D	యూఏఈ దిర్హామ్	భారతీయవిలువ	22.00	23.78
¥	చైనా యువాన్	భారతీయవిలువ	10.93	12.75

ఇన్ఫోసిస్ గైడెన్స్ అప్

క్యూ2 లాభం రూ. 6,506 కోట్లు • 20,000 మంది ఫ్రెషర్స్‌కు చాన్స్

ముంబై: సాఫ్ట్‌వేర్ సేవల ఎగుమతుల దిగ్గజం ఇన్ఫోసిస్ ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరం(2024–25) రెండో త్రైమాసికంలో పటిష్ట ఫలితాలు సాధించింది. జులై–సెప్టెంబర్(క్యూ2)లో కన్సాలిడేటెడ్ నికర లాభం 5 శాతం పుంజుకుని రూ. 6,506 కోట్లను తాకింది. 4.4 శాతం అధికంగా రూ. 8,649 కోట్ల నిర్వహణ లాభం(ఇబిట్) ఆర్జించింది. 21.1 శాతం ఇబిట్ మార్జిన్లు సాధించింది. మొత్తం ఆదాయం సైతం 5 శాతం ఎగసి రూ. 40,986 కోట్లకు చేరింది. పూర్తి ఏడాదికి ఆదాయ అంచనాల(గైడెన్స్)ను తాజాగా మెరుగుపరచింది. 3.75–4.5 శాతం మధ్య వృద్ధి సాధించగలమని ప్రకటించింది. ఇంతక్రితం క్యూ1 ఫలితాల సమయంలోనూ ఆదాయ వృద్ధి అంచనాలను 1–3 శాతం నుంచి 3–4 శాతానికి పెంచిన విషయం విదితమే. వాటాదారులకు షేరుకి రూ. 21 చొప్పున మధ్యంతర డివిడెండ్ ప్రకటించింది. రికార్డ్ డేట్ ఈ నెల 29కాగా.. నవంబర్ 8కల్లా చెల్లించనుంది. డాలర్లలో ఆదాయం త్రైమాసిక వారీగా 4 శాతం ఎగసి 4.89 బిలియన్లను అధిగమించింది.

ఇతర విశేషాలు..

- మొత్తం 2.4 బిలియన్ డాలర్ల విలువైన భారీ డీల్స్‌ను కుదుర్చుకుంది.
- ఆరు త్రైమాసికాలుగా ఉద్యోగుల సంఖ్య తగ్గుతూ వస్తున్న ట్రెండ్‌కు క్యూ2లో చెక్ పడింది. నికరంగా 2,500 మందిని జత చేసుకుంది.
- సెప్టెంబర్‌కల్లా మొత్తం సిబ్బంది సంఖ్య 3,17,788 కు చేరుకుంది.
- ఉద్యోగ వలసల రేటు 14.6% నుంచి 12.9 శాతానికి తగ్గింది.
- ఈ ఏడాది 15,000–20,000 మంది ఫ్రెషర్స్‌ను నియమించుకోనుంది. ఇప్పటికే తొలి అర్ధభాగంలో కొంత మందికి చోటిచ్చింది.

డిమాండ్ జూమ్

అన్నివైపుల నుంచి సాఫ్ట్‌వేర్ సేవలకు డిమాండ్ బలపడటం మెరుగైన గైడెన్స్‌కు సహకరించింది. ప్రధానంగా ఐటీ పరిశ్రమలో కీలకమైన ఫైనాన్షియల్ రంగ క్లయింట్ల నుంచి భారీ డీల్స్ పెరుగుతుండటం ప్రభావం చూపింది. కోబాల్ట్‌తో క్లౌడ్, టోపజ్‌తో జెన్ఏఐ ద్వారా కంపెనీ సామర్థ్యాలు మరింత బలపడ్డాయి. దీంతో క్లయింట్లు ఇన్ఫోసిస్‌తో జత కట్టేందుకు ప్రాధాన్యత ఇస్తున్నారు.
– సలీల్ పరేఖ్, సీఈవో, ఎండీ

షేరు బీఎస్‌ఈలో 3% బలపడి రూ. 1,975 వద్ద ముగిసింది.

ముంబై: సాఫ్ట్‌వేర్ సేవల దిగ్గజం విప్రో ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరం(2024–25) రెండో త్రైమాసికంలో ఆసక్తికర ఫలితాలు సాధించింది. జులై–సెప్టెంబర్(క్యూ2)లో కన్సాలిడేటెడ్ నికర లాభం 21 శాతంపైగా ఎగసి రూ. 3,209 కోట్లను తాకింది. గతేడాది(2023–24) ఇదే కాలంలో రూ. 2,646 కోట్లు మాత్రమే ఆర్జించింది. మొత్తం ఆదాయం నామమాత్రంగా తగ్గి రూ. 22,302 కోట్లకు పరిమితమైంది. గత క్యూ2లో రూ. 22,516 కోట్ల టర్నోవర్ అందుకుంది. వాటాదారులకు 1:1 నిష్పత్తిలో బోనస్ షేర్లను జారీ చేయనుంది. ఇందుకు బోర్డు గ్రీన్‌సిగ్నల్ ఇచ్చింది. వెరసి వాటాదారులవద్దగల ప్రతీ షేరుకి మరో షేరుని డిసెంబర్ 15కల్లా ఉచితంగా కేటాయించే వీలుంది.

విప్రో 1:1 బోనస్

- క్యూ2 లాభం రూ. 3,209 కోట్లు
- ప్రతీ క్వార్టర్‌లో ఫ్రెషర్స్‌కు ఉపాధి

గైడెన్స్ వీక్

ఈ ఏడాది అక్టోబర్–డిసెంబర్(క్యూ3)లో పనిదినాలు తగ్గడం, సీజనల్ బలహీనతలు ప్రతికూల ప్రభావం చూపనున్నట్లు విప్రో సీఈవో, ఎండీ శ్రీని పల్లియా పేర్కొన్నారు. దీంతో క్యూ3 ఆదాయంలో వృద్ధి అంచనా(గైడెన్స్)లను -2 నుంచి 0 శాతానికి సవరించారు. ఇంతక్రితం -1 నుంచి +1% గైడెన్స్ ప్రకటించిన సంగతి తెలిసిందే. ప్రధాన క్లయింట్లను పెంచుకోవడంతోపాటు.. మరోసారి భారీ డీల్స్ బుకింగ్స్ బిలియన్ డాలర్లను దాటినట్లు పల్లియా వెల్లడించారు.

ఆన్‌బోర్డింగ్ పూర్తిచేస్తాం

ఈ డిసెంబర్‌కల్లా మొత్తం రిక్రూట్‌మెంట్ బ్యాక్‌లాగ్స్‌ను పూర్తి చేయనున్నట్లు విప్రో చీఫ్ హెచ్‌ఆర్ ఆఫీసర్ సౌరభ్ గోవిల్ పేర్కొన్నారు. ఐటీ కంపెనీలు 6 నెలల నుంచి 2ఏళ్లవరకూ ఆన్‌బోర్డింగ్‌ను ఆలస్యం చేస్తున్నట్లు వెలువడుతున్న విమర్శలకు చెక్ పెడుతూ గోవిల్ క్యూ3(అక్టోబర్–డిసెంబర్)లో అన్ని ఆఫర్లను క్లియర్ చేయనున్నట్లు వెల్లడించారు. ఈ ఏడాది ప్రతీ త్రైమాసికంలోనూ 2,500–3,000 మంది ఫ్రెషర్స్‌ను తీసుకుంటున్నట్లు వివరించారు. ప్రస్తుతం విప్రో మొత్తం సిబ్బంది సంఖ్య 2,33,889ను తాకింది.

44,000 మందికి శిక్షణ

క్యాప్‌కో పురోగతి కొనసాగుతున్నట్లు పల్లియా పేర్కొన్నారు. బీఎఫ్ఎస్ఐ, కన్జూమర్, టెక్నాలజీ, కమ్యూనికేషన్స్ రంగాలలో వృద్ధిని అందుకున్నట్లు తెలియజేశారు. ఏఐ ఆధారిత విప్రోను పటిష్ట పరచేందుకు పెట్టుబడులు కొనసాగిస్తున్నట్లు తెలియజేశారు. ప్రస్తుతం అడ్వాన్స్‌డ్ ఏఐలో 44,000మంది ఉద్యోగులకు శిక్షణ పూర్తిచేసినట్లు వెల్లడించారు. సెప్టెంబర్‌లో ప్రతిభ ఆధారిత వేతన పెంపును చేపట్టినట్లు తెలియజేశారు.

షేరు బీఎస్‌ఈలో 0.7% నీరసించి రూ. 529 వద్ద ముగిసింది.

సెంట్రల్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా లాభం 51 శాతం అప్

న్యూఢిల్లీ: సెంట్రల్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా క్యూ2 లాభం 51% పెరిగి రూ. 913 కోట్లకు చేరింది. సమీక్షా కాలంలో మొత్తం ఆదాయం రూ. 8,412 కోట్ల నుంచి రూ. 9,849 కోట్లకు పెరిగింది. నికర వడ్డీ ఆదాయం రూ. 3,028 కోట్ల నుంచి రూ. 3,410 కోట్లకు, నికర వడ్డీ మార్జిన్ 3.29% నుంచి 3.44 శాతానికి చేరాయి.

యాక్సిస్ బ్యాంక్ లాభం జూమ్

న్యూఢిల్లీ: ప్రయివేట్ రంగ దిగ్గజం యాక్సిస్ బ్యాంక్ క్యూ2 కన్సాలిడేటెడ్ నికర లాభం 19 శాతంపైగా ఎగసి రూ.7,401 కోట్లను అధిగమించింది. స్టాండెలోన్ లాభం 18 శాతం పుంజుకుని రూ. 6,918 కోట్లకు చేరింది. గతేడాది(2023–24) ఇదే కాలంలో రూ. 5,864 కోట్లు మాత్రమే ఆర్జించింది. మొత్తం ఆదాయం సైతం రూ. 31,660 కోట్ల నుంచి రూ. 37,142 కోట్లకు బలపడింది. వడ్డీ ఆదాయం రూ.26,626 కోట్ల నుంచి రూ. 30,420 కోట్లకు మెరుగుపడింది. నికర వడ్డీ ఆదాయం 9 శాతం అధికమై రూ. 13,483 కోట్లను తాకింది. నికర వడ్డీ మార్జిన్లు 3.99 శాతానికి చేరాయి. స్లిప్పేజీలు రూ. 4,400 కోట్లను దాటాయి. వీటిలో రిటైల్ బుక్ రూ. 4,013 కోట్లుగా నమోదైనట్లు బ్యాంక్ సీఎఫ్‌వో పునీత్ శర్మ పేర్కొన్నారు. వీటిలో అన్‌సెక్యూర్డ్ రుణాలు అధికమని తెలియజేశారు. స్థూల మొండిబకాయిలు(ఎన్‌పీఏలు) 1.54 శాతం నుంచి 1.44 శాతానికి, నికర ఎన్‌పీఏలు 0.36% నుంచి 0.34 శాతానికి దిగివచ్చాయి.

యాక్సిస్ బ్యాంక్ షేరు బీఎస్‌ఈలో 2% క్షీణించి రూ. 1,132 వద్ద ముగిసింది.

'సాక్షి ప్లస్' ఈ-పేపర్‌లో ..
న్యూఢిల్లీలో రూ. 79,000 దాటిన బంగారం | పండుగ సీజన్లో విమాన ప్రయాణికుల జోరు

2 నెలల కనిష్టానికి సూచీలు

బ్యాంకులు, ఆటో, రియల్టీ షేర్లలో అమ్మకాలు • మార్కెట్ మూడోరోజూ డీలా

ముంబై: బ్యాంకులు, ఆటో, రియల్టీ షేర్లలో విక్రయాలు వెల్లువెత్తడంతో స్టాక్ సూచీలు రెండు నెలల కనిష్టానికి దిగివచ్చాయి. విదేశీ ఇన్వెస్టర్ల వరుస విక్రయాలు సెంటిమెంట్‌పై ప్రభావం చూపాయి. సెన్సెక్స్ 495 పాయింట్లు నష్టపోయి 81,007 వద్ద స్థిరపడింది. నిఫ్టీ 221 పాయింట్లు పతనమై 24,750 వద్ద నిలిచింది. ఉదయం లాభాల్లో మొదలైన సూచీలు ట్రేడింగ్ ప్రభావితం చేసే అంశాలేవీ లేకపోవడంతో వెంటనే నష్టాల్లోకి జారుకున్నాయి. ఏ దశలో కోలుకోలేక రోజంతా బలహీనంగా కదలాడాయి. ఇంట్రాడేలో 596 పాయింట్లు క్షీణించి 80,906 వద్ద, నిఫ్టీ 242 పాయింట్లు కోల్పోయి 24729 వద్ద ఇంట్రాడే కనిష్టాలు తాకాయి. ఐటీ మినహా అన్ని రంగాల షేర్లూ అమ్మకాల ఒత్తిడికి లోనయ్యాయి. బీఎస్ఈ మిడ్, స్మాల్ సూచీలు 1.65%, 1.42 శాతం చొప్పున నష్టపోయాయి. అంతర్జాతీయ ఈక్విటీ మార్కెట్లు లాభాల్లో ట్రేడయ్యాయి.

సెబీకి విశాల్ మెగా మార్ట్ ఐపీవో ప్రాస్పెక్టస్

ప్రతిపాదిత రూ. 8,000 కోట్ల పబ్లిక్ ఆఫర్‌కి (ఐపీవో) సంబంధించి మార్కెట్ల నియంత్రణ సంస్థ సెబీకి ముసాయిదా ప్రాస్పెక్టస్‌ను సమర్పించినట్లు సూపర్ మార్ట్ దిగ్గజం విశాల్ మెగా మార్ట్ తెలిపింది. ఇది పూర్తిగా ఆఫర్ ఫర్ సేల్ (ఓఎఫ్ఎస్) విధానంలో ఉంటుందని పేర్కొంది.

జీఆర్‌టీ జ్యువెలర్స్ 'బంగారానికి వెండి ఉచితం' ఆఫర్

హైదరాబాద్: జీఆర్‌టీ జ్యువెలర్స్ 60వ వార్షికోత్సవాన్ని పురస్కరించుకొని దీపావళికి ప్రత్యేక ఆఫర్లు ప్రకటించింది. బంగారు ఆభరణాల బరువుకు సమానమైన వెండిని పూర్తిగా ఉచితంగా పొందవచ్చు. వజ్రాలపై ప్రతి క్యారెట్‌కు 25 గ్రాముల వెండి, అన్‌కట్ డైమండ్స్‌పై క్యారెట్‌కు 2 గ్రాముల వెండి, ప్లాటినం ఆభరణాల బరువుకు సమానమైన వెండి ఉచితంగా పొందవచ్చు. అలాగే వెండి వస్తువుల మేకింగ్ చార్జీలపై 25% తగ్గింపు, వెండి ఆభరణాలు, గిఫ్ట్ ఆర్టికల్స్ గరిష్ట విక్రయ ధరపై 10 శాతం తగ్గింపు ఇస్తుంది. తెలంగాణ, ఆంధ్రప్రదేశ్, కర్ణాటక రాష్ట్రాల్లోని అన్ని షోరూమ్‌ల్లో ఆఫర్ అందుబాటులో ఉంటుంది. ఈ పండుగ సీజన్‌లో 'బంగారానికి వెండి ఉచితం' ఆఫర్ కస్టమర్లకు మరింత ఆనందాన్ని అందిస్తుందని జీఆర్‌టీ జ్యువెలర్స్ ఎండీ ఆనంద్ అనంత పద్మనాభన్ తెలిపారు.

హ్యుందాయ్ ఐపీవోకు 2.4 రెట్ల స్పందన

కార్ల తయారీ దిగ్గజం హ్యుందాయ్ మోటార్ ఇండియా పబ్లిక్ ఇష్యూ సంస్థాగత ఇన్వెస్టర్ల అండతో గట్టెక్కింది. ఇష్యూ చివరి రోజు గురువారాని(17)కల్లా 2.4 రెట్లు అధికంగా సబ్‌స్క్రయిబ్ అయ్యింది. కంపెనీ 9,97,69,810 షేర్లను ఆఫర్ చేయగా.. 23,63,26,937 షేర్ల కోసం బిడ్స్ దాఖలయ్యాయి. ఎన్ఎస్ఈ గణాంకాల ప్రకారం అర్హతగల సంస్థాగత కొనుగోలుదారుల(క్విబ్) విభాగంలో 7 రెట్లు అధికంగా బిడ్స్ దాఖలయ్యాయి. సంస్థాగతేతర ఇన్వెస్టర్ల నుంచి 60 శాతం, రిటైలర్ల నుంచి 50 శాతానికి మాత్రమే దరఖాస్తులు లభించాయి. షేరుకి రూ. 1,865–1,960 ధరల శ్రేణిలో చేపట్టిన ఇష్యూ ద్వారా కంపెనీ రూ. 27,870 కోట్లు సమకూర్చుకుంది. ఇష్యూలో భాగంగా మాతృ సంస్థ, దక్షిణ కొరియా దిగ్గజం హ్యుందాయ్ మోటార్ కంపెనీ మొత్తం 14,21,94,700 ఈక్విటీ షేర్లను విక్రయానికి ఉంచింది. వెరసి రూ. 21,000 కోట్ల ఎల్ఐసీ ఐపీవో తదుపరి అతిపెద్ద ఇష్యూగా హ్యుందాయ్ మోటార్ ఇండియా రికార్డును సాధించింది. 2003లో కార్ల తయారీ జపనీస్ దిగ్గజం మారుతీ సుజుకీ ఐపీవో తరువాత మళ్లీ మరో ఆటో రంగ దిగ్గజం దేశీ స్టాక్ ఎక్స్ఛేంజీలలో లిస్టికానుంది. ఈ వారం మొదట్లో హ్యుందాయ్ మోటార్ ఇండియా యాంకర్ ఇన్వెస్టర్ల నుంచి రూ. 8,315 కోట్లు సమకూర్చుకున్న సంగతి తెలిసిందే.

కోడిగుడ్లు (హోల్‌సేల్-నెక్ / 100కు రూ.లలో)

18-10-2024	
విశాఖ	505–00
చిత్తూరు	538–00
ఈస్ట్, వెస్ట్ గోదావరి	505–00
విజయవాడ	510–00
రిటైల్ ధర (డజను)	72.00
హైదరాబాద్	485–00
వరంగల్	487–00
రిటైల్ ధర	5.40

నేటి నుంచి హైదరాబాద్‌లో ప్రొ కబడ్డీ లీగ్

ప్రొ కబడ్డీ లీగ్ 11వ సీజన్‌కు నగారా మోగింది. హైదరాబాద్‌లోని గచ్చిబౌలి ఇండోర్ స్టేడియంలో నేడు ఈ టోర్నీ ప్రారంభమవుతుంది. మొత్తం 12 జట్లు బరిలో ఉన్నాయి. డిసెంబర్ 24 వరకు సాగే లీగ్ దశలో 132 మ్యాచ్‌లు నిర్వహిస్తారు. హైదరాబాద్‌తో పాటు నోయిడా, పుణే ఇతర వేదికలుగా ఉన్నాయి. నేడు జరిగే రెండు మ్యాచ్‌ల్లో తెలుగు టైటాన్స్‌తో బెంగళూరు బుల్స్; ఢిల్లీ దబంగ్‌తో యు ముంబా ఆడతాయి. గురువారం జరిగిన ట్రోఫీ ఆవిష్కరణ కార్యక్రమంలో అన్ని జట్ల కెప్టెన్లు పాల్గొన్నారు. స్టేడియంలో ప్రత్యక్షంగా మ్యాచ్‌లు చూడాలనుకునే కబడ్డీ అభిమానులు bookmyshow ద్వారా టికెట్లు కొనుగోలు చేసుకోవచ్చు. రూ.500, రూ.1000, రూ. 2500లకు టికెట్లు అందుబాటులో ఉన్నాయి. హైదరాబాద్ అంచె మ్యాచ్‌లు నవంబర్ 9వ తేదీన ముగుస్తాయి. ఆ తర్వాత నవంబర్ 10 నుంచి డిసెంబర్ 1 వరకు నోయిడాలో... డిసెంబర్ 3 నుంచి 24 వరకు పుణేలో మ్యాచ్‌లు జరుగుతాయి. లీగ్ దశ ముగిశాక టాప్–6లో నిలిచిన జట్లు ప్లే ఆఫ్స్‌కు అర్హత సాధిస్తాయి.

దక్షిణాఫ్రికా ధమాకా

- సెమీఫైనల్లో డిఫెండింగ్ చాంపియన్ ఆస్ట్రేలియాపై సంచలన విజయం
- వరుసగా రెండోసారి టి20 ప్రపంచకప్ ఫైనల్లోకి

అనెకె బాష్

దుబాయ్: ఆరుసార్లు చాంపియన్ ఆస్ట్రేలియా జట్టుకు మహిళల టి20 ప్రపంచకప్‌లో దక్షిణాఫ్రికా షాక్ ఇచ్చింది. గురువారం జరిగిన తొలి సెమీఫైనల్లో దక్షిణాఫ్రికా 8 వికెట్ల తేడాతో ఆసీస్‌ను బోల్తా కొట్టించింది. తద్వారా సొంతగడ్డ (దక్షిణాఫ్రికా 2023)పై జరిగిన ప్రపంచకప్ ఫైనల్లో ఎదురైన పరాజయానికి ప్రతీకారం తీర్చుకుంది. ఇప్పటి వరకు ఎనిమిది సార్లు మెగా టోర్నీ జరిగితే ఏడు సార్లు ఫైనల్ చేరిన ఆస్ట్రేలియా జట్టును ఈసారి దక్షిణాఫ్రికా టైటిల్ పోరుకు దూరం చేసింది. ముందుగా బ్యాటింగ్ చేపట్టిన ఆస్ట్రేలియా నిర్ణీత 20 ఓవర్లలో 5 వికెట్ల నష్టానికి 134 పరుగులు చేసింది. బెత్ మూనీ (44; 2 ఫోర్లు), ఎలీస్ పెరీ (31; 2 ఫోర్లు), కెప్టెన్ తాలియా మెక్‌గ్రాత్ (27; 3 ఫోర్లు) రాణించారు. దక్షిణాఫ్రికా బౌలర్లలో అయబొంగ ఖాకా 2, మరిజాన్ కాప్, ఎమ్‌లాబా చెరో వికెట్ తీశారు. తర్వాత దక్షిణాఫ్రికా మరో 2.4 ఓవర్లు మిగిలుండగానే 17.2 ఓవర్లలో రెండే వికెట్లు కోల్పోయి 135 పరుగులు చేసి గెలిచింది. కెప్టెన్, ఓపెనర్ లౌరా వోల్‌వార్ట్ (37 బంతుల్లో 42; 3 ఫోర్లు, 1 సిక్స్), 'ప్లేయర్ ఆఫ్ ద మ్యాచ్' అనెకె బాష్ (48 బంతుల్లో 74 నాటౌట్; 8 ఫోర్లు,1 సిక్స్) రెండో వికెట్‌కు చకచకా 96 పరుగులు జోడించి జట్టును గెలిపించారు. **నేడు రెండో సెమీఫైనల్లో న్యూజిలాండ్‌తో వెస్టిండీస్ తలపడుతుంది. ఇందులో గెలిచిన జట్టుతో ఆదివారం జరిగే ఫైనల్లో దక్షిణాఫ్రికా ఆడుతుంది.**

మరిన్ని క్రీడా వార్తలు సాక్షి స్పోర్ట్స్ ఈ-పేపర్‌లో

46తో నగుబాటు

మొదటి టెస్టు తొలి ఇన్నింగ్స్‌లో భారత్ 46 ఆలౌట్

వికెట్‌కు ఇరువైపులా నాట్యం చేస్తున్న బంతిని రోహిత్ శర్మ ఆడలేక చేతులెత్తేశాడు. కోహ్లి, సర్ఫరాజ్‌లకు ఖాతా తెరిచే అవకాశం కూడా రాలేదు. ఆదుకుంటున్నట్లు అనిపించిన యశస్వి జైస్వాల్ ఆట కూడా ఎక్కువసేపు సాగలేదు. ఆ తర్వాత వరుసగా కేఎల్ రాహుల్, రవీంద్ర జడేజా, అశ్విన్ 'సున్నా' చుట్టడంతో భారత స్కోరు 34/7. దాంతో నాలుగేళ్ల క్రితం నాటి '36 ఆలౌట్' కళ్ల ముందు తిరిగింది. ఎలాగో రిషబ్ పంత్ ఆ గండం దాటించి తానూ వెనుదిరిగాడు. నాటి అడిలైడ్ స్కోరుకు మరో 10 పరుగులు మాత్రమే అదనంగా జోడించిన తర్వాత టీమిండియా ఖేల్ ఖతం. సొంతగడ్డపై గతంలో ఎన్నడూ చూడని ఘోరమైన ప్రదర్శనతో భారత ఇన్నింగ్స్ ముగిసింది. వర్షం ఆగిన తర్వాత మనోళ్లు పరుగుల వరద పారిస్తారనుకుంటే అంతా తిరగబడి జట్టుపై పెద్ద పిడుగు పడింది.

హెన్రీ, రూర్కే, సౌతీ... ఈ ముగ్గురు కివీ పేసర్ల బౌలింగ్ చూస్తే టెస్టు జరుగుతోంది మన చిన్నస్వామి మైదానంలోనా లేక న్యూజిలాండ్‌లోనా అనిపించింది. ఒకరితో మరొకరు పోటీ పడుతూ ఈ పేసర్లు భారత జట్టు వెన్ను విరిచారు. పిచ్‌పై, గాల్లో తేమను సమర్థంగా వినియోగించుకుంటూ వీరు సీమ్ బౌలింగ్‌తో అదరగొట్టారు. ఈ బంతులకు మన బ్యాటర్ల వద్ద జవాబు లేకపోయింది. రోహిత్‌ను క్లీన్‌బౌల్డ్ చేసి సౌతీ టీమిండియా పతనానికి శ్రీకారం చుట్టగా... జట్టు ఆట కట్టించే బాధ్యత మిగతా ఇద్దరు తీసుకున్నారు. ఫలితంగా ఐదుగురు భారత బ్యాటర్లు 'డకౌట్'లతో సరిపెట్టగా... ఇద్దరు మినహా మిగతా వారంతా సింగిల్ డిజిట్‌కే పరిమితం కావడం కివీస్ బౌలర్ల ప్రతిభకు నిదర్శనం.

టాస్ గెలవడం... పరిస్థితులు ఎలా ఉన్నా బ్యాటింగ్ ఎంచుకొని భారీ స్కోరు సాధించడం... ఆపై ప్రత్యర్థిపై అన్ని రకాలుగా ఆధిపత్యం ప్రదర్శించి టెస్టును చేతుల్లోకి తెచ్చుకోవడం! సుదీర్ఘ కాలంగా సొంతగడ్డపై భారత జట్టు విజయసూత్రం ఇదే. అప్పుడప్పుడు ఆరంభంలో కాస్త తడబాటు ఎదురైనా తర్వాతి బ్యాటర్లు పరిస్థితిని చక్కబెడితే అంతా అనుకూలంగా మారిపోయేది. కానీ ఇప్పుడు కాస్త భిన్నమైన పరిస్థితి... ఈసారీ టాస్ గెలిచి బ్యాటింగ్ ఎంచుకున్నాం. కానీ పిచ్‌ను, వాతావరణాన్ని అంచనా వేయడంలో లెక్క తప్పాం... అనూహ్యంగా దూసుకొచ్చిన సవాల్‌ను ఎదుర్కొనే సన్నద్ధత లేక కుప్పకూలిపోయాం ... మూడో రోజు న్యూజిలాండ్‌ను ఎంత వరకు నిలువరించి టెస్టును కాపాడుకోగలమో చూడాలి.

రోహిత్ శర్మ

1 స్వదేశంలో భారత్‌కు ఇదే అత్యల్ప స్కోరు. 1987లో విండీస్‌పై భారత జట్టు 75 పరుగులకు ఆలౌటైంది.

కోహ్లి (0) సర్ఫరాజ్ (0) రాహుల్ (0) జడేజా (0) అశ్విన్ (0)

- స్వదేశంలో అత్యల్ప స్కోరు నమోదు
- టీమిండియాను కుప్పకూల్చిన కివీస్ పేసర్లు హెన్రీ, రూర్కే
- ప్రస్తుతం న్యూజిలాండ్ 180/3
- ఇప్పటికే 134 పరుగుల ఆధిక్యం

కాన్వే

బెంగళూరు: తొలి రోజు పూర్తిగా వర్షార్పణమైన భారత్, న్యూజిలాండ్ మొదటి టెస్టు రెండో రోజు ఊహించలేని మలుపు తీసుకుంది. వాన లేకపోవడంతో నిర్ణీత సమయానికే ఆట ఆరంభమైన ఆనందం ఒక్కసారిగా ఆవిరైంది. కివీస్ పదునైన పేస్ బౌలింగ్‌ను ఎదుర్కోలేక భారత జట్టు చెత్త ప్రదర్శనతో అవమానకర రికార్డులను మూటగట్టుకుంది. టాస్ గెలిచి బ్యాటింగ్ ఎంచుకున్న భారత్ తమ తొలి ఇన్నింగ్స్‌లో 31.2 ఓవర్లలో కేవలం 46 పరుగులకే ఆలౌటైంది. స్వదేశంలో మన జట్టుకు ఇదే అత్యల్ప స్కోరు. రిషభ్ పంత్ (20; 2 ఫోర్లు), యశస్వి జైస్వాల్ (13; 1 ఫోర్) మాత్రమే రెండంకెల స్కోరు చేయగలిగారు. మ్యాట్ హెన్రీ (5/15), విలియమ్ ఓ రూర్కే (4/22) భారత్‌ను కుప్పకూల్చగా... సౌతీకి ఒక వికెట్ దక్కింది. అనంతరం న్యూజిలాండ్ ఆట ముగిసే సమయానికి 50 ఓవర్లలో 3 వికెట్లకు 180 పరుగులు సాధించింది. డెవాన్ కాన్వే (91; 11 ఫోర్లు, 3 సిక్స్‌లు) త్రుటిలో సెంచరీ చేజార్చుకోగా... రచిన్ రవీంద్ర (22 బ్యాటింగ్), డరైల్ మిచెల్ (14 బ్యాటింగ్) క్రీజులో ఉన్నారు. ప్రస్తుతం కివీస్ 134 పరుగుల ఆధిక్యంలో ఉంది. దాదాపు ఒక్క సెషన్ సమయంలోనే కివీస్ పూర్తిగా పైచేయి సాధించింది. 1 పరుగు వద్ద అదృష్టవశాత్తూ 'అంపైర్ కాల్'తో బయటపడిన రోహిత్ (16 బంతుల్లో 2)ను సౌతీ ఎక్కువ సేపు నిలవనీయలేదు. కోహ్లి (0) లెగ్ గల్లీలో క్యాచ్ ఇవ్వగా, సర్ఫరాజ్ (0) మరో అవకాశాన్ని వృథా చేసుకున్నాడు. 13/3 వద్ద వానతో కొద్దిసేపు అంతరాయం ఏర్పడగా... ఆట మళ్లీ మొదలైన తర్వాత యశస్వి జైస్వాల్ వెనుదిరిగాడు. ఆ తర్వాత 9 బంతుల వ్యవధిలో రాహుల్ (0), జడేజా (0), అశ్విన్ (0) పెవిలియన్ చేరారు. 34 స్కోరు వద్ద పంత్ ఫోర్ కొట్టడంతో భారత్ తమ ఆల్‌టైమ్ అత్యల్ప స్కోరును దాటగలిగింది. పంత్ అవుటయ్యాక మిగిలిన రెండు వికెట్లు తీసేందుకు కివీస్‌కు ఎక్కువ సమయం పట్టలేదు. 7 పరుగుల వద్ద పంత్ ఇచ్చిన సునాయాస క్యాచ్‌ను బ్లన్‌డెల్ వదిలేయకుండా ఉంటే భారత జట్టు పరిస్థితి ఇంకా ఎలా ఉండేదో!

3 ఓవరాల్‌గా టెస్టు క్రికెట్‌లో భారత్‌కిది మూడో అత్యల్ప స్కోరు. గతంలో 36 (ఆస్ట్రేలియాపై అడిలైడ్‌లో: 2020లో), 42 (ఇంగ్లండ్‌పై లండన్‌లో 1974లో) చేసింది. ఉపఖండంలో గతంలో ఏ జట్టూ ఇంత తక్కువ స్కోరు చేయలేదు.

5 భారత్ తొలి ఇన్నింగ్స్‌లో డకౌట్‌ల సంఖ్య. టాప్–8 బ్యాటర్లలో ఐదుగురు 'డకౌట్' కావడం 136 ఏళ్ల తర్వాత మళ్లీ జరిగింది. 1888లో మాంచెస్టర్‌లో ఇంగ్లండ్‌తో జరిగిన టెస్టులో ఆస్ట్రేలియా జట్టు రెండో ఇన్నింగ్స్‌లో ఇలా జరిగింది.

హెన్రీ 5/15

స్కోరు వివరాలు

భారత్ తొలి ఇన్నింగ్స్: జైస్వాల్ (సి) ఎజాజ్ పటేల్ (బి) రూర్కే 13; రోహిత్ (బి) సౌతీ 2; కోహ్లి (సి) ఫిలిప్స్ (బి) రూర్కే 0; సర్ఫరాజ్ (సి) కాన్వే (బి) హెన్రీ 0; పంత్ (సి) లాథమ్ (బి) హెన్రీ 20; రాహుల్ (సి) బ్లన్‌డెల్ (బి) రూర్కే 0; జడేజా (సి) ఎజాజ్ పటేల్ (బి) హెన్రీ 0; అశ్విన్ (సి) ఫిలిప్స్ (బి) హెన్రీ 0; కుల్దీప్ (సి) (సబ్) బ్రేస్‌వెల్ (బి) హెన్రీ 2; బుమ్రా (సి) హెన్రీ (బి) రూర్కే 1; సిరాజ్ (నాటౌట్) 4; ఎక్స్‌ట్రాలు 4; **మొత్తం (31.2 ఓవర్లలో ఆలౌట్) 46. వికెట్ల పతనం:** 1-9, 2-9, 3-10, 4-31, 5-33, 6-34, 7-34, 8-39, 9-40, 10-46. **బౌలింగ్:** సౌతీ 6-4-8-1, హెన్రీ 13.2-3-15-5, ఓ రూర్కే 12-6-22-4.

న్యూజిలాండ్ తొలి ఇన్నింగ్స్: లాథమ్ (ఎల్బీ) (బి) కుల్దీప్ 15; కాన్వే (బి) అశ్విన్ 91; యంగ్ (సి) కుల్దీప్ (బి) జడేజా 33; రచిన్ (బ్యాటింగ్) 22; మిచెల్ (బ్యాటింగ్) 14; ఎక్స్‌ట్రాలు 5; **మొత్తం (50 ఓవర్లలో 3 వికెట్లకు) 180. వికెట్ల పతనం:** 1-67, 2-142, 3-154. **బౌలింగ్:** బుమ్రా 10-4-23-0, సిరాజ్ 7-1-21-0, అశ్విన్ 11-1-46-1, కుల్దీప్ 12-1-57-1, జడేజా 10-0-28-1.

ప్రభుత్వ ఆస్పత్రులపై పోలీస్ నిఘా

ఆస్పత్రుల్లోని సీసీ కెమెరాలు ఠాణాలతో అనుసంధానం

- 24 గంటల కంట్రోల్ రూంతోపాటు బారికేడ్ల విధానం
- వైద్య సిబ్బందికి భద్రతపై మంత్రి దామోదర కీలక నిర్ణయం
- ప్రైవేట్ ఆస్పత్రుల మాదిరిగా రోగుల బంధువులకు విజిటర్స్ పాస్
- ఉత్తర్వులు జారీ చేసిన వైద్య,ఆరోగ్యశాఖ

సాక్షి, హైదరాబాద్: అన్ని ప్రభుత్వ ఆస్పత్రుల్లో వైద్యులు, వైద్య సిబ్బందికి కట్టుదిట్టమైన భద్రత కల్పించాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. మంత్రి దామోదర రాజనర్సింహ నిర్ణయం తీసుకోగా, వైద్య,ఆరోగ్యశాఖ గురువారం రాత్రి ఉత్తర్వులు జారీచేసింది. అన్ని ప్రభుత్వ ఆస్పత్రుల్లో ఉన్న సీసీ కెమెరాలను స్థానిక పోలీస్‌స్టేషన్లకు అనుసంధానించాలని మంత్రి ఆదేశించారు. ఆయా సీసీ కెమెరాల ద్వారా ప్రభుత్వ ఆస్పత్రుల్లో కదలికలను పోలీసులు ఎప్పటికప్పుడు పరిశీలిస్తారు. అనుమానాస్పదంగా వ్యవహరించే వారిపై నిఘా పెడతారు. 24 గంటల కంట్రోల్ రూమ్‌తోపాటు బారికేడ్ల విధానాన్ని అందుబాటులోకి తీసుకొస్తారు. ఆస్పత్రి ప్రధాన గేట్ల వద్ద స్క్రీనింగ్, సీసీ కెమెరాలతో చెకింగ్ వ్యవస్థ ఏర్పాటు చేస్తారు. ప్రభుత్వాస్పత్రుల్లో సెక్యూరిటీ, వయలెన్స్ నియంత్రణ కమిటీలు ఏర్పాటు చేస్తారు. ప్రజారోగ్య విభాగం పరిధిలోని ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలు, తెలంగాణ వైద్య విధాన పరిషత్ పరిధిలోని జిల్లా, ఏరియా ఆస్పత్రులు, సామాజిక ఆరోగ్య కేంద్రాలు, వైద్యవిద్య విభాగం పరిధిలోని బోధనాస్పత్రుల్లో అన్నింటిలో ఈ కమిటీలు ఏర్పడనున్నాయి. ఈ కమిటీలు ఆస్పత్రుల భద్రత పెంపుతోపాటు వైద్య సిబ్బంది భద్రతకు కీలకంగా ఉంటాయి. ఆస్పత్రుల్లో కొన్ని సందర్భాల్లో రోగుల బంధువులు, డాక్టర్లు, ఇతరుల మధ్య వాగ్వాదాలు చోటుచేసుకొని దాడులకు దారితీస్తున్నాయి. ఈ నేపథ్యంలోనే కమిటీలు ఏర్పాటు చేయాలని ప్రభుత్వం భావించింది.

కమిటీ ఏర్పాటు ఇలా...

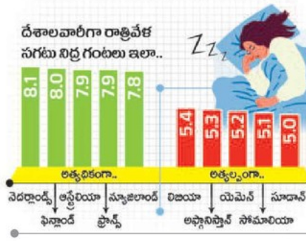
ఆస్పత్రి సూపరింటెండెంట్ చైర్మన్ / చైర్‌పర్సన్‌గా, సేఫ్టీ ఆఫీసర్ (ఆర్ఎంవో) కన్వీనర్‌గా, స్టేషన్ హౌస్ ఆఫీసర్, నర్సింగ్ సూపరింటెండెంట్, బయో మెడికల్ ఇంజినీర్, సెక్యూరిటీ స్టాఫ్ ఇన్‌చార్జ్, ఐఎంఏ మెంబరు, సీనియర్ డాక్టర్, సీనియర్ నర్సింగ్ ఆఫీసర్, సీనియర్ అలైడ్ హెల్త్‌స్టాఫ్ నుంచి ఒక్కొక్కరు సభ్యులుగా ఉంటారు. సెక్యూరిటీ, వయలెన్స్ నియంత్రణ కమిటీలు రెండు వేర్వేరుగా పనిచేస్తాయి. ఈ రెండు కమిటీలకు చైర్మన్‌గా ఒకరే వ్యవహరిస్తారు.

కమిటీలు ఏం చేస్తాయంటే?

ప్రతిరోజూ ఆస్పత్రులను ఆడిట్ చేస్తాయి. మూడు షిఫ్టులలోని భద్రతపై ఆరా తీస్తాయి. ఆస్పత్రి బయట, వార్డులలోనూ ఎప్పటికప్పుడు పర్యవేక్షిస్తాయి. కార్పొరేట్, ప్రైవేట్ ఆస్పత్రుల తరహాలోనే రోగుల సహాయకులు, బంధువులకు విజిటర్ పాస్ వ్యవస్థను అందుబాటులో తీసుకొస్తారు. డాక్టర్ల డ్యూటీ రూమ్స్, రెస్ట్ రూమ్స్, టాయిలెట్స్ వద్ద అదనంగా లైటింగ్, డాక్టర్లు, నర్సింగ్ ఆఫీసర్లు, ఇతర వైద్య సిబ్బంది అందరికీ రక్షణ ఉండేలా చర్యలు తీసుకుంటారు. ఇప్పటికే ఉన్న సీసీ కెమెరాల పనితీరును చెక్ చేస్తూనే, వాటి సంఖ్య మరింత పెంచుతారు. సీసీ కెమెరాల ఫుటేజ్ స్టోరేజ్ చేసేలా ప్రత్యేక వ్యవస్థను అందుబాటులోకి తీసుకొస్తారు. ఎప్పటికప్పుడు ఎమర్జెన్సీ మేనేజ్‌మెంట్, ఫైర్‌సేఫ్టీ, మెడికల్ ఎక్విప్‌మెంట్, సెక్యూరిటీ మేనేజ్‌మెంట్‌పై సమీక్షిస్తారు. చట్టాలపై ఎప్పటికప్పుడు అవగాహన పెంచుతూ, ఆస్పత్రుల సిబ్బంది భద్రతకు సెక్యూరిటీ సిబ్బందికి డ్రిల్, ట్రైనింగ్ ఇస్తారు.

టుడేస్ గ్రాఫిక్

వివిధ దేశాల ప్రజల సగటు నిద్ర గంటలు, నిద్ర రకాలు, గాఢత, నిద్ర లేమి సమస్యలు వంటి వాటిపై ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ, నేషనల్ స్లీప్ ఫౌండేషన్ తోపాటు మరికొన్ని సంస్థలు తాజాగా అధ్యయనం చేపట్టాయి. ఈ సర్వే ప్రకారం భారతీయులు సగటున 7.1 గంటలు నిద్రిస్తున్నారు. అత్యధికంగా నెదర్లాండ్స్‌వాసులు సగటున 8.1 గంటలు గుర్రుపెడుతుంటే అతితక్కువగా సూడాన్ జాతీయులు 5 గంటల సేపే నిద్రపోతున్నారు.

వారి మద్దతే ధైర్యాన్నిచ్చింది

- కొండా సురేఖ వివాదాస్పద వ్యాఖ్యలపై సినీ నటి సమంత

సాక్షి, హైదరాబాద్: సినీ నటుడు నాగచైతన్య-సమంత విడాకుల వ్యవహారంపై ఇటీవల మంత్రి కొండా సురేఖ చేసిన వివాదాస్పద వ్యాఖ్యలనుద్దేశించి నటి సమంత మరోసారి స్పందించారు. ఆ సమయంలో చిత్ర పరిశ్రమకు చెందిన ప్రముఖులు, అభిమానులు, ఇతరులు ఇచ్చిన మద్దతు తనకు ఎంతో ధైర్యాన్నిచ్చిందని సమంత పేర్కొన్నారు. సమంత నటించిన వెబ్ సిరీస్ 'సిటాడెల్: హనీ బన్నీ'ప్రచార కార్యక్రమంలో భాగంగా గురువారం ఓ విలేకరి అడిగిన ప్రశ్నకు ఆమె ఈ సమాధానమిచ్చారు. ''నేను ఈ రోజు ఇక్కడ మాట్లాడుతున్నానంటే అందుకు కారణం ఎంతోమంది నాకు మద్దతుగా నిలవడమే. చిత్రపరిశ్రమకు చెందిన ప్రముఖులు, అభిమానుల ప్రేమ, వారికి నాపై ఉన్న నమ్మకమే నన్ను ఈ స్థాయిలో నిలబెట్టాయి. వాళ్లంతా నా పక్షాన నిలబడ్డారు కాబట్టే నేను ఈ ఇబ్బందికర పరిస్థితి నుంచి త్వరగా తేరుకోగలిగాను. లేకపోతే ఆ క్లిష్టపరిస్థితులను అధిగమించేందుకు ఇంకా సమయం పట్టేది''అని సమంత అన్నారు. ఇక వరుణ్ ధావన్, సమంత ప్రధాన పాత్రల్లో నటించిన ఈ వెబ్ సిరీస్ నవంబర్ 7 నుంచి ఓటీటీ ప్లాట్‌ఫామ్ అమెజాన్ ప్రైమ్ వీడియోలో స్ట్రీమింగ్ కానుంది.

రియల్ ఎస్టేట్ కంపెనీలపై ఐటీ దాడులు

- ఏకకాలంలో 35 ప్రత్యేక బృందాలతో సోదాలు

సాక్షి, హైదరాబాద్: విదేశీ పెట్టుబడులు సేకరించడంతోపాటు ఆదాయపన్ను చెల్లింపులలో అవకతవకలకు పాల్పడుతున్న పలు రియల్ ఎస్టేట్ కంపెనీలపై ఆదాయపన్ను శాఖ అధికారులు దృష్టి పెట్టారు. ఇందులో భాగంగా హైదరాబాద్‌లోని అన్విత బిల్డర్స్ సహా పలు కంపెనీల్లో ఐటీ అధికారుల బృందాలు గురువారం సోదాలు చేపట్టాయి. ఐటీ అధికారులతో కూడిన 35 ప్రత్యేక బృందాలు జూబ్లీహిల్స్, రాయదుర్గం, చైతన్యపురి, మలక్‌పేట్, కొల్లూరులోని అన్విత బిల్డర్స్, ప్రాపర్టీస్ కార్యాలయాల్లో తెల్లవారుజామున 6 గంటల నుంచి సోదాలు నిర్వహించాయి. ఏపీ, తెలంగాణలోని అన్విత గ్రూప్‌కు చెందిన బొప్పన శ్రీనివాస్‌రావు, బొప్పన్న అచ్యుతరావు ఇళ్లు, కార్పొరేట్ ఆఫీసుల్లో అధికారులు సోదాలు చేశారు. అన్విత గ్రూప్ ఆఫ్ కంపెనీస్ నిర్వాహకులు సింగపూర్, దుబాయిలో ఇంటీరియర్ వ్యాపారం చేస్తున్నారు. విదేశాల్లో నిర్వహిస్తున్న వ్యాపారాల ద్వారా సమకూరిన డబ్బును అన్విత బిల్డర్స్ అండ్ ప్రాపర్టీస్‌లో భారీగా పెట్టుబడులుగా పెట్టినట్లు ఐటీ అధికారులు గుర్తించారు. కొల్లూరులో ప్రీలాంచ్ ఆఫర్ ద్వారా భారీగా డిపాజిట్లు సేకరించినట్లు ఐటీ అనుమానిస్తోంది. ఈ మేరకు అన్విత గ్రూప్ ఆఫ్ కంపెనీస్‌పై ఏకకాలంలో సోదాలు నిర్వహించింది. రాయదుర్గంలోని అన్విత బిల్డర్స్ ప్రధాన కార్యాలయంతో పాటు సంగారెడ్డి, కొల్లూరు, జూబ్లీహిల్స్‌లోని సంస్థ ఎండీలు, డైరెక్టర్ల ఇళ్లలో సోదాలు చేసింది. ఈ సోదాల్లో సంస్థ ఆడిట్ రికార్డులు, కంపెనీ ఆదాయ వ్యవహారాలకు సంబంధించిన డాక్యుమెంట్లతో పాటు విదేశీ పెట్టుబడులకు సంబంధించిన రికార్డులను స్వాధీనం చేసుకున్నట్లు సమాచారం. సీఆర్‌పీఎఫ్ బలగాల బందోబస్తుతో ఐటీ అధికారులు సోదాలు చేపట్టారు. ఈ సోదాలు శుక్రవారం కూడా కొనసాగే అవకాశాలు ఉన్నట్టు అధికారిక వర్గాల ద్వారా తెలిసింది.

సుజాత ఎక్కడ?

మావోయిస్టు అగ్రనేత ఆచూకీపై ఉత్కంఠ

- పోలీసుల అదుపులో ఉన్నారంటూ జోరుగా ప్రచారం
- ఇప్పటికీ ఖండించని పోలీసులు, మావోయిస్టులు

సాక్షి ప్రతినిధి, భద్రాద్రి కొత్తగూడెం/గట్టు: మావోయిస్టు అగ్రనేత సుజాత అలియాస్ పద్మ అలియాస్ మైనా అలియాస్ కల్పన ఎక్కడున్నారనే అంశంపై ఉత్కంఠ కొనసాగుతోంది. రెండు రోజుల క్రితం ఆమెను తెలంగాణ పోలీసులు అదుపులోకి తీసుకున్నారని ప్రచారం మొదలైంది. విప్లవ పోరాటంలో 40 ఏళ్లుగా అజ్ఞాత జీవితం గడుపుతున్న సుజాత ఇటీవల అనారోగ్య సమస్యలతో చికిత్స కోసం తెలంగాణకు వచ్చినట్టు ప్రచారం జరుగుతోంది. ఈ క్రమంలో ఆమె లొంగుబాటుకు ప్రయత్నించారా లేక మావోల కదలికలపై నిఘా పెట్టిన పోలీసులు ఒడుపుగా అదుపులోకి తీసుకుని రహస్యంగా విచారిస్తున్నారా అన్న అంశంపై భిన్న వాదనలు వినిపిస్తున్నాయి. అయితే సుజాత పోలీసుల అదుపులో ఉన్నారంటూ జరుగుతున్న ప్రచారంపై ఇటు పోలీసుల నుంచి గానీ, అటు మావోయిస్టు పార్టీ నుంచి ఎలాంటి ప్రకటన రాలేదు. దీంతో మావోయిస్టు పార్టీలో సెంట్రల్ రీజనల్ బ్యూరో సభ్యురాలైన సుజాత ఇప్పుడు ఎక్కడ, ఎలా ఉన్నారనే అంశంపై ఉత్కంఠ నెలకొంది. కాగా, భద్రాద్రి జిల్లాకు సరిహద్దుగా ఉన్న ఛత్తీస్‌గఢ్‌లోని ఓ జిల్లాలో సుజాతను పోలీసులు విచారిస్తున్నట్లు విశ్వసనీయ వర్గాల ద్వారా తెలిసింది.

అందరి చూపూ ఆ ఊరి వైపే..

నక్సల్స్ ఉద్యమంలో సాధారణ స్థాయి నుంచి కీలక నేతగా ఎదిగిన సుజాత పోలీసులకు పట్టుబడ్డారనే వార్తల నేపథ్యంలో అందరి దృష్టి ఆమె స్వగ్రామం పెంచికలపాడు వైపు మళ్లింది. జోగుళాంబ గద్వాల జిల్లా గట్టు మండలంలోని పెంచికలపాడు గ్రామానికి చెందిన తిమ్మారెడ్డి, యంకమ్మ దంపతుల రెండో సంతానం సుజాత. సుమారు 40 ఏళ్ల క్రితం గద్వాలలో ఇంటర్ విద్యను అభ్యసిస్తున్న క్రమంలో అన్న శ్రీనివాసరెడ్డితో కలిసి నక్సల్స్ ఉద్యమంలోకి అడుగుపెట్టారు. కొన్నేళ్ల తర్వాత తండ్రి తిమ్మారెడ్డి మరణంతో అన్న శ్రీనివాసరెడ్డి స్వగ్రామానికి వచ్చారు. దీంతో శ్రీనివాసరెడ్డికి కుటుంబ సభ్యులు వివాహం జరిపించడంతో ఆయన మళ్లీ ఉద్యమం వైపు వెళ్లకుండా గ్రామంలోనే ఉండిపోయారు. అయితే సుజాత మాత్రం తండ్రి మరణం తర్వాత కూడా స్వగ్రామం వైపు కన్నెత్తి చూడలేదని గ్రామస్తులు తెలిపారు. మావోయిస్టు పార్టీలో ఒకప్పుడు అగ్రనేతగా పేరున్న కిషన్‌జీని సుజాత పెళ్లి చేసుకున్నారు. సుజాతకు కుమార్తె కూడా ఉన్నట్లు తెలిసింది. అయితే ఆమె ఎక్కడ ఉంటున్నారనే విషయం మాత్రం ఎవరికీ తెలియడం లేదు. మావోయిస్టుల ఆపరేషన్లలో కీలక పాత్ర పోషించిన సుజాతపై మహారాష్ట్ర, ఆంధ్రప్రదేశ్, తెలంగాణ, ఛత్తీస్‌గఢ్‌లో రూ.కోటికి పైగా రివార్డు ఉంది.

మందుపాతర పేల్చిన మావోయిస్టులు

- చర్ల మండలం చెన్నాపురం వెళ్లే మార్గంలో ఘటన

చర్ల: పోలీసు బలగాలను లక్ష్యంగా చేసుకుని మావోయిస్టులు మందుపాతర పేల్చడంతో ఒక స్పెషల్ పార్టీ కానిస్టేబుల్ స్వల్పంగా గాయపడ్డాడు. భద్రాద్రి కొత్తగూడెం జిల్లా చర్ల సీఐ రాజువర్మ నేతృత్వంలో గురువారం ఉదయం స్పెషల్ పార్టీ పోలీసులు చర్ల నుంచి తాలిపేరు ప్రాజెక్టు మీదుగా చెన్నాపురం సీఆర్‌పీఎఫ్ బేస్‌క్యాంపు వద్దకు వెళ్లారు. వారు తిరిగి వస్తుండగా గోరుకొండకు కిలోమీటర్ దూరంలో అటవీ ప్రాంతంలోని దారి పక్కన మావోయిస్టులు మందుపాతర పేల్చారు. అయితే పేలుడు జరిగిన ప్రదేశానికి సమీపంలో విద్యుత్ స్తంభం ఉండటంతో శకలాలు దానికి తగిలి పడిపోయాయి. దీంతో పోలీసులకు పెను ప్రమాదం తప్పింది. ఈ ప్రాంతం మీదుగా పోలీసులు తరచూ చెన్నాపురం వైపు వెళ్తున్నారన్న సమాచారంతోనే మావోయిస్టులు ఈ దుశ్చర్యకు పాల్పడినట్లు తెలుస్తోంది.

ఎకో-సెన్సిటివ్ జోన్‌గా పోచారం అభయారణ్యం

- ప్రకటించేందుకు కసరత్తు చేస్తున్న కేంద్రం

సాక్షి, న్యూఢిల్లీ: మెదక్ జిల్లా పోచారంలోని వన్యజీవి అభయారణ్యాన్ని ఎకో-సెన్సిటివ్ జోన్‌గా ప్రకటించేందుకు కేంద్ర ప్రభుత్వం కసరత్తు ప్రారంభించింది. ఈ మేరకు నిజామాబాద్ కలెక్టర్ చైర్మన్‌గా, మరో 9 మంది సభ్యులతో ఒక మానిటరింగ్ కమిటీని ఏర్పాటు చేస్తూ గెజిట్ జారీ చేసింది. ఇందులో మెదక్ జిల్లా కలెక్టర్ తరఫున ఒక ప్రతినిధి ఉంటారు. అలాగే పర్యావరణ రంగంలో పనిచేస్తున్న ఎన్జీవో ప్రతినిధి ఒకరు, జీవావరణ శాస్త్ర నిపుణుడు ఒకరు ఉంటారు. వీరిద్దరినీ తెలంగాణ ప్రభుత్వం నామినేట్ చేస్తుంది. రాష్ట్ర కాలుష్య నియంత్రణ మండలి సభ్యుడిగా ఉన్న ప్రాంతీయ అధికారి ఒకరు, ఆ ప్రాంతానికి చెందిన సీనియర్ టౌన్ ప్లానర్ లేదా చీఫ్ అర్బన్ ప్లానర్, సిటీ ప్లానర్ సభ్యుడు ఒకరు, మెదక్ జిల్లా డివిజనల్ ఫారెస్ట్ అధికారి (టెరిటోరియల్) ఒకరు, నిజామాబాద్ జిల్లా డివిజనల్ ఫారెస్ట్ అధికారి (టెరిటోరియల్), అలాగే మెదక్ జిల్లా వైల్డ్ లైఫ్ వార్డెన్ ఒకరు, రాష్ట్ర జీవ వైవిధ్య బోర్డు సభ్యుడు ఒకరు ఈ కమిటీలో సభ్యులుగా ఉంటారు.

విశిష్ఠ ప్రతిభ

కళలూ, కలలకు సానబెడుతూ..

కలలు కనాలి.. కళలను ఇష్టపడాలి.. వాటిని సాకారం చేసుకోవాలి.. దీనికి నిదర్శనంగా నిలుస్తున్నారు నగరానికి చెందిన ప్రముఖ నృత్య కళాకారిణి విశిష్ఠ డింగరి. బిటెక్ పూర్తి చేసిన ఆమె అందరిలా ఏదో చిరుద్యోగంతో సరిపెట్టుకోలేదు. మరింత ఉన్నతంగా తన కలలకు సానబెట్టుకున్నారు. అమెరికా బోస్టన్ యూనివర్సిటీ నుంచి కమ్యూనికేషన్ అండ్ అడ్వర్టైజింగ్‌లో ఎంఎస్ చేశారు. అనంతరం నాట్య గురు డాక్టర్ జయశ్రీ రాజగోపాల్ శిష్యరికంలో భరత నాట్యంలో నృత్య విశారద చేశారు. ప్రస్తుతం నృత్య కరణాల ప్రధానమైన నృత్య శాలి కోర్సు అభ్యసిస్తున్నారు. డా.ఉమా రామారావు దగ్గర కూచిపూడి నాట్యం నేర్చుకున్నారు. చెన్నై శాస్త్ర యూనివర్సిటీ నుంచి డా.పద్మా సుబ్రహ్మణ్యం ఆధ్వర్యంలో భరతనాట్యం ఫైన్‌ఆర్ట్స్ పూర్తి చేశారు.

- సాక్షి, హైదరాబాద్

స్విమ్మింగ్, డ్యాన్సింగ్, కరాటే, పోలో క్రీడల్లోనూ రాణిస్తూ...

- విభిన్న కళల్లో రాణిస్తూ ఆల్ రౌండర్‌గా గుర్తింపు
- సిటీలో చదివి.. అమెరికా నివాసిగా నృత్య ప్రదర్శనలు
- నగరంలో తొలి నృత్యప్రదర్శన రేపు

ఓ వైపు కాలిఫోర్నియాలో ఉద్యోగ బాధ్యతలు నిర్వహిస్తూనే మరోవైపు గత 15 ఏళ్లుగా భరతనాట్యం, కూచిపూడి నృత్య ప్రదర్శనలు ఇస్తూ నృత్యకారిణిగా గుర్తింపు పొందారు. కేవలం నృత్యంలో మాత్రమే కాక ఆమె విభిన్న కళల్లో రాణిస్తున్న ఆల్ రౌండర్ కూడా. అంతర్జాతీయ స్విమ్మర్‌గా.. అరేబియా మహా సముద్రంలో అనేక సార్లు ఈత పోటీల్లో పాల్గొని మెడల్స్ కైవసం చేసుకుని చాంపియన్ గానూ నిలిచారు. జాతీయ స్థాయి పోలో క్రీడాకారిణిగా మన్ననలందుకున్నారు. మరోవైపు కరాటేలో నాలుగు సార్లు బ్లాక్ బెల్ట్ సాధించి రికార్డు సృష్టించారు. వీటన్నిటి రంగాల్లో రాణిస్తూనే భారతీయ సంప్రదాయ వైభవానికి మరింత ప్రాచుర్యం కల్పించడమే లక్ష్యంగా కృషి చేస్తున్నట్లు విశిష్ఠ డింగరి తెలిపారు.

నృత్య ప్రదర్శన రేపు..

ముంబయికి చెందిన నృత్యోదయ పెర్ఫార్మింగ్ ఆర్ట్స్ అకాడమీ ఆధ్వర్యంలో శనివారం సాయంత్రం 5 గంటలకు గచ్చిబౌలిలోని బ్రహ్మ కుమారీస్ గ్లోబల్ పీస్ ఆడిటోరియంలో విశిష్ఠ నృత్య ప్రదర్శన జరుగుతోంది. ఈ విషయాన్ని నిర్వాహక సంస్థ తరఫున ప్రఖ్యాత భరత నాట్య గురు డా.జయశ్రీ రాజగోపాలన్ గురువారం తెలిపారు. ఈ కార్యక్రమానికి త్రిదండి చిన శ్రీమన్నారాయణ జీయరు స్వామి, ప్రముఖ నాట్య గురువు పద్మ విభూషణ్ డా.పద్మా సుబ్రహ్మణ్యం (చెన్నై), సాంస్కృతిక శాఖ సంచాలకులు డా.మామిడి హరికృష్ణ, కళారత్న అశోక్ గుర్జాలే హాజరుకానున్నారు.

'మా' సభ్యులకు కంటి పరీక్షలు

సాక్షి, హైదరాబాద్: మూవీ ఆర్టిస్ట్స్ అసోసియేషన్ (మా) సభ్యులకు శంకర ఐ హాస్పిటల్స్, ఫీనిక్స్ ఫౌండేషన్ ఆధ్వర్యంలో గురువారం ఉచిత కంటి పరీక్షలు నిర్వహించారు. ఈ కార్యక్రమంలో 'మా' అధ్యక్షుడు విష్ణు మంచు, ఫీనిక్స్ సంస్థ డైరెక్టర్ నీలేష్ జానీ, శంకర హాస్పిటల్ హెడ్ విశ్వమోహన్ 'మా' వైస్ ప్రెసిడెంట్ మాదాల రవి, ట్రెజరర్ శివ బాలాజీ పాల్గొన్నారు.

'చిత్రామృతం' పోస్టర్ ఆవిష్కరణ

సాక్షి, హైదరాబాద్: ప్రముఖ గాయని కేఎస్ చిత్ర 45 ఏళ్ల ప్రస్థానానికి స్మరణార్థంగా 'చిత్రామృతం' సంగీత కచేరి నిర్వహించనున్నారు. డిసెంబర్ 22న శిల్పకళా వేదికలో జరిగే ఈ మ్యూజిక్ కన్సర్ట్ పోస్టర్‌ను ప్రముఖ గాయని చిత్ర, సంగీత దర్శకులు ఆర్‌పీ పట్నాయక్ తదితర వర్ధమాన సింగర్లు ఆవిష్కరించారు. నగరంలోని జూబ్లీ రిడ్జ్ హోటల్‌లో జరిగిన ఈ కార్యక్రమంలో సింగర్ చిత్రతో తన అనుభవాలను పంచుకున్నారు ఆర్‌పీ పట్నాయక్. వినయం, వృత్తిపరమైన నిబద్ధతకు చిత్ర నిదర్శనమని, ఆమెతో పనిచేసిన ప్రతి ఒక్కరిపై చెరగని ముద్ర వేశారన్నారు. 'చిత్రామృతం' మ్యూజిక్ కన్సర్ట్‌కు సంబంధించిన టికెట్లు బుక్ మై షోలో అందుబాటులో ఉన్నాయని, ఎన్ ఛాంట్ మీడియా, ఎమ్3 ఎంటర్‌టైన్‌మెంట్ నిర్వాహకులు తెలిపారు. ఇండియన్ ఐడల్ తెలుగు నుంచి రజిని, దృతి, రజిని పూర్ణిమ, కీర్తన, శ్రీకీర్తి, వల్లభ, కుశాల్, సాయి మాధవ్ పాల్గొని చిత్ర పాడిన ప్రసిద్ధ పాటలతో అలరించారు.

రేపటి నుంచి 'సాలార్‌జంగ్'లో

ఆర్ట్ ఎగ్జిబిషన్

చార్మినార్: సాలార్‌జంగ్ మ్యూజియంలో డైవర్స్ వాయిసెస్-ఆర్ట్ బియాండ్ బౌండరీస్ పేరుతో ఆర్ట్ వర్క్ ఆఫ్ న్యూరో డైవర్స్ అనే ప్రత్యేక ఫొటో ఎగ్జిబిషన్‌ను నిర్వహించనున్నారు. ఈస్ట్ బ్లాక్‌లోని గ్యాలరీలో శనివారం ఉదయం 11 గంటలకు రాష్ట్ర గవర్నర్ జిష్ణుదేవ్ వర్మ ప్రారంభించనున్నారని, ఈ నెల 19 నుంచి 27 వరకూ నగర ప్రజలకు అందుబాటులో ఉంటుందని మ్యూజియం డైరెక్టర్ ఆశిష్ గోయల్ తెలిపారు. ది ఆర్ట్ శాంక్చువరీ సహకారంతో ప్రత్యేకంగా రూపొందించిన 100 వరకూ చిత్రాలను ఈ ఎగ్జిబిషన్‌లో ఏర్పాటు చేస్తున్నామన్నారు.

నెక్ట్స్ ఇన్ టెక్..పోటీ నేడు..

సాక్షి, హైదరాబాద్: ఉన్నత చదువులు అభ్యసించే లక్ష్యంతో ఉన్న విద్యార్థుల కోసం ఓ ఆసక్తికరమైన పోటీ నగరంలో జరగనుంది. నగరానికి చెందిన విదేశీ విద్యార్థులకు అవసరమైన ఆర్థిక సేవలు అందించే గ్రాడ్‌రైట్ సంస్థ ఆధ్వర్యంలో నెక్ట్స్ ఇన్‌టెక్ పేరుతో బాచుపల్లిలోని బీవీఆర్ఐటీ కాలేజ్‌లో జరిగే ఈ పోటీలో రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా పలు ప్రతిష్టాత్మక వర్సిటీలు, కళాశాలలు పాల్గొంటున్నాయి. ఈ విషయాన్ని గ్రాడ్‌రైట్ నిర్వాహకులు గురువారం మాదాపూర్‌లో నిర్వహించిన ఓ సమావేశంలో తెలిపారు. ఈ పోటీకి న్యాయనిర్ణేతగా వ్యవహరించనున్న అమెరికాలోని ప్రతిష్ఠాత్మక లేహై యూనివర్సిటీకి చెందిన అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్ డా.సబ్రినా జెడ్లికా మాట్లాడుతూ ఇందులో ఉత్తీర్ణులైనవారికి నగదు పురస్కారాలతో పాటు స్కాలర్‌షిప్స్, ఉత్తమ విశ్వవిద్యాలయాల్లో ప్రవేశాలు.. వంటి అవకాశాలు కల్పిస్తామన్నారు. తొలిసారిగా కంప్యూటర్ సైన్స్, బయోటెక్నాలజీ, కెమికల్ ఇంజనీరింగ్ మూడు కోర్సులనూ మేళవించి ఈ పోటీ ఏర్పాటు చేస్తున్నామని, ఆయా సబ్జెక్టుల్లో విద్యార్థుల్లోని ప్రతిభను వెలికితీయడమే ఈ పోటీ లక్ష్యమని వివరించారు. ఉస్మానియా, సీబీఐటీ సహా పెద్ద సంఖ్యలో ఇతర కళాశాలలు పాల్గొంటున్నాయన్నారు. అత్యంత పురాతన వర్సిటీ తరఫున భారతదేశానికి తాను తొలిసారి రావడం సంతోషం కలిగిస్తోందన్నారు.

నేటి నుంచి 'వాట్ హై..ఫై'

నగర వేదికగా హోమ్‌థియేటర్ ఈవెంట్

సాక్షి, హైదరాబాద్: నగరంలో తొలి అత్యాధునిక టెక్నాలజీ ఆధారిత హోమ్ థియేటర్ ఎక్స్‌పో శుక్రవారం నుంచి జరుగనుంది. మాదాపూర్‌లోని ట్రైడెంట్ హోటల్‌లో వాట్ హై ఫై షో పేరిట హోమ్ థియేటర్ ఉత్పత్తుల ప్రదర్శన మూడు రోజుల పాటు జరుగుతుందని, అత్యాధునిక సాంకేతిక పరిజ్ఞానానికి అద్దం పడుతుందని నిర్వాహక సంస్థ ప్రతినిధులు తెలిపారు. స్టీరియో సెటప్స్, ఎవి ఫర్నిచర్, డాల్బీ అట్మోస్ స్పీకర్ సిస్టమ్స్‌తో పాటు అత్యంత అడ్వాన్స్‌డ్ హెడ్ ఫోన్ ఆధారిత సిస్టమ్స్ కూడా ఈ ప్రదర్శనలో అందుబాటులో ఉంచనున్నట్లు వివరించారు. ఈ ఈవెంట్‌లో భాగంగా వర్క్‌షాప్స్, అవార్డ్స్, నిపుణులతో సంప్రదింపులు వంటివి కూడా ఉంటాయన్నారు.

Published and printed by V. Murali on behalf of Jagati Publications Limited, Published from Vishnu Motor Plaza,2nd Floor, 31-A, Jawaharlal Nehru Road, Ekkattuthangal, Chennai -600 032 and Printed at Dangat Media Pvt Ltd.,22.Dighe MIDC, Navi Mumbai, Maharashtra- 400708, MNS Printers Private Limited, Survey no. 76/1, Noombal Village, Velappanchavadi, Poonamallee High Road, Chennai - 600 077. Jagati Publications Limited, Survey No.172, Vegata Village, Jadigenalhalli, Hoskote Taluk,Bangaluru Rural Dist, Impression Printing & Packaging Limited, C-18-19-20, Sector -59, Noida, Uttar Pradesh-201 301. Editor: V. Murali, (Responsible for selection of News under the PRB Act) RNI No:TNTEL/2008/25943